

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. vasario 9 d.
(OR. en)

10660/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0183 (NLE)

COEST 492
POLCOM 70

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas

---

EUROPOS SĄJUNGOS BEI JOS VALSTYBIŲ NARIŲ IR
KIRGIZIJOS RESPUBLIKOS
TVIRTESNĖS PARTNERYSTĖS IR BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMAS

PREAMBULĖ

BELGIJOS KARALYSTĖ,

BULGARIJOS RESPUBLIKA,

ČEKIJOS RESPUBLIKA,

DANIJOS KARALYSTĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA,

ESTIJOS RESPUBLIKA,

AIRIJA,

GRAIKIJOS RESPUBLIKA,

ISPANIJOS KARALYSTĖ,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA,

KROATIJOS RESPUBLIKA,

ITALIJOS RESPUBLIKA,

KIPRO RESPUBLIKA,

LATVIJOS RESPUBLIKA,

LIETUVOS RESPUBLIKA,

LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ,

VENGRIJA,

MALTOS RESPUBLIKA,

NYDERLANDŲ KARALYSTĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKA,

LENKIJOS RESPUBLIKA,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKA,

RUMUNIJA,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKA,

SUOMIJOS RESPUBLIKA,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Susitariančiosios Šalys
(toliau – valstybės narės)

ir

EUROPOS SAJUNGA

ir

KIRGIZIJOS RESPUBLIKA

toliau kartu – Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS į savo glaudžius ryšius ir bendras vertybes,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą stiprinti abipusiškai naudingą bendradarbiavimą, kuris buvo pradėtas 1995 m. vasario 9 d. Briuselyje pasirašytu Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu, nustatančiu Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos partnerystę,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą perkelti savo santykius į kitą lygmenį, kad būtų atsižvelgta į naujas politines bei ekonomines realijas ir partnerystės įgyvendinimo pažangą,

IŠREIKŠDAMOS bendrą norą visais lygmenimis tvirtinti, gilinti ir įvairinti savo bendradarbiavimą dvišaliais, regioniniais ir tarptautiniais abipusio intereso klausimais,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS savo įsipareigojimą stiprinti žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių propagavimą, apsaugą ir įgyvendinimą, pagarbą demokratijos, teisinės valstybės ir gero valdymo principams ir parlamentinės demokratijos plėtojimą,

PATVIRTINDAMOS savo įsipareigojimą laikytis Jungtinių Tautų Chartijoje (toliau – JT Chartija), 1948 m. gruodžio 10 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/217 (III) A priimtoje Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (toliau – ESBO), visų pirma 1975 m. rugpjūčio 1 d. per Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją priimtame Helsinkio baigiamajame akte (toliau – ESBO Helsinkio baigiamasis aktas), 1966 m. gruodžio 16 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 2200A (XXI) priimtame Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte ir 1966 m. gruodžio 16 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 2200A (XXI) priimtame Tarptautiniame ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakte nustatytų principų ir tarptautinės teisės principų bei normų,

PAKARTODAMOS savo įsipareigojimą aktyviai skatinti tarptautinę taiką bei saugumą ir užtikrinti veiksmingus daugiašalius santykius bei taikų ginčų sprendimą, visų pirma bendradarbiaujant Jungtinėse Tautose ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą toliau plėtoti reguliarių politinį dialogą dvišaliais ir tarptautiniais abipusio intereso klausimais,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą laikytis tarptautinių įsipareigojimų kovoti su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą stiprinti bendradarbiavimą teisingumo, laisvės ir saugumo srityse, įskaitant kovą su korupcija,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą plačiai bendradarbiaujant įvairiose bendro intereso srityse prisidėti prie politinio, socialinio, ekonominio ir institucinio Kirgizijos Respublikos vystymosi,

ATSIŽVELGDAMOS į savo pasirengimą stiprinti tarpusavio ekonominius ryšius remiantis laisvosios rinkos ekonomikos principais ir sudaryti sąlygas, kuriomis būtų galima plėsti dvišalius prekybos ir investicijų santykius bei sujungiamumą,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą laikytis teisių ir pareigų, susijusių su naryste Pasaulio prekybos organizacijoje (toliau – PPO), ir įgyvendinti šias teises ir pareigas skaidriai ir nediskriminuojant,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą laikytis darnaus vystymosi principo ir bendradarbiauti siekiant tikslų, nustatytų 2015 m. rugsėjo 25 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/70/1 priimtame JT aukščiausiojo lygio susitikimo dėl laikotarpio po 2015 m. vystymosi darbotvarkės priėmimo baigiamajame dokumente „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ (toliau – Darbotvarkė iki 2030 m.), tinkamai atsižvelgiant į savo vidaus programas,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą užtikrinti aplinkos tvarumą ir apsaugą, daugiašalių aplinkos susitarimų, kurių šalys jos yra, įgyvendinimą ir stiprinti bendradarbiavimą aplinkos, nelaimių rizikos mažinimo ir visose klimato politikos srityse laikantis 2015 m. gruodžio 12 d. priimto Paryžiaus susitarimo pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos) tikslų,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą skatinti tarpvalstybinį ir tarpregioninį bendradarbiavimą,

PAŽYMĖDAMOS, kad jeigu Šalys nuspręš, remdamosi šiuo Susitarimu, sudaryti konkrečius laisvės, saugumo ir teisingumo srities susitarimus, Europos Sąjunga sudarytus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) Trečiosios dalies V antraštinę dalį po šio Susitarimo įsigaliojimo, tų būsimų konkrečių susitarimų nuostatos nebūtų privalomos Airijai, nebent Europos Sąjunga kartu su Airija, atsižvelgdamos į savo ankstesnius dvišalius santykius, praneštų Kirgizijos Respublikai, kad Airijai tie būsimi konkretūs susitarimai tapo privalomi kaip Europos Sąjungos daliai pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėtą Protokolą Nr. 21 dėl Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės; taip pat pažymėdamos, kad bet kokios Europos Sąjungos paskesnės vidaus priemonės, priimtose pagal SESV Trečiosios dalies V antraštinę dalį šiam Susitarimui įgyvendinti, nebūtų privalomos Airijai, nebent ji pagal Protokolą Nr. 21 praneštų apie savo pageidavimą dalyvauti įgyvendinant tokias priemones arba su jomis sutikti; be to, pažymėdamos, kad tokiems būsimiems susitarimams arba paskesnėms Europos Sąjungos vidaus priemonėms būtų taikomas prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėtas Protokolas Nr. 22 dėl Danijos pozicijos,

SUSITARĖ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR BENDRIEJI PRINCIPAI

1 STRAIPSNIS

Tikslai

1. Šiuo Susitarimu nustatoma tvirtesnė Šalių partnerystė ir bendradarbiavimas laikantis bendrų vertybių, bendrų interesų ir užmojo stiprinti tarpusavio santykius visose jo taikymo srityse, siekiant abipusės naudos.
2. Šis bendradarbiavimas yra Šalių tarpusavio procesas, kuriuo, didinant konvergenciją užsienio ir saugumo politikos atžvilgiu, palaikant veiksmingą politinį bei ekonominį bendradarbiavimą ir užtikrinant daugiašališkumą, prisidedama prie darnaus vystymosi, taikos, stabilumo ir saugumo.

2 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Šalių vidaus ir tarptautinė politika grindžiama pagarba demokratijos principams ir žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms, visų pirma nustatytiesiems JT Chartijoje, Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, ESBO Helsinkio baigiamajame akte ir kituose susijusiuose tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose, kurių šalys jos yra, ir teisinės valstybės principui, kuri yra esminis šio Susitarimo elementas.
2. Šalys dar kartą patvirtina besilaikančios gero valdymo principų, įskaitant kovą su korupcija visais lygmenimis.
3. Šalys pakartoja savo įsipareigojimą laikytis laisvosios rinkos ekonomikos principų, skatinti darnų vystymąsi ir kovoti su klimato kaita.
4. Šalys įsipareigoja kovoti su įvairių formų tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu ir užtikrinti veiksmingą daugiašališkumą.
5. Šį Susitarimą Šalys įgyvendina remdamosi bendromis vertybėmis, dialogo, abipusio pasitikėjimo ir pagarbos, regioninio bendradarbiavimo ir veiksmingo daugiašališkumo principais ir savo tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma susijusių su jų naryste JT ir ESBO, laikymusi.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

POLITINIS DIALOGAS IR REFORMOS, BENDRADARBIAVIMAS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS SRITYJE

3 STRAIPSNIS

Politinio dialogo tikslai

Šalys plėtoja veiksmingą politinį dialogą visose abipusio intereso srityse, įskaitant užsienio bei saugumo politiką ir vidaus reformą. Politiniu dialogu siekiama:

- a) didinti politinio bendradarbiavimo veiksmingumą ir konvergenciją užsienio ir saugumo politikos atžvilgiu, taip pat skatinti, palaikyti ir stiprinti taiką ir veiksmingu daugiašališkumu grindžiamą regioninį ir tarptautinį stabilumą bei saugumą;
- b) stiprinti Kirgizijos Respublikos demokratiją ir politinį, tvarų socialinį bei ekonominį ir institucinį vystymąsi;
- c) didinti pagarbą demokratijos, teisinės valstybės ir gero valdymo principams, žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms, nediskriminavimo principui ir stiprinti bendradarbiavimą šiose srityse;

- d) plėtoti dialogą ir stiprinti bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje;
- e) skatinti taikų konfliktų sprendimą ir teritorinio vientisumo, sienų neliečiamumo, suverenumo ir nepriklausomybės principų laikymąsi;
- f) gerinti regioninio bendradarbiavimo sąlygas.

4 STRAIPSNIS

Demokratija ir teisinė valstybė

Šalys intensyviai dialogą ir bendradarbiavimą siekdamos:

- a) užtikrinti demokratijos ir teisinės valstybės principų laikymąsi;
- b) plėtoti, stiprinti ir didinti demokratinių institucijų stabilumą, veiksmingumą ir atskaitomybę;
- c) vykdyti teismų ir teisinę reformą, siekti veiksmingo institucijų veikimo teisėsaugos ir teisingumo vykdymo srityse, siekiant užtikrinti vienodą teisę kreiptis į teismą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą (įskaitant įtariamųjų, kaltinamųjų ir nukentėjusiųjų procesines teises), užtikrinti teismų, prokuratūros ir teisėsaugos nepriklausomumą, atskaitomybę, kokybę ir veiksmingumą;

- d) skatinti e. valdymą ir vykdyti viešojo administravimo reformą, siekiant sukurti atskaitingą, veiksmingą ir skaidrią valdžią nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;
- e) stiprinti rinkimų procesus ir rinkimų valdymo organų gebėjimus;
- f) užtikrinti veiksmingą kovą su korupcija visais lygmenimis.

5 STRAIPSNIS

Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės

Šalys bendradarbiauja žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių propagavimo ir apsaugos srityje, intensyvina dialogą ir bendradarbiauja siekdamos:

- a) užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, nediskriminavimo principui ir mažumoms bei pažeidžiamoms grupėms priklausančių asmenų teisėms;
- b) užtikrinti pagrindinių laisvių, įskaitant žodžio laisvę, susirinkimų ir asociacijų laisvę, žiniasklaidos laisvę ir religijos laisvę, apsaugą;
- c) propaguoti ekonomines, socialines ir kultūrinis teises;
- d) skatinti lyčių lygybę, propaguoti, saugoti ir įgyvendinti mergaičių ir moterų teises, be kita ko, užtikrinant jų aktyvų dalyvavimą privačiojoje ir viešojoje srityse;

- e) stiprinti nacionalines su žmogaus teisėmis susijusias institucijas, be kita ko, užtikrinant jų dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose;
- f) stiprinti bendradarbiavimą Jungtinių Tautų žmogaus teisių organuose ir Žmogaus teisių tarybos įgaliotųjų ekspertų sistemoje, be kita ko, tinkamai atsižvelgti į jų rekomendacijas pagal Šalių nacionalinės teisės aktus.

6 STRAIPSNIS

Pilietinė visuomenė

Šalys bendradarbiauja siekdamos stiprinti pilietinę visuomenę ir jos vaidmenį ekonominio, socialinio ir politinio atviros demokratinės visuomenės vystymosi procese, visų pirma:

- a) stiprindamos pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimus, nepriklausomumą ir skaidrumą;
- b) skatindamos pilietinės visuomenės dalyvavimą teisėkūros ir politikos formavimo procesuose, nustatydamas atvirą, skaidrą ir reguliarią viešųjų įstaigų ir pilietinės visuomenės atstovų dialogą;
- c) skatindamos stipresnius ryšius, keitimąsi informacija ir patirtimi, be kita ko, per seminarus ir visų Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos pilietinės visuomenės sektorių tarpusavio konsultacijas, taip pat įgyvendinant šį Susitarimą.

7 STRAIPSNIS

Užsienio ir saugumo politika

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą laikytis tarptautinės teisės principų ir normų, įskaitant nustatytuosius JT Chartijoje ir ESBO Helsinkio baigiamajame akte, ir skatinti laikytis šių principų ir normų savo dvišaliuose ir daugiašaliuose santykiuose.
2. Šalys intensyviau plėtoja dialogą ir bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos srityje, įskaitant įvairius saugumo ir gynybos politikos aspektus, ir visų pirma sprendžia konfliktų prevencijos ir krizių valdymo, rizikos mažinimo, kibernetinio saugumo, saugumo sektoriaus veiksmingo veikimo, regioninio stabilumo, nusiginklavimo, ginklų neplatavimo, ginklų kontrolės ir eksporto kontrolės klausimus.

8 STRAIPSNIS

Tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliantys sunkūs nusikaltimai

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad asmenys, padarę visai tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus, neturi likti nenubausti ir kad veiksmingas jų baudžiamasis persekiojimas turi būti užtikrintas imantis priemonių vidaus ir tarptautiniu lygmeniu.

2. Šalys laikosi požiūrio, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo įsteigimas ir veiksmingas veikimas yra svarbus tarptautinės taikos ir teisingumo užtikrinimo veiksnys. Šalys stiprina bendradarbiavimą skatinant taiką ir tarptautinį teisingumą. Šalys skatina visuotinį Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto taikymą ir aptars ratifikavimo ir įgyvendinimo klausimą, atsižvelgdamos į savo teises ir konstitucines sistemas.

3. Šalys susitaria glaudžiai bendradarbiauti genocido, nusikaltimų žmonijai ir karo nusikaltimų prevencijos srityje, naudodamosi tinkamomis dvišalėmis ir daugiašalėmis sistemomis.

9 STRAIPSNIS

Konfliktų prevencija ir krizių valdymas

Šalys bendradarbiauja konfliktų prevencijos ir krizių valdymo srityje ir stengiasi išvengti konfliktų regione, kad galėtų sukurti taikos ir stabilumo aplinką.

10 STRAIPSNIS

Regioninis bendradarbiavimas ir taikus konfliktų sprendimas

1. Šalys intensyviau deda bendras pastangas gerinti sąlygas glaudesniai regioniniam bendradarbiavimui pagrindinėse srityse, pvz., vandens, energetikos, aplinkos ir klimato kaitos, integruoto vandens bei hidroenergijos išteklių valdymo ir sienų valdymo, kuriuo sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam asmenų ir prekių srautams, ir demokratinio bei darnaus vystymosi srityse, taip prisidėdamos prie gerų kaimyninių santykių, stabilumo ir saugumo Vidurinėje Azijoje. Šalys siekia taikus konfliktų sprendimo.
2. 1 dalyje nurodytos pastangos dedamos siekiant tikslo palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą, įtvirtinto JT Chartijoje, ESBO Helsinkio baigiamajame akte ir kituose atitinkamuose daugiašaliuose dokumentuose, prie kurių Šalys yra prisijungusios.

11 STRAIPSNIS

Kova su masinio naikinimo ginklų platinimu

1. Šalys laikosi nuomonės, kad masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių priemonių platinimas tiek valstybiniais, tiek nevalstybiniais subjektams yra viena iš didžiausių grėsmių tarptautiniam stabilumui ir saugumui. Todėl Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti prie kovos su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių priemonių platinimu, visapusiškai laikydamosi esamų įsipareigojimų pagal tarptautines sutartis ir susitarimus dėl nusiginklavimo bei ginklų neplatavimo, taip pat kitų atitinkamų tarptautinių įsipareigojimų, ir užtikrindamos, kad šie įsipareigojimai būtų įgyvendinami nacionaliniu lygmeniu. Šalys susitaria, kad ši nuostata yra esminis šio Susitarimo elementas.
2. Be to, Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti prie kovos su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių priemonių platinimu:
  - a) imdamosi veiksmų, kad būtų pasirašyti, ratifikuoti atitinkami tarptautinės teisės aktai arba kad būtų atitinkamai prie jų prisijungta ir kad jie būtų visapusiškai įgyvendinti;
  - b) nustatydamos veiksmingą nacionalinės eksporto kontrolės sistemą, skirtą su masinio naikinimo ginklų susijusių prekių eksportui ir tranzitui kontroliuoti, įskaitant dvejetainio naudojimo technologijų galutinės paskirties kontrolę, kad tos technologijos nebūtų naudojamos masinio naikinimo ginklams, ir numatydamos veiksmingas sankcijas už eksporto kontrolės pažeidimus.
3. Šalys susitaria užmegzti nuolatinį politinį dialogą, kuris papildys ir įtvirtins šias nuostatas.

12 STRAIPSNIS

Šaulių ir lengvųjų ginklų ir įprastinių ginklų eksporto kontrolė

1. Šalys pripažįsta, kad neteisėta šaulių ir lengvųjų ginklų, įskaitant jų šaudmenis, gamyba, perdavimas, platinimas, perteklinis kaupimas, netinkama jų priežiūra, nepakankama atsargų apsauga ir nekontroliuojamas jų plitimas toliau kelia didelę grėsmę taikai ir tarptautiniam saugumui.
2. Šalys susitaria laikytis atitinkamų įsipareigojimų spręsti neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais, įskaitant šaudmenis, problemą pagal esamus tarptautinius susitarimus ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas, taip pat įsipareigojimų pagal kitus šioje srityje taikomus tarptautinės teisės aktus, pavyzdžiui, 2001 m. liepos 20 d. priimtą Jungtinių Tautų veiksmų programą dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo visais aspektais, ir visapusiškai įgyvendinti tuos įsipareigojimus.
3. Šalys pripažįsta įprastinių ginklų perdavimo vidaus kontrolės sistemų, atitinkančių esamus tarptautinius standartus, svarbą. Šalys pripažįsta, kad tokią kontrolę svarbu vykdyti atsakingai, prisidedant prie taikos, saugumo ir stabilumo užtikrinimo tarptautiniu ir regioniniu lygmenimis, žmonių kančių mažinimo ir įprastinių ginklų nukreipimo neteisėtam naudojimui prevencijos.
4. Todėl Šalys įsipareigoja bendradarbiauti ir užtikrinti pastangų reglamentuoti tarptautinę prekybą įprastiniais ginklais arba gerinti jos reglamentavimą ir užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais, kovoti su ja ar ją panaikinti, derinimą, papildomumą ir sąveiką. Jos susitaria užmegzti nuolatinį politinį dialogą, kuris papildys ir įtvirtins šį įsipareigojimą.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

TEISINGUMAS, LAISVĖ IR SAUGUMAS

13 STRAIPSNIS

Asmens duomenų apsauga

1. Šalys pripažįsta, kad svarbu propaguoti ir užtikrinti pagrindines teises į privatumą ir asmens duomenų apsaugą, kaip pagrindinį piliečių pasitikėjimo skaitmenine ekonomika veiksnį ir svarbų tolesnio komercinių mainų ir teisėsaugos bendradarbiavimo plėtojimo aspektą.
2. Šalys bendradarbiauja siekdamas užtikrinti veiksmingą šių teisių apsaugą ir gynimą, taip pat terorizmo ir kitų tarpvalstybinių nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais srityse. Bendradarbiavimas gali apimti, be kita ko, pajėgumų stiprinimą, techninę pagalbą ir keitimąsi informacija bei praktine patirtimi.

3. Šalys bendradarbiaudamos siekia užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį, keisdamosi geriausia praktika bei patirtimi ir atsižvelgdamos į Europos ir tarptautines teises priemones bei standartus. Siekdama palengvinti šį bendradarbiavimą, Kirgizijos Respublika sieks prisijungti prie 1981 m. sausio 28 d. priimtos Europos Tarybos Konvencijos dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu ir 2001 m. lapkričio 8 d. priimto Konvencijos dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu Papildomo protokolo dėl priežiūros institucijų ir valstybės sienas kertančių duomenų srautų, ir juos įgyvendinti.

14 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas migracijos, prieglobsčio ir sienų valdymo srityse

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad svarbu palaikyti visapusišką dialogą visais su migracija susijusiais klausimais, kai tinkama įskaitant teisėtą migraciją, tarptautinę apsaugą, kovą su neteisėta migracija ir kovą su neteisėtu žmonių gabenimu bei prekyba žmonėmis.

2. Bendradarbiavimas grindžiamas konkrečių poreikių vertinimu, atliekamu Šalims tarpusavyje konsultuojantis, ir vykdomas laikantis jų atitinkamų galiojančių teisės aktų. Bendradarbiaujant visų pirma itin daug dėmesio skiriama:

a) pagrindinių migracijos priežasčių šalinimui;

- b) su tarptautine apsauga susijusių nacionalinės teisės aktų bei praktikos rengimui ir įgyvendinimui, siekiant įvykdyti 1951 m. liepos 28 d. priimtos Konvencijos dėl pabėgėlių statuso ir 1967 m. sausio 31 d. priimto Protokolo dėl pabėgėlių statuso nuostatas;
- c) siekiant priminti apie 2016 m. rugsėjo 19 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/71/1 priimtą Niujorko deklaraciją dėl pabėgėlių ir migrantų;
- d) priėmimo taisyklėms ir priimtų asmenų teisėms bei statusui, vienodam požiūriui į teisėtai šalyje gyvenančius užsieniečius, jų integracijai, švietimui, mokymui ir kovos su rasizmu bei ksenofobija priemonėms;
- e) tam, kad būtų formuojama veiksminga prevencinė politika, skirta kovoti su neteisėta migracija, neteisėtu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis, įskaitant kovos su neteisėtų vežėjų ir prekyautojų žmonėmis tinklais ir tokios prekybos aukų apsaugos būdus, numatytus atitinkamuose tarptautinės teisės aktuose;
- f) tokiems klausimams kaip organizavimas, mokymas, geriausia patirtis ir kitos praktinės priemonės migracijos, visų pirma neteisėtos migracijos, valdymo, dokumentų saugumo, vizų politikos, sienų valdymo ir informacijos apie migraciją sistemų srityse.

15 STRAIPSNIS

Readmisija ir kova su neteisėta migracija

1. Bendradarbiaudamos neteisėtos migracijos prevencijos ir kovos su ja srityje, Šalys susitaria, kad:
  - a) Kirgizijos Respublika Europos Sąjungos valstybės narės prašymu be papildomų formalumų priima visus savo piliečius, kurie neatitinka arba nebeatitinka galiojančių atvykimo į tos valstybės narės teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų;
  - b) kiekviena Europos Sąjungos valstybė narė Kirgizijos Respublikos prašymu be papildomų formalumų priima visus savo piliečius, kurie neatitinka arba nebeatitinka galiojančių atvykimo į Kirgizijos Respublikos teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų;

c) Europos Sąjungos valstybės narės ir Kirgizijos Respublika šiais tikslais išduoda savo piliečiams atitinkamus kelionės dokumentus arba sutinka, kad grąžinimo tikslais būtų naudojamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1953¹ nustatytas Europos kelionės dokumentas. Jei grąžintinas asmuo neturi jokio dokumento ar kitų savo pilietybės įrodymų, susijusios valstybės narės arba Kirgizijos Respublikos kompetentingos diplomatinės ir konsulinės atstovybės Kirgizijos Respublikos arba susijusios valstybės narės prašymu visapusiškai bendradarbiauja siekdamas nustatyti šio asmens pilietybę.

2. Šalys susitaria gavusios prašymą sudaryti Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos susitarimą, kuriuo reglamentuojamos konkrečios Europos Sąjungos valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos pareigos dėl readmisijos, įskaitant išsamias nuostatas dėl kitų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės readmisijos. Šalys taip pat gali apvarstyti galimybę, esant tinkamoms sąlygoms, derėtis dėl Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos piliečiams.

---

¹ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1953 dėl Europos kelionės dokumento neteisėtai esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti nustatymo, kuriuo panaikinama 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacija (ES OL L 311, 2016 11 17, p. 13).

16 STRAIPSNIS

Kova su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu

1. Šalys bendradarbiauja siekdamos užkirsti kelią tam, kad jų finansų įstaigos, įpareigosios ne finansų įmonės ir tam tikrų profesijų atstovai būtų pasitelkiami iš nusikalstamos veiklos gautiems pinigams plauti ir terorizmui finansuoti, bei veiksmingai su tuo kovoti.
2. Šiuo tikslu jos keičiasi informacija pagal atitinkamus savo teisės aktus ir bendradarbiauja siekdamos užtikrinti veiksmingą ir visapusišką Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacijų ir kitų atitinkamų šioje srityje veikiančių tarptautinių organizacijų priimtų standartų įgyvendinimą. Šis bendradarbiavimas gali apimti, be kita ko, iš nusikalstamu būdu įgytų pajamų gauto turto arba lėšų nustatymą, atsekimą, areštavimą, konfiskavimą ir išieškojimą.

17 STRAIPSNIS

Neteisėti narkotikai

1. Šalys bendradarbiauja siekdamos užtikrinti subalansuotą, faktais grindžiamą ir integruotą požiūrį į neteisėtus narkotikus ir naujas psichoaktyvias medžiagas.

2. Su narkotikais susijusia politika ir veiksmais siekiama stiprinti neteisėtų narkotikų prevencijos ir kovos su jais struktūras, mažinti neteisėtų narkotikų tiekimą, prekybą ir paklausą, šalinti neteisėtų narkotikų vartojimo padarinius sveikatai ir socialinius padarinius, siekiant sumažinti žalą. Šalys bendradarbiauja siekdamos užkirsti kelią cheminių medžiagų pirmtakų naudojimui neteisėtai narkotinių, psichotropinių ir naujų psichoaktyviųjų medžiagų gamybai.

3. Šalys susitaria dėl reikiamų bendradarbiavimo metodų 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti. Veiksmai grindžiami bendrai sutartais atitinkamose JT narkotikų kontrolės konvencijose nustatytais principais ir 2016 m. balandžio 19 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/S-30/1 priimtame baigiamajame dokumente „Mūsų bendras įsipareigojimas veiksmingai spręsti pasaulinę narkotikų problemą ir su ja kovoti“, kuris yra naujausias tarptautinis susitarimas dėl tarptautinės narkotikų politikos, nustatytomis rekomendacijomis, siekiant įvertinti pažangą įgyvendinant priimtus įsipareigojimus kartu spręsti pasaulio narkotikų problemą ir su ja kovoti.

18 STRAIPSNIS

Kova su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija

1. Šalys bendradarbiauja kovos su organizuota arba kitokia nusikalstama ir neteisėta veikla, įskaitant tarptautinę, ir jos prevencijos srityse, spręsdamos, pvz., šiuos klausimus:

a) neteisėto migrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis;

- b) šaunamųjų ginklų, įskaitant šaulių ir lengvuosius ginklus, kontrabandos ir neteisėtos prekybos jais;
- c) neteisėtų narkotikų kontrabandos ir neteisėtos prekybos jais;
- d) prekių kontrabandos ir neteisėtos prekybos jomis;
- e) neteisėtos ekonominės ir finansinės veiklos, pvz., klastojimo, mokestinio sukčiavimo ir sukčiavimo vykdant viešuosius pirkimus;
- f) tarptautinių paramos teikėjų finansuojamų projektų lėšų pasisavinimo;
- g) aktyviosios ir pasyviosios korupcijos tiek privačiajame, tiek viešajame sektoriuose;
- h) dokumentų klastojimo ir klaidinamos informacijos pateikimo ir
- i) kibernetinių nusikaltimų.

2. Šalys stiprina dvišalį, regioninį ir tarptautinį teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą, įskaitant mokymą ir dalijimąsi patirtimi. Šalys veiksmingai įgyvendina atitinkamus tarptautinius standartus, ypač įtvirtintus 2001 m. sausio 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/55/25 priimtoje Jungtinių Tautų konvencijoje prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą ir jos protokoluose.

3. Šalys bendradarbiauja korupcijos prevencijos ir kovos su ja srityse, laikydamosi atitinkamų tarptautinių standartų, ypač įtvirtintų 2003 m. spalio 31 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/58/4 priimtoje Jungtinių Tautų konvencijoje prieš korupciją ir pateiktose vertinimų pagal šią konvenciją rekomendacijose.

19 STRAIPSNIS

Kova su terorizmu

1. Šalys dar kartą patvirtina kovos su terorizmu ir jo prevencijos svarbą ir susitaria bendradarbiauti dvišaliu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, siekdamos užkirsti kelią visų formų ir apraiškų terorizmui ir su juo kovoti.
2. Šalys susitaria, kad kovojant su terorizmu labai svarbu visapusiškai laikytis teisinės valstybės principo ir tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę, tarptautinę pabėgėlių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę, JT Chartijos principų ir visų susijusių tarptautinių kovos su terorizmu priemonių.
3. Šalys pabrėžia visuotinio visų JT konvencijų ir protokolų, susijusių su kova su terorizmu, ratifikavimo ir įgyvendinimo svarbą. Šalys susitaria skatinti dialogą dėl Bendrosios konvencijos dėl tarptautinio terorizmo projekto ir bendradarbiauti įgyvendinant 2006 m. rugsėjo 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/60/288 priimtą Jungtinių Tautų pasaulinę kovos su terorizmu strategiją ir visas susijusias JT Saugumo Tarybos rezoliucijas.

4. Šalys dar kartą patvirtina, kad kovojant su terorizmu svarbu remtis teisėsauga ir teismais, ir susitaria bendradarbiauti terorizmo prevencijos ir kovos su terorizmu srityje, visų pirma:
- a) keisdamosi informacija apie teroristų grupes ir asmenis bei jų rėmimo tinklus, laikydamosi tarptautinės ir nacionalinės teisės, ypač susijusios su duomenų ir privatumo apsauga;
  - b) keisdamosi patirtimi, susijusia su terorizmo prevencija ir kova su juo, priemonėmis, metodais bei jų techniniais aspektais ir mokymu, laikydamosi taikytinos teisės;
  - c) keisdamosi nuomonėmis apie radikalizaciją ir verbavimą, kaip kovoti su radikalizacija ir kaip skatinti deradikalizaciją bei reabilitaciją;
  - d) keisdamosi nuomonėmis ir patirtimi apie terorizmu įtariamų asmenų tarpvalstybinį judėjimą ir keliavimą bei terorizmo grėsmes;
  - e) dalydamosi geriausia patirtimi dėl žmogaus teisių apsaugos kovojant su terorizmu, visų pirma baudžiamojo proceso klausimais;
  - f) užtikrindamos teroristinių nusikaltimų kriminalizavimą ir imdamosi kovos su terorizmo finansavimu priemonių;

g) imdamosi cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio terorizmo grėsmės šalinimo priemonių ir reikiamų priemonių, kuriomis būtų galima užkirsti kelią cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių medžiagų įsigijimui, perdavimui bei naudojimui terorizmo reikmėms ir neteisėtiems veiksams, susijusiems su labai rizikingais cheminiais, biologiniais, radiologiniais ir branduoliniais įrenginiais.

5. Bendradarbiavimas grindžiamas atitinkamais esamais vertinimais ir vykdomas Šalims tarpusavyje konsultuojantis.

20 STRAIPSNIS

Teisminis ir teisinis bendradarbiavimas

1. Šalys stiprina esamą bendradarbiavimą savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos srityse, remdamosi atitinkamais tarptautiniais susitarimais. Šalys stiprina esamus mechanizmus ir atitinkamai apsversto galimybę kurti naujus mechanizmus, siekdamas palengvinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje. Šis bendradarbiavimas atitinkamai apima prisijungimą prie atitinkamų tarptautinės teisės aktų, jų įgyvendinimą ir glaudesnę bendradarbiavimą su Eurojustu.

2. Šalys plėtoja teisminį ir teisinį bendradarbiavimą civilinės ir komercinės teisės klausimais, ypač susijusiais su derybomis dėl daugiašalių teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose konvencijų, įskaitant Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos konvencijas, šių konvencijų ratifikavimu ir įgyvendinimu.

21 STRAIPSNIS

Konsulinė apsauga

Bet kurios atstovaujamos Europos Sąjungos valstybės narės diplomatinės ir konsulinės įstaigos užtikrina apsaugą bet kuriam Europos Sąjungos valstybės narės, kuri neturi nuolatinės atstovybės Kirgizijos Respublikoje, faktiškai galinčios tuo atveju užtikrinti konsulinę apsaugą, piliečiui tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos tos valstybės narės piliečiams.

Siekiant nustatyti koordinuotą procedūrą, pagal kurią Kirgizijos Respublikos piliečiai galėtų gauti konsulinę apsaugą Europos Sąjungos valstybėse narėse, kuriose Kirgizijos Respublika neturi nuolatinių atstovybių, faktiškai galinčių tuo atveju užtikrinti konsulinę apsaugą, reikalavimas, kad Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigta Kirgizijos Respublikos konsulinė įstaiga pagal 1963 m. balandžio 24 d. priimtos Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių 7 straipsnį pateiktų pranešimą, netaikomas.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PREKYBA IR SU PREKYBA SUSIJĘ KLAUSIMAI

1 SKYRIUS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS

22 STRAIPSNIS

Tikslai

Šios antraštinės dalies tikslai:

- a) plėsti, įvairinti ir lengvinti Šalių tarpusavio prekybą, pirmiausia taikant nuostatas, susijusias su muitine ir prekybos lengvinimu, techninėmis prekybos kliūtimis, sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis, išsaugant kiekvienos Šalies teisę priimti teisės aktus, kuriais siekiama užtikrinti viešosios politikos tikslus;
- b) lengvinti Šalių tarpusavio prekybą paslaugomis ir investicijas, be kita ko, užtikrinant laisvą einamųjų mokėjimų pervedimą ir kapitalo judėjimą;

- c) veiksmingai ir abipusiškai atverti Šalių viešųjų pirkimų rinkas;
- d) skatinti inovacijas ir kūrybiškumą, užtikrinant tinkamą ir veiksmingą visų intelektinės nuosavybės teisių apsaugą;
- e) skatinti sudaryti sąlygas, kuriomis stiprinama neiškraipyta konkurencija Šalių ekonominės veiklos srityje, ypač jų tarpusavio prekybos ir investicijų atžvilgiu;
- f) plėtoti tarptautinę prekybą prisidedant prie darnaus jos vystymosi ekonominiu, socialiniu ir aplinkos aspektais;
- g) sukurti veiksmingą, teisingą ir nuspėjamą ginčų sprendimo mechanizmą, skirtą ginčams dėl šios antraštinės dalies aiškinimo ir taikymo spręsti.

23 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šioje antraštinėje dalyje:

- a) Sutartis dėl žemės ūkio – Sutartis dėl žemės ūkio, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;

- b) Sutartis dėl importo licencijų išdavimo tvarkos – Sutartis dėl importo licencijos išdavimo tvarkos, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- c) Antidempingo susitarimas – Sutartis dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VI straipsnio įgyvendinimo, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- d) dienos – kalendorinės dienos, įskaitant savaitgalius ir šventines dienas;
- e) Energetikos chartijos sutartis – 1994 m. gruodžio 17 d. Lisabonoje priimta Energetikos chartijos sutartis;
- f) esamas – galiojantis šio Susitarimo įsigaliojimo dieną;
- g) GATT 1994 – 1994 m. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- h) GATS – Bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugomis, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1B priedą;
- i) priemonė – bet kokia Šalies taikoma priemonė: įstatymas, kitas teisės aktas, taisyklė, procedūra, sprendimas, administracinis veiksmas arba kita¹;

---

¹ Patikslinama, kad priemone taip pat gali būti laikomas ir neveikimas.

- j) Šalies priemonės – priemonės, kurias nustato arba toliau taiko:¹
- i) centrinė, regiono ar vietos valdžia arba jos institucijos ir
  - ii) nevyriausybinės organizacijos, vykdančios centrinės, regiono ar vietos valdžios arba jos institucijų perduotus įgaliojimus;
- k) asmuo – fizinis asmuo arba juridinis asmuo;
- l) persvarstyta Kioto konvencija – 1973 m. gegužės 18 d. Kiote priimta Tarptautinė muitinės procedūrų supaprastinimo ir suderinimo konvencija su pakeitimais;
- m) Susitarimas dėl apsaugos priemonių – Susitarimas dėl apsaugos priemonių, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- n) SKP sutartis – Sutartis dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- o) SFP sutartis – Sutartis dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių taikymo, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- p) TPK sutartis – Sutartis dėl techninių prekybos kliūčių, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;

---

¹ Patikslinama, kad „Šalies priemonės“ apima j punkto i ir ii papunkčiuose išvardytų subjektų priemones, kurios nustatomos arba toliau taikomos tiesiogiai arba netiesiogiai duodant nurodymus, vadovaujant šių priemonių atžvilgiu vykdomai kitų subjektų veiklai arba ją kontroliuojant.

- q) trečioji šalis – šalis ar teritorija, nepatenkanti į šio Susitarimo geografinę taikymo sritį;
- r) Prekybos lengvinimo susitarimas – Susitarimas dėl prekybos lengvinimo, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- s) TRIPS sutartis – Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1C priedą;
- t) Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių teisės – 1969 m. gegužės 23 d. Vienoje priimta Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių teisės;
- u) Pasaulio muitinių organizacijos Arušos deklaracija – Muitinių bendradarbiavimo tarybos deklaracija dėl gero valdymo ir etikos muitų srityje, paskutinį kartą peržiūrėta 2003 m. birželio mėn.;
- v) PPO – Pasaulio prekybos organizacija;
- w) PPO steigimo sutartis – 1994 m. balandžio 15 d. Marakešo sutartis, kuria įsteigta Pasaulio prekybos organizacija.

24 STRAIPSNIS

Ryšys su kitais tarptautiniais susitarimais

1. Šalys patvirtina savo teises ir pareigas viena kitos atžvilgiu pagal PPO steigimo sutartį ir visus kitus susitarimus, kurių šalys jos abi yra.
2. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu, kad kuri nors Šalis imtųsi veiksmų, kurie yra nesuderinami su jos pareigomis pagal PPO steigimo sutartį.

25 STRAIPSNIS

Nuorodos į įstatymus, kitus teisės aktus ir kitus susitarimus

1. Bet kuri šioje antraštinėje dalyje pateikta nuoroda į įstatymus ir kitus teisės aktus, daroma apskritai arba nurodant konkretų įstatymą, kitą teisės aktą arba direktyvą, jei nenurodyta kitaip, laikoma nuoroda į įstatymus ir kitus teisės aktus su pakeitimais.
2. Bet kuri šioje antraštinėje dalyje pateikta nuoroda į visą kito susitarimo arba teisinio dokumento tekstą ar jo dalį arba jų įtraukimas darant nuorodą laikomas, jei nenurodyta kitaip, apimančiu:
  - a) susijusius priedus, protokolus, išnašas, aiškinamąsias pastabas, kitus paaiškinimus ir

- b) juos pakeičiančius susitarimus, kurių šalys jos yra, arba Šalims privalomus pakeitimus, išskyrus tuos atvejus, kai darant nuorodą patvirtinamos esamos teisės.

26 STRAIPSNIS

Teisė pareikšti ieškinį pagal vidaus teisę

Šalis nenumato teisės pareikšti ieškinį kitai Šaliai pagal savo teisę remiantis tuo, kad kitos Šalies priemonė yra nesuderinama su šiuo Susitarimu.

27 STRAIPSNIS

Konkrečios užduotys,

kurias vykdo prekybos klausimams skirta sudėtimi veikianti Bendradarbiavimo taryba

1. Kai Bendradarbiavimo taryba vykdo jai pavestas su šia antraštine dalimi susijusias užduotis, ją sudaro Šalių atstovai, pagal atitinkamas Šalių teisinės sistemas atsakingi už su prekyba susijusius klausimus, arba jų paskirti asmenys.

2. Prekybos klausimams skirta sudėti veikianči Bendradarbiavimo taryba:

a) turi įgaliojimus priimti sprendimus, kad, remiantis bendru sutarimu, tinkamai atsižvelgiant į Šalių teisės aktuose nustatytų atitinkamų vidaus procedūrų užbaigimą, būtų galima atnaujinti arba iš dalies pakeisti:

i) 2 priedą;

ii) 8-A, 8-B ir 8-C priedus;

iii) 9 priedą;

iv) 14-A ir 14-B priedus;

v) Protokolą;

šie atnaujinimai ir pakeitimai patvirtinami ir įsigalioja Šalims pasikeitus diplomatinėmis notomis, nebent Šalys susitaria kitaip;

b) gali priimti sprendimus, kuriuose pateikiamas šios antraštinės dalies nuostatų išaiškinimas;

c) gali priimti sprendimus be šioje antraštinėje dalyje nustatytų pakomitečių įsteigti papildomus pakomitečius, sudarytus iš Šalių atstovų, ir savo kompetencijos srityje paskirti jiems atsakomybės sritis; be to, ji gali nuspręsti keisti jos įsteigtų pakomitečių funkcijas, taip pat šiuos pakomitečius panaikinti.

3. Prekybos klausimams skirta sudėtimi veikianti Bendradarbiavimo taryba sprendimus priima ir atitinkamas rekomendacijas teikia užbaigus atitinkamas Šalių vidaus procedūras, kaip numatyta jų teisės aktuose.

4. Jei Bendradarbiavimo tarybos posėdžiai nevyksta, 2 dalyje nurodyti sprendimai gali būti priimami pagal rašytinę procedūrą.

28 STRAIPSNIS

Konkrečios užduotys,

kurias vykdo prekybos klausimams skirta sudėtimi veikiantis Bendradarbiavimo komitetas

1. Kai Bendradarbiavimo komitetas vykdo šia antraštine dalimi jam pavestas užduotis, jį sudaro Šalių atstovai, atsakingi už su prekyba susijusius klausimus, arba jų paskirti asmenys.

2. Prekybos klausimams skirta sudėtimi veikiančiam Bendradarbiavimo komitetui visų pirma tenka šios užduotys:

- a) padėti Bendradarbiavimo tarybai vykdyti su prekybos klausimais susijusias jos užduotis;
- b) būti atsakingam už tinkamą šios antraštinės dalies įgyvendinimą ir taikymą. Šiuo atžvilgiu, nedarant poveikio 14 skyriuje nustatytoms teisėms, bet kuri Šalis gali perduoti aptarti Bendradarbiavimo komitete bet kurį su šios antraštinės dalies taikymu arba aiškinimu susijusį klausimą;

- c) reikiamu mastu prižiūrėti tolesnę šios antraštinės dalies rengimą ir vertinti jos taikymo rezultatus;
- d) ieškoti tinkamų būdų išvengti problemų, galinčių kilti šios antraštinės dalies taikymo srityse, ir jas spręsti ir
- e) prižiūrėti visų pagal šią antraštinę dalį įsteigtų pakomitečių darbą.

3. Vykdydamas užduotis pagal šio straipsnio 2 dalį, Bendradarbiavimo komitetas gali, jei nevyksta Bendradarbiavimo tarybos posėdžiai, teikti pasiūlymus dėl būtinybės priimti sprendimus, siekiant padaryti 27 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytus atnaujinimus ar pakeitimus arba pateikti 27 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytus išaiškinimus.

4. Prekybos klausimams skirta sudėti veikiančio Bendradarbiavimo komitetas sprendimus priima ir atitinkamas rekomendacijas teikia užbaigus atitinkamas Šalių vidaus procedūras, kaip nustatyta jų teisės aktuose.

29 STRAIPSNIS

Koordinatoriai

1. Europos Sąjunga ir Kirgizijos Respublika per 60 dienų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo paskiria šios antraštinės dalies koordinatorius ir perduoda viena kitai koordinatorių kontaktinius duomenis.

2. Koordinatoriai kartu rengia darbotvarkę, vykdo visus kitus reikiamus pasirengimo Bendradarbiavimo tarybos ir Bendradarbiavimo komiteto posėdžiams darbus pagal šį skyrių ir, kai tinkama, imasi tolesnių veiksmų, susijusių su šių organų sprendimais.

30 STRAIPSNIS

Pakomitečiai

1. Pakomitečius sudaro Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos atstovai.
2. Pakomitečiai susirenka į pirmąjį posėdį per vienus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, o į vėlesnius posėdžius atitinkamu lygmeniu – kartą per metus arba kurios nors Šalies ar Bendradarbiavimo komiteto prašymu. Posėdžiai, kuriuose dalyvaujama asmeniškai, rengiami pakaitomis Briuselyje ir Biškeke. Posėdžiai taip pat gali būti rengiami naudojantis bet kuriomis Šalių turimomis technologinėmis priemonėmis.
3. Pakomitečiams bendrai pirmininkauja Šalių atstovai.

2 SKYRIUS

PREKYBA PREKĖMIS

31 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Jei šiame Susitarime nenumatyta kitaip, šis skyrius taikomas Šalies prekybai prekėmis.

32 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) konsuliniai formalumai – procedūra, kurią reikia atlikti norint gauti importuojančios Šalies konsulo, esančio eksportuojančios Šalies ar trečiojo asmens teritorijoje, sąskaitą faktūrą ar komercinės sąskaitos faktūros patvirtinimą, kilmės sertifikatą, manifestą, siuntėjo eksporto deklaraciją ar bet koki kitą su importuojama preke susijusį muitinės dokumentą;

- b) maitas – bet koks maitas arba bet kokios rūšies privalomasis mokėjimas, nustatytas importuojamai prekei arba dėl jos. Maitu nelaikomi:
- i) privalomieji mokėjimai, lygiaverčiai vidaus mokesčiams, taikomiems pagal 34 straipsnį;
  - ii) antidempingo maitai, specialios apsaugos maitai, kompensaciniai arba apsaugos maitai, taikomi atitinkamai pagal GATT 1994, Antidempingo susitarimą, Sutartį dėl žemės ūkio, SKP sutartį ir Susitarimą dėl apsaugos priemonių;
  - iii) rinkliavos ar kiti privalomieji mokėjimai, nustatyti importuojamoms prekėms arba dėl jų, kurie neviršija apytikslių suteiktų paslaugų išlaidų;
- c) eksporto licencijų išdavimo procedūra – administracinė procedūra, pagal kurią kaip išankstinė eksporto iš eksportuojančios Šalies teritorijos sąlyga atitinkamai administracinei institucijai ar institucijoms turi būti pateiktas prašymas ar kiti dokumentai, išskyrus maitinio įforminimo tikslais paprastai reikalaujamus prašymus ir dokumentus;
- d) Šalies prekė – vidaus prekė, kaip suprantama pagal GATT 1994;
- e) Suderinta sistema arba SS – Pasaulio maitinių organizacijos parengta Suderinta prekių aprašymo ir kodavimo sistema, taip pat visos jos teisinės pastabos ir daliniai pakeitimai;

- f) importo licencijų išdavimo procedūra – administracinė procedūra, pagal kurią kaip išankstinė importo į importuojančios Šalies teritoriją sąlyga atitinkamai administracinei institucijai ar institucijoms turi būti pateiktas prašymas ar kiti dokumentai, išskyrus muitinio įforminimo tikslais paprastai reikalaujamus prašymus ir dokumentus;
- g) perdaryta prekė – Suderintos sistemos 84, 85, 87, 90 skirsniams arba 9402 pozicijai priskiriama prekė, kurios:
  - i) visos dalys ar tam tikros dalys yra gautos iš anksčiau naudotų prekių;
  - ii) eksploatacinės ir darbinės savybės yra panašios kaip lygiavertės naujos prekės ir
  - iii) kuriai suteikiama tokia pati garantija kaip lygiavertei naujai prekei.

33 STRAIPSNIS

Didžiausio palankumo režimas

1. Kiekviena Šalis kitos Šalies prekėms taiko didžiausio palankumo režimą pagal GATT 1994 I straipsnį, įskaitant jo pastabas bei papildomas nuostatas, kurie *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

2. 1 dalis netaikoma kurios nors iš Šalių trečiosios šalies prekėms pagal PPO steigimo sutartį taikomam lengvatiniam režimui.

34 STRAIPSNIS

Nacionalinis režimas

Kiekviena Šalis kitos Šalies prekėms taiko nacionalinį režimą pagal GATT 1994 III straipsnį, įskaitant jo pastabas bei papildomas nuostatas. Tuo tikslu GATT 1994 III straipsnis ir jo pastabos bei papildomos nuostatos *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

35 STRAIPSNIS

Importo ir eksporto apribojimai

Nė viena Šalis nenustato arba toliau netaiko draudimų ar apribojimų, išskyrus muitus, mokesčius ar kitus privalomuosius mokėjimus, nustatomų kaip kvotos, importo ar eksporto licencijos ar kitos priemonės, jokioms kitos Šalies importuojamoms prekėms arba kitos Šalies teritorijai skirtoms eksportuojamoms arba eksportuoti parduodamos prekėms, išskyrus pagal GATT 1994 XI straipsnį, įskaitant jo pastabas bei papildomas nuostatas. Tuo tikslu GATT 1994 XI straipsnis ir jo pastabos bei papildomos nuostatos *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

36 STRAIPSNIS

Eksporto muitai, mokesčiai arba kiti privalomieji mokėjimai

1. Nė viena Šalis į kitą Šalį eksportuojamoms prekėms arba dėl jų nenustato arba toliau netaiko jokio muto, mokesčio ar kito bet kokios rūšies privalomojo mokėjimo arba kitų lygiaverčio poveikio priemonių, išskyrus taikomus prekėms pagal šio Susitarimo 2 priede pateiktą sąrašą. Ši nuostata netaikoma tranzitu per Šalies teritoriją vežamoms prekėms, kaip apibrėžta GATT 1994 V straipsnyje, arba prekėms, kurios pagal Kirgizijos Respublikos ir trečiosios šalies tarptautinį susitarimą buvo importuotos į Kirgizijos Respubliką netaikant eksporto muitų, kuriuos kitaip galėjo nustatyti ši trečioji šalis eksportui į Europos Sąjungą pagal, kai aktualu, šios trečiosios šalies nuolaidų sąrašą, pridėtą prie GATT 1994, arba kitokius dvišalius įsipareigojimus su Europos Sąjunga.
2. Nė viena šio straipsnio nuostata Šaliai neužkertamas kelias į kitą Šalį eksportuojamai prekei nustatyti pagal 38 straipsnį leidžiamos rinkliavos arba kito privalomojo mokėjimo.

37 STRAIPSNIS

Dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolė

Šalys keičiasi informacija ir gerąja patirtimi dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje, siekdamos paskatinti Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos eksporto kontrolės konvergenciją.

38 STRAIPSNIS

Rinkliavos ir formalumai

1. GATT 1994 VIII straipsnis ir jo aiškinamosios pastabos, taip pat visos įsipareigojimų taikymo išimtys ir nuostatos, nustatytos pagal PPO steigimo sutartį taikomame GATT 1994 VIII straipsnyje, *mutatis mutandis* įtraukiamos į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia visas jos taikomas su importu ar eksportu susijusias rinkliavas ir privalomuosius mokėjimus taip, kad valdžios institucijos, prekiautojai ir kiti suinteresuotieji asmenys galėtų su jais susipažinti.
3. Kiekviena Šalis periodiškai peržiūri savo pačios nustatomas rinkliavas ir privalomuosius mokėjimus, kad, jei įmanoma, sumažintų jų kiekį ir įvairovę.
4. Nė viena Šalis nereikalauja, kad dėl importuojamų kitos Šalies prekių būtų atliekami konsuliniai formalumai, taip pat nerenka susijusių rinkliavų ir privalomųjų mokėjimų.

39 STRAIPSNIS

Perdarytos prekės

1. Šalis stengiasi kitos Šalies perdarytomis prekėmis taikyti režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei tas, kurį ji taiko lygiavertėms naujoms prekėms.
2. Jei Šalis nustato arba toliau taiko importo ir eksporto draudimus arba apribojimus naudotoms prekėms, perdarytomis prekėms ji stengiasi tų priemonių netaikyti.
3. Šalis gali reikalauti, kad perdarytos prekės, jas paskirstant ar parduodant jos teritorijoje, būtų identifikuotos kaip tokios ir kad atitiktų visus lygiavertėms naujoms prekėms taikytinus reikalavimus.

40 STRAIPSNIS

Prekių laikinasis įvežimas

Šalis laikinai įvežamoms kitos Šalies prekėms netaiko importo mokesčių ir muitų bet kokioje tai Šaliai privalomoje tarptautinėje konvencijoje dėl laikinojo prekių įvežimo nustatytais atvejais ir laikantis joje nustatytų procedūrų. Ši išimtis taikoma pagal kiekvienos Šalies teisės aktus.

41 STRAIPSNIS

Tranzitas

GATT 1994 V straipsnis įtraukiamas į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi. Šalys imasi visų reikiamų priemonių, siekdamos palengvinti energetikos prekių tranzitą, laikydamosi tranzito laisvės principo ir Energetikos chartijos sutarties 7 straipsnio 1 ir 3 dalių.

42 STRAIPSNIS

Importo ir eksporto monopoliai

Nė viena Šalis nepaskiria arba nepalieka toliau veikti paskirtų importo arba eksporto monopolijų. Šiame straipsnyje importo arba eksporto monopolis reiškia Šalies subjektui suteiktą išimtinę teisę arba įgaliojimą importuoti prekę iš kitos Šalies arba eksportuoti prekę į kitą Šalį.¹

---

¹ Patikslinama, kad šis straipsnis nedaro poveikio 6 skyriui ir neapima teisės, atsirandančios suteikus intelektinės nuosavybės teisę.

43 STRAIPSNIS

Prekių kilmės žymėjimas

1. Jei importuojant Europos Sąjungos prekes Kirgizijos Respublika reikalauja kilmės ženklo, ji pripažįsta kilmės žymėjimą „Made in EU“ arba lygiavertį žymėjimą Kirgizijos Respublikos kilmės žymėjimo reikalavimus atitinkančia kalba ne mažiau palankiomis sąlygomis, nei taikomos Europos Sąjungos valstybių narių kilmės ženklams.
2. Taikydama kilmės ženklą „Pagaminta ES“, Kirgizijos Respublika Europos Sąjungą vertina kaip vieną teritoriją.

44 STRAIPSNIS

Importo licencijų išdavimo procedūros

Kiekviena Šalis visas importo licencijų išdavimo procedūras priima ir administruoja vadovaudamasi Sutarties dėl importo licencijų išdavimo tvarkos 1, 2 ir 3 straipsniais. Todėl Sutarties dėl importo licencijų išdavimo tvarkos 1, 2 ir 3 straipsniai *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

45 STRAIPSNIS

Eksporto licencijų išdavimo procedūros¹

1. Kiekviena Šalis pagal savo kompetencijos sritis² užtikrina skaidrumą eksporto licencijų išdavimo procedūrų atžvilgiu ir paskelbia kiekvieną naują eksporto licencijos išdavimo procedūrą arba esamų eksporto licencijų išdavimo procedūrų pakeitimus taip, kad valdžios institucijos, prekyautojai ir kitos suinteresuotosios šalys galėtų su jais susipažinti. Apie juos skelbiama, kai tai praktiškai įmanoma, ne vėliau kaip likus 30 dienų iki naujos eksporto licencijų išdavimo procedūros arba esamų eksporto licencijų išdavimo procedūrų pakeitimo įsigaliojimo ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip šios procedūros arba pakeitimo įsigaliojimo dieną.
2. Skelbiant eksporto licencijų išdavimo procedūras pateikiama ši informacija:
  - a) eksporto licencijų išdavimo procedūrų arba atliktų šių procedūrų pakeitimų tekstas;
  - b) prekės, kurioms taikoma kiekviena eksporto licencijų išdavimo procedūra;

---

¹ Patikslinama, kad nė viena šio straipsnio nuostata nereikalaujama, kad Šalis suteiktų eksporto licenciją, ar netrukdoma Šaliai vykdyti savo pareigų arba įsipareigojimų pagal JT Saugumo Tarybos rezoliucijas ir daugiašalius neplatavimo režimus ir eksporto kontrolės susitarimus.

² Kirgizijos Respublikos atžvilgiu šis straipsnis taikomas tik priemonėms, kurias Kirgizijos Respublika taiko vienašališkai pagal jos teritorijoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus.

- c) kiekvienos procedūros atveju – prašymo išduoti eksporto licenciją teikimo proceso aprašymas ir visi kriterijai, kuriuos pareiškėjas turi atitikti, kad galėtų pateikti prašymą išduoti eksporto licenciją, pvz., veiklos licencijos turėjimas, investicijos sukūrimas ar išlaikymas arba tam tikra įsisteigimo forma veiklai Šalies teritorijoje vykdyti;
- d) kontaktinis punktas ar punktai, į kuriuos suinteresuotieji asmenys gali kreiptis norėdami gauti daugiau informacijos apie eksporto licencijų išdavimo sąlygas;
- e) administracinė institucija ar institucijos, kurioms reikia teikti prašymą ar kitus susijusius dokumentus;
- f) priemonės arba priemonių, kurioms įgyvendinti skirta eksporto licencijų išdavimo procedūra, aprašymas;
- g) laikotarpis, kuriuo galios kiekviena eksporto licencijų išdavimo procedūra, išskyrus atvejus, kai procedūra galios tol, kol bus paskelbta nauja informacija apie jos atšaukimą arba pakeitimą;
- h) jei Šalis eksporto licencijų išdavimo procedūrą ketina naudoti eksporto kvotai administruoti – visas kvotos kiekis ir, jei taikytina, vertė, taip pat kvotos naudojimo pradžios ir pabaigos datos ir
- i) visos reikalavimo gauti eksporto licenciją nuostatos ir išimtys, prašymo taikyti tas nuostatas ar išimtis pateikimo tvarka ir jų suteikimo kriterijai.

3. Per 45 dienas nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos kiekviena Šalis kitai Šaliai praneša apie savo esamas eksporto licencijų išdavimo procedūras. Naują eksporto licencijų išdavimo procedūrą priimanti arba esamą eksporto licencijų išdavimo procedūrą keičianti Šalis praneša apie šią procedūrą arba pakeitimą kitai Šaliai per 60 dienų nuo paskelbimo. Pranešant nurodomas (-i) šaltinis (-iai), kuriame (-iuose) skelbiama pagal 2 dalį reikalaujama informacija, ir, kai tinkama, atitinkamas oficialios interneto svetainės adresas.

46 STRAIPSNIS

Prekybos teisių gynimo priemonės

Šalys patvirtina savo teises ir pareigas pagal:

- a) GATT 1994 XIX straipsnį;
- b) Susitarimą dėl apsaugos priemonių;
- c) Sutarties dėl žemės ūkio 5 straipsnį;
- d) GATT 1994 VI straipsnį;
- e) Antidempingo susitarimą ir
- f) SKP sutartį.

47 STRAIPSNIS

Prekybos apsaugos priemonių skaidrumas

1. Šalys susitaria, kad prekybos apsaugos priemonės (antidempingo, antisubsidijų ir bendrosios apsaugos priemonės) turėtų būti taikomos visapusiškai laikantis susijusių PPO reikalavimų ir remiantis sąžininga ir skaidria sistema.
2. Prieš priimdamos galutinį sprendimą dėl antidempingo arba kompensacinių priemonių, Šalys užtikrina, kad, nedarant poveikio Antidempingo susitarimo 6 straipsnio 5 daliai ir SKP sutarties 12 straipsnio 4 daliai, būtų atskleisti visi esminiai svarstomi faktai, kuriais grindžiamas sprendimas taikyti priemones. Faktai atskleidžiami taip, kad suinteresuotosioms šalims būtų suteikta pakankamai laiko pastaboms pateikti.
3. Kiekvienai suinteresuotajai šaliai suteikiama galimybė per antidempingo ir antisubsidijų tyrimus pareikšti savo nuomonę, nebent tai nepagrįstai trukdytų laiku užbaigti tyrimus.
4. Šiam straipsniui netaikomas šios antraštinės dalies 14 skyrius.

3 SKYRIUS

MUITINĖS

48 STRAIPSNIS

Muitinių bendradarbiavimas

1. Šalys stiprina bendradarbiavimą muitinės klausimų srityje, siekdamos užtikrinti skaidrią prekybos aplinką, lengvinti prekybą, didinti tiekimo grandinių saugumą, skatinti vartotojų saugą, užkirsti kelią prekių, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, srautams ir kovoti su kontrabanda bei sukčiavimu.
2. Siekdamos įgyvendinti 1 dalyje nurodytus tikslus ir atsižvelgdamos į esamus išteklius Šalys bendradarbiauja siekdamos, be kita ko:
  - a) tobulinti muitų teisės aktus ir derinti bei paprastinti muitinės procedūras, laikydamosi muitų ir prekybos lengvinimo srityje taikomų tarptautinių konvencijų ir standartų, įskaitant tuos, kuriuos yra parengusi PPO (įskaitant Prekybos lengvinimo susitarimą) ir Pasaulio muitinių organizacija (visų pirma Persvarstyta Kioto konvencija), ir atsižvelgdamos į Europos Sąjungos parengtas priemones ir geriausią patirtį, įskaitant muitinės strategines direktyvas;

- b) nustatyti modernias muitinių sistemas, taip pat susijusias su moderniomis muitinio įforminimo technologijomis, įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų nuostatomis, automatine rizika pagrįsta analize ir kontrole, supaprastintomis prekių išleidimo procedūromis, tikrinimu po muitinio įforminimo, skaidriu muitiniu įvertinimu ir muitinių bei įmonių partnerystės nuostatomis;
- c) užtikrinti, kad būtų lengvinamos ir veiksmingai prižiūrimos atitinkamose jų teritorijose vykdomos perkrovimo operacijos ir vežimas tranzitu per atitinkamas jų teritorijas, užtikrinti visų jų teritorijose esančių susijusių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą, siekiant lengvinti prekių tranzitą, ir, kai aktualu ir tinkama, išsiaiškinti atitinkamų muitinio tranzito sistemų suderinamumo galimybes;
- d) skatinti laikytis aukščiausių profesinės etikos standartų, ypač pasienyje, taikydamos priemonės, atitinkančias Pasaulio muitinių organizacijos Arušos deklaracijos principus;
- e) keistis geriausia patirtimi ir teikti techninę pagalbą planuojant ir užtikrinant aukščiausių profesinės etikos standartus;
- f) kai tinkama, keistis atitinkama informacija ir duomenimis, laikydamosi viena kitos taisyklių dėl neskelbtinų duomenų konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos;
- g) kai aktualu ir tinkama, įsitraukti į jų muitinių vykdomus suderintus muitinės veiksmus.

49 STRAIPSNIS

Administracinė savitarpio pagalba

Nedarydamos poveikio šiame Susitarime, visų pirma 48 straipsnyje, numatytam kitų formų bendradarbiavimui, Šalys teikia administracinę savitarpio pagalbą muitinių veiklos srityje pagal Protokolą.

50 STRAIPSNIS

Muitinis įvertinimas

1. Šalių tarpusavio prekybos muitinis prekių įvertinimas reglamentuojamas į PPO steigimo sutarties 1A priedą įtraukto Susitarimo dėl GATT 1994 VII straipsnio įgyvendinimo 1–17 straipsniais. Šios nuostatos *mutatis mutandis* įtraukiamos į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Šalys bendradarbiauja siekdamas bendro požiūrio į su muitiniu įvertinimu susijusius klausimus.

4 SKYRIUS

TECHNINĖS PREKYBOS KLIŪTYS

51 STRAIPSNIS

Tikslas

Šio skyriaus tikslas – lengvinti Šalių tarpusavio prekybą prekėmis užkertant kelią nereikalingoms prekybos kliūtims, jas nustatant ir šalinant.

52 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šis skyrius taikomas visų TPK sutartyje apibrėžtų standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų, galinčių daryti poveikį Šalių tarpusavio prekybai prekėmis, rengimui, priėmimui ir taikymui.

2. Nepaisant 1 dalies, šis skyrius netaikomas:

- a) pirkimo specifikacijoms, kurias valdžios sektoriaus įstaigos parengia tokių įstaigų gamybos ar vartojimo poreikiams tenkinti, arba
- b) SFP sutarties A priede apibrėžtoms sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėms, kurioms taikomas šio Susitarimo 5 skyrius.

53 STRAIPSNIS

Ryšys su TPK sutartimi

Šalys patvirtina savo esamas teises ir pareigas viena kitos atžvilgiu pagal TPK sutartį, kuri *mutatis mutandis* įtraukiama į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

54 STRAIPSNIS

Techniniai reglamentai

1. Pagal TPK sutarties 2 straipsnio 2 dalį kiekviena Šalis, laikydamosi jai taikytinų taisyklių ir procedūrų, atlieka planuojamų techninių reglamentų reglamentavimo poveikio vertinimą, atsižvelgdama į turimas su reglamentavimu susijusias ir nesusijusias alternatyvas siūlomam techniniam reglamentui, kurios gali leisti Šaliai siekti teisėtų tikslų.

2. Kiekviena Šalis, rengdama savo techninius reglamentus, remiasi atitinkamais tarptautiniais standartais, išskyrus atvejus, kai tie tarptautiniai standartai būtų neveiksminga ar netinkama priemonė siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti.
3. Jei rengdama techninius reglamentus Šalis tarptautiniais standartais nesiremia, ji kitos Šalies prašymu imasi priemonių siekdama užtikrinti, kad būtų nustatyti visi esminiai nukrypimai nuo atitinkamo tarptautinio standarto, ir paaiškina priežastis, kodėl tie standartai laikyti neveiksmingais arba netinkamais siekiamam tikslui įgyvendinti.
4. Kiekviena Šalis peržiūri savo techninius reglamentus, kad jie kuo labiau derėtų su atitinkamais tarptautiniais standartais, be kita ko, atsižvelgdama į visus naujausius atitinkamų tarptautinių standartų pokyčius ar į bet kokią aplinkybių, lėmusių nukrypimą nuo atitinkamo tarptautinio standarto, pasikeitimą.
5. Kiekviena Šalis, rengdama labai svarbius techninius reglamentus, galinčius daryti reikšmingą poveikį prekybai, imasi priemonių pagal atitinkamas savo taisykles ir procedūras užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka, pagal kurią asmenys galėtų reikšti savo nuomonę per viešas diskusijas, išskyrus atvejus, kai staiga kyla ar gali kilti su sauga, sveikata, aplinkos apsauga arba nacionaliniu saugumu susijusių problemų, ir kad šių diskusijų rezultatai būtų skelbiami viešai.

55 STRAIPSNIS

Standartai

1. Siekdama standartus suderinti kuo platesniu mastu, kiekviena Šalis skatina jos teritorijoje įsteigtas standartizacijos institucijas, taip pat regionines standartizacijos institucijas, kurių narė yra ji arba jos teritorijoje įsisteigusios standartizacijos institucijos:
  - a) dalyvauti, kiek leidžia jų ištekliai, atitinkamų tarptautinių standartizacijos institucijų rengiamų tarptautinių standartų rengimo procese;
  - b) rengiant savo standartus remtis atitinkamais tarptautiniais standartais, išskyrus tuos atvejus, kai tokie tarptautiniai standartai būtų neveiksmingi ar netinkami, pavyzdžiui, dėl nepakankamo apsaugos lygio arba esminių klimato ar geografinių veiksnių arba esminių technologinių problemų;
  - c) vengti, kad jų darbas dubliuotųsi ar sutaptų su tarptautinių standartizacijos institucijų darbu;
  - d) reguliariai peržiūrėti nacionalinius ir regioninius standartus, kurie nėra pagrįsti atitinkamais tarptautiniais standartais, siekiant juos labiau suderinti su tokiais tarptautiniais standartais;

- e) bendradarbiauti su kitos Šalies atitinkamomis standartizacijos institucijomis tarptautinėje standartizavimo veikloje. Bendradarbiaujama gali būti tarptautinėse standartizacijos institucijose arba regioniniu lygmeniu, ir
  - f) skatinti dvišalią ir kitos Šalies standartizacijos institucijų bendradarbiavimą.
2. Šalys turėtų keistis informacija apie savo atitinkamus standartizacijos procesus ir apie tai, koku mastu rengdamos savo nacionalinius standartus remiasi tarptautiniais, regioniniais ar subregioniniais standartais.
  3. Jei į techninio reglamento projektą ar atitikties vertinimo procedūrą turi būti įtraukti standartų reikalavimai, taikomos skaidrumo pareigos, nustatytos šio Susitarimo 58 straipsnyje ir TPK sutarties 2 arba 5 straipsnyje.
  4. Tarptautinės standartizacijos organizacijos, Tarptautinės elektrotechnikos komisijos, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos ir Maisto ir žemės ūkio organizacijos įsteigtos Maisto kodekso komisijos priimti tarptautiniai standartai laikomi atitinkamais tarptautiniais standartais, kaip apibrėžta TPK sutarties 2 bei 5 straipsniuose ir 3 priede, nesudarant kliūčių naudoti kitų tarptautinių standartų.

5. Kitų tarptautinių organizacijų parengtas standartas taip pat gali būti laikomas atitinkamu tarptautiniu standartu, kaip apibrėžta TPK sutarties 2 bei 5 straipsniuose ir 3 priede, jei:

- a) jį parengė standartizacijos institucija, siekianti bendro sutarimo tarp:
  - i) dalyvaujančių PPO narių, atstovaujančių visoms nacionalinėms standartizacijos institucijoms jų teritorijoje, kurios yra priėmusios arba ketina priimti standartus dėl dalyko, su kuriuo susijusi tarptautinė standartizacijos veikla, nacionalinių delegacijų arba
  - ii) dalyvaujančių PPO narių vyriausybinių organizacijų ir
- b) jis parengtas laikantis Komiteto sprendimo dėl tarptautinių standartų, gairių ir rekomendacijų, susijusių su TPK sutarties 2 bei 5 straipsniais ir 3 priedu, rengimo principų.

56 STRAIPSNIS

Atitikties vertinimas

1. 52 straipsnio nuostatos dėl techninių reglamentų rengimo, priėmimo ir taikymo *mutatis mutandis* taikomos ir atitikties vertinimo procedūroms.

2. Jei Šalis atitikties vertinimo reikalauja kaip patvirtinimo, kad produktas atitinka techninį reglamentą, ji pasirenka atitikties vertinimo procedūras¹, kurios yra proporcingos susijusiai rizikai, remiantis rizikos vertinimu, įskaitant, kai tinkama, remiantis tiekėjo atitikties deklaracija.

3. Jei Šalis trečiojo asmens atliekamo atitikties vertinimo reikalauja kaip patvirtinimo, kad produktas atitinka techninį reglamentą, ir šios užduoties nėra paskyrusi valdžios institucijai, kaip nurodyta 4 dalyje, ji:

- a) atitikties vertinimo įstaigoms vertinti pirmiausia naudoja akreditavimą;
- b) kuo geriau naudojasi tarptautiniais akreditavimo bei atitikties vertinimo standartais ir tarptautiniais susitarimais, prie kurių yra prisijungusios Šalių akreditacijos įstaigos, pvz., taikydama Tarptautinės bendradarbiavimo laboratorijų akreditavimo srityje organizacijos (ILAC) ir Tarptautinio akreditacijos forumo (IAF) mechanizmus;
- c) svarsto galimybę prisijungti arba atitinkamai skatina savo atitikties vertinimo įstaigas prisijungti prie taikomų tarptautinių sutarčių ar susitarimų, kuriais siekiama suderinti arba lengvinti atitikties vertinimo rezultatų pripažinimą;
- d) užtikrina, kad ekonominės veiklos vykdytojai turėtų galimybę rinktis iš atitikties vertinimo įstaigų, Šalies institucijų pripažintų tam tikram produktui;

---

¹ Kirgizijos Respublikos atveju atitikties vertinimo procedūros nustatomos techniniais reglamentais.

- e) užtikrina, kad atitikties vertinimo įstaigos būtų nepriklausomos nuo gamintojų, importuotojų ir ekonominės veiklos vykdytojų apskritai ir kad tarp akreditavimo įstaigų ir atitikties vertinimo įstaigų nekiltų interesų konfliktų;
  - f) leidžia atitikties vertinimo įstaigoms naudotis subrangovų paslaugomis atliekant su atitikties vertinimu susijusius bandymus ar inspektavimus ir
  - g) vienoje bendroje interneto svetainėje paskelbia įstaigų, kurias ji paskyrė tokiam atitikties vertinimui atlikti, sąrašą ir aktualią informaciją apie kiekvienos iš tokių įstaigų paskyrimo sritį.
4. Nė viena 3 dalies f punkto nuostata nelaikoma draudimu Šaliai reikalauti, kad subrangovai atitiktų tuos pačius reikalavimus, kuriuos būtų reikalaujama, kad atitiktų jį pasamdžiusi atitikties vertinimo įstaiga, jei ji užsakytus bandymus arba inspektavimus atliktų pati.
5. Nė viena šio straipsnio nuostata netrukdo Šaliai reikalauti, kad konkrečių produktų atitikties vertinimą atliktų nurodytos valdžios institucijos. Tokiais atvejais Šalis:
- a) rinkliavas už atitikties vertinimą apriboja iki apytikslių suteiktų paslaugų sąnaudų ir atitikties vertinimo pareiškėjo prašymu paaiškina, kaip bet kuri rinkliava, kurią ji nustato už tokį atitikties vertinimą, neviršija apytikslių suteiktų paslaugų išlaidų, ir

b) viešai skelbia atitikties vertinimo rinkliavas.

6. Praėjus trejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo Šalys pradeda diskusijas dėl tiekėjo atitikties deklaracijos kaip atitikties esamiems techniniams reglamentams įrodymo pripažinimo, pirmiausia šiose srityse:

a) elektros ir elektroninės įrangos saugos aspektų;

b) mašinų saugos aspektų;

c) įrangos elektromagnetinio suderinamumo;

d) energijos vartojimo efektyvumo, įskaitant ekologinio projektavimo reikalavimus, ir

e) tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo.

57 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas techninių prekybos kliūčių klausimais

1. Šalys stiprina bendradarbiavimą standartų, techninių reglamentų, metrologijos, rinkos priežiūros, akreditavimo ir atitikties vertinimo procedūrų srityse, kad geriau suprastų viena kitos atitinkamas sistemas ir palengvintų patekimą į savo atitinkamas rinkas. Šiuo tikslu Šalys siekia nustatyti ir plėtoti konkrečioms klausimams arba sektoriams tinkamus bendradarbiavimo mechanizmus ir iniciatyvas, be kita ko:
  - a) keisdamosi informacija ir patirtimi atitinkamų techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų rengimo ir taikymo srityje;
  - b) skatindamos savo atitinkamų įstaigų, atsakingų už metrologiją, standartizavimą, atitikties vertinimą ir akreditavimą, bendradarbiavimą ir
  - c) keisdamosi informacija apie pokyčius atitinkamuose su standartais, techniniais reglamentais, atitikties vertinimo procedūromis ir akreditavimu susijusiuose regioniniuose ir daugiašaliuose forumuose.
2. Siekdamos skatinti tarpusavio prekybą Šalys:
  - a) stengiasi sumažinti tarpusavio skirtumus, susijusius su techniniais reglamentais, metrologija, standartizavimu, rinkos priežiūra, akreditavimu ir atitikties vertinimo procedūromis, be kita ko, skatindamos taikyti atitinkamas tarptautiniu mastu sutartas priemones;

- b) skatina pagal tarptautines taisykles naudotis akreditavimu kaip priemone atitikties vertinimo įstaigų techniniams gebėjimams ir veiklai vertinti ir
- c) skatina Kirgizijos Respublikos ir jos susijusių nacionalinių įstaigų dalyvavimą ir, kai įmanoma, narystę Europos ir tarptautinėse organizacijose, kurių veikla susijusi su standartais, atitikties vertinimu, akreditavimu, metrologija ir susijusiomis funkcijomis.

58 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Perdavusi siūlomą techninį reglamentą arba atitikties vertinimo procedūrą PPO centriniam pranešimų registrui, Šalis skiria kitai Šaliai bent 60 dienų laikotarpį rašytinėms pastaboms pateikti, išskyrus atvejus, kai staiga kyla arba gali kilti su sauga, sveikata, aplinkos apsauga arba nacionaliniu saugumu susijusių problemų. Šalis apsvarsto pagrįstą prašymą pratęsti šį pastaboms teikti skirtą laikotarpį.
2. Jei Šalis dėl savo siūlomo techninio reglamento ar atitikties vertinimo procedūros gauna kitos Šalies rašytines pastabas, ji:
  - a) jei kita Šalis to prašo, tas rašytines pastabas aptaria dalyvaujant jos kompetentingai reglamentavimo institucijai tuo metu, kai į tas pastabas dar galima atsižvelgti, ir

- b) ne vėliau kaip techninio reglamento arba atitikties vertinimo procedūros paskelbimo dieną raštu atsako į pastabas.
3. Kiekviena Šalis savo atsakymus į pastabas, gautas pateikus 1 dalyje nurodytą pranešimą, paskelbia interneto svetainėje ne vėliau kaip priimto techninio reglamento arba atitikties vertinimo procedūros paskelbimo dieną.
4. Kiekviena Šalis kitos Šalies prašymu pateikia jai informaciją apie savo priimto arba siūlomo priimti techninio reglamento ar atitikties vertinimo procedūros tikslus bei teisinį ir loginį pagrindą.
5. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos priimti techniniai reglamentai ir atitikties vertinimo procedūros būtų paskelbti nemokamoje interneto svetainėje.
6. Kiekviena Šalis papildydama pradinį pranešimą PPO teikia informaciją apie techninio reglamento arba atitikties vertinimo procedūros priėmimą ir įsigaliojimą, taip pat priimtą galutinį tekstą.
7. Nuo techninių reglamentų paskelbimo iki jų įsigaliojimo turi praėti pagrįstas laikotarpis, kad kitos Šalies ekonominės veiklos vykdytojai galėtų prisitaikyti. „Pagrįstas laikotarpis“ reiškia ne trumpesnę kaip šešių mėnesių laikotarpį, nebent jis būtų neveiksminga priemonė siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti.

8. Šalis palankiai apsvarsto kitos Šalies pagrįstą prašymą pratęsti laikotarpį, kuris turi praeiti nuo techninio reglamento priėmimo iki jo įsigaliojimo, gautą iki 1 dalyje nurodyto pastabų teikimo po to, kai PPO buvo perduotas siūlomas techninis reglamentas, termino, nebent delsimas būtų neveiksminga priemonė siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti.

59 STRAIPSNIS

Žymėjimas ir ženklėjimas

1. Šalys susitaria, kad į techninį reglamentą gali būti įtraukti žymėjimo ar ženklėjimo reikalavimai arba jis gali būti skirtas tik tokiems reikalavimams. Tokiais atvejais Šalys taiko TPK sutarties 2 straipsnio 2 dalies principus.
2. Jei Šalis nustato privalomo produktų žymėjimo arba ženklėjimo reikalavimą:
  - a) ji reikalauja pateikti tik tą informaciją, kuri yra aktuali produkto vartotojams ar naudotojams, arba informaciją, kuria nurodoma, kad produktas atitinka privalomus techninius reikalavimus;
  - b) išskyrus atvejus, kai tai būtina atsižvelgiant į produktų keliamą pavojų žmonių, gyvūnų arba augalų gyvybei ar sveikatai, kaip išankstinės produktų, kurie kitais atžvilgiais atitinka nustatytus reikalavimus, pateikimo jos rinkai sąlygos nereikalauja iš anksto patvirtinti, užregistruoti ar sertifikuoti produktų etiketes ar žymas, taip pat nerenka už tai jokių rinkliavų;

- c) jei ji reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai naudotų unikalų identifikacinį numerį, tokį numerį kitos Šalies ekonominės veiklos vykdytojams suteikia nepagrįstai nedelsdama ir laikydamasi nediskriminavimo principo;
- d) jei toliau išvardyti elementai neklaidina, nėra prieštaringi arba keliantys painiavą atsižvelgiant į informaciją, kurią prekes importuojanti Šalis reikalauja pateikti, ta Šalis leidžia:
  - i) informaciją pateikti ne tik prekes importuojančios Šalies reikalaujama kalba, bet ir kitomis kalbomis;
  - ii) naudoti tarptautiniu mastu pripažintas nomenklatūras, piktogramas, simbolius arba grafinius vaizdus ir
  - iii) pateikti ne tik prekes importuojančioje Šalyje reikalaujamą informaciją, bet ir papildomos informacijos;
- e) ji sutinka, kad, kaip alternatyva ženklinimui kilmės šalyje, ženklinimas, įskaitant papildomą ženklinimą ar ženklinimo taisymą, būtų atliekamas muitinės sandėliuose arba kitose paskirtose vietose, ir
- f) kai tikslinga, ji apsvarstys galimybę leisti naudoti laikinas ar nuimamas etiketes arba žymas ar ženklus lydimočiuose dokumentuose, o ne fiziškai pritvirtintus prie produkto.

60 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Šalis gali prašyti konsultacijų su kita Šalimi dėl bet kurio klausimo, susijusio su šiuo skyriumi, pateikdama rašytinį prašymą kitos Šalies TPK skyriaus koordinatoriui. Šalys deda visas pastangas išspręsti klausimą abipusiškai priimtinu būdu ir šiuo tikslu gali sušaukti Bendradarbiavimo komitetą.
2. Patikslinama, kad šiuo straipsniu nedaromas poveikis Šalių teisėms ir pareigoms pagal 14 skyrių.

61 STRAIPSNIS

TPK skyriaus koordinatorius

1. Kiekviena Šalis paskiria TPK skyriaus koordinatorių ir informuoja kitą Šalį apie jo pasikeitimą. TPK skyriaus koordinatoriai bendradarbiauja siekdami palengvinti šio skyriaus įgyvendinimą ir Šalių bendradarbiavimą visais su TPK sutartimi susijusiais klausimais.

2. Kiekvienas TPK skyriaus koordinatorius vykdo šias funkcijas:
  - a) stebi, kaip įgyvendinamas ir administruojamas šis skyrius, įskaitant visus su standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų rengimu, priėmimu, taikymu arba vykdymo užtikrinimu susijusius klausimus;
  - b) bendrauja su kitos Šalies TPK skyriaus koordinatoriumi dėl iniciatyvų, kurių Šalys imasi siekdamos stiprinti bendradarbiavimą standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų rengimo bei tobulinimo srityje ir keistis informacija apie pokyčius su standartais, techniniais reglamentais ir atitikties vertinimo procedūromis susijusiuose nevyriausybinuose, regioniniuose ir daugiašaliuose forumuose.
3. TPK skyriaus koordinatoriai bendrauja vienas su kitu bet kuriuo sutartu jų funkcijoms vykdyti tinkamu metodu.

5 SKYRIUS

SANITARIJOS IR FITOSANITARIJOS KLAUSIMAI

62 STRAIPSNIS

Tikslas

Šio skyriaus tikslas – nustatyti Šalių tarpusavio prekyboje sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėms (toliau – SF priemonės) taikytinus principus ir bendradarbiauti gyvūnų gerovės, augalų apsaugos ir atsparumo antimikrobinėms medžiagoms klausimais. Šiame skyriuje nustatytus principus Šalys taiko taip, kad būtų lengvinama prekyba ir nebūtų sukuriama nepagrįstų kliūčių jų tarpusavio prekybai, kartu išlaikant kiekvienos Šalies žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybės arba sveikatos apsaugos lygį.

63 STRAIPSNIS

Daugiašalės pareigos

Šalys patvirtina SFP sutartyje nustatytas savo teises ir pareigas.

64 STRAIPSNIS

Principai

1. Šalys užtikrina, kad SF priemonės būtų rengiamos ir taikomos laikantis proporcingumo, skaidrumo, nediskriminavimo bei mokslinio pagrindimo principų ir atsižvelgiant į tarptautinius standartus (1951 m. gruodžio 6 d. Romoje pasirašytą Tarptautinę augalų apsaugos konvenciją (toliau – IPPC), Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (toliau – OIE) ir Maisto kodekso komisijos (toliau – Maisto kodeksas) standartus).
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad dėl jos taikomų SF priemonių kitos Šalies teritorija, palyginti su tos Šalies teritorija, nebūtų šališkai ar nepagrįstai diskriminuojama, jei jose vyraujančios sąlygos yra vienodos ar panašios. SF priemonės netaikomos taip, kad jomis būtų užslėptai ribojama Šalių tarpusavio prekyba.
3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad SF priemonės, procedūros arba kontrolė būtų įgyvendinamos, o iš kitos Šalies kompetentingų institucijų gauti prašymai pateikti informaciją būtų nagrinėjami nepagrįstai nedelsiant ir dėl importuojamų produktų ne mažiau palankiai kaip dėl vidaus produktų.

65 STRAIPSNIS

Importo reikalavimai

1. Importuojančios Šalies importo reikalavimai taikomi visai eksportuojančios Šalies teritorijai, laikantis 64 straipsnio.
2. Sertifikatuose, kurių gali būti reikalaujama norint Šalims tarpusavyje prekiauti maisto ir žemės ūkio prekėmis, nustatyti importo reikalavimai grindžiami IPPC, OIE ir Maisto kodekso principais ir jų atitinkamais standartais, nebent importo reikalavimai būtų paremti moksliniais duomenimis pagrįstu rizikos vertinimu, atliktu pagal SFP sutartyje nurodytas taikytinas tarptautines taisykles.
3. Kirgizijos Respublikos išduodamuose importo leidimuose nustatytais reikalavimais nenustatoma tokių sanitarinių ir veterinarinių sąlygų, kurios būtų griežtesnės nei 2 dalyje nurodytuose sertifikatuose nustatytos sąlygos. Kiekviena Šalis turėtų taikyti suderintus importo sertifikatus, kurie būtų valdomi centriniu lygmeniu ir taikomi visoje eksportuojančios Šalies teritorijoje.

66 STRAIPSNIS

Su gyvūnų ir augalų sveikata susijusios priemonės

Pagal SFP sutartį ir atitinkamus IPPC, OIE ir Maisto kodekso standartus, gaires arba rekomendacijas:

- a) Šalys pripažįsta kenksmingaisiais organizmais ar liga neužkrėstų teritorijų ir nedidelio kenksmingųjų organizmų ar ligos paplitimo teritorijų sąvoką;
- b) importuojanti Šalis savo sanitarijos priemonės, taikomas eksportuojančiai Šaliai, kurios teritorija yra užkrėsta kenksminguoju organizmu arba liga, grindžia eksportuojančios Šalies priimtu skirstymo į zonas sprendimu, su sąlyga, kad bus užtikrinamas tinkamas importuojančios Šalies apsaugos lygis;
- c) nustatydamos kenksmingaisiais organizmais ar liga neužkrėstas teritorijas ir nedidelio kenksmingųjų organizmų ar ligos paplitimo teritorijas, Šalys įvertina įvairius veiksnius, kaip antai geografinę padėtį, ekosistemas, epidemiologinę priežiūrą ir sanitarinės ar fitosanitarinės kontrolės tokiose teritorijose veiksmingumą.

67 STRAIPSNIS

Patikros ir auditas

Importuojančios Šalies patikros ir auditas, atliekami eksportuojančios Šalies teritorijoje pastarosios patikros ir sertifikavimo sistemoms įvertinti ir pripažinti, vykdomi remiantis atitinkamais IPPC, OIE ir Maisto kodekso standartais, gairėmis ir rekomendacijomis. Patikrų ir audito sąnaudas dengia juos atliekanti Šalis.

68 STRAIPSNIS

Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas

1. Šalys aptaria esamas SF ir gyvūnų gerovės priemones ir jų plėtojimą bei įgyvendinimą ir keičiasi atitinkama informacija. Vykdamas tokias diskusijas ir keičiantis informacija atitinkamai atsižvelgiama į SFP sutartį ir IPPC, OIE bei Maisto kodekso standartus, gaires ar rekomendacijas.
2. Šalys susitaria bendradarbiauti su maisto sauga, gyvūnų sveikata ir gerove, augalų sveikata, augalų apsauga ir atsparumu antimikrobinėms medžiagoms susijusiais klausimais, keisdamosi informacija, praktinėmis žiniomis ir patirtimi, kad sustiprintų šių sričių pajėgumus. Toks bendradarbiavimas gali apimti techninę pagalbą.

3. Bet kurios iš Šalių prašymu Šalys su SF susijusiems ir kitiems skubiems į šio skyriaus taikymo sritį patenkantiems klausimams apsvarstyti nedelsdamos pradeda dialogą SF klausimais. Bendradarbiavimo komitetas gali priimti šio dialogo vykdymo taisykles.

4. Bendravimui į šio skyriaus taikymo sritį patenkančiais klausimais Šalys paskiria kontaktinius punktus ir reguliariai atnaujina informaciją apie juos.

69 STRAIPSNIS

Skaidrumas

Kiekviena Šalis:

- a) siekia užtikrinti prekybai taikomų SF priemonių, visų pirma kitos Šalies importuojamoms prekėms taikomų SF reikalavimų, skaidrumą;
- b) kitos Šalies prašymu per du mėnesius nuo prašymo dienos praneša apie reikalavimus, taikomus konkrečių produktų importui, ir nurodo, ar reikia rizikos vertinimo, ir
- c) nepagrįstai nedelsdama paštu, faksu arba e. paštu praneša kitos Šalies kontaktiniam punktui apie bet kokią su prekėmis, kuriomis tarpusavyje prekiauja Šalys, susijusį didelį arba reikšmingą pavojų gyvūnų arba augalų sveikatai, įskaitant visas su maisto produktais susijusias ekstremaliąsias situacijas.

6 SKYRIUS

PREKYBA PASLAUGOMIS IR INVESTICIJOS

70 STRAIPSNIS

Tikslas, taikymo sritis ir aprėptis

1. Šalys, patvirtindamos atitinkamus savo įsipareigojimus pagal PPO steigimo sutartį, nustato abipusėms prekybos paslaugomis ir investavimo sąlygoms gerinti būtiną tvarką.
2. Nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma nustatančia kokią nors su viešaisiais pirkimais, kuriems taikomas 9 skyrius, susijusią pareigą.
3. Šis skyrius netaikomas nė vienos iš Šalių teikiamoms subsidijoms.
4. Šalys dar kartą patvirtina savo teisę savo atitinkamoje teritorijoje reglamentuoti taip, kad siektų teisėtų politikos tikslų, kaip antai susijusių su visuomenės sveikatos apsauga, socialinėmis paslaugomis, valstybiniu švietimu, sauga, aplinka, įskaitant klimato kaitos klausimus, visuomenės dorove, socialine ar vartotojų apsauga, privatumu ir duomenų apsauga ir kultūros įvairovės skatinimu bei apsauga.

5. Šis skyrius netaikomas priemonėms, kurios daro poveikį Šalyse įsidarbinti siekiantiems fiziniams asmenims, ar priemonėms, susijusioms su pilietybe, nuolatine gyvenamąja vieta arba nuolatiniu darbu.
6. Šiuo skyriumi Šaliai neužkertamas kelias taikyti fizinių asmenų atvykimą arba laikiną buvimą jos teritorijoje reglamentuojančių priemonių, įskaitant priemones, kurios reikalingos jos sienų vientisumui apsaugoti ir tvarkingam fizinių asmenų judėjimui per sienas užtikrinti, jeigu tokios priemonės taikomos taip, kad neišnyktų ir nesumažėtų nauda, kurią kita Šalis įgyja pagal šį skyrių. Vien tai, kad tam tikros šalies fiziniai asmenys privalo turėti vizą, nereiškia, kad pagal šį skyrių įgyta nauda išnyksta arba sumažėja.
7. Taikant šį skyrių, neatsižvelgiama į Šalies taikomą režimą:
- a) pagal susitarimą, kuriuo iš esmės liberalizuojama prekyba paslaugomis (įskaitant įsisteigimą paslaugų srityje), atitinkantį GATS V ir V bis straipsnių kriterijus, arba susitarimą, kuriuo iš esmės liberalizuojamas įsisteigimas kitos ekonominės veiklos srityje, atitinkantį tuos pačius kriterijus šios veiklos atžvilgiu;
  - b) taikomą dėl priemonių, kuriomis numatomas, be kita ko, standartų ar kriterijų, taikomų fizinio asmens ar įmonės leidimų, licencijų ir sertifikatų išdavimui ekonominei veiklai vykdyti, arba prudencinių priemonių pripažinimas.

8. Šis skyrius netaikomas audiovizualiniam sektoriui.

71 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) su valdžios įstaigų pavestų funkcijų vykdymu susijusi veikla – nekomerciniais tikslais ir nekonkuruojant su vienu arba daugiau ekonominės veiklos vykdytojų vykdoma veikla, įskaitant teikiamas paslaugas;
- b) filialas – Šalyje įsisteigusi teisinio subjektiškumo neturinti įmonė, kuri nuolat veikia kaip kitoje Šalyje įsisteigusios patronuojančiosios įmonės skyrius, turi valdymo struktūrą ir yra materialiai aprūpinta derėtis verslo klausimais su trečiaisiais asmenimis, todėl šie tretieji asmenys, nors ir žinodami, kad prireikus atsiras teisinis santykis su patronuojančiąja įmone, kurios buveinė yra kitoje Šalyje, gali sudaryti verslo sandorius patronuojamosios įmonės skyriuje, nesikreipdami tiesiogiai į patronuojančiąją įmonę;

- c) tarpvalstybinis paslaugų teikimas – paslaugų teikimas:
  - i) iš vienos Šalies teritorijos į kitos Šalies teritoriją arba
  - ii) vienos Šalies teritorijoje kitos Šalies paslaugų vartotojams;
- d) ekonominė veikla – pramoninio, komercinio ar profesinio pobūdžio paslauga ar veikla, arba amatininkų veikla, išskyrus su valdžios įstaigų pavestų funkcijų vykdymu susijusią veiklą;
- e) įmonė – įsteigtas juridinis asmuo, filialas arba atstovybė;
- f) įsisteigimas – juridinio asmens įsteigimas arba tokio asmens įsigijimas, įskaitant dalyvavimą valdant kapitalą, arba filialo arba atstovybės įsteigimas Europos Sąjungoje arba Kirgizijos Respublikoje, siekiant sukurti arba toliau palaikyti ilgalaikius ekonominius ryšius;

g) bendrovės viduje perkeliamas asmuo – fizinis asmuo, kuris bent vienus metus iki paraiškos atvykti ir laikinai būti kitoje Šalyje pateikimo dienos buvo įdarbintas Šalies juridinio asmens arba buvo jame partneriu, ir kuris yra laikinai perkeliamas į kitos Šalies teritorijoje esančią įmonę, kuri priklauso tai pačiai grupei kaip ir pagrindinis juridinis asmuo, įskaitant jo atstovybę, patronuojamąją įmonę, filialą ar pagrindinę bendrovę, su sąlyga, kad:

i) šis fizinis asmuo priklauso vienai iš šių kategorijų:

A) vadovai arba vykdomieji darbuotojai – daugiausia direktorių valdybos arba akcininkų ar jiems lygiaverčio organo vadovaujami ir jų nurodymus gaunantys asmenys, einantys aukštesnes pareigas ir visų pirma vadovaujantys įmonės valdymui ir atliekantys bent šias funkcijas:

- 1) vadovavimas įmonei arba jos skyriui;
- 2) kitų priežiūrą atliekančių darbuotojų, specialistų ar administracijos darbuotojų darbo priežiūra ir kontrolė ir
- 3) asmeniniai įgaliojimai įdarbinti ir atleisti arba rekomenduoti įdarbinti ir atleisti darbuotojus arba atlikti kitus su personalu susijusius veiksmus;

- B) specialistai – asmenys, turintys specializuotų įmonei būtinų gamybos, mokslinių tyrimų įrangos, metodų, procesų, procedūrų ar valdymo žinių, arba
  - C) stažuotojai – asmenys, turintys universitetinį išsilavinimą, laikinai perkeliami karjeros arba verslo metodų mokymo tikslais¹;
- ii) Europos Sąjungoje, vertinant i papunkčio B dalyje nurodytas žinias, atsižvelgiama ne tik į konkrečiai įmonei svarbias žinias, bet ir į tai, ar fizinis asmuo turi aukštą kvalifikaciją, susijusią su darbu arba profesija, kuriems reikia konkrečių techninių žinių, įskaitant ir tai, ar asmuo yra akredituotos profesijos atstovas;
- h) Šalies investuotojas – tos Šalies fizinis arba juridinis asmuo, siekiantis vykdyti ar vykdomas ekonominę veiklą per kitoje Šalyje įsteigtą įmonę;
  - i) juridinis asmuo – juridinis subjektas, įsteigtas ar kitaip organizuotas pagal taikytiną teisę, siekiantis ar nesiekiantis pelno, valdomas privačios ar valstybinės nuosavybės teise, įskaitant bet kokią korporaciją, patikos fondą, ūkinę bendriją, bendrąją įmonę, individualiąją įmonę ar asociaciją;

---

¹ Gali būti reikalaujama, kad priimančioji įmonė pateiktų tvirtinti mokymo buvimo laikotarpiu programą, kuria įrodytų, kad buvimo tikslas yra mokymas. AT, CZ, DE, ES, FR, HU ir LT: stažuotės turi būti susijusios su įgytu aukštojo mokslo laipsniu.

- j) Šalies juridinis asmuo – juridinis asmuo, įsteigtas pagal Europos Sąjungos, jos valstybių narių arba Kirgizijos Respublikos teisę ir atitinkamai Europos Sąjungos arba Kirgizijos Respublikos teritorijoje turintis registruotą buveinę, centrinę administraciją arba pagrindinę verslo vietą. Jei pagal Europos Sąjungos, jos valstybių narių arba Kirgizijos Respublikos teisę įsteigtas juridinis asmuo atitinkamai Europos Sąjungos arba Kirgizijos Respublikos teritorijoje turi tik registruotą buveinę arba centrinę administraciją, jis nelaikomas Šalies juridiniu asmeniu, nebent atitinkamai Europos Sąjungos arba Kirgizijos Respublikos teritorijoje vykdo realią ekonominę veiklą. Laivybos bendrovėms, kurios įsteigtos už Europos Sąjungos arba Kirgizijos Respublikos ribų ir kurias kontroliuoja atitinkamai Europos Sąjungos valstybės narės arba Kirgizijos Respublikos piliečiai, taip pat taikomas šis skyrius, jei jų laivai yra registruoti pagal atitinkamus jų teisės aktus Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Kirgizijos Respublikoje ir plaukioja su Europos Sąjungos valstybės narės arba Kirgizijos Respublikos vėliava;
- k) Europos Sąjungos fizinis asmuo ir Kirgizijos Respublikos fizinis asmuo – atitinkamai kurios nors vienos iš Europos Sąjungos valstybių narių pilietis ir Kirgizijos Respublikos pilietis pagal atitinkamai šios Europos Sąjungos valstybės narės¹ arba Kirgizijos Respublikos vidaus įstatymus ir kitus teisės aktus;

---

¹ Į Europos Sąjungos fizinio asmens apibrėžtį taip pat patenka fizinis asmuo, kuris nuolat gyvena Latvijos Respublikoje, bet nėra Latvijos Respublikos ar bet kurios kitos valstybės pilietis, tačiau pagal Latvijos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus turi teisę gauti nepiliečio pasą.

- l) veikimas – įmonės veikla, valdymas, priežiūra, naudojimas, naudojimasis ja, jos pardavimas ar kitoks perdavimas;
- m) paslaugos – bet kuriame sektoriuje teikiamos paslaugos¹, išskyrus paslaugas, teikiamas vykdant oficialias valdžios funkcijas;
- n) paslaugų teikėjas – fizinis arba juridinis asmuo, siekiantis teikti arba teikiantis paslaugas;
- o) Šalies juridinio asmens patronuojamoji įmonė – juridinis asmuo, kontroliuojamas kito tos Šalies juridinio asmens;
- p) paslaugos teikimas – paslaugos sukūrimas, platinimas, rinkodara, pardavimas arba pristatymas.

72 STRAIPSNIS

Didžiausio palankumo režimas ir nacionalinis režimas

1. Kirgizijos Respublikos investuotojams ir jų įmonėms Europos Sąjunga įmonių įsisteigimo ir veikimo, siekiant vykdyti ekonominę veiklą jos teritorijoje, atžvilgiu taiko režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei tas, kurį ji taiko trečiųjų šalių investuotojams ir jų įmonėms.

---

¹ Patikslinama, kad šiame skyriuje paslauga laikoma tokia paslauga, kuri yra įtraukta į naujausios redakcijos PPO dokumentą MTN.GNS/W/120.

2. Europos Sąjungos investuotojams ir jų įmonėms Kirgizijos Respublika įmonių įsisteigimo ir veikimo, siekiant vykdyti ekonominę veiklą jos teritorijoje, atžvilgiu taiko režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei tas, kurį ji taiko savo investuotojams ir jų įmonėms arba trečiųjų šalių investuotojams ir jų įmonėms, atsižvelgiant į tai, kuris režimas palankesnis.
3. Patikslinama, kad 1 ir 2 dalyse nurodytas režimas neapima investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo procedūrų, numatytų kituose tarptautiniuose susitarimuose. Esminės nuostatos pagal kitus Šalies su trečiąja šalimi sudarytus tarptautinius susitarimus savaiame nėra laikomos režimu pagal šį straipsnį. Pagal tokias nuostatas¹ Šalies taikomos priemonės gali būti laikomos 1 ir 2 dalyse nurodytu režimu ir taip pažeisti šį straipsnį.
4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys netaikomos oro transportui, vidaus vandenų ir jūrų transportui.

73 STRAIPSNIS

Horizontalusis paslaugų apribojimas

1. Nepaisant kitų šio skyriaus nuostatų, iš Šalies neturėtų būti reikalaujama dėl į GATS taikymo sritį patenkančių sektorių arba priemonių taikyti palankesnę režimą, nei ta Šalis turi taikyti pagal GATS; tai taikoma dėl kiekvieno paslaugų sektoriaus bei pasektoriaus ir teikimo būdo.

---

¹ Patikslinama, kad vien Šalies atliekamas šių nuostatų perkėlimas į vidaus teisę, tiek, kiek to reikia, kad jos būtų įtrauktos į vidaus teisinę tvarką, savaiame nelaikomas priemone.

2. Patikslinama, kad paslaugų atžvilgiu į šį Susitarimą įtraukiami, jo dalimi tampa ir taikomi Šalių GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašai, įskaitant išlygas, ir, Europos Sąjungos atveju, GATS priedas dėl II straipsnio išimčių (didžiausio palankumo statuso išimčių sąrašas).

74 STRAIPSNIS

Prudencinė išlyga

1. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma kliūtimi Šaliai nustatyti arba toliau taikyti priemones dėl prudencinių priežasčių, kaip antai siekiant apsaugoti investuotojus, indėlininkus, draudėjus ar finansinių paslaugų teikėją patikėtiniu paskyrusius asmenis, arba užtikrinti Šalies finansų sistemos vientisumą ir stabilumą. Jei tokios priemonės neatitinka šio Susitarimo, jomis neturi būti naudojamosi siekiant išvengti Šalies įsipareigojimų arba pareigų pagal šį Susitarimą.

2. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu Šaliai atskleisti informaciją, susijusią su atskirų klientų reikalais ir sąskaitomis, arba viešųjų subjektų turimą konfidencialią ar privačią informaciją.

75 STRAIPSNIS

Atsisakymas taikyti palankias nuostatas

Šalis gali atsisakyti taikyti palankias nuostatas pagal šį skyrių kitos Šalies juridiniam asmeniui arba jos teritorijoje šio juridinio asmens įsteigtai įmonei, jei palankias nuostatas taikyti atsisakanti Šalis nustato arba toliau taiko priemones, susijusias su tarptautinės taikos ir saugumo palaikymu, įskaitant žmogaus teisių apsaugą:

- a) kuriomis draudžiama sudaryti sandorius su tuo juridiniu asmeniu ar jo įmone arba
- b) kurios būtų pažeistos arba apeitos, jei tam juridiniam asmeniui arba jo įmonei būtų pritaikytos palankios nuostatos pagal šį skyrių, įskaitant atvejus, kai priemonėmis draudžiama sudaryti sandorius su fiziniu asmeniu, kuriam priklauso tas juridinis asmuo arba jo įmonė nuosavybės teise ar kuris juos kontroliuoja.

76 STRAIPSNIS

Bendrovės viduje perkeliama asmenys

1. Kiekviena Šalis kitos Šalies investuotojams leidžia savo įmonėse įdarbinti tos kitos Šalies fizinius asmenis, jei šie darbuotojai yra bendrovės viduje perkeliama asmenys.

2. 1 dalyje nurodytam fizinių asmenų atvykimui ir laikinam buvimui šalyje taikomi šie laikotarpiai:

- a) vadovams arba vykdomiesiems darbuotojams – ne daugiau kaip treji metai;
- b) specialistams – ne daugiau kaip treji metai, ir
- c) stažuotojams – ne daugiau kaip vieni metai.

3. Toliau taikomi visi Šalių įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyti reikalavimai dėl atvykimo, buvimo, darbo ir socialinės apsaugos priemonių, įskaitant taisykles dėl buvimo trukmės, minimaliojo darbo užmokesčio ir kolektyvinių sutarčių dėl darbo užmokesčio.

4. Šis straipsnis netaikomas tais atvejais, kai bendrovės viduje perkeliama asmeniui laikinai būnant ketinama trukdyti ar kitaip daryti poveikį arba trukdoma ar kitaip daromas poveikis darbuotojų ar vadovybės ginčų ar derybų rezultatams.

77 STRAIPSNIS

Laipsniškas investicijų liberalizavimas

Šalys pripažįsta, kad svarbu suteikti viena kitos investuotojams nacionalinį režimą dėl įmonių steigimo ir veikimo atitinkamose jų teritorijose ir apsvarstys tolesnių veiksmų šiuo tikslu galimybę abipusiškai priimtiniu pagrindu ir atsižvelgiant į Bendradarbiavimo komiteto rekomendacijas.

78 STRAIPSNIS

Neveikimo išlyga

1. Kiekviena Šalis deda visas pastangas nesiimti priemonių arba veiksmų, kuriais būtų nustatomos griežtesnės viena kitos investuotojų įmonių steigimo ir veiklos atitinkamose jų teritorijose sąlygos, nei buvo dieną prieš pasirašant šį Susitarimą.
2. Vadovaudamasi partnerystės bei bendradarbiavimo principu ir atsižvelgdama į 13 skyrių, Kirgizijos Respublika informuoja Europos Sąjungą apie savo ketinimą priimti naujus įstatymus arba kitus teisės aktus, kuriais gali būti nustatytos griežtesnės Europos Sąjungos investuotojų įmonių steigimo arba veiklos Kirgizijos Respublikoje sąlygos, nei buvo dieną prieš pasirašant šį Susitarimą.

3. Europos Sąjunga gali prašyti Kirgizijos Respublikos pateikti 2 dalyje nurodytų naujų įstatymų arba kitų teisės aktų projektus ir pradėti dėl jų konsultacijas.
4. Jei naujais Kirgizijos Respublikoje pradėdamais taikyti įstatymais arba kitais teisės aktais būtų nustatytos griežtesnės Europos Sąjungos investuotojų įmonių veiklos sąlygos, nei buvo šio Susitarimo pasirašymo dieną, tokie įstatymai arba kiti teisės aktai trejus metus nuo jų įsigaliojimo netaikomi toms įmonėms, kurios jų įsigaliojimo metu jau buvo įsisteigusios Kirgizijos Respublikoje.
5. Patikslinama, kad Kirgizijos Respublikos nediskriminuojant taikomos mokestinės priemonės nelaikomos 4 dalyje nurodytomis griežtesnėmis priemonėmis.

79 STRAIPSNIS

Tarpvalstybinis paslaugų teikimas

1. Šalys įsipareigoja pagal šio skyriaus nuostatas imtis būtinų priemonių, siekiant laipsniškai sudaryti sąlygas tarpvalstybiniam paslaugų teikimui tarp Šalių, atsižvelgiant į atitinkamų jų paslaugų sektorių išsivystymą.
2. Bendradarbiavimo taryba teikia šio straipsnio įgyvendinimo rekomendacijas.

80 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas siekiant sukurti į rinką orientuotą paslaugų sektorių Kirgizijos Respublikoje

Šalys bendradarbiauja, siekdamas sukurti į rinką orientuotą paslaugų sektorių Kirgizijos Respublikoje.

81 STRAIPSNIS

Jūrų transporto paslaugos

1. Šalys įgyvendina neribojamo patekimo į tarptautines jūrų rinkas ir prekybos komercinėmis ir nediskriminacinėmis sąlygomis principą.
2. Taikydamos 1 dalyje nurodytą principą Šalys:
  - a) būsimuose dvišaliuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis dėl jūrų transporto paslaugų, įskaitant sausų ir skystų piltinių krovinių gabenimo ir linijinės laivybos paslaugas, nenustato krovinių dalijimosi tvarkos ir per pagrįstą laikotarpį baigia taikyti tokią krovinių dalijimosi tvarką, nustatytą ankstesniuose susitarimuose, ir

- b) įsigaliojus šiam Susitarimui, panaikina vienašales priemones ir administracines, technines bei kitas kliūtis, kurios galėtų būti užslėptas apribojamas arba turėtų diskriminacinį poveikį laisvam tarptautinio jūrų transporto paslaugų teikimui, ir jų nenustato.

82 STRAIPSNIS

Kitos transporto paslaugos

Siekiant užtikrinti suderintą Šalių transporto vystymąsi, pritaikytą prie jų komercinių poreikių, konkrečiuose po šio Susitarimo įsigaliojimo susideramuose Šalių susitarimuose gali būti aptariamose abipusio patekimo į rinką ir vežimo keliais, geležinkeliais, vidaus vandenų keliais ir, jei taikytina, oro transporto paslaugų teikimo sąlygos.

7 SKYRIUS

KAPITALO JUDEJIMAS, MOKĖJIMAI, PERVEDIMAI IR LAIKINOSIOS APSAUGOS PRIEMONĖS

83 STRAIPSNIS

Einamoji sąskaita

Nedarant poveikio kitoms šio Susitarimo sąlygoms, Šalys leidžia vykdyti mokėjimus, susijusius su Šalių tarpusavio mokėjimų balanso einamosios sąskaitos sandoriais, laisvai konvertuojama valiuta ir atitinkamai laikantis per 1944 m. liepos 22 d. Jungtinių Tautų konferenciją pinigų ir finansų klausimais priimto Tarptautinio valiutos fondo susitarimo straipsnių.

84 STRAIPSNIS

Kapitalo judėjimas

1. Sandorių, įtraukiamų į mokėjimų balanso kapitalo ir finansinę sąskaitą, atžvilgiu nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos kiekviena Šalis užtikrina laisvą kapitalo judėjimą, susijusį su tiesioginėmis investicijomis, atliekamomis pagal jos teritorijoje taikytiną teisę ir 6 skyrių, ir su tokio investuoto kapitalo ir bet kokio iš jo gauto pelno likvidavimu arba repatrijavimu.

2. Nedarant poveikio kitoms šio Susitarimo nuostatoms, nė viena Šalis nenustato jokių naujų apribojimų Europos Sąjungos valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos rezidentų kapitalo judėjimui bei einamiesiems mokėjimams ir negriežtina esamų susitarimų.
3. Šalys konsultuojasi tarpusavyje, siekdamas palengvinti tarpusavio kapitalo judėjimą, kad būtų skatinama prekyba ir investicijos.

85 STRAIPSNIS

Įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kapitalo judėjimu, mokėjimais ar pervedimais, taikymas

1. 83 ir 84 straipsniais neužkertamas kelias Šaliai taikyti savo įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su:
  - a) bankrotu, nemokumu arba kreditorių teisių apsauga;
  - b) finansinių priemonių išleidimu ar prekyba jomis;
  - c) kapitalo judėjimo, mokėjimų ar pervedimų finansine atskaitomybe ar apskaita, kai būtina padėti teisėtvarkos arba finansų reguliavimo įstaigoms;
  - d) nusikalstama ar baudžiamąja veika, apgaule arba sukčiavimu;

- e) užtikrinimu, kad būtų laikomasi teismine tvarka priimtų nutarčių ar sprendimų, arba
- f) socialinės apsaugos, valstybinės senatvės pensijos ar privalomosiomis taupymo sistemomis.

2. 1 dalyje nurodyti įstatymai ir kiti teisės aktai neturi būti taikomi šališkai arba diskriminuojamai arba taip, kad būtų užslėptai ribojamas kapitalo judėjimas, mokėjimai ar pervedimai.

86 STRAIPSNIS

Laikinosios apsaugos priemonės

1. Išimtinėmis aplinkybėmis, kai kyla arba gali kilti didelių su Kirgizijos Respublikos arba Europos Sąjungos valstybės narės, kurios valiuta yra ne euras, pinigų ir valiutų kurso politikos veikimu arba Europos Sąjungos ekonominės ir pinigų sąjungos veikimu susijusių sunkumų, susijusi Šalis gali ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui nustatyti arba toliau taikyti kapitalo judėjimo, mokėjimų arba pervedimų apsaugos priemones.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės taikomos tik tiek, kiek tikrai būtinos.

87 STRAIPSNIS

Apribojimai, taikomi mokėjimų balanso ir išorės finansinių sunkumų atveju

1. Jei Šalis patiria didelių mokėjimų balanso ar išorės finansinių sunkumų arba jų grėsmę, ji gali nustatyti arba toliau taikyti ribojamąsias priemones kapitalo judėjimui, mokėjimams ar pervedimams¹.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės:
  - a) jei taikytina, atitinka Tarptautinio valiutos fondo steigimo sutarties straipsnius;
  - b) nėra griežtesnės negu būtina dideliems mokėjimų balanso arba išorės finansiniams sunkumams ar jų grėsmei pašalinti;
  - c) laikinos ir palaipsniui nutraukiamos, 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms gerėjant;
  - d) nedaro nereikalingos žalos kitos Šalies komerciniams, ekonominiams ir finansiniams interesams;

---

¹ Kai šių sunkumų kyla arba gali kilti Europos Sąjungai, šių priemonių gali imtis viena iš Europos Sąjungos valstybių narių kitose nei 86 straipsnyje nurodytose situacijose, darančiose poveikį šios Europos Sąjungos valstybės narės ekonomikai.

- e) nėra mažiau palankios kitai Šaliai nei ne Šaliai panašiose situacijose.
3. Norėdama apsaugoti savo išorės finansinę poziciją arba mokėjimų balansą kiekviena Šalis gali nustatyti ribojamąsias priemones, skirtas prekybai prekėmis. Tokios priemonės turi atitikti GATT 1994 ir Susitarimą dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos Mokėjimų balanso nuostatų.
4. Norėdama apsaugoti savo išorės finansinę poziciją arba mokėjimų balansą kiekviena Šalis gali nustatyti ribojamąsias priemones, skirtas prekybai paslaugomis. Šios priemonės turi atitikti GATS XII straipsnį.
5. Toliau taikydama arba nustačiusi 1 ir 2 dalyse nurodytas priemones Šalis nedelsdama apie jas praneša kitai Šaliai.
6. Jei pagal šį straipsnį nustatomi arba toliau taikomi apribojimai, nedelsiant surengiamos konsultacijos Bendradarbiavimo komitete, išskyrus atvejus, kai konsultacijos rengiamos kituose forumuose. Per konsultacijas įvertinami mokėjimų balanso arba išorės finansiniai sunkumai, dėl kurių imtasi atitinkamų priemonių, atsižvelgiant į, be kita ko, šiuos veiksnius:
- a) mokėjimų balanso arba išorės finansinių sunkumų pobūdį ir mastą;
  - b) tarptautinę ekonominę ir prekybos aplinką ir

c) galimas kitas taisomąsias priemones.

7. Per 6 dalyje nurodytas konsultacijas aptariama, ar ribojamoji priemonė atitinka 1 ir 2 dalis. Remiamasi visais atitinkamais statistinio arba faktinio pobūdžio duomenimis, kuriuos pateikia Tarptautinis valiutos fondas, jei tokių duomenų yra, o darant išvadas atsižvelgiama į Tarptautinio valiutos fondo atliktą atitinkamos Šalies mokėjimų balanso ir išorės finansinės padėties vertinimą.

8 SKYRIUS

INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

A SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

88 STRAIPSNIS

Tikslai

Šio skyriaus tikslai:

- a) lengvinti Šalių tarpusavio inovacinių ir kūrybinių produktų ir paslaugų gamybą ir komercializaciją, taip prisidedant prie darnesnės ir įtraukesnės Šalių ekonomikos;
- b) lengvinti ir valdyti Šalių tarpusavio prekybą ir mažinti jos iškreipimus bei kliūtis ir
- c) užtikrinti tinkamą ir veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo lygį.

89 STRAIPSNIS

Pareigų pobūdis ir taikymo sritis

1. Šalys įgyvendina su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusias tarptautines sutartis, kurių šalys jos yra, įskaitant TRIPS sutartį. Šiuo skyriumi papildomos ir konkrečiai išdėstomos kiekvienos Šalies teisės ir pareigos pagal TRIPS sutartį ir kitas tarptautines intelektinės nuosavybės srities sutartis, kurių šalys jos yra.
2. Šiame skyriuje terminas „intelektinės nuosavybės teisės“ – teisės, apimančios visas intelektinės nuosavybės kategorijas, nurodytas šio susitarimo 92–136 straipsniuose ir TRIPS sutarties II dalies 1–7 skirsniuose.
3. Intelektinės nuosavybės teisių apsauga apima apsaugą nuo nesąžiningos konkurencijos, kaip nustatyta 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės saugojimo su pakeitimais, padarytais 1979 m. rugsėjo 28 d. (toliau – Paryžiaus konvencija), 10bis straipsnyje.
4. Šiuo skyriumi neužkertamas kelias nė vienai Šaliai taikyti savo įstatymų, kuriais nustatomi aukštesni intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo standartai, jei jie yra suderinami su šiuo skyriumi.

90 STRAIPSNIS

Galiojimo pabaiga

1. Kiekviena Šalis pagal savo įstatymus dėl autorių teisių, gretutinių teisių ir prekių ženklų numato nacionalinį arba regioninį intelektinės nuosavybės teisių galiojimo pabaigos režimą.
2. Autorių teisių ir gretutinių teisių srityje teisių galiojimo pabaiga taikoma tik viešam kūrinų originalų arba kitų saugomų objektų ar jų kopijų platinimui parduodant arba kitaip.

91 STRAIPSNIS

Nacionalinis režimas

1. Dėl intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikomas šis skyrius, kiekviena Šalis kitos Šalies nacionaliniams subjektams taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji taiko savo nacionaliniams subjektams dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos¹, laikydamasi išimčių, kurios jau nustatytos:
  - a) Paryžiaus konvencijoje;

---

¹ Šioje dalyje „apsauga“ taip pat apima dalykus, kurie turi įtakos intelektinės nuosavybės teisių buvimui, jų įgijimui, taikymo sričiai, tolesniam taikymui ir gynimui, taip pat dalykus, kurie turi įtakos intelektinės nuosavybės teisių naudojimui, konkrečiai aptariamam šiame skyriuje. Be to, šioje dalyje „apsauga“ taip pat apima priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią veiksmingų techninių priemonių ir su informacija apie teisių valdymą susijusių priemonių vengimui.

- b) 1886 m. rugsėjo 9 d. Berne priimtoje Berno konvencijoje dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos (toliau – Berno konvencija);
- c) 1961 m. spalio 26 d. Romoje priimtoje Tarptautinėje Romos konvencijoje dėl atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų apsaugos (toliau – Romos konvencija) arba
- d) 1989 m. gegužės 26 d. Vašingtone priimtoje Intelektinės nuosavybės sutartyje dėl integralinių mikroschemų.

Atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų atžvilgiu pirmoje pastraipoje nurodyta pareiga taikoma tik šiame Susitarime numatytų teisių atžvilgiu.

2. Šalis gali pasinaudoti 1 dalyje nurodytuose tarptautinės teisės aktuose jau numatytomis išimtimis, taikydama savo teismines ir administracines procedūras, įskaitant reikalavimą, kad kitos Šalies nacionalinis subjektas nurodytą adresą dokumentams įteikti jos teritorijoje arba paskirtą atstovą jos teritorijoje, jei šios išimtys:

- a) būtinos siekiant užtikrinti atitiktį šiam skyriui neprieštaraujantiems Šalies įstatymams ar kitiems teisės aktams ir
- b) netaikomos taip, kad būtų užslėptai ribojama prekyba.

3. 1 dalis netaikoma procedūroms, nustatytoms remiant Pasaulinei intelektinės nuosavybės organizacijai (toliau – PINO) sudarytuose daugiašaliuose susitarimuose, susijusiuose su intelektinės nuosavybės teisių įgijimu arba išsaugojimu.

B SKIRSNIS

INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ STANDARTAI

1 POSKIRSNIS

AUTORIŲ TEISĖS IR GRETUTINĖS TEISĖS

92 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

1. Kiekviena Šalis dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą laikytis ir laikosi:
  - a) Berno konvencijos;
  - b) Romos konvencijos;

- c) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priimtos PINO autorių teisių sutarties (ATS);
  - d) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priimtos PINO atlikimų ir fonogramų sutarties (AFS) ir
  - e) 2013 m. birželio 28 d. Marakeše priimtos Marakešo sutarties dėl geresnių sąlygų susipažinti su paskelbtais kūriniais sudarymo akliems, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turintiems asmenims.
2. Kiekviena Šalis laikosi 2012 m. birželio 24 d. Pekine priimtos Pekino sutarties dėl audiovizualinių kūrinių atlikimo apsaugos ir deda visas pagrįstas pastangas ją ratifikuoti arba prie jos prisijungti.

93 STRAIPSNIS

Autoriai

Kiekviena Šalis suteikia autoriams išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visą jų kūrinių arba jo dalį;
- b) bet kuria forma viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų kūrinių originalus arba kopijas;

- c) bet kokį jų kūrinių viešą skelbimą laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenė galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, ir
- d) jų kūrinių originalų ar kopijų nuomą visuomenei komerciniais tikslais.

94 STRAIPSNIS

Atlikėjai

Kiekviena Šalis suteikia atlikėjams išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) įrašyti¹ jų atlikimą;
- b) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visą jų atlikimo įrašą arba jo dalį;
- c) bet kuria forma viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų atlikimo įrašus;
- d) atlikimo įrašus padaryti viešai prieinamus laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenė galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku;

---

¹ Įrašymas – garsų ar jų išraiškos arba audovizualinis judesį perteikiančių vaizdų, su garsais ar jų išraiška arba be jų, įrašo, iš kurio su tam tikru prietaisu tuos vaizdus ir garsus galima pamatyti, išgirsti, atgaminti ar perduoti, darymas.

- e) transliuoti belaidžio ryšio priemonėmis ir viešai skelbti jų atlikimą, išskyrus tuos atvejus, kai toks atlikimas jau yra transliuojamas atlikimas arba kai jis gaunamas iš įrašo, ir
- f) jų atlikimo įrašų nuomą visuomenei komerciniais tikslais.

95 STRAIPSNIS

Fonogramų gamintojai

Kiekviena Šalis suteikia fonogramų gamintojams išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visą jų fonogramą arba jos dalį;
- b) viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų fonogramas, įskaitant kopijas;
- c) fonogramas padaryti viešai prieinamas laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenė galėtų jas pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, ir
- d) jų fonogramų nuomą visuomenei komerciniais tikslais.

96 STRAIPSNIS

Transliuojančiosios organizacijos

Kiekviena Šalis suteikia transliuojančiosioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) įrašyti jų transliacijas, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant perdavimą kabeliniu ar palydoviniu ryšiu;
- b) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visus jų transliacijų įrašus arba jų dalį, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant perdavimą kabeliniu ar palydoviniu ryšiu;
- c) jų transliacijų įrašus, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, padaryti viešai prieinamus laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenė galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku;
- d) viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų transliacijų įrašus, įskaitant jų kopijas, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant perdavimą kabeliniu ar palydoviniu ryšiu, ir

- e) retransliuoti jų transliacijas belaidžio ryšio priemonėmis, taip pat viešai skelbti jų transliacijas, jeigu tai daroma viešai prieinamose vietose už įėjimo mokestį.

97 STRAIPSNIS

Komerciniais tikslais išleistų fonogramų transliavimas ir viešas skelbimas¹

1. Kiekviena Šalis nustato, kad atlikėjai ir fonogramų gamintojai turi teisę gauti tinkamą atlygį, jei komerciniais tikslais išleista fonograma arba tokia atgaminta fonograma naudojama transliavimui ar viešam skelbimui.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad 1 dalyje nurodytas atlygis būtų padalytas atitinkamiems atlikėjams ir fonogramų gamintojams. Atlikėjams ir fonogramų gamintojams nesusitarus kiekviena Šalis gali nustatyti atlygio padalijimo jiems sąlygas.

---

¹ Kiekviena Šalis gali suteikti atlikėjams ir fonogramų gamintojams platesnes teises, susijusias su komerciniais tikslais išleistų fonogramų transliavimu ir viešu skelbimu.

98 STRAIPSNIS

Apsaugos taikymo terminas

1. Kūrinio autoriaus teisės galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po jo mirties, nepriklausomai nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo datos.
2. Muzikos kūrinio su žodžiais apsaugos taikymo terminas baigiasi praėjus 70 metų nuo ilgiausiai išgyvenusio iš toliau nurodytų asmenų mirties, neatsižvelgiant į tai, ar tie asmenys nurodomi kaip bendraautoriai: žodžių autoriaus ir muzikos kūrinio kompozitoriaus, jei ir žodžiai, ir muzika buvo specialiai sukurti atitinkamam muzikos kūriniiui su žodžiais.
3. Bendraautorių kūrinio atveju, 1 dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo paskutinio bendraautoriaus mirties dienos.
4. Anonimiškai ar naudojant slapyvardį paskelbtų kūrinių apsaugos taikymo terminas yra 70 metų nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo. Tačiau jei autoriaus pasirinktas slapyvardis nekelia abejonių dėl jo tapatybės arba jis savo tikrąjį vardą atskleidžia per pirmame šios dalies sakinyje nurodytą laikotarpį, taikomas 1 dalyje nurodytas apsaugos taikymo terminas.

5. Kinematografijos arba audiovizualinio kūrinio apsaugos taikymo terminas baigiasi praėjus 70 metų nuo ilgiausiai išgyvenusio iš toliau išvardytų asmenų mirties, neatsižvelgiant į tai, ar tie asmenys nurodomi kaip bendraautoriai:

- a) pagrindinio režisieriaus;
- b) scenarijaus autoriaus;
- c) dialogų autoriaus ir
- d) muzikos, specialiai sukurtos kinematografijos ar audiovizualiniam kūriniiui, autoriaus.

Kirgizijos Respublika savo įstatymais gali pašalinti iš šio sąrašo vieną ar kelis asmenis arba vieną ar kelis asmenis į šį sąrašą įtraukti.

6. Transliuojančiųjų organizacijų teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo pirmojo transliacijos perdavimo nepriklausomai nuo to, ar ta transliacija perduota laidiniu ryšiu, ar oru, įskaitant perdavimą kabeliniu ir palydoviniu ryšiu.

7. Atlikėjų teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo atlikimo įrašymo dienos. Tačiau jei per šį laikotarpį teisėtai išleidžiamas arba teisėtai viešai paskelbiamas šio atlikimo įrašas, apsaugos taikymo terminas skaičiuojamas nuo pirmojo tokio išleidimo arba viešo paskelbimo, atsižvelgiant į tai, kas įvyko pirmiau, dienos.

Atlikimo įrašui fonogramoje apsaugos taikymo terminas yra 70 metų nuo pirmojo tokio išleidimo arba viešo paskelbimo dienos.

8. Fonogramų gamintojų teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo įrašymo dienos. Tačiau jei per šį laikotarpį fonograma buvo teisėtai išleista, šios teisės nustoja galioti praėjus 70 metų nuo pirmojo tokio išleidimo dienos. Jei per pirmame sakinyje nurodytą laikotarpį fonograma nebuvo teisėtai išleista, bet buvo teisėtai viešai paskelbta, nurodytos teisės nustoja galioti praėjus 70 metų nuo pirmojo teisėto viešo paskelbimo dienos. Šalys gali priimti priemones, siekdamas užtikrinti, kad pelnas, gautas per 50 metų laikotarpį viršijančių 20 metų apsaugos laikotarpį, būtų sąžiningai padalijamas atlikėjams ir fonogramų gamintojams.

9. Šiame straipsnyje nustatyti terminai skaičiuojami nuo kitų metų po įvykio sausio 1 d.

10. Kiekviena Šalis gali nustatyti ilgesnius apsaugos taikymo terminus, nei numatyti šiame straipsnyje.

11. Šiame straipsnyje nurodytus apsaugos taikymo terminus Kirgizijos Respublika nustato ne vėliau kaip praėjus dvejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.

99 STRAIPSNIS

Teisė perparduoti

1. Grafikos ar plastinio meno kūrinio originalo autoriui kiekviena Šalis numato perpardavimo teisę, apibrėžiamą kaip neatšaukiama teisė, kurios negalima atsisakyti, net iš anksto, gauti autorinį atlyginimą pardavimo kainos, gautos už kiekvieną kūrinio perpardavimą po to, kai pats autorius pirmą kartą perleidžia kūrinį, pagrindu.
2. 1 dalyje nurodyta teisė taikoma visiems perpardavimo veiksams, kuriuose dalyvauja pardavėjai, pirkėjai arba meno rinkos specialistai tarpininkai, kaip antai dailės salonai, meno galerijos ir apskritai bet kokie prekiautojai meno kūriniais.
3. Kiekviena Šalis gali nustatyti, kad 1 dalyje nurodyta teisė būtų netaikoma perpardavimo veiksams, kai pardavėjas kūrinį tiesiogiai įsigijo iš autoriaus mažiau nei prieš trejus metus iki perpardavimo ir kai perpardavimo kaina neviršija tam tikros minimalios sumos.
4. Atlygio rinkimo tvarka ir atlygio dydis nustatomi pagal vidaus teisės aktus.

100 STRAIPSNIS

Kolektyvinis teisių administravimas

1. Šalys skatina atitinkamas savo kolektyvinio teisių administravimo organizacijas bendradarbiauti, kad kūriniai ir kiti saugomi objektai būtų lengviau prieinami Šalių teritorijose ir atitinkamoms kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms būtų lengviau viena kitai perduoti pajamas už teisę naudoti kūrinius ar kitus saugomus objektus.
2. Kiekviena Šalis skatina kolektyvinio teisių administravimo organizacijų veiklos skaidrumą, visų pirma dėl savo surinktų pajamų už teisių naudojimą, iš savo surinktų pajamų už teisių naudojimą atskaitomų sumų, surinktų pajamų už teisių naudojimą naudojimo ir skirstymo politikos bei jų repertuaro.
3. Kiekviena Šalis įsipareigoja užtikrinti, kad tais atvejais, kai vienos Šalies teritorijoje įsteigta kolektyvinio teisių valdymo organizacija pagal atstovavimo susitarimą atstovauja kitos Šalies teritorijoje įsteigtai kolektyvinio teisių valdymo organizacijai, atstovaujančioji kolektyvinio teisių valdymo organizacija nediskriminuotų atstovaujamosios kolektyvinio teisių valdymo organizacijos teisių subjektų.

4. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad, jei vienos Šalies teritorijoje įsisteigusi kolektyvinio teisių administravimo organizacija pagal atstovavimo susitarimą atstovauja kitai kitos Šalies teritorijoje įsisteigusiai kolektyvinio teisių administravimo organizacijai, atstovaujančioji kolektyvinio teisių administravimo organizacija reguliariai ir stropiai mokėtų atstovaujamai kolektyvinio teisių administravimo organizacijai mokėtinas sumas ir teiktų atstovaujamai kolektyvinio teisių administravimo organizacijai informaciją apie jos vardu surinktų pajamų už teisių naudojimą sumą ir visas iš šių pajamų už teisių naudojimą atskaitomas sumas.

101 STRAIPSNIS

Išimtys ir apribojimai

Kiekviena Šalis 93–96 straipsniuose nustatytas teisių išimtis ir apribojimus taiko tik tam tikrais specialiais atvejais, kuriais neprieštarujama įprastiniam kūrinio ar kito objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžiami teisėti teisių subjektų interesai.

102 STRAIPSNIS

Techninių priemonių apsauga

1. Kiekviena Šalis nustato teisinę apsaugą nuo bet kokių veiksmingų techninių priemonių vengimo, kurį atitinkamas asmuo vykdo žinodamas arba turėdamas pakankamą pagrindą žinoti, kad vengia veiksmingos techninės priemonės.

2. Kiekviena Šalis nustato teisinę apsaugą, kad nebūtų gaminami, importuojami, platinami, parduodami, nuomojami, reklamuojami pardavimui ar nuomai arba laikomi komerciniais tikslais įtaisai, gaminiai ar jų sudedamosios dalys arba nebūtų teikiamos paslaugos:

- a) kuriuos (-ias) skatinama pirkti, kurie (-ios) reklamuojami (-os) ar parduodami (-os) techninės priemonės vengimo tikslais;
- b) kurių paskirties ar panaudojimo komerciniu požiūriu svarba yra ribota, išskyrus jų paskirtį ar panaudojimą siekiant išvengti veiksmingos techninės priemonės, arba
- c) kurie (-ios) yra iš esmės suprojektuoti (-os), pagaminti (-os), pritaikyti (-os) ar atliekami (-os) tam, kad leistų ar padėtų išvengti veiksmingos techninės priemonės.

3. Šiame poskirsnyje „techninės priemonės“ reiškia bet kokią technologiją, įtaisą ar sudedamąją dalį, kurių įprasta naudojimo paskirtis yra užkirsti kelią veiksams, atliekamiems su kūrinių ar kitais saugomais objektais, kurių neleidžia nacionalinės teisės aktuose numatytų autorių teisių ar gretutinių autorių teisių subjektai, arba tokius veiksmus riboti. Techninės priemonės laikomos veiksmingomis tais atvejais, kai saugomo kūrinio ar kito objekto naudojimą teisių subjektas kontroliuoja taikydamas prieigos kontrolės arba apsaugos procesą, pvz., šifravimą, kodavimą arba kitą kūrinio ar objekto transformaciją arba kopijų kontrolės mechanizmą, užtikrinantį siekiamą apsaugą.

4. Nepaisant šio straipsnio 1 dalyje numatytos teisinės apsaugos, kiekviena Šalis reikiamu mastu, jei teisių subjektai nesiima savanoriškų priemonių, gali imtis tinkamų priemonių užtikrinti, kad pagal šį straipsnį numatyta tinkama teisinė apsauga nuo veiksmingų techninių priemonių vengimo neužkirstų kelio subjektams, kurie naudojami pagal 101 straipsnį numatytomis išimtimis ar apribojimais, naudotis tomis išimtimis ar apribojimais.

103 STRAIPSNIS

Pareigos, susijusios su informacija apie teisių valdymą

1. Kiekviena Šalis nustato teisinę apsaugą nuo kiekvieno asmens, kuris sąmoningai be leidimo atlieka kurį nors iš toliau nurodytų veiksmų, jei tas asmuo žino arba turi pagrindo žinoti, kad tai darydamas jis skatina, leidžia, lengvina arba slepia nacionalinės teisės aktuose nurodytų autorių teisių ar gretutinių teisių pažeidimą:

- a) panaikina arba pakeičia kokią nors elektroninę informaciją apie teisių valdymą ir
- b) platina, platinimo tikslais importuoja, transliuoja, viešai skelbia arba padaro viešai prieinamus pagal šį poskirsnį saugomus kūrinius ar kitus objektus, kuriuose be leidimo panaikinta arba pakeista elektroninė informacija apie teisių valdymą.

2. Šiame straipsnyje „informacija apie teisių valdymą“ reiškia bet kokią teisių subjektų pateiktą informaciją, pagal kurią identifikuojamas kūrinys ar kitas šiame straipsnyje nurodytas objektas, autorius arba bet kuris kitas teisių subjektas, arba informaciją apie kūrinio ar kito objekto naudojimo sąlygas ir bet kokius skaičius arba kodus, kuriais nurodoma tokia informacija.

3. 2 dalis taikoma, kai informacija apie teisių valdymą yra susijusi su kūrinio ar kito šiame straipsnyje nurodyto objekto kopija arba jų viešu paskelbimu.

2 POSKIRSNIS

PREKIŲ ŽENKLAI

104 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

Kiekviena Šalis:

- a) prisijungia prie 1989 m. birželio 27 d. Madride priimto Protokolo, susijusio su Madrido susitarimu dėl tarptautinės ženklų registracijos, su pakeitimais, padarytais 2006 m. spalio 3 d. ir 2007 m. lapkričio 12 d;

- b) laikosi 1994 m. spalio 27 d. Ženevoje priimtos Sutarties dėl prekių ženklų įstatymų ir 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutarties dėl tarptautinės prekių ir paslaugų ženklų registravimo klasifikacijos ir
- c) deda visas pagrįstas pastangas prisijungti prie 2006 m. kovo 27 d. Singapūre priimtos Singapūro sutarties dėl prekių ženklų įstatymų.

105 STRAIPSNIS

Žymenys, galintys sudaryti prekių ženklą

1. Prekių ženklas gali būti sudarytas iš bet kokių žymenų, visų pirma iš žodžių, įskaitant asmenvardžius, ar piešinių, raidžių, skaitmenų, spalvų, išorinės prekių ar prekių pakuotės formos arba garsų, su sąlyga, kad tokie žymenys leidžia:
  - a) atskirti vienos įmonės prekes arba paslaugas nuo kitų įmonių prekių arba paslaugų ir
  - b) juos atitinkamame kiekvienos Šalies prekių ženklų registre vaizduoti tokiu būdu, kad kompetentingos institucijos ir visuomenė galėtų aiškiai ir tiksliai nustatyti savininkui suteiktos apsaugos dalyką.
2. Kirgizijos Respublika stengiasi ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos užtikrinti, kad kaip prekių ženklą būtų galima užregistruoti garsą.

Prekių ženklo suteikiamos teisės, įskaitant dėl tranzitu vežamų prekių

1. Registruotasis prekių ženklas suteikia savininkui išimtinės teises į jį. Savininkas turi teisę uždrausti visiems tretiesiems asmenims be jo sutikimo vykdant komercinę veiklą naudoti bet kokį žymenį:
  - a) tapatų registruotajam prekių ženklui, kuriuo žymimos prekės arba paslaugos yra tapačios toms prekėms arba paslaugoms, kurioms prekių ženklas yra įregistruotas;
  - b) kai dėl savo tapatumo registruotajam prekių ženklui ar panašumo į jį ir dėl šiuo prekių ženklu ir žymeniu žymimų prekių arba paslaugų tapatumo ar panašumo yra galimybė suklaidinti visuomenę, įskaitant galimybę žymenį susieti su registruotuoju prekių ženklu.
2. Registruotojo prekių ženklo savininkas turi teisę uždrausti visiems tretiesiems asmenims vykdant komercinę veiklą įvežti į Šalį, kurioje prekių ženklas įregistruotas, prekes, neišleistas į laisvą apyvartą joje, jei tos prekės, įskaitant pakuotę, įvežamos iš trečiųjų šalių ir neleistinai pažymėtos prekių ženklu, kuris yra tapatus tokioms prekėms įregistruotam prekių ženklui arba kurio pagal esminius aspektus negalima atskirti nuo to prekių ženklo¹.

---

¹ Šalys gali imtis tinkamų papildomų priemonių, siekdamas užtikrinti sklandų generinių vaistų tranzitą.

3. 2 dalyje nurodytos prekių ženklo savininko teisės nustoja galioti, jei procedūrų galimam registruotojo prekių ženklo teisių pažeidimui nustatyti metu deklarantas ar prekių turėtojas pateikia įrodymų, kad registruotojo prekių ženklo savininkas neturi teisės uždrausti pateikti prekes rinkai galutinės paskirties šalyje.

107 STRAIPSNIS

Registravimo procedūra

1. Kiekviena Šalis nustato prekių ženklų registravimo sistemą, pagal kurią apie atitinkamos prekių ženklų administracijos priimtą galutinį neigiamą sprendimą, įskaitant dalinį atsisakymą registruoti, būtų raštu pranešama atitinkamam subjektui, tas sprendimas tinkamai pagrįdžiamas ir gali būti apskundžiamas.
2. Kiekviena Šalis numato galimybę tretiesiems asmenims prieštarauti prekių ženklų paraiškoms arba, kai tinkama, prekių ženklų registravimui. Ši prieštaravimo procedūra grindžiama rungimosi principu.
3. Šalys sudaro galimybes naudotis vieša elektronine prekių ženklų paraiškų ir prekių ženklų registravimo duomenų baze. Galimybes naudotis šios dalies pirmame sakinyje nurodyta elektronine prekių ženklų paraiškų duomenų baze Kirgizijos Respublika, jei Europos Sąjunga suteikė tinkamą techninę pagalbą pagal Europos Sąjungos teisę, sudaro ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.

108 STRAIPSNIS

Plačiai žinomi prekių ženklai

Siekdama užtikrinti plačiai žinomų prekių ženklų apsaugą, kaip nustatyta Paryžiaus konvencijos 6bis straipsnyje ir TRIPS sutarties 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse, kiekviena Šalis atsižvelgia į Bendrą rekomendaciją dėl plačiai žinomų prekių ženklų apsaugos nuostatų priėmimo, priimtą Paryžiaus sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos asamblėjos ir PINO Generalinės asamblėjos 1999 m. rugsėjo 20–29 d. vykusiam trisdešimt ketvirto rato PINO valstybių narių asamblėjų susitikime.

109 STRAIPSNIS

Prekių ženklų suteikiamų teisių išimtys

1. Kiekviena Šalis:
  - a) numato ribotas prekių ženklų suteikiamų teisių išimtis, kaip antai tinkamą aprašymą, įskaitant geografines nuorodas, naudojimą, ir
  - b) gali numatyti kitas ribotas prekių ženklų suteikiamų teisių išimtis.

Numatydama pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas ribotas išimtis, kiekviena Šalis atsižvelgia į teisėtus prekių ženklo savininko ir trečiųjų asmenų interesus.

2. Prekės ženklu jo savininkui nesuteikiama teisė uždrausti trečiajam asmeniui vykdant komercinę veiklą ir vadovaujantis sąžininga pramoninės ar komercinės veiklos praktika naudoti:

- a) trečiojo asmens asmenvardžio ar adreso, jei tas trečiasis asmuo yra fizinis asmuo;
- b) žymenų ar nuorodų, susijusių su prekių ir paslaugų rūšimi, kokybe, kiekiu, planuojama paskirtimi, verte, geografine kilme, prekių pagaminimo ar paslaugų suteikimo laiku arba kitomis prekių ir paslaugų charakteristikomis, ir
- c) prekių ženklo, kai būtina nurodyti prekės arba paslaugos planuojamą paskirtį, visų pirma kaip priedų ar atsarginių dalių.

3. Prekių ženklu jo savininkui nesuteikiama teisė uždrausti trečiajam asmeniui vykdant komercinę veiklą naudotis ankstesne teise, kuri taikoma tik tam tikroje vietovėje, jei tokia teisė pripažįstama atitinkamos Šalies įstatymais ir jei ja naudojamosi tik toje teritorijoje, kurioje ji yra pripažįstama.

110 STRAIPSNIS

Panaikinimo pagrindai

1. Kiekviena Šalis nustato, kad prekių ženklas gali būti panaikintas, jei bent trejus metus iš eilės jis nebuvo faktiškai naudojamas atitinkamoje teritorijoje prekėms arba paslaugoms, kurioms jis buvo įregistruotas, žymėti ir nebuvo tinkamų priežasčių jo nenaudoti.
2. Niekas negali reikalauti, kad būtų panaikintos savininko teisės į prekių ženklą, jei laikotarpiu nuo minimalaus trejų metų nenaudojimo pabaigos iki paraiškos panaikinti registraciją padavimo buvo faktiškai pradėtas arba atnaujintas prekių ženklo naudojimas.
3. Neatsižvelgiama į ženklo naudojimą, pradėtą arba atnaujintą per trijų mėnesių laikotarpį iki paraiškos panaikinti registraciją pateikimo, kuris prasidėjo ne anksčiau nei pasibaigus nepertraukiamo penkerių metų nenaudojimo laikotarpiui, jei savininkas ėmėsi priemonių dėl ženklo naudojimo pradėjimo arba atnaujinimo tik sužinojęs apie galimą paraiškos panaikinti registraciją pateikimą.
4. Prekių ženklas taip pat gali būti panaikintas, jei po jo įregistravimo dienos:
  - a) dėl savininko veiksmų arba neveikimo jis tapo bendrinio pavadinimu prekyboje tai prekei arba paslaugai, kuriai jis buvo įregistruotas, žymėti;

- b) paties savininko arba jam sutikus prekių ženklas buvo naudojamas prekėms arba paslaugoms, kurioms jis įregistruotas, žymėti taip, kad galima suklaidinti visuomenę ypač dėl tų prekių arba paslaugų pobūdžio, kokybės ar geografinės kilmės.

111 STRAIPSNIS

Nesąžiningos paraiškos

Prekių ženklas gali būti pripažintas negaliojančiu, jei paraišką įregistruoti prekių ženklą pareiškėjas padavė nesąžiningai. Kiekviena Šalis taip pat gali nustatyti, kad toks prekių ženklas nebūtų registruojamas.

3 POSKIRSNIS

DIZAINAS

112 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

Europos Sąjunga dar kartą patvirtina pagal 1999 m. liepos 2 d. priimtą Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą priimtą įsipareigojimą, o Kirgizijos Respublika šio akto laikosi.

113 STRAIPSNIS

Registruotųjų dizainų apsauga

1. Kiekviena Šalis numato apsaugą nepriklausomai sukurtam, naujam ir originaliam pramoniniam dizainui. Dizainas apsaugomas jį įregistruojant, o registruotojo dizaino savininkui pagal šį poskirsnį suteikiama išimtinė teisė.

2. Registruotojo dizaino savininkas turi teisę neleisti jo sutikimo neturintiems tretiesiems asmenims atlikti bent šių veiksmų: gaminti, siūlyti parduoti, parduoti, importuoti, eksportuoti ir sandėliuoti pardavimui gaminį, turintį ir išreiškiantį saugomą dizainą, arba naudoti elementus, turinčius ar išreiškiančius saugomą dizainą, kai tokių veiksmų imamasi komerciniais tikslais.
3. Dizainas, pritaikytas gaminiui arba įmontuotas į gaminį, kuris yra sudėtinio gaminio sudedamoji dalis, yra laikomas nauju ir originaliu tik:
  - a) jeigu ta į sudėtinį gaminį įmontuota sudedamoji dalis yra matoma įprastai naudojant tą gaminį ir
  - b) tada, kai tos sudedamosios dalies matomos savybės savaime atitinka naujumo ir originalumo reikalavimus.
4. 3 dalies a punkte „įprastas naudojimas“ reiškia galutinio naudotojo atliekamą naudojimą, išskyrus techninę priežiūrą, apžiūrą ar taisymą.
5. Įgyvendindama šį straipsnį Šalis gali laikyti, kad originalus dizainas yra dizainas, turintis individualių savybių.

114 STRAIPSNIS

Apsaugos trukmė

Kiekviena Šalis užtikrina, kad dizainas būtų saugomas penkerių metų laikotarpį nuo paraiškos pateikimo dienos ir kad teisių subjektas turėtų teisę pratęsti apsaugos taikymo terminą vienam arba keliems penkerių metų laikotarpiams, kol iš viso sueina bent 15 metų nuo paraiškos pateikimo dienos.

115 STRAIPSNIS

Neregistruotojo dizaino apsauga

1. Kiekviena Šalis nustato teisinės priemones, kuriomis užkertamas kelias neregistruotojo dizaino naudojimui tik tais atvejais, jei ginčijamas naudojimas yra neregistruotojo dizaino kopijavimo atitinkamoje jos teritorijoje rezultatas. Toks naudojimas aprėpia bent gaminio siūlymą parduoti, pateikimą rinkai, importą ar eksportą.
2. Jei Europos Sąjunga Kirgizijos Respublikos prašymu ir atsižvelgdama į jos poreikius suteikė jai techninę pagalbą pagal Sąjungos teisę, Kirgizijos Respublika ne vėliau kaip per 10 metų nuo šios antraštinės dalies taikymo pradžios dienos užtikrina šio straipsnio 1 dalyje nurodytam neregistruotajam dizainui teikiamą apsaugą.

3. 1 dalyje nurodytas neregistruotasis dizainas saugomas bent trejus metus nuo dizaino viešo paskelbimo vienoje iš Šalių dienos.

116 STRAIPSNIS

Išimtys ir apsaugos netaikymas

1. Kiekviena Šalis gali nustatyti tam tikras dizaino, įskaitant neregistruotąjį dizainą, apsaugos išimtis, jei jos nepagrįstai neprieštarauja įprastiniam saugomo dizaino naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisėtų saugomo dizaino savininko interesų, atsižvelgiant į teisėtus trečiųjų asmenų interesus.

2. Apsauga nesuteikiama dizainui remiantis vien tik techniniais arba funkciniais jo aspektais. Dizainas negalioja, jei gaminio išvaizdos savybės turi būti būtinai atkurtos tikslios formos ir tikslių matmenų, kad tas gaminys, kuriam dizainas taikytas ar panaudotas, galėtų būti mechaniškai su kitu gaminiu sujungtas arba į jį, aplink jį ar prie jo padėtas, kad kiekvienas gaminys galėtų atlikti savo funkciją.

3. Dizaino teisė negalioja, jei dizainas prieštarauja viešajai tvarkai ar pripažintiems moralės principams.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, dizainas, laikantis 113 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, galioja, jei kuriamas tam, kad agreguotoje sistemoje būtų galima daug kartų sumontuoti arba sujungti vienas kitą pakeičiančius gaminius.

117 STRAIPSNIS

Ryšys su autorių teisėmis

Kiekviena Šalis užtikrina, kad dizainas, įskaitant neregistruotąjį dizainą, galėtų būti saugomas pagal jo autorių teisių teisę nuo tos dienos, kai jis buvo sukurtas ar išreikštas koku nors pavidalu.

Kiekviena Šalis nustato tokios apsaugos aprėptį ir jos taikymo sąlygas, įskaitant būtiną originalumo lygį.

4 POSKIRSNIS

GEOGRAFINĖS NUORODOS

118 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šiame poskirsnyje „geografinė nuoroda“ reiškia TRIPS sutarties¹ 22 straipsnio 1 dalyje apibrėžtą geografinę nuorodą.
2. Šis poskirsnis taikomas geografinių nuorodų, kurių kilmės vieta – Šalių teritorijos, pripažinimui ir apsaugai.
3. Šalies geografinėms nuorodomis, kurias turi saugoti kita Šalis, šis poskirsnis taikomas tik tuo atveju, jei joms taikomi 119 straipsnyje nurodyti teisės aktai.

---

¹ Patikslinama, kad Kirgizijos Respublika dar kartą patvirtina pagal TRIPS sutartį priimtus įsipareigojimus, visų pirma, kad jos teisės aktai, kuriuose nustatytos prekių kilmės nuorodos su apibrėžtimi, dera su TRIPS sutarties 22 straipsnio 1 dalimi.

119 STRAIPSNIS

Procedūros

1. Išnaginėjusi 8-A priedo A skirsnyje išvardytus Kirgizijos Respublikos teisės aktus, Europos Sąjunga daro išvadą, kad į juos įtraukti 8-A priedo B skirsnyje nustatyti geografinių nuorodų registravimo ir kontrolės elementai.
2. Išnaginėjusi 8-A priedo A skirsnyje išvardytus Europos Sąjungos teisės aktus, Kirgizijos Respublika daro išvadą, kad į juos įtraukti 8-A priedo B skirsnyje nustatyti geografinių nuorodų registravimo ir kontrolės elementai.
3. Užbaigusi prieštaravimo procedūrą pagal 8-B priede nustatytus kriterijus ir išnaginėjusi 8-C priedo A skirsnyje išvardytas Kirgizijos Respublikoje saugotinas Europos Sąjungos produktų geografines nuorodas, Europos Sąjungoje įregistruotas pagal šio straipsnio 2 dalyje nurodytus teisės aktus, Kirgizijos Respublika taiko šioms geografinėms nuorodoms šiame poskirsnyje nustatyto lygio apsaugą.
4. Užbaigusi prieštaravimo procedūrą pagal 8-B priede nustatytus kriterijus ir išnaginėjusi 8-C priedo B skirsnyje išvardytas Europos Sąjungoje saugotinas Kirgizijos Respublikos produktų geografines nuorodas, Kirgizijos Respublikoje įregistruotas pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytus teisės aktus, Europos Sąjunga taiko šioms geografinėms nuorodoms šiame poskirsnyje nustatyto lygio apsaugą.

120 STRAIPSNIS

Geografinių nuorodų sąrašo dalinis pakeitimas

8-C priede pateiktą saugotinių geografinių nuorodų sąrašą Šalys gali iš dalies keisti pagal 27 straipsnį. Naujos geografinės nuorodos įtraukiamos užbaigus prieštaravimo procedūrą ir jas išnagrinėjus, kaip nurodyta 119 straipsnio 3 arba 4 dalyje.

121 STRAIPSNIS

Geografinių nuorodų apsauga

1. 8-C priede išvardytos geografinės nuorodos, įskaitant pagal 120 straipsnį įtrauktas geografines nuorodas, saugomos nuo:
  - a) bet kokio tiesioginio arba netiesioginio saugomo pavadinimo naudojimo komerciniais tikslais:
    - i) panašioms produktams, kurie neatitinka produkto su saugomu pavadinimu specifikacijos, pavadinti arba
    - ii) jei taip naudojant piktnaudžiaujama geografinės nuorodos reputacija, įskaitant atvejus, kai tas produktas naudojamas kaip sudedamoji dalis;

- b) bet kokio netinkamo naudojimo, imitavimo ar mėgdžiojimo, net jei nurodoma tikroji produkto kilmė arba jei saugomas pavadinimas yra išverstas, transkribuotas ar transliteruotas arba prie jo rašomi tokie žodžiai kaip „rūšis“, „tipas“, „metodas“, „pagamintas kaip“, „imitacija“, „skonis“, „panašus“ ar pan., įskaitant atvejus, kai tas produktas naudojamas kaip sudedamoji dalis;
  - c) bet kokios kitos melagingos ar klaidinančios nuorodos į produkto kilmę, pobūdį ar esmines savybes ant produkto vidinės ar išorinės pakuotės, reklaminėje medžiagoje arba su atitinkamu produktu susijusiuose dokumentuose, ir nuo produkto pakavimo į tokią tarą, kuri gali sukelti klaidingą įspūdį apie produkto kilmę, įskaitant atvejus, kai tas produktas naudojamas kaip sudedamoji dalis, ir
  - d) bet kokios kitos praktikos, dėl kurios vartotojams gali kilti abejonių dėl tikrosios produkto kilmės.
2. 8-C priede išvardytos geografinės nuorodos, įskaitant įtrauktąsias pagal 120 straipsnį, Šalių teritorijose negali tapti bendrinėmis.
3. Nė viena šio Susitarimo nuostata neįpareigoja Šalies saugoti kitos Šalies geografinės nuorodos, kuri nesaugoma arba nebesaugoma jos kilmės teritorijoje. Jei geografinėi nuorodai kilmės Šalies teritorijoje apsauga nebetaikoma, Šalys apie tai praneša viena kitai. Pranešimas teikiamas pagal 154 straipsnį.
4. Nė viena šio Susitarimo nuostata nedaromas poveikis asmenų teisėms prekiaujant vartoti savo ir (arba) savo verslo pirmtako asmenvardį, išskyrus atvejus, kai vartojant tokį asmenvardį klaidinami vartotojai.

122 STRAIPSNIS

Geografinių nuorodų naudojimo teisė

1. Pagal šį Susitarimą saugomą pavadinimą gali vartoti bet koks atitinkamą specifikaciją atitinkančiu produktu prekiaujantis fizinis arba juridinis asmuo.
2. Kai geografinė nuoroda tampa saugoma pagal šį poskirsnį, tokį saugomą pavadinimą leidžiama vartoti neregistruojant vartotojų ir netaikant susijusių mokesčių.

123 STRAIPSNIS

Ryšys su prekių ženklais

1. Jei geografinė nuoroda saugoma pagal šį Susitarimą, Šalys atsisako registruoti prekių ženklą, kurio naudojimas prieštarautų 121 straipsnio 1 daliai, jei paraiška įregistruoti šį prekių ženklą pateikta po paraiškos taikyti geografinės nuorodos apsaugą susijusios Šalies teritorijoje datos.
2. 119 straipsnyje nurodytų geografinių nuorodų atžvilgiu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta paraiškos taikyti apsaugą pateikimo data yra šio Susitarimo įsigaliojimo diena.

3. Prekių ženklų, kurie buvo įregistruoti pažeidžiant 1 dalį, galiojimas panaikinamas.
4. 120 straipsnyje nurodytų geografinių nuorodų atžvilgiu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta paraiškos taikyti apsaugą pateikimo data yra prašymo taikyti geografinės nuorodos apsaugą perdavimo kitai Šaliai data.
5. Nedarydama poveikio šio straipsnio 7 daliai, kiekviena Šalis geografinių nuorodų apsaugą taiko ir tada, kai egzistuoja ankstesnis prekių ženklas. Ankstesnis prekių ženklas – prekių ženklas, kurio naudojimas prieštarauja 121 straipsnio 1 daliai ir kurio registravimo paraiška pateikta, kuris yra sąžiningai įregistruotas arba kurio naudojimas yra nusistovėjęs, jei tokia galimybė numatyta atitinkamais teisės aktais, vienos iš Šalių teritorijoje iki dienos, kurią kita Šalis pagal šį Susitarimą pateikia paraišką taikyti geografinės nuorodos apsaugą.
6. Ankstesnis prekių ženklas gali būti toliau naudojamas ir atnaujinamas nepaisant geografinės nuorodos apsaugos, jei pagal kiekvienos Šalies teisės aktus, kuriais reglamentuojami prekių ženklai, nėra pagrindo tą prekių ženklą pripažinti negaliojančiu arba panaikinti. Šiais atvejais saugomos geografinės nuorodos ir susijusių prekių ženklų naudojimas leidžiamas.
7. Šalis pagal šį Susitarimą neprivalo saugoti pavadinimo kaip geografinės nuorodos, jei dėl prekių ženklo reputacijos, žinomumo ir naudojimo trukmės vartotojas gali susidaryti klaidingą įspūdį apie tikrąjį produkto tapatumą.

124 STRAIPSNIS

Apsaugos užtikrinimas

Kiekviena Šalis tinkamomis administracinėmis ir teisinėmis priemonėmis arba suinteresuotosios šalies prašymu užkirsti kelią neteisėtam saugomos geografinės nuorodos naudojimui arba jį sustabdyti užtikrina 119–123 straipsnyje numatytą apsaugą.

125 STRAIPSNIS

Bendrosios taisyklės

1. Šis Susitarimas taikomas nedarant poveikio Šalių teisėms ir pareigoms pagal PPO steigimo sutartį.
2. Šalis pagal šį Susitarimą neprivalo kaip geografinės nuorodos saugoti pavadinimo, jei jis sutampa su augalo veislės arba gyvūno veislės pavadinimu ir todėl vartotojams gali kilti abejonių dėl tikrosios produkto kilmės.

3. Homonimiškas pavadinimas, kurį perskaitęs vartotojas gali klaidingai manyti, kad produktas kilęs iš kitos teritorijos, nesaugomas, net jei pavadinimas tiksliai atitinka tikrą teritorijos, regiono ar vietos, iš kurios kilęs tas produktas, pavadinimą. Nedarydamos poveikio TRIPS sutarties 23 straipsniui, Šalys bendrai sprendžia, kokios turėtų būti praktinės naudojimo sąlygos, kuriomis visiškai arba iš dalies homonimiškos geografinės nuorodos skiriamos viena nuo kitos, ir drauge atsižvelgia į poreikį atitinkamiems gamintojams užtikrinti lygias teises ir neklaidinti vartotojų.
4. Jei Šalis per dvišales derybas su trečiąja šalimi siūlo saugoti šios trečiosios šalies geografinę nuorodą, kuri yra visiškai arba dalinis kitos Šalies geografinės nuorodos homonimas, saugomas pagal šį Susitarimą, ji gali pranešti apie tai kitai Šaliai ir suteikti jai galimybę pateikti pastabų prieš pradėdant taikyti apsaugą tai trečiosios šalies geografinei nuorodai.
5. Visi dėl saugomų geografinių nuorodų produktų specifikacijų kylantys klausimai nagrinėjami 154 straipsnyje nurodytame Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetyje.
6. Pagal šį Susitarimą saugomų geografinių nuorodų apsaugą gali panaikinti tik to produkto kilmės Šalis.
7. Šiame Susitarime nurodytos produktų specifikacijos yra produkto kilmės Šalies valdžios institucijų patvirtintos specifikacijos, įskaitant visus patvirtintus pakeitimus.

126 STRAIPSNIS

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Nė viena šio skyriaus nuostata Šalis neįpareigojama įgyvendinti 118–125 straipsniuose numatytos 8-C priede išvardytoms geografinėms nuorodoms taikomos apsaugos ne ilgesniu nei septynerių metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo pereinamuoju laikotarpiu.
2. Šalis atsisako registruoti prekių ženklą, kuris susijęs su bet kuria iš 121 straipsnyje nurodytų aplinkybių ir panašių produktų saugoma geografinė nuoroda, jei paraiška dėl šio prekių ženklo apsaugos atitinkamoje teritorijoje pateikta po šios antraštinės dalies įsigaliojimo.
3. Prekių ženklo, kuris buvo įregistruotas pažeidžiant 2 dalį, galiojimas panaikinamas.
4. Po 1 dalyje nustatyto pereinamojo laikotarpio toliau išvardytų Europos Sąjungos produktų geografinių nuorodų apsauga pagal šį Susitarimą pereinamuoju trejų metų laikotarpiu neužkertamas kelias naudoti šių geografinių nuorodų tam tikriems panašiams Kirgizijos Respublikos kilmės produktams apibūdinti ir pateikti:
  - a) *Φέτα (Feta)*;
  - b) *Calvados*;

c) *Asti*;

d) *České pivo*.

5. Po 1 dalyje nustatyto pereinamojo laikotarpio toliau išvardytų Europos Sąjungos produktų geografinių nuorodų apsauga pagal šį Susitarimą pereinamuoju aštuonerių metų laikotarpiu neužkertamas kelias naudoti šių geografinių nuorodų tam tikriems panašiams Kirgizijos Respublikos kilmės produktams apibūdinti ir pateikti:

a) *Champagne*;

b) *Cognac*.

6. Produktai, kurie buvo pagaminti arba paženklinti pagal Šalies teisę iki šio Susitarimo įsigaliojimo, tačiau neatitinka šio Susitarimo reikalavimų, gali būti parduodami tol, kol baigsis atsargos.

7. Produktai, kurie buvo pagaminti ir paženklinti šio Susitarimo 4 bei 5 dalyse išvardytomis geografinėmis nuorodomis pagal Šalies teisę po šio Susitarimo įsigaliojimo iki 4 ir 5 dalyse nurodytų pereinamųjų laikotarpių pabaigos, bet neatitinka šio poskirsnio reikalavimų, gali būti toliau parduodami tol, kol baigsis atsargos.

127 STRAIPSNIS

Techninė pagalba

Siekdama palengvinti šio poskirsnio įgyvendinimą Kirgizijos Respublikoje ir padėti Kirgizijos Respublikos pramonei, Europos Sąjunga Kirgizijos Respublikos prašymu ir atsižvelgdama į jos poreikius suteikia tinkamą, Europos Sąjungos teisę atitinkančią techninę pagalbą.

5 POSKIRSNIS

PATENTAI

128 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos teritorijoje būtų galima naudotis 1970 m. birželio 19 d. Vašingtone priimtoje Patentinės kooperacijos sutartyje nustatytais procedūromis ir deda visas pagrįstas pastangas laikytis 2000 m. birželio 1 d. Ženevoje priimtose Patentų teisės sutarties.

129 STRAIPSNIS

Patentai ir visuomenės sveikata

1. Šalys pripažįsta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje PPO ministrų konferencijos priimtos Deklaracijos dėl TRIPS sutarties ir visuomenės sveikatos (toliau – Dohos deklaracija) svarbą. Aiškindama ir įgyvendindama šiame poskirsnyje nustatytas teises ir pareigas, kiekviena Šalis užtikrina atitiktį Dohos deklaracijai.
2. Kiekviena Šalis įgyvendina 2017 m. sausio 23 d. įsigaliojusius TRIPS sutarties 31a straipsnį, TRIPS sutarties priedą ir TRIPS sutarties priedo priedėlį.

130 STRAIPSNIS

Tolesnė apsauga vaistams¹

1. Šalys pripažįsta, kad prieš pateikiant jų atitinkamoms rinkoms vaistus, kurie jų atitinkamoje teritorijoje yra saugomi pagal patentą, gali reikėti atlikti administracinę leidimų išdavimo procedūrą (toliau – rinkodaros leidimo procedūra). Šalys pripažįsta, kad dėl laikotarpio nuo patento paraiškos pateikimo iki pirmo leidimo pateikti produktą rinkai, kaip šiuo tikslu apibrėžta atitinkamuose jų teisės aktuose, gali sutrumpėti veiksmingos patentinės apsaugos laikotarpis.
2. Kiekviena Šalis numato tinkamą ir veiksmingą mechanizmą, kuriuo patento savininkui būtų kompensuojama už trumpesnę tikrąjį patento galiojimą dėl nepagrįsto vėlavimo² suteikti pirmąjį rinkodaros leidimą atitinkamoje teritorijoje pagal jos teisės aktus.

---

¹ Šiame skyriuje „vaistai“ reiškia bent bet kurią vaistinę medžiagą arba vaistinių medžiagų derinį: a) vartojamus žmonėms ar gyvūnams gydyti arba ligų profilaktikai arba b) kurie gali būti skiriami arba duodami žmonėms ar gyvūnams jų fiziologinėms funkcijoms atkurti, koreguoti ar pakeisti farmakologiniu, imunologiniu arba metabolitiniu būdu, arba nustatyti diagnozę.

² Šiame straipsnyje „nepagrįstas vėlavimas“ reiškia, be kita ko, bent vėlavimą daugiau nei dvejus metus pirmą kartą atsakyti pareiškėjui po dienos, kai jis pateikė paraišką gauti rinkodaros leidimą. Nustatant tokius vėlavimo atvejus neprivaloma atsižvelgti į vėlavimą suteikiant rinkodaros leidimą dėl laikotarpių, susijusių su pareiškėju, ar laikotarpių, kurie nepriklauso nuo rinkodaros leidimus suteikiančios institucijos.

3. Kaip alternatyvą 2 daliai, Šalis gali numatyti tolesnę apsaugą pagal patentą saugomam vaistui, kuriam taikyta rinkodaros leidimo procedūra, tokiam laikotarpiui, kuris lygus laikotarpiui, praėjusiam nuo patento paraiškos pateikimo dienos iki pirmojo rinkodaros leidimo pateikti produktą Šalies rinkai išdavimo dienos, atėmus penkerius metus. Šios tolesnės apsaugos trukmė negali viršyti penkerių metų. Vaistams, dėl kurių atlikti pediatriiniai tyrimai, kurių rezultatai įtraukti į informaciją apie produktą, laikotarpis gali būti papildomai pratęsimas šešiams mėnesiams.

131 STRAIPSNIS

Augalų apsaugos produktų patentinės apsaugos laikotarpio pratęsimas

1. Kiekviena Šalis, prieš leisdama pateikti rinkai augalų apsaugos produktus, nustato saugos ir veiksmingumo reikalavimus.
2. Šalys pripažįsta, kad prieš pateikiant jų rinkoms augalų apsaugos produktus, kurie jų atitinkamose teritorijose yra saugomi pagal patentą, gali reikėti atlikti administracinę leidimų išdavimo procedūrą. Šalys pripažįsta, kad dėl laikotarpio nuo patento paraiškos pateikimo iki pirmo leidimo pateikti produktą jų atitinkamai rinkai, kaip šiuo tikslu apibrėžta atitinkamuose teisės aktuose, gali sutrumpėti veiksmingos patentinės apsaugos laikotarpis.

3. Augalų apsaugos produktams, kurie saugomi pagal patentą ir kuriems taikoma administracinė leidimų išdavimo procedūra, kiekviena Šalis taiko tolesnę apsaugą laikotarpiu, kuris lygus 2 dalies antrame sakinyje nurodytam laikotarpiui, atėmus penkerius metus.
4. Nepaisant 3 dalies, tolesnės apsaugos laikotarpis negali būti ilgesnis nei penkeri metai.

6 POSKIRSNIS

NEATSKLEISTOS INFORMACIJOS APSAUGA

132 STRAIPSNIS

Komercinių paslapčių apsaugos taikymo sritis

1. Vykdydama įsipareigojimą laikytis TRIPS sutarties, ypač jos 39 straipsnio 1 ir 2 dalių, kiekviena Šalis numato tinkamą civilinį procesą ir teisių gynimo priemones, kad komercinės paslapties turėtojas galėtų užkirsti kelią komercinės paslapties gavimui, naudojimui ar atskleidimui, jei šie veiksmai neatitinka sąžiningos komercinės praktikos, ir turėtų teisę į žalos atlyginimą.

2. Šiame poskirsnyje:
  - a) komercinė paslaptis – informacija:
    - i) kuri yra slapta, tai yra ji, kaip visuma, arba tiksli jos sudėtis ir sudedamųjų dalių konfigūracija apskritai nežinoma arba jos negalima lengvai gauti toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija;
    - ii) kuri turi komercinės vertės, nes yra slapta, ir
    - iii) kurią teisėtai valdantis asmuo imasi pagrįstų veiksmų, atsižvelgdamas į aplinkybes, kad ją išlaikytų slapta;
  - b) komercinės paslapties turėtojas – fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis komercinę paslaptį.
3. Šiame poskirsnyje laikoma, kad sąžiningos komercinės praktikos neatitinka bent šie veiksmai:
  - a) komercinės paslapties gavimas be komercinės paslapties turėtojo sutikimo neteisėtai gavus prieigą prie bet kokių dokumentų, objektų, reikmenų, medžiagų ar elektroninių bylų, kuriuos teisėtai valdo komercinės paslapties turėtojas ir kuriuose yra komercinė paslaptis ar iš kurių galima išgauti komercinę paslaptį, juos pasisavinus ar padarius jų kopiją;

b) komercinės paslapties naudojimas ar atskleidimas be komercinės paslapties turėtojo sutikimo, nustačius, kad tas asmuo atitinka kurią nors iš šių sąlygų:

i) jis komercinę paslaptį gavo a punkte nurodytu būdu;

ii) jis pažeidė konfidencialumo susitarimą arba bet kurią kitą pareigą neatskleisti komercinės paslapties, arba

iii) jis pažeidė sutartinę ar bet kokią kitą pareigą riboti komercinės paslapties naudojimą;

c) komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas, jei asmuo, gaudamas, naudodamas arba atskleisdamas komercinę paslaptį, žinojo arba turėjo žinoti, atsižvelgiant į aplinkybes, kad komercinė paslaptis tiesiogiai arba netiesiogiai gauta iš kito asmens, kuris komercinę paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai, kaip apibrėžta b punkte.

4. Nė viena šio poskirsnio nuostata neaiškinama taip, kad reikalautų kurios nors iš Šalių laikyti, kad sąžiningos komercinės praktikos neatitinka šie veiksmai:

a) nepriklausomas atradimas arba sukūrimas;

b) gaminio, kurį teisėtai valdo jį įgijęs asmuo, neturintis teisinės pareigos riboti atitinkamos informacijos gavimą, apgražos inžinerija;

c) informacijos gavimas, naudojimas arba atskleidimas, kiek to reikalauja arba kiek tai leidžia Šalies teisė;

d) darbuotojų patirties ir gebėjimų, sąžiningai įgytų įprastomis darbo aplinkybėmis, naudojimas.

5. Nė viena šio poskirsnio nuostata neribojama saviraiškos ir informacijos laisvė, įskaitant kiekvienos Šalies jurisdikcijoje saugomą žiniasklaidos laisvę.

133 STRAIPSNIS

Civilinis procesas ir komercinių paslapčių turėtojų teisių gynimo priemonės

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad asmenims, dalyvaujantiems 132 straipsnyje nurodytame civiliniame procese ar turintiems teisę susipažinti su dokumentais, sudarančiais tą procesą, nebūtų leidžiama naudoti ar atskleisti jokios komercinės paslapties ar tariamos komercinės paslapties, kurią teisminės institucijos, reaguodamos į tinkamai pagrįstą suinteresuotosios šalies paraišką, įvardijo konfidencialia ir kurią jie sužinojo dalyvaudami tokiam procese arba turėdami tokią teisę susipažinti.

2. Kiekviena Šalis nustato, kad vykstant 132 straipsnyje nurodytam civiliniam procesui jos teisminės institucijos būtų įgaliotos bent:

- a) nurodyti taikyti laikinąsias priemones, kad užkirstų kelią komercinės paslapties gavimui, naudojimui arba atskleidimui sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu;
- b) nurodyti taikyti draudimus, kad užkirstų kelią komercinės paslapties gavimui, naudojimui arba atskleidimui sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu;

- c) nurodyti asmeniui, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad gauna, naudoja arba atskleidžia komercinę paslaptį sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu, atlyginti komercinės paslapties turėtojui atitinkamą žalą, kad kompensuotų faktinę žalą, patirtą dėl tokio komercinės paslapties gavimo, naudojimo ar atskleidimo;
  - d) imtis konkrečių priemonių, kad būtų išsaugotas bet kokios komercinės paslapties arba tariamos komercinės paslapties, atskleistos per civilinį procesą, susijusį su įtariamu komercinės paslapties gavimu, naudojimu arba atskleidimu sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu, konfidencialumas. Laikantis atitinkamos Šalies teisės, šios konkrečios priemonės gali apimti galimybę:
    - i) visiškai arba iš dalies apriboti teisę susipažinti su tam tikrais dokumentais;
    - ii) apriboti teisę dalyvauti posėdžiuose ir susipažinti su atitinkamais įrašais arba stenogramomis ir
    - iii) pateikti nekonfidencialią teismo sprendimo versiją, iš kurios pašalinti ar pakeisti komercinę paslaptį sudarantys segmentai, ir
  - e) skirti sankcijas bet kuriam teismo procese dalyvaujančiam asmeniui, kuris nevykdo teismo nurodymų dėl komercinės paslapties arba tariamos komercinės paslapties apsaugos arba atsisako jas vykdyti.
3. Nė viena Šalis neprivalo numatyti 132 straipsnyje nurodyto civilinio proceso ir teisių gynimo priemonių, jei sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančių veiksmų imamasi remiantis atitinkamais Šalies teisės aktais tam, kad būtų atskleistas nusižengimas, pažeidimas ar neteisėta veikla arba siekiant apsaugoti teisėtą ir pagal jos teisės aktus pripažįstamą interesą.

134 STRAIPSNIS

Vaistų duomenų apsauga¹

1. Įgyvendindama TRIPS sutarties 39 straipsnį ir užtikrindama veiksmingą apsaugą nuo nesąžiningos konkurencijos, kaip numatyta Paryžiaus konvencijos 10bis straipsnyje, kiekviena Šalis saugo konfidencialią verslo informaciją, pateiktą norint gauti leidimą pateikti vaistą rinkai (toliau – rinkodaros leidimas), nuo atskleidimo tretiesiems asmenims, nebent imamasi veiksmų užtikrinti, kad duomenys būtų apsaugoti nuo nesąžiningo naudojimo komerciniais tikslais ir išskyrus atvejus, kai atskleisti informaciją būtina dėl viršesnio viešojo intereso.
2. Jei Šalis reikalauja, kad norint gauti vaisto rinkodaros leidimą būtina pateikti konfidencialius bandymų ar kitus duomenis, kuriems gauti reikia didelių pastangų, Šalis apsaugo tuos duomenis nuo nesąžiningo naudojimo komerciniais tikslais. Be to, kiekviena Šalis saugo tokius duomenis nuo atskleidimo, išskyrus tuos atvejus, kai tai būtina viešajam interesui apsaugoti.
3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad už rinkodaros leidimo suteikimą atsakinga institucija bent penkerius metus nepriimtų jokių vėlesnių paraiškų išduoti rinkodaros leidimą, susijusių su 2 dalyje nurodytais duomenimis, kurie buvo pateikti paraiškoje išduoti pirmąjį rinkodaros leidimą, be aiškaus pirmojo rinkodaros leidimo turėtojo sutikimo, išskyrus atvejus, kai tai būtina viešajam interesui apsaugoti.

---

¹ Šiame straipsnyje „viešasis interesas“ apima visuomenės sveikatą, kaip nustatyta Dohos deklaracijoje ir vidaus teisės aktuose.

135 STRAIPSNIS

Augalų apsaugos produktų duomenų apsauga

1. Kiekviena Šalis pripažįsta laikiną bandymų arba tyrimų ataskaitos, pirmą kartą pateiktos siekiant gauti augalų apsaugos produkto rinkodaros leidimą, savininko teisę (toliau – duomenų apsauga). Per šį laikotarpį bandymų arba tyrimų ataskaita nenaudojama kito asmens, siekiančio gauti augalų apsaugos produkto rinkodaros leidimą, naudai, nebent įrodoma, kad pirmasis savininkas aiškiai sutinka.
2. Bandymų arba tyrimų ataskaita turėtų būti:
  - a) būtina leidimui suteikti arba pakeisti, kad tuos produktus būtų galima naudoti kitiems kultūriniais augalams, ir
  - b) patvirtinta kaip atitinkanti gerosios laboratorinės praktikos arba gerosios eksperimentinės praktikos principus.
3. Duomenų apsaugos laikotarpis yra bent 10 metų nuo tos dienos, kai atitinkamos Šalies atitinkama institucija suteikė pirmąjį leidimą. Dėl mažos rizikos augalų apsaugos produktų šis laikotarpis gali būti pratęstas iki 13 metų.

4. Duomenų apsaugos laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais kiekvieno mažos apimties naudojimo leidimo pratęsimo atveju, jei tų leidimų turėtojas paraiškas tokiam leidimui gauti pateikia ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pirmojo leidimo išdavimo dienos. Visas duomenų apsaugos laikotarpis jokių būdu negali būti ilgesnis nei 13 metų. Visas mažos rizikos augalų apsaugos produktų duomenų apsaugos laikotarpis jokių būdu negali būti ilgesnis nei 15 metų.
5. Bandymų arba tyrimų ataskaitai taip pat taikoma apsauga, jei ji buvo būtina atnaujinant arba peržiūrint leidimą. Tais atvejais duomenų apsaugos laikotarpis yra 30 mėnesių.
6. Nepaisant 3, 4 ir 5 dalių, už rinkodaros leidimo suteikimą atsakinga viešoji įstaiga neatsižvelgia į 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją dėl bet kokio vėlesnio rinkodaros leidimo, neatsižvelgiant į tai, ar ji buvo paviešinta, ar ne.
7. Kiekviena Šalis nustato priemones, kuriomis pareiškėjas ir ankstesnių leidimų turėtojai, įsisteigę atitinkamose Šalių teritorijose, įpareigojami dalytis nuosavybės teisėmis saugoma informacija, kad būtų galima išvengti bandymų su stuburiniais gyvūnais dubliavimo.

7 POSKIRSNIS

AUGALŲ VEISLĖS

136 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

Kiekviena Šalis užtikrina augalo veislės teisinę apaugą pagal Tarptautinę konvenciją dėl naujų augalų veislių apsaugos (toliau – UPOV konvencija), įskaitant neprivalomas selekcininko teisės išimtis, nurodytas UPOV konvencijos 15 straipsnio 2 dalyje, ir bendradarbiauja siekdamas taikyti šias teises ir jas ginti.

C SKIRSNIS

INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ GYNIMAS

1 POSKIRSNIS

GYNIMAS CIVILINĖMIS IR ADMINISTRACINĖMIS PRIEMONĖMIS

137 STRAIPSNIS

Bendrosios pareigos

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimus pagal TRIPS sutartį, visų pirma jos III dalį, ir nustato priemones, procedūras ir teisių gynimo būdus, kurių reikia intelektinės nuosavybės teisių gynimui užtikrinti. Tokios priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės turi būti sąžiningos ir teisingos, neturi būti nepagrįstai sudėtingos arba reikalaujančios didelių sąnaudų, taip pat dėl jų neturi būti nustatomi nepagrįsti terminai ar nepagrįstai vilkinama. Šio skyriaus C skirsnyje terminas „intelektinės nuosavybės teisės“ neapima teisių, kurioms taikomas šio skyriaus B skirsnio 6 poskirsnis.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos bei atgrasančios ir taikomos taip, kad būtų vengiama kurti kliūčių prekybai, o Šalys numato apsaugą nuo piktnaudžiavimo jomis.

138 STRAIPSNIS

Asmenys, turintys teisę prašyti taikyti priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones

Kiekviena Šalis pripažįsta, kad teisė prašyti taikyti šiame poskirsnyje ir TRIPS sutarties III dalyje nurodytas priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones suteikiama:

- a) intelektinės nuosavybės teisių subjektams pagal taikytiną teisę;
- b) visiems kitiems asmenims, įgaliotiems naudotis tomis teisėmis, visų pirma licencijų turėtojams, kiek tai leidžiama ir kaip nustatyta pagal taikytiną teisę;
- c) intelektinės nuosavybės teisių kolektyvinio teisių valdymo įstaigoms, kurios reguliariai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių subjektams, kiek tai leidžiama ir kaip nustatyta pagal taikytiną teisę;
- d) profesinėms teisių gynimo įstaigoms, kurios reguliariai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių subjektams, kiek tai leidžiama ir kaip nustatyta pagal taikytiną teisę.

139 STRAIPSNIS

Įrodymai

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad dar prieš pradėdamos tirti bylos aplinkybes, teisminės institucijos, gavusios asmens prašymą, kuriame pateikti pagrįstai gauti įrodymai, pagrindžiantys jo teiginius, kad jo intelektinės nuosavybės teisės buvo arba netrukus bus pažeistos, galėtų nurodyti imtis neatidėliotinių ir veiksmingų laikinųjų priemonių, kad laikantis konfidencialios informacijos apsaugos nuostatų būtų išsaugoti atitinkami įrodymai, susiję su įtariamu pažeidimu. Nurodydamos taikyti laikinąsias priemones, teisminės institucijos atsižvelgia į įtariamo pažeidėjo teisėtus interesus.
2. 1 dalyje nurodytos laikinosios priemonės gali būti: išsamus aprašymas imant pavyzdžius arba jų neimant, arba prekių, pagamintų, kaip įtariama, pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, ir, tinkamais atvejais, jų gamybai arba platinimui reikalingų medžiagų, priemonių ir susijusių dokumentų fizinis konfiskavimas.
3. Kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių, kad asmens prašymu teisminės institucijos, kai tinkama ir atsižvelgdamos į konfidencialios informacijos apsaugą, tais atvejais, kai intelektinės nuosavybės teisės pažeidžiamos komerciniais tikslais, galėtų nurodyti perduoti bankų, finansinius ar komercinius dokumentus, kurie yra priešingo asmens žinioje.

140 STRAIPSNIS

Teisė į informaciją

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad vykstant civiliniam procesui dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo teisminės institucijos, reaguodamos į pagrįstą ir proporcingą pareiškėjo prašymą, galėtų nurodyti, kad pažeidėjas arba bet koks kitas asmuo, kuris yra viena iš teismo proceso šalių arba liudytojas, pateiktą informaciją apie prekių ar paslaugų, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, kilmę ir platinimo tinklus.

2. 1 dalyje „bet koks kitas asmuo“ yra asmuo:

- a) pas kurį aptikta komerciniams tikslams skirtų prekių, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės;
- b) kuris, kaip nustatyta, komerciniais tikslais naudojosi paslaugomis, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės;
- c) kuris, kaip nustatyta, komerciniais tikslais teikė paslaugas, naudotas vykdant veiklą, kuria pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, arba
- d) kurį a, b arba c punkte nurodytą veiklą vykdantis asmuo nurodė kaip dalyvaujantį gaminant, perdirbant ar platinant prekes arba teikiant paslaugas.

3. 1 dalyje nurodyta informacija atitinkamai apima:
  - a) gamintojų, perdirbėjų, platintojų, tiekėjų ir kitų ankstesnių prekių ar paslaugų savininkų bei numatytų didmenininkų ir mažmenininkų asmenvardžius (pavadinimus) ir adresus ir
  - b) informaciją apie pagamintų, perdirbtų, pristatytų, gautų ar užsakytų prekių kiekį ir už atitinkamas prekes ar paslaugas gautą užmokestį.

4. 1 ir 2 dalys taikomos nedarant poveikio kiekvienos Šalies įstatymams, kuriais:
  - a) teisių subjektui suteikiama teisė gauti papildomą informaciją;
  - b) reglamentuojamas pagal šį straipsnį pateiktos informacijos naudojimas civiliniame procese;
  - c) reglamentuojama atsakomybė už piktnaudžiavimą teise į informaciją;
  - d) suteikiama galimybė atsisakyti suteikti informaciją, kuri priverstų 1 dalyje nurodytą asmenį prisipažinti jam pačiam ar jo artimam giminaičiui dalyvavus pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, arba
  - e) reglamentuojama informacijos šaltinių konfidencialumo apsauga arba asmens duomenų tvarkymas.

141 STRAIPSNIS

Laikinosios ir atsargumo priemonės

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisminės institucijos pareiškėjo prašymu įtariamo pažeidėjo atžvilgiu galėtų priimti laikiną teismo draudimą, kuriuo siekiama užkirsti kelią gresiančiam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui arba laikinai uždrausti toliau vykdyti įtariamą teisės pažeidimą ir, kai tikslinga, nustatyti nevienkartines baudas, jei tai numatyta vidaus teisėje, arba, jei teisė toliau pažeidžiama, numatyti garantijas, kuriomis būtų užtikrinama kompensacija teisių subjektui. Tokiomis pačiomis sąlygomis gali būti priimtas laikinas teismo draudimas tarpininkui, kurio paslaugomis, įskaitant interneto paslaugas, trečiasis asmuo naudojasi intelektinės nuosavybės teisėms pažeisti.
2. Laikinas teismo draudimas taip pat gali būti priimtas siekiant konfiskuoti prekes, kuriomis, įtariama, pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, arba sustabdyti jų tiekimą, kad jos nepatektų į prekybos kanalus ir jais nejudėtų.
3. Jei įtariamą pažeidimą daromas komerciniais tikslais, kiekviena Šalis užtikrina, kad pareiškėjui įrodžius, jog susiklostė žalai atlyginti nepalankios aplinkybės, teisminės institucijos, laikydamosi vidaus teisės, galėtų nurodyti imtis atsargumo priemonių ir areštuoti įtariamo pažeidėjo kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, įskaitant banko sąskaitų ir kito turto įšaldymą. Tuo tikslu kompetentingos institucijos gali nurodyti pateikti bankų, finansinius ar komercinius dokumentus arba sudaryti tinkamas sąlygas susipažinti su atitinkama informacija.

142 STRAIPSNIS

Teisių gynimo priemonės

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisminės institucijos pareiškėjo prašymu ir nedarydamos poveikio teisių subjekto, kurio teisės buvo pažeistos, teisėms į žalos atlyginimą ir be jokios kompensacijos galėtų nurodyti sunaikinti arba bent galutinai pašalinti iš prekybos kanalų prekes, kuriomis, kaip nustatyta, pažeistos intelektinės nuosavybės teisės. Kiekviena Šalis taip pat užtikrina, kad, kai tikslinga, teisminės institucijos galėtų nurodyti, kad medžiagos arba priemonės, daugiausia naudotos toms prekėms sukurti arba gaminti, būtų sunaikintos.
2. Kiekvienos Šalies teisminės institucijos įgaliojamos nurodyti, kad 1 dalyje nurodytų teisių gynimo priemonių taikymo išlaidas atlygintų pažeidėjas, nebent dėl tam tikrų priežasčių nurodoma kitaip.
3. Nagrinėjant prašymą taikyti teisių gynimo priemones atsižvelgiama į tai, kad nustatytos priemonės turi būti proporcingos pažeidimo sunkumui, ir į trečiųjų asmenų interesus.

143 STRAIPSNIS

Draudimai

Kiekviena Šalis užtikrina, kad priėmus teismo sprendimą, kuriuo patvirtinamas intelektinės nuosavybės teisių pažeidimas, teisminės institucijos galėtų priimti draudimą pažeidėjui ir tarpininkui, kurio paslaugomis trečiasis asmuo naudojosi intelektinės nuosavybės teisei pažeisti, tęsti pažeidžiančią veiklą.

144 STRAIPSNIS

Alternatyvios priemonės

Kiekviena Šalis gali nustatyti, kad tinkamais atvejais ir asmens, kuriam turi būti taikomos 142 arba 143 straipsnyje numatytos teisių gynimo priemonės, prašymu teisminės institucijos galėtų nurodyti sumokėti nukentėjusiajai šaliai piniginę kompensaciją vietoje tuose straipsniuose numatytų teisių gynimo priemonių, jei tas asmuo pažeidimą padarė netyčia ir ne dėl aplaidumo, jei atitinkamų teisių gynimo priemonių taikymas padarytų jam neproporcingos žalos ir jei piniginė kompensacija nukentėjusiąją šalį tenkina.

145 STRAIPSNIS

Žalos atlyginimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisminės institucijos nukentėjusiosios šalies prašymu turėtų įgaliojimą reikalauti pažeidėjo, kuris žinodamas arba turėdamas pakankamą pagrindą žinoti, dalyvavo teisės pažeidžiančioje veikloje, tinkamai atlyginti teisių subjektui žalą, siekiant kompensuoti faktiškai dėl pažeidimo teisės subjekto patirtus nuostolius. Nustatydamos žalą teisminės institucijos:
  - a) atsižvelgia į visus tinkamus veiksnius, kaip antai neigiamas ekonomines pasekmes, įskaitant nukentėjusiosios šalies prarastą pelną, bet kokį pažeidėjo gautą nesąžiningą pelną ir tinkamais atvejais kitus, ne ekonominius veiksnius, kaip antai dėl pažeidimo teisių subjektui padarytą moralinę žalą, arba
  - b) kita, nei a punkte numatyta galimybė – tinkamais atvejais galėtų nustatyti vienkartinę žalos atlyginimo sumą, remdamosi tam tikrais veiksniais, įskaitant bent autorinio atlyginimo ar kitų mokėjimų, kuriuos būtų tekę sumokėti, jei pažeidėjas būtų prašęs leidimo naudotis atitinkamomis intelektinės nuosavybės teisėmis, sumą.
2. Jei pažeidėjas dalyvavo teisės pažeidžiančioje veikloje nežinodamas arba neturėdamas pakankamo pagrindo žinoti, Šalys gali nustatyti, kad teisminės institucijos galėtų reikalauti nukentėjusiajai šaliai grąžinti gautą pelną arba atlyginti žalą, kuri gali būti nustatyta iš anksto.

146 STRAIPSNIS

Teismo išlaidos

Kiekviena Šalis užtikrina, kad pagrįstas ir proporcingas teismo išlaidas bei kitas išlaidas, kurias patiria teismo procesą laimėjusi šalis, paprastai dengtų pralaimėjusioji šalis, išskyrus jei dėl teisingumo to padaryti negalima.

147 STRAIPSNIS

Teisminių institucijų sprendimų skelbimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisiniuose procesuose dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo teisminės institucijos galėtų pareiškėjo prašymu ir pažeidėjo sąskaita reikalauti taikyti tinkamas priemones informacijos apie sprendimą sklaidai, įskaitant viso ar dalies sprendimo pateikimą ir skelbimą.

148 STRAIPSNIS

Autorystės ar nuosavybės prielaida

Šalys pripažįsta, kad taikant šiame skirsnyje numatytas priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones, tam, kad literatūros arba meno kūrinio autorius būtų laikomas autoriumi ir todėl turėtų teisę pradėti procedūras dėl pažeidimo, jei nėra priešingų įrodymų, pakanka, kad autoriaus vardas būtų jam įprastu būdu nurodytas kūrinyje. Šis straipsnis *mutatis mutandis* taikomas gretutinių teisių subjektams jų saugomo objekto atžvilgiu.

149 STRAIPSNIS

Administracinė tvarka

Tiek, kiek administracine tvarka išnagrinėjus bylos esmę galima įpareigoti imtis civilinių teisės gynimo priemonių, ta tvarka turi atitikti principus, iš esmės lygiaverčius nustatytiems atitinkamose šio skirsnio nuostatose.

2 POSKIRSNIS

PASIENYJE TAIKOMOS VYKDYMO UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

150 STRAIPSNIS

Pasienyje taikomos priemonės

1. Šalis nustato arba toliau taiko muitinės prižiūrimoms prekėms taikomas procedūras, pagal kurias teisių subjektas gali pateikti prašymus, kad muitinės sulaikytų prekes, kuriomis, kaip įtariama, pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, visų pirma prekių ženklų, autorių teisės ir gretutinės teisės, geografinės nuorodos, patentai, naudingieji modeliai, pramoninis dizainas, integrinių grandynų topografija ir augalo veislės teisinė apsauga (toliau – įtariamoms prekėms), arba sustabdytų jų išleidimą.
2. Kiekviena Šalis įdiegia elektronines sistemas, kuriomis muitinės tvarko patenkintus ar įregistruotus prašymus. Kirgizijos Respublika šias elektronines sistemas numato įdiegti ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.
3. Jei administracinėms prašymo tvarkymo ar registravimo išlaidoms padengti Šalis taiko mokestį, jis turi būti proporcingas suteiktai paslaugai ir patirtoms išlaidoms.

4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė per pagrįstą laikotarpį pagal jos teisę priimtą sprendimą dėl prašymo patenkinimo arba registravimo.
5. Kiekviena Šalis numato galimybę sieti 1 dalyje nurodytą prašymą su keliomis siuntomis.
6. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė galėtų savo iniciatyva sulaikyti jų prižiūrimas įtariamas prekes arba sustabdyti jų išleidimą.
7. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė naudotų rizikos analizę įtariamoms prekėms nustatyti.
8. Kiekviena Šalis turi nustatiusi procedūras, pagal kurias būtų galima sunaikinti įtariamas prekes be būtinybės prieš tai oficialiai nustatyti pažeidimą administracinio arba teismo proceso tvarka, visų pirma jei susiję asmenys sutinka, kad prekės būtų sunaikintos, arba tam neprieštarauja. Jei prekės, kuriomis, kaip nustatyta, pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, nesunaikinamos, kiekviena Šalis užtikrina, jei nėra išimtinių aplinkybių, kad jomis būtų atsikratyta nenaudojant prekybos srautų ir taip, kad teisių subjektas nepatirtų jokios žalos.
9. Jei vėliau nustatoma, kad sulaikytomis arba sustabdytomis prekėmis intelektinės nuosavybės teisė nepažeidžiama, teisių subjektui tenka atsakomybė dėl to žalą patyrusio prekių turėtojo arba deklaranto atžvilgiu pagal kiekvienoje Šalyje taikytinus teisės aktus.

10. Kiekviena Šalis gali būti nustačiusi procedūras, pagal kurias būtų galima greitai sunaikinti suklastotus prekių ženklus ir piratines prekes, siunčiamas pašto arba greitojo pristatymo siuntose.
11. Kiekviena Šalis gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio importuojamoms prekėms, teisių subjektų ar jiems sutikus pateikiamoms rinkai kitoje šalyje. Šalis gali netaikyti šio straipsnio nekomercinio pobūdžio prekėms, vežamoms keliautojų asmeniniame bagaže.
12. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė palaikytų nuolatinį dialogą ir skatintų bendradarbiavimą su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir kitomis institucijomis, dalyvaujančiomis ginant intelektinės nuosavybės teises.
13. Šalys bendradarbiauja tarptautinės prekybos įtariamomis prekėmis klausimais. Visų pirma Šalys susitaria dalytis informacija apie prekybą įtariamomis prekėmis, kuri daro poveikį kitai Šaliai, nedarant poveikio atitinkamiems kiekvienoje Šalyje taikytiniams asmens duomenų apsaugos teisės aktams.
14. Nedarant poveikio kitų formų bendradarbiavimui, intelektinės nuosavybės teises reglamentuojančių teisės aktų, už kurių vykdymo užtikrinimą muitinė yra kompetentinga pagal šį straipsnį, pažeidimams taikomas Protokolas dėl administracinės savitarpio pagalbos muitinių veiklos srityje.
15. Už šio straipsnio tinkamo veikimo ir įgyvendinimo užtikrinimą, visų pirma Šalių bendradarbiavimo atžvilgiu, atsako 154 straipsnyje nurodytas Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetas.

151 STRAIPSNIS

Derėjimas su GATT 1994 ir TRIPS sutartimi

Šalys užtikrina, kad muitinėms pasienyje įgyvendinant intelektinės nuosavybės teisių gynimo priemones, nepriklausomai nuo to, ar joms taikomas šis poskirsnis, ar ne, būtų laikomasi Šalių pareigų pagal GATT 1994 ir TRIPS sutartį, visų pirma GATT 1994 V straipsnio ir TRIPS sutarties 41 straipsnio bei III dalies 4 skirsnio.

D SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

152 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas

1. Šalys susitaria bendradarbiauti, kad padėtų įgyvendinti pagal šį skyrių prisiimtus įsipareigojimus ir pareigas.

2. Šalių bendradarbiavimas apima šią veiklą:
- a) keitimąsi informacija apie teisinę sistemą, susijusią su intelektinės nuosavybės teisėmis ir atitinkamomis apsaugos ir užtikrinimo taisyklėmis;
  - b) Šalių keitimąsi patirtimi, susijusia su teisėkūros pažanga;
  - c) Šalių keitimąsi patirtimi, susijusia su intelektinės nuosavybės teisių gynimu centrinio ir žemesniu lygmenimis;
  - d) veiklos koordinavimą, siekiant užkirsti kelią suklastotų prekių eksportui, taip pat su kitomis šalimis;
  - e) techninę pagalbą, gebėjimų stiprinimą, darbuotojų mainus ir mokymą;
  - f) intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir gynimą bei šios srities informacijos sklaidą, be kita ko, verslo subjektams ir pilietinei visuomenei;
  - g) vartotojų ir teisių subjektų informuotumo didinimą; aktyvesnį institucijų bendradarbiavimą, visų pirma intelektinės nuosavybės tarnybų;
  - h) visuomenės informuotumo skatinimą ir švietimą apie intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo politiką;
  - i) intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo skatinimą bendradarbiaujant viešajam ir privačiajam sektoriams ir įtraukiant mažąsias ir vidutines įmones;

- j) veiksmingų strategijų tikslinėms grupėms nustatyti ir komunikacijos programų kūrimą, kad vartotojai ir žiniasklaida būtų geriau informuojami apie intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo poveikį, įskaitant grėsmę sveikatai bei saugai ir ryšį su organizuotu nusikalstamumu.
3. Kiekviena Šalis gali viešai skelbti produktų specifikacijas arba jų santrauką ir informaciją apie atitinkamus kitos Šalies geografinių nuorodų, saugomų pagal 4 poskirsnį, kontrolės ar valdymo kontaktinius punktus.
4. Šalys tiesiogiai arba per 154 straipsnyje nurodytą Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetį palaiko ryšius visais su šio skyriaus įgyvendinimu ir veikimu susijusiais klausimais.

153 STRAIPSNIS

Savanoriškos suinteresuotųjų subjektų iniciatyvos

Kiekviena Šalis stengiasi sudaryti palankesnes sąlygas savanoriškoms suinteresuotųjų subjektų iniciatyvoms, kuriomis siekiama mažinti intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų skaičių, be kita ko internete ir kitose prekyvietėse, daugiausia dėmesio skiriant konkrečioms problemoms ir ieškant praktinių sprendimų, kurie būtų realistiški, subalansuoti, proporcingi ir teisingi visiems suinteresuotiesiems subjektams, be kita ko, šiais būdais:

- a) kiekviena Šalis stengiasi savo teritorijoje bendru sutarimu sušaukti suinteresuotuosius subjektus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos savanoriškoms iniciatyvoms rasti sprendimus ir spręsti nesutarimus, susijusius su intelektinės nuosavybės teisių apsauga ir gynimu bei pažeidimų skaičiaus mažinimu;

- b) Šalys stengiasi keisti informacija viena su kita apie pastangas sudaryti palankesnes sąlygas savanoriškoms suinteresuotųjų subjektų iniciatyvoms savo atitinkamose teritorijose ir
- c) Šalys stengiasi skatinti atvirą Šalių suinteresuotųjų subjektų dialogą ir bendradarbiavimą, taip pat skatinti tuos suinteresuotuosius subjektus kartu rasti sprendimus ir spręsti nesutarimus, susijusius su intelektinės nuosavybės teisių apsauga bei gynimu ir pažeidimų skaičiaus mažinimu.

154 STRAIPSNIS

Institucinės nuostatos

1. Šalys įsteigia iš Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos atstovų sudarytą Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetį (toliau – INT pakomitetis), kuris stebi, kaip įgyvendinamas šis skyrius, ir stiprina bendradarbiavimą bei dialogą intelektinės nuosavybės teisių klausimais.
2. INT pakomitetis renkasi į posėdžius bet kurios Šalies prašymu pakaitomis Europos Sąjungoje ir Kirgizijos Respublikoje, Šalių sutartu laiku, vietoje ir būdu (tai gali būti ir vaizdo konferencija), bet ne vėliau kaip per 90 dienų nuo prašymo pateikimo.

9 SKYRIUS

VIEŠIEJI PIRKIMAI

155 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) komercinės prekės ar paslaugos – prekės ar paslaugos, kurios paprastai parduodamos arba siūlomos parduoti komercinėje rinkoje ne valdžios sektoriaus pirkėjams ne valdžios sektoriaus tikslais arba yra jų perkamos;
- b) statybos paslaugos – paslaugos, kuriomis siekiama įvairiais būdais atlikti civilinės inžinerijos ar pastatų statybos darbus, nustatytus JT CPC 51 skyriuje;
- c) elektroninis aukcionas – kartotinis procesas, vykdomas elektroninėmis priemonėmis, kuriomis tiekėjai praneša apie naujas kainas arba naujas kiekybinių ne kainomis grindžiamų pasiūlymo elementų vertes, susijusias su vertinimo kriterijais, arba ir viena, ir kita; pagal šias naujas kainas ir vertes nustatoma arba peržiūrima pasiūlymų eilės tvarka;

- d) raštu arba rašytinis – žodžiais arba skaitmenimis pateikta informacija, kuri gali būti perskaityta, atgaminta ir vėliau perduota; ji apima elektroninėmis priemonėmis perduodamą ir saugomą informaciją;
- e) ribotas konkursas – viešojo pirkimo būdas, kai perkantysis subjektas pats susisieikia su pasirinktu (-ais) tiekėju (-ais);
- f) priemonė – įstatymas, kitas teisės aktas, procedūra, administracinių gairių dokumentas, praktika arba perkančiojo subjekto veiksmas, susijęs su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu;
- g) daugkartinis sąrašas – tinkamų tiekėjų sąrašas, kurį perkantysis subjektas ketina naudoti daugiau nei kartą;
- h) skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą – perkančiojo subjekto paskelbtas skelbimas, kuriuo suinteresuotieji tiekėjai kviečiami teikti prašymus dalyvauti konkurse ir (arba) konkurso pasiūlymus;
- i) kompensacijos – bet kokios sąlygos ar įsipareigojimai, kuriais skatinamas vietinis vystymasis arba gerinamas Šalies sąskaitų mokėjimų balansas, pvz., vietinio turinio naudojimas, technologijų licencijavimas, investicijos, kompensacinė prekyba ir panašūs veiksmai arba reikalavimai;
- j) atviras konkursas – viešojo pirkimo būdas, kai pasiūlymus gali teikti visi suinteresuotieji tiekėjai;
- k) perkantysis subjektas – subjektas, kuriam taikomas 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnio Šalies poskirsnis;

- l) tinkamas tiekėjas – tiekėjas, kurį perkantysis subjektas laiko atitinkančiu dalyvavimo sąlygas;
- m) atrankinis konkursas – viešojo pirkimo būdas, kai perkantysis subjektas pasiūlymus teikti kviečia tik tinkamus tiekėjus;
- n) paslaugos – taip pat statybos paslaugos, jei nenurodyta kitaip;
- o) standartas – pripažintos įstaigos patvirtintas dokumentas, kuriame nustatytos visuotiniam ir daugkartiniam naudojimui skirtos taisyklės, gairės ar prekių arba paslaugų, arba susijusių procesų ir gamybos metodų savybės, kurių laikytis neprivaloma. Standarte taip pat gali būti nurodyti arba pateikti vien terminologijos, simbolių, pakuotės, ženklavimo ar žymėjimo reikalavimai, kiek jie taikytini prekei, paslaugai, procesui ar gamybos būdai;
- p) tiekėjas – asmuo arba asmenų grupė, kurie tiekia ar gali tiekti prekes arba teikia ar gali teikti paslaugas;
- q) techninė specifikacija – konkurso reikalavimas, kuriame:
  - i) išdėstomos įsigytinų prekių ar paslaugų savybės, įskaitant kokybę, technines savybes, saugą, ir matmenis, arba jų gamybos ir tiekimo procesai bei metodai, arba

- ii) nurodomi prekei ar paslaugai taikytini terminijos, simbolių, pakuotės, žymėjimo ar ženklavimo reikalavimai;
- r) JT CPC – Laikinas svarbiausias produktų klasifikatorius (*Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, Niujorkas, 1991*).

156 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šis skyrius taikomas priemonėms, susijusioms su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu, neatsižvelgiant į tai, ar jis vykdomas vien tik arba iš dalies elektroninėmis priemonėmis, ar ne.
2. Šiame skyriuje „į taikymo sritį patenkantis viešasis pirkimas“ reiškia viešąjį pirkimą valstybės reikmėms:
  - a) prekių, paslaugų ar bet kokio jų derinio:
    - i) kaip nurodyta 9 priede ir
    - ii) kurių viešieji pirkimai rengiami ne komerciniais ar perpardavimo tikslais arba nesiekiant jų naudoti prekėms gaminti ar tiekti arba paslaugoms teikti komerciniais ar perpardavimo tikslais;

- b) vykdomą bet kokiomis sutartinėmis priemonėmis, įskaitant pirkimą, išperkamąją nuomą ir nuomą arba išsimokėtinį pirkimą su išsipirkimo galimybe arba be jos;
- c) kurio vertė, apskaičiuota pagal šio straipsnio 6, 7 ir 8 dalis, skelbimo paskelbimo pagal 160 straipsnį metu yra lygi 9 priedo 1, 2 ir 3 skirsniuose nurodytam atitinkamam ribiniam dydžiui arba už jį didesnė;
- d) kurį vykdo perkantysis subjektas ir
- e) kuris nėra priskiriamas viešiesiems pirkimams, kuriems šis Susitarimas netaikomas pagal šio straipsnio 3 dalį arba 9 priedo 1, 2, 3 arba 5 skirsnių susijusios Šalies poskirsnį.

3. Jei 9 priede nenurodyta kitaip, šis skyrius netaikomas:

- a) žemės, esamų pastatų arba kito nekilnojamojo turto ar su juo susijusių teisių įsigijimui arba nuomai;
- b) nesutartiniams susitarimams ar Šalies teikiamai bet kokios formos paramai, įskaitant bendradarbiavimo susitarimus, dotacijas, paskolas, kapitalo investicijas, garantijas ir fiskalines paskatas;
- c) fiskalinės įstaigos ar depozitoriumo paslaugų, likvidavimo ir valdymo paslaugų, skirtų reglamentuojamoms finansų įstaigoms, ar valstybės skolos vertybinių popierių, įskaitant paskolas ir vyriausybės obligacijas, vekselius ir kitus vertybinius popierius, pardavimo, išpirkimo ir platinimo paslaugų viešajam pirkimui arba įsigijimui;

- d) viešojo sektoriaus darbo sutartims;
  - e) viešiesiems pirkimams, vykdomiems:
    - i) siekiant konkretaus tikslo teikti tarptautinę paramą, įskaitant paramą vystymuisi;
    - ii) laikantis konkrečios procedūros ar sąlygų, nustatytų tarptautiniu susitarimu, susijusiu su karinių dalinių dislokavimu arba su pasirašiusiųjų valstybių bendru projekto įgyvendinimu, arba
    - iii) laikantis tarptautinės organizacijos konkrečios tvarkos ar sąlygų arba gaunant finansavimą tarptautinėmis dotacijomis, paskolomis ar kita parama, jei taikoma tvarka ar sąlygos prieštarauja šio skyriaus nuostatom.
4. Kiekvienos Šalies įsipareigojimai dėl į taikymo sritį patenkančių viešųjų pirkimų ir susijusios prieigos prie informacijos nustatyti 9 priede:
- a) 1 skirsnyje nurodyti centrinės valdžios subjektai, kurių viešiesiems pirkimams taikomas šis skyrius, įskaitant į taikymo sritį patenkančioms prekėms ir paslaugoms taikytinus ribinius dydžius;
  - b) 2 skirsnyje nurodyti centrinei valdžiai pavaldūs subjektai, kurių viešiesiems pirkimams taikomas šis skyrius, įskaitant į taikymo sritį patenkančioms prekėms ir paslaugoms taikytinus ribinius dydžius;

- c) 3 skirsnyje nurodyti visi kiti subjektai, kurių viešiesiems pirkimams taikomas šis skyrius, įskaitant į taikymo sritį patenkančioms prekėms ir paslaugoms taikytinus ribinius dydžius;
- d) 4 skirsnyje nurodytos paslaugos, išskyrus statybų paslaugas, kurioms taikomas šis skyrius;
- e) 5 skirsnyje pateiktos bendrosios pastabos ir nukrypti leidžiančios nuostatos ir
- f) 6 skirsnyje nurodytos informacijos sklaidos priemonės, kuriose Šalis skelbia savo skelbimus apie viešuosius pirkimus, skelbimus apie sutarčių skyrimą ir kitą šiame skyriuje nustatytą su jos viešųjų pirkimų sistema susijusią informaciją.

5. Jei perkantysis subjektas į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo atveju reikalauja, kad asmuo, kuriam taikomas 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnio susijusios Šalies poskirsnis, viešuosius pirkimus vykdytų laikydamasis specialių reikalavimų, šiems reikalavimams *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4 dalis.

Vertės nustatymas

6. Apskaičiuodamas viešojo pirkimo vertę, kad nustatytų, ar viešasis pirkimas yra į taikymo sritį patenkantis viešasis pirkimas, perkantysis subjektas:
- a) neskaido viešojo pirkimo į atskirus pirkimus ir nepasirenka bei netaiko konkretaus viešojo pirkimo vertės nustatymo metodo siekdamas, kad viešajam pirkimui šio skyriaus nuostatos būtų visiškai ar iš dalies netaikomos, ir

b) nurodo didžiausią apskaičiuotą bendrą viešojo pirkimo vertę visu pirkimo laikotarpiu, nepriklausomai nuo to, ar viešojo pirkimo sutartis skirta vienam tiekėjui ar keliems tiekėjams, atsižvelgdamas į visas atlygio formas, įskaitant:

i) priemokas, honorarus, komisinius ir palūkanas ir

ii) jei vykdant viešąjį pirkimą numatyta galimybė pasirinkti – tokių pasirinkimo galimybių bendrą vertę.

7. Jei dėl atskiro viešajam pirkimui taikomo reikalavimo skiriama daugiau kaip viena sutartis arba sutartys skiriamos atskirais etapais (toliau – kartotinio pirkimo sutartys), didžiausia apskaičiuota bendra vertė nustatoma remiantis:

a) tokios pat rūšies prekės ar paslaugos kartotinio pirkimo sutarčių, skirtų per paskutinius 12 mėnesių arba perkančiojo subjekto praėjusiais finansiniais metais, verte, kai įmanoma, koreguota dėl numatomų perkamos prekės ar paslaugos kiekio arba vertės pokyčių per ateinančius 12 mėnesių, arba

b) apskaičiuota tokios pat rūšies prekės ar paslaugos kartotinio pirkimo sutarčių, kurios bus skirtos per 12 mėnesių nuo pradinės sutarties skyrimo arba per perkančiojo subjekto finansinius metus, verte.

8. Jei viešasis pirkimas vykdomas prekių ar paslaugų išperkamosios nuomos, nuomos ar išsimokėtinio pirkimo būdu arba jei visa viešojo pirkimo kaina nenurodoma, vertė nustatoma:

- a) terminuotų sutarčių atveju:
  - i) jei sutarties terminas ne ilgesnis kaip 12 mėnesių – pagal didžiausią apskaičiuotą bendrą vertę per visą terminą, arba
  - ii) jei sutarties terminas ilgesnis kaip 12 mėnesių – pagal didžiausią apskaičiuotą bendrą vertę, įskaitant bet kokią apskaičiuotą likutinę vertę;
- b) jei sutartis neterminuota – pagal apskaičiuotą mėnesio sumą, padaugintą iš 48, ir
- c) jei neaišku, ar sutartis bus terminuota, taikomas b punktas.

157 STRAIPSNIS

Saugumo ir bendrosios išimtys

1. Nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma kliūtimi Šaliai imtis veiksmų arba neatskleisti informacijos, kurią ji laiko būtina ginti savo svarbiausiems saugumo interesams, susijusiems su viešuoju pirkimu:

- a) ginklų, šaudmenų arba karinės paskirties medžiagų;

b) būtinu nacionaliniam saugumui arba

c) nacionalinės gynybos tikslais.

2. Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant tapačioms sąlygoms kita Šalis negali būti priemonėmis šališkai ar nepagrįstai diskriminuojama arba siekiama užslėptai riboti Šalių tarpusavio prekybą, nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma kliūtimi Šaliai nustatyti arba vykdyti priemones, kurios:

a) būtinoms visuomenės dorovei apsaugoti, viešajai tvarkai palaikyti ar saugai užtikrinti;

b) būtinoms žmonių, gyvūnų arba augalų gyvybei ar sveikatai apsaugoti;

c) būtinoms intelektinei nuosavybei apsaugoti arba

d) susijusios su neįgaliųjų, labdaros įstaigų ar kalinių pagamintomis prekėmis arba teikiamomis paslaugomis.

158 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

Nediskriminavimas

1. Imdamasi bet kokių su į taikymo sritį patenkančiais viešaisiais pirkimais susijusių priemonių Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, kitos Šalies prekėms bei paslaugoms ir kitos Šalies tiekėjams, siūlanties tokias prekes arba paslaugas, iškart besąlygiškai taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ta Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, taiko savo prekėms, paslaugoms ir tiekėjams.
2. Imdamasi bet kokių su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu susijusių priemonių Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus:
  - a) vietoje įsteigtam tiekėjui netaiko mažiau palankaus režimo nei kitam vietoje įsteigtam tiekėjui dėl to, kad jį sieja tam tikri priklausomybės ar nuosavybės santykiai su užsienio asmeniu, arba
  - b) nediskriminuoja vietoje įsteigto tiekėjo dėl to, kad to tiekėjo konkrečiam viešajam pirkimui siūlomos prekės arba paslaugos yra kitos Šalies prekės arba paslaugos.

Vietoje įsteigtiems tiekėjams taikomas nacionalinis režimas

3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kitos Šalies tiekėjams, įsteigusiems jos teritorijoje komercinį vienetą sudarant, įsigyjant ar išlaikant juridinį asmenį, dalyvaujantiems bet kokiame Šalies viešajame pirkime jos teritorijoje, būtų taikomas režimas, ne mažiau palankus nei tas, kuris pagal nacionalinis įstatymus ir kitus teisės aktus taikomas jos vidaus tiekėjams.

Taikomos 157 straipsnyje nustatytos bendrosios išimtys.

Elektroninių priemonių naudojimas

4. Vykdydamas į taikymo sritį patenkančią viešąjį pirkimą elektroninėmis priemonėmis, perkantysis subjektas:

- a) užtikrina, kad viešasis pirkimas vyktų naudojant informacinių technologijų sistemas ir programinę įrangą, įskaitant su informacijos autentiškumo patvirtinimu ir šifravimu susijusias sistemas bei programinę įrangą, kurios yra visuotinai prieinamos ir sąveikauja su kitomis visuotinai prieinamomis informacinių technologijų sistemomis ir programine įranga;
- b) naudoja priemones, kuriomis užtikrinamas prašymų dalyvauti ir pasiūlymų vientisumas, taip pat nustatomas jų gavimo laikas ir užkertamas kelias neleistinai prieigai prie jų, ir

- c) skelbimams ir konkurso dokumentams per viešųjų pirkimų procedūras paskelbti ir, kiek įmanoma, pasiūlymams pateikti naudoja elektronines informacijos ir ryšių priemones.

Į taikymo sritį patenkančių viešųjų pirkimų vykdymas

5. Perkantysis subjektas į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus vykdo skaidriai ir nešališkai:

- a) laikydamasis šio skyriaus ir taikydamas tokius metodus kaip atviras konkursas, atrankinis konkursas ir ribotas konkursas;
- b) vengdamas interesų konflikto ir
- c) užkirsdamas kelią korupcijai.

Kilmės taisyklės

6. Vykdydama į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus, Šalis prekių arba paslaugų importui arba tiekimui ar teikimui iš kitos Šalies negali taikyti kitokių kilmės taisyklių negu tos, kurias Šalis tuo pačiu metu taiko įprastomis prekybos sąlygomis tų pačių prekių arba paslaugų importui arba tiekimui ar teikimui.

Kompensacijos

7. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, vykdydama į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus, nesiekia jokių kompensacijų, neatsižvelgia į jas, jų nenustato ar neužtikrina jų vykdymo.

Priemonės, kurios nėra susijusios vien su viešaisiais pirkimais

8. 1 ir 2 dalys netaikomos:

- a) visų rūšių muitams ir kitiems privalomiejiems mokėjimams, nustatytiems importuojamoms prekėms arba dėl jų;
- b) tokių muitų ir privalomųjų mokėjimų surinkimo būdui ir
- c) kitoms importo taisyklėms ar formalumams ir priemonėms, kurios daro poveikį prekybai paslaugomis ir kurios nėra priemonės, kuriomis reglamentuojami į taikymo sritį patenkantys viešieji pirkimai.

Kovos su korupcija priemonės

9. Kiekviena Šalis užtikrina, kad turėtų tinkamų priemonių, kuriomis būtų galima kovoti su korupcija jos viešųjų pirkimų srityje. Šios priemonės gali apimti procedūras, kuriomis neribotam laikui arba nustatytam laikotarpiui nustatoma, kad Šalies viešuosiuose pirkimuose yra netinkami dalyvauti tiekėjai, kurie galutiniu šios Šalies teisminių institucijų arba kompetentingų valstybės valdžios institucijų sprendimu nustatyti kaip tos Šalies teritorijoje sukčiavę arba dalyvavę kitoje neteisėtoje su viešaisiais pirkimais susijusioje veikloje. Kiekviena Šalis taip pat užtikrina, kad būtų nustačiusi politiką ir procedūras, kuriomis būtų galima kiek įmanoma pašalinti arba suvaldyti bet kokius galimus viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių arba jiems įtakos turinčių asmenų interesų konfliktus.

159 STRAIPSNIS

Informacija apie viešųjų pirkimų sistemą

1. Kiekviena Šalis:
  - a) nedelsdama paskelbia visus įstatymus, kitus teisės aktus, teismo sprendimus, visuotinio taikymo administracinius sprendimus bei procedūras, įstatymu ar kitu teisės aktu nustatytas tipines sutarčių sąlygas, į kurias nuoroda pateikiama su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu susijusiuose skelbimuose arba konkurso dokumentuose bei procedūrose, ir visus jų pakeitimus oficialiai tam nustatytose elektroninėse informacijos sklaidos priemonėse arba popieriniuose leidiniuose, kurie plačiai platinami ir yra nuolat lengvai prieinami visuomenei, ir

- b) kitos Šalies prašymu pateikia jų paaiškinimus.
2. Kiekviena Šalis 9 priedo 6 skirsnyje išvardija:
- a) elektronines arba popierines informacijos sklaidos priemones, kuriose Šalis skelbia šio straipsnio 1 dalies a punkte aprašytą informaciją;
  - b) elektronines arba popierines informacijos sklaidos priemones, kuriose Šalis skelbia 160 straipsnyje, 162 straipsnio 7 dalyje ir 169 straipsnio 2 dalyje nurodytus skelbimus, ir
  - c) interneto svetainės arba svetainių, kuriose kiekviena Šalis pagal 169 straipsnio 2 dalį skelbia savo skelbimus apie skiriamas sutartis, adresus.
3. Šalis nedelsdama praneša Bendradarbiavimo komitetui apie kiekvieną 9 priedo 6 skirsnyje pagal šio straipsnio 2 dalį išvardytos informacijos pakeitimą.

160 STRAIPSNIS

Skelbimai

1. Visi šiame straipsnyje nurodyti skelbimai (skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą, sutrumpintas skelbimas ir skelbimas apie planuojamą viešąjį pirkimą) turi būti tiesiogiai ir nemokamai prieinami elektroninėmis priemonėmis per vieną bendrą prieigos tašką internete. Be to, šie skelbimai taip pat gali būti skelbiami tinkamame popieriniame leidinyje, kuris plačiai išplatintas ir turi būti lengvai prieinamas visuomenei bent tol, kol baigsis skelbime nustatytas terminas.

Skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą

2. Dėl kiekvieno į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo, išskyrus 166 straipsnyje aprašytus atvejus, perkantysis subjektas paskelbia skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą.

3. Jei šiame skyriuje nenurodyta kitaip, kiekviename skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą:

- a) nurodomas perkančiojo subjekto pavadinimas ir adresas bei kita informacija, būtina norint susisiekti su perkančiuoju subjektu ir gauti visus su viešuoju pirkimu susijusius dokumentus, taip pat kainą ir atsiskaitymo sąlygas, jei taikoma;
- b) pateikiamas viešojo pirkimo aprašymas, įskaitant prekių arba paslaugų, kurias numatoma pirkti, pobūdį ir kiekį arba, jei kiekis nežinomas, numatomą kiekį;

- c) dėl kartotinio pirkimo sutarčių, jei įmanoma, nurodomas tikėtinas kitų skelbimų apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo laikas;
- d) pateikiamas pasirinkimo galimybių aprašymas;
- e) nurodomi prekių tiekimo ar paslaugų teikimo terminai arba sutarties galiojimo trukmė;
- f) nurodomas pasirinktas viešojo pirkimo metodas ir informacija apie tai, ar pagal jį vyks derybos arba elektroninis aukcionas;
- g) jei taikytina, nurodomas prašymų dalyvauti pateikimo adresas ir terminas;
- h) nurodomas pasiūlymų pateikimo adresas ir galutinis terminas;
- i) nurodoma (-os) kalba (-os), kuria (-iomis) galima teikti pasiūlymus arba prašymus dalyvauti, jei juos leidžiama teikti kita, o ne valstybine perkančiojo subjekto Šalies kalba;
- j) pateikiamas visų dalyvavimo sąlygų sąrašas ir trumpas aprašas, įskaitant bet kokius su šiuo dalyvavimu susijusius reikalavimus dėl konkrečių dokumentų arba pažymų, kuriuos tiekėjai turi pateikti, nebent tokie reikalavimai yra nustatyti konkurso dokumentuose, kurie visiems suinteresuotiesiems tiekėjams pateikiami tuo pačiu metu kaip ir skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą;

- k) jei pagal 162 straipsnį perkantysis subjektas ketina atrinkti ribotą skaičių tinkamų tiekėjų, kurie bus pakviesti dalyvauti konkurse, nurodomi jų atrankos kriterijai ir, jei taikytina, didžiausias tinkamų tiekėjų, kuriems bus leista dalyvauti konkurse, skaičius, ir
- l) nurodoma, kad viešasis pirkimas yra į taikymo sritį patenkantis viešasis pirkimas.

Sutrumpintas skelbimas

4. Kiekvieno numatomo viešojo pirkimo atveju perkantysis subjektas viena iš PPO kalbų paskelbia lengvai prieinamą sutrumpintą skelbimą, kuris skelbiamas tuo pačiu metu kaip ir skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą. Sutrumpintame skelbime pateikiama bent ši informacija:

- a) viešojo pirkimo dalykas;
- b) pasiūlymų pateikimo terminas arba, jei taikytina, prašymų dalyvauti arba prašymų įtraukti į daugkartinį sąrašą terminas ir
- c) adresas, kuriuo gali būti prašoma su viešuoju pirkimu susijusių dokumentų.

Skelbimas apie planuojamą viešąjį pirkimą

5. Perkantieji subjektai raginami kiekvienais finansiniais metais kuo anksčiau 9 priedo 6 skirsnyje nurodyta tinkama elektronine ir, jei yra, popierine priemone paskelbti skelbimą apie būsimus savo viešųjų pirkimų planus (toliau – skelbimas apie planuojamą viešąjį pirkimą). Skelbimas apie planuojamą viešąjį pirkimą, atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalį, taip pat paskelbiamas 9 priedo 6 skirsnyje nurodytoje vieno bendro prieigos taško interneto svetainėje. Skelbime apie planuojamą viešąjį pirkimą turėtų būti nurodytas viešojo pirkimo dalykas ir planuojama skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo data.

6. Perkantysis subjektas, kuriam taikomas B arba C skirsnis, skelbimą apie planuojamą viešąjį pirkimą gali naudoti kaip skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą, su sąlyga, kad skelbime apie planuojamą viešąjį pirkimą pateikiama visa perkančiojo subjekto turima informacija, nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, ir pareiškimas, kad suinteresuotieji tiekėjai perkančiajam subjektui turėtų pranešti apie savo susidomėjimą viešuoju pirkimu.

161 STRAIPSNIS

Dalyvavimo sąlygos

1. Perkantysis subjektas taiko tik tokias dalyvavimo viešajame pirkime sąlygas, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad tiekėjas turėtų pakankamų teisinių ir finansinių išteklių ir komercinių bei techninių galimybių su atitinkamu viešuoju pirkimu susijusiems įsipareigojimams įvykdyti.

2. Nustatydamas dalyvavimo sąlygas perkantysis subjektas:
  - a) nenustato sąlygos, kad tiekėjui, norinčiam dalyvauti viešajame pirkime, anksčiau turėjo būti skirta viena arba daugiau sutarčių su Šalies perkančiuoju subjektu, ir
  - b) gali reikalauti anksčiau įgytos susijusios patirties, jei ji būtina viešojo pirkimo reikalavimams įvykdyti¹.

3. Vertindamas, ar tiekėjas atitinka dalyvavimo sąlygas, perkantysis subjektas:
  - a) įvertina tiekėjo finansines, komercines ir technines galimybes, atsižvelgdamas į to tiekėjo verslo veiklą tiek perkančiojo subjekto Šalies teritorijoje, tiek už jos ribų, ir
  - b) atlikdamas vertinimą remiasi savo iš anksto skelbimuose arba konkurso dokumentuose nurodytomis sąlygomis.

4. Jei yra tai patvirtinančių įrodymų, Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, gali neleisti tiekėjui dalyvauti viešajame pirkime dėl tokių priežasčių kaip:
  - a) bankrotas;

---

¹ Patikslinama, kad jei perkantysis subjektas reikalauja įrodyti anksčiau įgytą patirtį, tiekėjui pakanka įrodyti, kad ši ankstesnė patirtis įgyta bet kurioje teritorijoje.

- b) melagingi pareiškimai;
- c) dideli arba nuolatiniai trūkumai vykdant bet kokį esminį reikalavimą ar pareigą pagal kurią nors ankstesnę sutartį;
- d) galutiniai sprendimai dėl sunkių nusikaltimų arba kitų sunkių pažeidimų;
- e) profesiniai nusižengimai arba veiksmai ar neveikimas, dėl kurių galima abejoti tiekėjo verslo sąžiningumu, arba
- f) mokesčių nemokėjimas.

162 STRAIPSNIS

Tiekėjų tinkamumo vertinimas

Registavimo sistemos ir tinkamumo vertinimo procedūros

1. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, gali taikyti tiekėjų registravimo sistemą, kurioje suinteresuotieji tiekėjai privalėtų užsiregistruoti ir pateikti tam tikrą informaciją. Šiuo atveju Šalis užtikrina, kad suinteresuotieji tiekėjai turėtų prieigą prie informacijos apie registravimo sistemą, jei įmanoma, elektroninėmis priemonėmis, ir galėtų bet kada prašyti juos užregistruoti. Perkantysis subjektas per pagrįstą laikotarpį informuoja juos apie sprendimą patenkinti arba atmesti šį prašymą. Jei prašymas atmetamas, sprendimas turi būti tinkamai pagrįstas.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad:
  - a) jos perkantieji subjektai stengtųsi kuo labiau sumažinti savo tinkamumo vertinimo procedūrų skirtumus ir
  - b) registravimo sistemas taikantys perkantieji subjektai stengtųsi kuo labiau sumažinti savo registravimo sistemų skirtumus.
3. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, nepriima ar netaiko jokių registravimo sistemų ar tinkamumo vertinimo procedūrų, kuriomis būtų siekiama sudaryti arba sudaroma nereikalingų kliūčių kitos Šalies tiekėjams dalyvauti jos viešuosiuose pirkimuose.

Atrankinis konkursas

4. Jei perkantysis subjektas ketina rengti atrankinį konkursą, jis:
  - a) skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą pateikia bent 160 straipsnio 3 dalies a, b, f, g, j, k ir l punktuose nurodytą informaciją ir ragina tiekėjus teikti prašymus dalyvauti ir
  - b) iki pasiūlymų teikimo laikotarpio pradžios tinkamiems tiekėjams, kuriems apie tai praneša pagal 164 straipsnio 3 dalies b punktą, pateikia bent 160 straipsnio 3 dalies c, d, e, h ir i punktuose nurodytą informaciją.

5. Perkantysis subjektas leidžia konkrečiame viešajame pirkime dalyvauti visiems tinkamiems tiekėjams, nebent perkantysis subjektas skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą nustato ribotą tinkamų tiekėjų, kuriems bus leista dalyvauti konkurse, skaičių ir kriterijus, pagal kuriuos atrenkamas ribotas tiekėjų skaičius. Kvietimas pateikti pasiūlymus skiriamas tokiam tinkamų tiekėjų skaičiui, kuris būtinas veiksmingai konkurencijai užtikrinti.

6. Jei konkurso dokumentai nėra viešai prieinami nuo 4 dalies a punkte nurodyto skelbimo paskelbimo dienos, perkantysis subjektas užtikrina, kad visi pagal 5 dalį atrinkti tinkami tiekėjai dokumentus gautų vienu metu.

Daugkartiniai sąrašai

7. Perkantysis subjektas gali turėti parengęs daugkartinį sąrašą su sąlyga, kad skelbimas, kuriuo suinteresuotieji tiekėjai kviečiami teikti prašymus įtraukti į sąrašą būtų:

- a) skelbiamas kasmet tinkamoje 9 priedo 6 skirsnyje nurodytoje informacijos sklaidos priemonėje ir
- b) jei jis skelbiamas elektroninėmis priemonėmis, būtų nuolat prieinamas tinkamoje 9 priedo 6 skirsnyje nurodytoje informacijos sklaidos priemonėje.

8. 7 dalyje numatyta skelbime pateikiama:

- a) prekių arba paslaugų, kurias perkant galima naudotis sąrašu, arba jų kategorijų aprašymas;

- b) dalyvavimo sąlygos, kurias turi atitikti tiekėjai, kad būtų įtraukti į sąrašą, ir metodai, kuriais perkantysis subjektas tikrins, ar tiekėjas atitinka šias sąlygas;
- c) perkančiojo subjekto pavadinimas ir adresas bei kita informacija, būtina norint susisiekti su perkančiuoju subjektu ir gauti visus su sąrašu susijusius dokumentus;
- d) sąrašo galiojimo trukmė, jo atnaujinimo arba panaikinimo būdai, arba, jei galiojimo trukmė nenurodoma, informacija apie tai, kaip bus pranešama apie sąrašo galiojimo nutraukimą, ir
- e) pastaba, kad sąrašas gali būti naudojamas vykdant į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus.

9. Nepaisant 7 dalies, jei daugkartinis sąrašas galioja trejus metus arba trumpiau, perkantysis subjektas 7 dalyje nurodytą skelbimą gali paskelbti tik vieną kartą sąrašo galiojimo laikotarpio pradžioje su sąlyga, kad:

- a) skelbime nurodomas sąrašo galiojimo laikotarpis ir kad daugiau skelbimų nebus skelbiama ir
- b) skelbimas paskelbiamas elektroninėmis priemonėmis ir jo galiojimo laikotarpiu yra visą laiką prieinamas tinkamoje 9 priedo 6 skirsnyje nurodytoje informacijos sklaidos priemonėje.

10. Perkantysis subjektas leidžia tiekėjams bet kada pateikti prašymą įtraukti juos į daugkartinį sąrašą ir per pagrįstai trumpą laikotarpį įtraukia į sąrašą visus tinkamus tiekėjus.

11. Jei į daugkartinį sąrašą neįtrauktas tiekėjas per 164 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį pateikia prašymą dalyvauti viešajame pirkime, kuris organizuojamas remiantis daugkartiniu sąrašu, ir visus reikiamus dokumentus, perkantysis subjektas jo prašymą išnagrinėja. Perkantysis subjektas negali neleisti tiekėjui dalyvauti viešajame pirkime dėl to, kad jam nepakanka laiko tiekėjo prašymui išnagrinėti, nebent išimtiniais atvejais, kai dėl viešojo pirkimo procedūros sudėtingumo perkantysis subjektas negali išnagrinėti prašymo per nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį.

Perkantieji subjektai, kuriems taikomi 9 priedo 2 ir 3 skirsniai

12. Perkantieji subjektai, kuriems taikomi 9 priedo 2 ir 3 skirsniai, skelbimą, kuriame suinteresuotieji tiekėjai raginami teikti prašymus įtraukti į daugkartinį sąrašą, gali naudoti kaip skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą, su sąlyga, kad:

- a) skelbimas paskelbtas pagal šio straipsnio 7 dalį ir jame pateikta pagal šio straipsnio 8 dalį reikalaujama informacija, kuo išsamesnė pagal 160 straipsnio 2 dalį reikalaujama informacija ir pareiškimas, kad šis skelbimas yra laikomas skelbimu apie numatomą viešąjį pirkimą arba kad tik į daugkartinį sąrašą įtraukti tiekėjai gaus kitus skelbimus apie viešąjį pirkimą pagal daugkartinį sąrašą, ir
- b) perkantysis subjektas susidomėjimą rengiamu viešuoju pirkimu išreiškusiems tiekėjams nedelsdamas pateikia pakankamai informacijos, kad jie galėtų įvertinti savo susidomėjimą viešuoju pirkimu, įskaitant visą kitą turimą pagal 160 straipsnio 2 dalį reikalaujamą informaciją.

13. Perkantysis subjektas, kuriam taikomas 9 priedo 2 arba 3 skirsnis, gali leisti tiekėjui, paprašiusiam jį įtraukti į daugkartinį sąrašą, dalyvauti atitinkamame viešajame pirkime, jei perkantysis subjektas turi pakankamai laiko išnagrinėti, ar tiekėjas tenkina dalyvavimo sąlygas.

14. Perkantysis subjektas nedelsdamas praneša visiems prašymus dalyvauti viešajame pirkime arba įtraukti į daugkartinį sąrašą pateikusiems tiekėjams apie savo sprendimus dėl šių prašymų.

15. Jei perkantysis subjektas tiekėjo prašymą dalyvauti viešajame pirkime arba įtraukti į daugkartinį sąrašą atmeta, nebelaiko tiekėjo tinkamu arba tiekėją išbraukia iš daugkartinio sąrašo, jis apie tai nedelsdamas praneša tiekėjui ir tiekėjo prašymu nedelsdamas raštu paaiškina savo sprendimo priežastis.

163 STRAIPSNIS

Techninės specifikacijos ir konkurso dokumentai

Techninės specifikacijos

1. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, nerengia, nepriima arba netaiko jokių techninių specifikacijų arba nenustato jokių atitikties vertinimo procedūrų, kuriomis siektų sukurti arba sukurtų nereikalingų kliūčių Šalių tarpusavio prekybai.

2. Nustatydamas perkamų prekių arba paslaugų technines specifikacijas, jei tinkama, perkantysis subjektas:

- a) technines specifikacijas išdėsto kaip veiksmingumo ir funkcinius reikalavimus, o ne pateikia dizaino ar aprašomąsias savybes, ir
- b) technines specifikacijas grindžia tarptautiniais standartais, jei tokių esama; kitais atvejais jos rengiamos remiantis nacionaliniais techniniais reglamentais, pripažintais nacionaliniais standartais arba statybos kodeksais.

3. Jei techninėse specifikacijose pateikiamos dizaino arba aprašomosios savybės, perkantysis subjektas, jei tinkama, į konkurso dokumentus turėtų įtraukti tokius žodžius kaip „arba lygiavertis“ ir nurodyti, kad jis nagrinės pasiūlymus dėl lygiavertčių prekių ar paslaugų, kurios akivaizdžiai atitinka viešojo pirkimo reikalavimus.

4. Perkantysis subjektas nenustato techninių specifikacijų, pagal kurias būtų privalomi arba nurodomi konkretūs prekių ženklai ar pavadinimai, patentai, autorių teisės, dizainas ar tipas, konkreti kilmė, gamintojas arba tiekėjas, nebent nėra jokio kito būdo pakankamai tiksliai arba suprantamai apibūdinti viešojo pirkimo reikalavimus; perkantysis subjektas konkurso dokumentuose įrašo žodžius „arba lygiavertis“ ar panašius žodžius.

5. Perkantysis subjektas jokia konkurenciją ribojančiu būdu neprašo ir nesutinka gauti konsultacijų, kuriomis būtų galima remtis rengiant ar patvirtinant bet kokias konkrečius viešojo pirkimo technines specifikacijas, iš asmens, galinčio turėti su tuo viešuoju pirkimu susijusių komercinių interesų.

6. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, gali laikydamasi šio straipsnio nuostatų parengti, priimti arba taikyti technines specifikacijas, kuriomis skatinama tausoti gamtos išteklius arba saugoti aplinką.

Šalis gali:

- a) leisti perkantiesiems subjektams per visą viešųjų pirkimų procedūrą atsižvelgti į aplinkos ir socialinius aspektus, jei šie aspektai yra nediskriminaciniai ir susiję su susijusios sutarties dalyku, ir
- b) imtis tinkamų priemonių siekdama užtikrinti aplinkos, socialinės ir darbo teisės srityse prisiimtų įsipareigojimų laikymąsi, įskaitant įsipareigojimus pagal 10 skyrių.

Konkurso dokumentai

7. Perkantysis subjektas tiekėjams pateikia konkurso dokumentus su visa reikiama informacija, kad tiekėjai galėtų parengti ir pateikti tinkamus pasiūlymus. Išskyrus atvejus, kai tai jau nurodyta skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą, šiuose dokumentuose išsamiai aprašoma:

- a) pats viešasis pirkimas, nurodant prekių ar paslaugų, kurias ketinama pirkti, pobūdį ir kiekį arba, jei kiekis nežinomas, numatomą kiekį, taip pat visus privalomus reikalavimus, įskaitant bet kokias technines specifikacijas, atitikties vertinimo patvirtinimą, planus, brėžinius ar instrukcijas;

- b) visos dalyvavimo sąlygos, įskaitant su dalyvavimu susijusios informacijos ir dokumentų, kuriuos tiekėjai dalyvaudami privalo pateikti, sąrašą;
- c) visi vertinimo kriterijai, kuriais remdamasis perkantysis subjektas skirs sutartį, ir, išskyrus atvejus, kai vienintelis kriterijus – kaina, santykinė tokių kriterijų svarba;
- d) jei perkantysis subjektas viešąjį pirkimą vykdys elektroninėmis priemonėmis, visi informacijos autentiškumo patvirtinimo ir šifravimo reikalavimai arba kiti reikalavimai dėl informacijos ir dokumentų pateikimo elektroninėmis priemonėmis;
- e) jei perkantysis subjektas rengs elektroninį aukcioną, tokio aukciono vykdymo taisyklės, įskaitant taisyklės dėl su vertinimo kriterijais susijusių pasiūlymo elementų nustatymo;
- f) jei vokai su pasiūlymais bus atplėšiami viešai, vokų atplėšimo procedūros diena, laikas, vieta ir, jei tinkama, dalyvauti įgaliojanti asmenys;
- g) visos kitos sąlygos, įskaitant atsiskaitymo sąlygas ir bet kokius apribojimus, susijusius su pasiūlymų teikimo būdais, pvz., ar pasiūlymai turi būti teikiami popieriuje, ar elektroninėmis priemonėmis, ir
- h) visi pagal 8 dalį nustatyti prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo terminai.

8. Nustatydamas bet kokį perkamų prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo terminą perkantysis subjektas atsižvelgia į tokius veiksnius kaip viešojo pirkimo procedūros sudėtingumas, numatomas subrangos mastas ir kiek realiai laiko reikia prekėms pagaminti, sukombekuoti ir išvežti iš tiekimo vietos arba paslaugoms suteikti.

9. Konkurso dokumentuose nustatyti vertinimo kriterijai gali apimti, be kita ko, kainą ir kitus su sąnaudomis susijusius veiksnius, kokybę, techninę vertę, aplinkosaugos aspektus ir pristatymo sąlygas.

10. Perkantysis subjektas:
  - a) pateikia konkurso dokumentus, kad suinteresuotieji tiekėjai turėtų pakankamai laiko tinkamiems pasiūlymams pateikti;
  - b) gavęs prašymą pateikia konkurso dokumentus bet kuriam suinteresuotajam tiekėjui ir
  - c) atsako į visus pagrįstus bet kurio suinteresuotojo ar dalyvaujančio tiekėjo prašymus suteikti susijusios informacijos su sąlyga, kad žinodamas tą informaciją tiekėjas neįgis pranašumo prieš kitus tiekėjus.

Pakeitimai

11. Jei prieš sutarties skyrimą perkantysis subjektas pakeičia skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba viešajame pirkime dalyvaujantiems tiekėjams pateiktuose konkurso dokumentuose nustatytus kriterijus ar reikalavimus arba iš dalies pakeičia ar pakartotinai paskelbia skelbimą arba konkurso dokumentus, jis apie visus tokius pakeitimus arba iš dalies pakeistą ar pakartotinai paskelbtą skelbimą arba konkurso dokumentus praneša raštu:

- a) visiems tiekėjams, kurie informacijos keitimo, dalinio pakeitimo arba pakartotinio paskelbimo metu dalyvauja viešajame pirkime, jei šie tiekėjai perkančiajam subjektui yra žinomi, ir visais kitais atvejais tuo pačiu būdu, kuriuo informacija buvo pateikta iš pradžių, ir
- b) pakankamai iš anksto, kad šie tiekėjai atitinkamai galėtų pakeisti ir iš naujo pateikti iš dalies pakeistus pasiūlymus.

164 STRAIPSNIS

Laikotarpiai

1. Perkantysis subjektas, atsižvelgdamas į pagrįstus savo poreikius, suteikia tiekėjams pakankamus laikotarpius prašymams dalyvauti ir tinkamiems pasiūlymams parengti ir pateikti, atsižvelgdamas į tokius veiksnius kaip:

- a) viešojo pirkimo pobūdis ir sudėtingumas;

- b) numatomas subrangos mastas ir
- c) laikas, būtinas pasiūlymams perduoti ne elektroninėmis priemonėmis iš užsienio šalių ir savo šalies vietovių tais atvejais, jei elektroninės priemonės nenaudojamos.

Šie laikotarpiai ir bet kokie jų pratęsimai turi būti vienodi visiems suinteresuotiesiems arba dalyvaujantiems tiekėjams.

2. Perkantysis subjektas, naudojantis atrankinio konkurso metodą, nustato, kad prašymų dalyvauti pateikimo terminas iš esmės turi būti bent 25 dienos nuo skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos. Jei dėl perkančiojo subjekto tinkamai pagrįsto skubos atvejo šio laikotarpio praktiškai neįmanoma laikytis, jis gali būti sutrumpintas iki ne trumpesnio kaip 10 dienų.

3. Išskyrus 4, 5, 7 ir 8 dalyse numatytus atvejus, perkantysis subjektas nustato, kad pasiūlymų pateikimo terminas yra bent 40 dienų nuo:

- a) atviro konkurso atveju – skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos, arba
- b) atrankinio konkurso atveju – dienos, kurią perkantysis subjektas praneša tiekėjams, kad jie bus kviečiami teikti pasiūlymus, neatsižvelgiant į tai, ar subjektas naudojami daugkartiniu sąrašu, ar ne.

4. Perkantysis subjektas gali sutrumpinti pagal 3 dalį nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį iki ne mažiau kaip 10 dienų, jei:

- a) perkantysis subjektas paskelbė 160 straipsnio 4 dalyje nurodytą skelbimą apie planuojamą pirkimą ne vėliau kaip 40 dienų ir ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos ir jei skelbime apie planuojamą viešąjį pirkimą pateikta:
  - i) viešojo pirkimo aprašymas;
  - ii) apytiksliai konkurso pasiūlymų arba prašymų dalyvauti pateikimo terminai;
  - iii) pareiškimas, kad suinteresuotieji tiekėjai turėtų išreikšti perkančiajam subjektui savo susidomėjimą viešuoju pirkimu;
  - iv) adresas, kuriuo galima gauti su viešuoju pirkimu susijusius dokumentus, ir
  - v) visa turima informacija, pateiktina skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą pagal 160 straipsnio 2 dalį;
- b) kartotinio pirkimo sutarčių atveju perkantysis subjektas pradiniam skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą nurodo, kad vėlesniuose skelbimuose pasiūlymų teikimo laikotarpiai bus nurodomi remiantis šia dalimi, arba

c) dėl perkančiojo subjekto tinkamai pagrįsto skubos atvejo pagal 3 dalį nustatyto pasiūlymų teikimo laikotarpio praktiškai neįmanoma laikytis.

5. Perkantysis subjektas gali sutrumpinti pagal 3 dalį nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį penkiomis dienomis dėl kiekvienos iš šių aplinkybių:

a) skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą skelbiamas elektroninėmis priemonėmis;

b) visi konkurso dokumentai pateikiami elektroninėmis priemonėmis nuo skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos ir

c) perkantysis subjektas priima pasiūlymus elektroninėmis priemonėmis.

6. Taikant 5 dalį kartu su 4 dalimi, pagal 3 dalį nustatomas pasiūlymų teikimo laikotarpis jokių atvejų negali būti trumpesnis nei 10 dienų nuo skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos.

7. Nepaisant kitų šio straipsnio nuostatų, komercines prekes ar paslaugas arba bet kokių jų derinį perkantis perkantysis subjektas pagal 3 dalį nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį gali sutrumpinti iki ne mažiau kaip 13 dienų su sąlyga, kad jis tuo pačiu metu elektroninėmis priemonėmis paskelbia skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą ir konkurso dokumentus. Be to, jei perkantysis subjektas leidžia teikti komercinių prekių ar paslaugų pasiūlymus elektroninėmis priemonėmis, pagal 3 dalį nustatytą laikotarpį jis gali sutrumpinti iki ne mažiau kaip 10 dienų.

8. Perkantysis subjektas, kuriam taikomas 9 priedo 2 arba 3 skirsnis, atrinkęs visus arba tam tikrą skaičių tinkamų tiekėjų, gali nustatyti bendru perkančiojo subjekto ir atrinktų tiekėjų sutarimu grindžiamą pasiūlymų pateikimo laikotarpį. Jeigu nesusitariama, taikomas ne trumpesnis kaip 10 dienų laikotarpis.

165 STRAIPSNIS

Derybos

1. Šalis savo perkantiesiems subjektams gali numatyti galimybę vykdyti derybas su tiekėjais, jei:
  - a) perkantysis subjektas nurodė ketinimą vykdyti derybas skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą, kaip nurodyta 160 straipsnio 3 dalies f punkte, arba
  - b) atlikus vertinimą paaiškėja, kad pagal konkrečius vertinimo kriterijus, nustatytus skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba konkurso dokumentuose, nė vienas pasiūlymas nėra akivaizdžiai pranašesnis už visus kitus pasiūlymus.
2. Perkantysis subjektas:
  - a) užtikrina, kad sprendimas pašalinti derybose dalyvaujančius tiekėjus būtų priimamas vadovaujantis skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba konkurso dokumentuose nustatytais kriterijais, ir

- b) užbaigus derybas likusiems dalyviams nustato bendrą naujų arba patikslintų pasiūlymų pateikimo terminą.

166 STRAIPSNIS

Ribotas konkursas

1. Su sąlyga, kad perkantysis subjektas nenaudos šios nuostatos siekdamas išvengti tiekėjų konkurencijos, diskriminuodamas kitos Šalies tiekėjus arba užtikrindamas apsaugą vidaus tiekėjams, jis gali taikyti ribotą konkursą ir nuspręsti netaikyti 160, 161 ir 162 straipsnių, 163 straipsnio 7–11 dalių ir 164–167 straipsnių bet kuria iš šių aplinkybių:

- a) su sąlyga, kad konkurso dokumentuose nustatyti reikalavimai nėra iš esmės pakeisti, jei:
- i) nepateikta nė vieno pasiūlymo arba nė vienas tiekėjas nepateikė prašymo dalyvauti;
  - ii) nepateikta nė vieno pasiūlymo, atitinkančio esminius konkurso dokumentuose nustatytus reikalavimus;
  - iii) nė vienas tiekėjas neatitiko dalyvavimo sąlygų arba

- iv) pasiūlymai pateikti remiantis slaptu tiekėjų sutarimu;

- b) jei prekes tiekti arba paslaugas teikti gali tik konkretus tiekėjas ir nėra tinkamų alternatyvių ar pakaitinių prekių arba paslaugų dėl bet kurios iš šių priežasčių:
  - i) reikalaujama meno kūrinio;

  - ii) dėl patentų, autorių teisių ar kitų išimtinių teisių apsaugos arba

  - iii) konkurencijos nebuvimo dėl techninių priežasčių;

- c) dėl pirminio tiekėjo tiekiamų papildomų prekių ar teikiamų papildomų paslaugų, kurios nebuvo įtrauktos į pradinį viešąjį pirkimą, jeigu pakeisti tokių prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo negalima:
  - i) dėl ekonominių ar techninių priežasčių, pvz., dėl pakeičiamumo arba sąveikos su esama įranga, programine įranga, paslaugomis arba įrenginiais, įsigytais per pradinį viešąjį pirkimą, ir

  - ii) nes dėl to perkančiajam subjektui kiltų didelių nepatogumų arba labai padidėtų jo išlaidos;

- d) tik jei tai tikrai būtina, kai dėl itin didelės skubos priežasčių, atsiradusių dėl įvykių, kurių perkantysis subjektas negalėjo numatyti, prekių ar paslaugų nebūtų galima įsigyti laiku atviro ar atrankinio konkurso tvarka;

- e) dėl prekių, įsigyjamų biržos prekių rinkoje;
- f) jei perkantysis subjektas įsigyja prototipą arba pirmąją prekę ar paslaugą, kurie perkančiojo subjekto prašymu sukurti vykdant ar rengiantis vykdyti konkrečią mokslinių tyrimų, bandymų, studijų ar kūrimo sutartį; pirmosios prekės ar paslaugos sukūrimas gali apimti ribotą gamybą ar tiekimą siekiant atsižvelgti į bandymų rezultatus ir įrodyti, kad ta prekė ar paslauga yra tinkama gamybai arba tiekimui tokiais kiekiais, kokie atitinka priimtinius kokybės standartus, tačiau neapima gamybos ar tiekimu tokiais kiekiais, kokiais siekiama įtvirtinti komercinį perspektyvumą arba padengti mokslinių tyrimų ir plėtros sąnaudas;
- g) perkama ypač palankiomis sąlygomis, atsirandančiomis labai trumpam, kai prekės išparduodamos neįprastomis sąlygomis, pvz., likvidavimo, bankrutavimo ar turto perdavimo valdyti administratoriams atvejais, o ne įprastai perkant iš įprastinių tiekėjų, arba
- h) jei sutartis skiriama projekto konkurso nugalėtojui su sąlyga, kad:
  - i) konkursas surengtas laikantis šio skyriaus principų, visų pirma dėl skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo, ir
  - ii) dalyvius vertina nepriklausoma komisija, kad projektavimo sutartis būtų skirta nugalėtojui.

2. Perkantysis subjektas raštu parengia ataskaitą dėl kiekvienos pagal 1 dalį skirtos sutarties. Ataskaitoje nurodomas perkančiojo subjekto pavadinimas, perkamų prekių ar paslaugų vertė ir rūšis, taip pat pažymima, kuriomis iš 1 dalyje nurodytų aplinkybių ir sąlygų remiantis buvo surengtas ribotas konkursas.

167 STRAIPSNIS

Elektroniniai aukcionai

Į taikymo sritį patenkančią viešąją pirkimą elektroninio aukciono būdu ketinantis vykdyti perkantysis subjektas, prieš praėdamas elektroninį aukcioną, kiekvienam dalyviui nurodo:

- a) automatinio vertinimo metodą, įskaitant matematinę formulę, pagrįstą konkurso dokumentuose nustatytais vertinimo kriterijais, kuris bus naudojamas aukciono metu automatiškai nustatant arba keičiant pasiūlymų eilės tvarką;
- b) bet kokio jo pasiūlymo elementų pirminio vertinimo rezultatus, jei sutartis turi būti skiriama atsižvelgiant į naudingiausią pasiūlymą, ir
- c) visą kitą svarbią su elektroninio aukciono vykdymu susijusią informaciją.

168 STRAIPSNIS

Pasiūlymų nagrinėjimas ir sutarčių skyrimas

Pasiūlymų nagrinėjimas

1. Perkantysis subjektas visus pasiūlymus gauna, vokus su jais atplėšia ir juos nagrinėja tokia tvarka, kuria užtikrinamas sąžiningas ir nešališkas viešojo pirkimo procesas ir pasiūlymų konfidencialumas.
2. Perkantysis subjektas nesukuria nepalankios padėties tiekėjui, kurio pasiūlymas gaunamas praėjus nustatytam pasiūlymų gavimo laikotarpiui, jei vėluojama tik dėl perkančiojo subjekto netinkamų veiksmų.
3. Jeigu perkantysis subjektas nuo vokų su pasiūlymais atplėšimo iki sutarties skyrimo tiekėjui suteikia galimybę ištaisyti netyčines formos klaidas, jis tokią pačią galimybę suteikia visiems dalyvaujantiems tiekėjams.

Sutarčių skyrimas

4. Kad būtų svarstoma galimybė skirti sutartį, pasiūlymas turi būti pateiktas raštu, vokų atplėšimo metu turi atitikti esminius skelbimuose ir konkurso dokumentuose nustatytus reikalavimus ir turi būti gautas iš tinkamo tiekėjo.

5. Išskyrus atvejus, kai perkantysis subjektas, atsižvelgdamas į viešąjį interesą, nusprendžia neskirti sutarties, jis sutartį skiria tinkamam tiekėjui, kuris, perkančiojo subjekto nuomone, gali įvykdyti sutarties sąlygas ir, vertinant tik pagal skelbimuose ir konkurso dokumentuose nustatytus kriterijus, pateikė:

a) naudingiausią pasiūlymą arba

b) mažiausią kainą, jei kaina yra vienintelis kriterijus.

6. Jei perkančiajam subjektui pateikiamas pasiūlymas, kuriame siūloma kaina yra neįprastai mažesnė nei kituose pateiktuose pasiūlymuose nurodytos kainos, jis gali patikrinti, ar tiekėjas tenkina dalyvavimo sąlygas ir ar jis gali įvykdyti sutarties sąlygas. Perkantysis subjektas taip pat gali tikrinti, ar tiekėjas yra gavęs subsidijų. Jei jis jų yra gavęs, pasiūlymas gali būti atmestas remiantis vien šiuo pagrindu, nebent tiekėjas per pakankamą perkančiojo subjekto nustatytą laikotarpį gali įrodyti, kad subsidija buvo suteikta laikantis 11 skyriaus B skirsnyje nustatytų su subsidijomis susijusių taisyklių.

7. Perkantysis subjektas nesinaudoja pasirinkimo galimybėmis, neatšaukia viešojo pirkimo ir nekeičia skirtų sutarčių taip, kad išvengtų šiame skyriuje nustatytų pareigų.

8. Kiekviena Šalis paprastai užtikrina atidėjimo laikotarpį nuo sutarties skyrimo iki jos sudarymo, siekdama suteikti konkurso nelaimėjusiems dalyviams pakankamai laiko sprendimui dėl sutarties skyrimo peržiūrėti ir užginčyti.

169 STRAIPSNIS

Informacijos apie viešuosius pirkimus skaidrumas

Tiekėjams teikiama informacija

1. Perkantysis subjektas nedelsdamas informuoja viešajame pirkime dalyvaujančius tiekėjus apie savo sprendimus skirti sutartis ir tiekėjo prašymu šią informaciją pateikia raštu. Atsižvelgdamas į 170 straipsnio 2 ir 3 dalis, konkurso nelaimėjusio tiekėjo prašymu perkantysis subjektas paaiškina priežastis, kodėl nepasirinko to tiekėjo pasiūlymo, ir nurodo laimėjusio tiekėjo pasiūlymo santykinius pranašumus.

Informacijos apie sutarties skyrimą paskelbimas

2. Ne vėliau kaip per 72 dienas nuo kiekvienos sutarties, kuriai taikomas šis skyrius, skyrimo perkantysis subjektas 9 priedo 6 skirsnyje nurodytoje tinkamoje elektroninėje arba popierinėje informacijos sklaidos priemonėje paskelbia skelbimą. Jei perkantysis subjektas skelbimą paskelbia tik elektroninėje informacijos sklaidos priemonėje, užtikrinama, kad informacija būtų prieinama pakankamai ilgai. Skelbime pateikiama bent ši informacija:

- a) pirtų prekių ar paslaugų aprašymas;
- b) perkančiojo subjekto pavadinimas ir adresas;

- c) konkursą laimėjusio tiekėjo pavadinimas ir adresas;
- d) konkursą laimėjusio pasiūlymo vertė arba didžiausios ar mažiausios kainos pasiūlymai, į kuriuos atsižvelgta skiriant sutartį;
- e) sutarties skyrimo data ir
- f) taikytas viešojo pirkimo metodas, o jei taikytas ribotas konkursas pagal 166 straipsnį – šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių ir sąlygų, kuriomis remiantis buvo pagrįsta rengti ribotą konkursą, aprašymas.

Dokumentų, ataskaitų saugojimas ir elektroninės informacijos atsekamumas

- 3. Kiekvienas perkantysis subjektas bent trejus metus nuo sutarties skyrimo dienos saugo:
  - a) su konkurso procedūromis ir sutarčių skyrimu susijusius į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo dokumentus ir ataskaitas, įskaitant pagal 166 straipsnį reikalaujamas ataskaitas, ir
  - b) duomenis, kuriais užtikrinamas tinkamas į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo vykdymo elektroninėmis priemonėmis duomenų atsekamumas.

170 STRAIPSNIS

Informacijos atskleidimas

1. Kitos Šalies prašymu Šalis nedelsdama pateikia visą informaciją, kuri būtina norint nustatyti, ar į taikymo sritį patenkantis viešasis pirkimas vykdytas sąžiningai, nešališkai ir laikantis šio skyriaus, įskaitant informaciją apie konkursą laimėjusio pasiūlymo savybes ir santykinis pranašumus. Jei informacijos atskleidimas pažeistų konkurenciją būsimuose konkursuose, informaciją gavusi Šalis jos neatskleidžia jokiems tiekėjams, nebent gautas informaciją pateikusių Šalies sutikimas.
2. Nepaisant kitų šio skyriaus nuostatų, Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, jokiame konkrečiame tiekėjui neteikia informacijos, kuri galėtų pakenkti sąžiningai tiekėjų konkurencijai.
3. Nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma reikalavimu, kad Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, valdžios ir skundų nagrinėjimo institucijas, atskleistų konfidencialią informaciją, jei tai:
  - a) kliudytų teisės vykdymo užtikrinimui;
  - b) galėtų pakenkti sąžiningai tiekėjų konkurencijai;
  - c) pažeistų konkrečių asmenų teisėtus komercinius interesus, įskaitant intelektinės nuosavybės apsaugą, arba

d) kitaip prieštarautų viešajam interesui.

171 STRAIPSNIS

Šalies vidaus skundų nagrinėjimo procedūros

1. Kiekviena Šalis numato laiku taikomą, veiksmingą, skaidrią ir nediskriminacinę administracinės arba teisminės peržiūros procedūrą, pagal kurią tiekėjas, kuris yra arba buvo pareiškęs susidomėjimą į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu, galėtų pateikti skundą dėl:

- a) šio skyriaus pažeidimo arba
- b) Šalies priemonių, kuriomis įgyvendinamos šio skyriaus nuostatos, nesilaikymo, jei pagal Šalies teisės aktus tiekėjas neturi teisės tiesiogiai pateikti skundo dėl šio skyriaus pažeidimo.

Visiems skundams taikomos procedūrinės taisyklės nustatomos raštu ir yra viešai prieinamos.

2. Jei tiekėjas pateikia su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu, dėl kurio jis yra arba buvo pareiškęs susidomėjimą, susijusį skundą dėl 1 dalyje nurodyto pažeidimo arba priemonių netaikymo, į taikymo sritį patenkančią viešąjį pirkimą vykdančio perkančiojo subjekto Šalis savo perkantįjį subjektą ir tiekėją ragina skundą išspręsti per konsultacijas. Perkantysis subjektas nešališkai ir laiku apsvarsto bet kokį gautą skundą taip, kad tiekėjui nesukliudytų dalyvauti tuo metu vykstančiame ar vyksiančiame į taikymo sritį patenkančiame viešajame pirkime arba nebūtų pažeista jo teisė administracinės ar teisminės peržiūros tvarka siekti, kad būtų imtasi taisomųjų veiksmų.

3. Kiekvienam tiekėjui suteikiama pakankamai laiko skundui parengti ir pateikti. Šis laikotarpis bet kokių atveju turi būti ne trumpesnis nei 10 dienų, skaičiuojant nuo tada, kai tiekėjas sužinojo arba pagrįstai turėjo sužinoti apie aplinkybes, dėl kurių teikiamas skundas.
4. Kiekviena Šalis įsteigia arba paskiria bent vieną nešališką nuo jos perkančiųjų subjektų nepriklausomą administracinę arba teisminę instituciją, kuri priimtų ir nagrinėtų tiekėjų skundus dėl į taikymo sritį patenkančių viešųjų pirkimų.
5. Jei skundą pirmiausia nagrinėja ne 4 dalyje nurodyta institucija, o kita įstaiga, atitinkama Šalis užtikrina, kad tiekėjas jos pirminį sprendimą galėtų apskųsti nešališkai administracinei arba teisminei institucijai, nepriklausomai nuo perkančiojo subjekto, dėl kurio į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo pateiktas skundas.
6. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jei 5 dalyje nurodyta skundų nagrinėjimo institucija nėra teisminė, jos sprendimai galėtų būti peržiūrėti teisme arba būtų nustatytos procedūros, kuriomis būtų užtikrinama, kad:
  - a) perkantysis subjektas turėtų atsakyti į skundą raštu ir pateikti skundų nagrinėjimo institucijai visus susijusius dokumentus;
  - b) proceso dalyviai (toliau – dalyviai) turėtų teisę būti išklaustyti prieš skundų nagrinėjimo institucijai priimant sprendimą dėl skundo;
  - c) dalyviai turėtų teisę būti atstovaujami ir lydimi;

- d) dalyviams būtų leidžiama dalyvauti visuose proceso etapuose;
- e) dalyviai turėtų teisę prašyti, kad procesas vyktų viešai ir kad jame galėtų dalyvauti liudytojai, ir
- f) skundų nagrinėjimo institucija [laiku priimtų savo sprendimus arba rekomendacijas, išdėstytų juos (jas) raštu ir] paaiškintų kiekvieno sprendimo ar rekomendacijos pagrindą.

7. Kiekviena Šalis nustato arba toliau taiko procedūras, pagal kurias numatomos skubios laikinosios priemonės, kuriomis išsaugoma tiekėjo galimybė dalyvauti į taikymo sritį patenkančiame viešajame pirkime. Taikant šias laikinasias priemones gali būti sustabdomas viešojo pirkimo procesas. Pagal šias procedūras gali būti nustatyta, kad priimant sprendimą dėl tokių priemonių taikymo gali būti atsižvelgta į neigiamas pasekmes svarbiausiems susijusiems interesams, įskaitant viešąjį interesą. Pagrįstos priežastys, dėl kurių nusprendžiama nesiimti veiksmų, nurodomos raštu.

Kiekviena Šalis taip pat nustato arba toliau taiko procedūras, pagal kurias numatomas taisomasis veiksmas arba kompensacija už patirtus nuostolius ar žalą tais atvejais, kai skundų nagrinėjimo institucija nusprendžia, kad 1 dalyje nurodyto pažeidimo arba nesilaikymo būta. Kompensacija už patirtus nuostolius arba žalą gali būti apribota pasiūlymo rengimo išlaidomis, su skundu susijusiomis išlaidomis arba abiejų šių rūšių išlaidomis.

172 STRAIPSNIS

Taikymo srities pakeitimai ir ištaisymai

1. Šalis gali pasiūlyti pakeisti 9 priede nustatytus į taikymo sritį patenkančius savo viešuosius pirkimus arba ištaisyti atitinkamą savo 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnio poskirsnį.

Pakeitimai

2. Šalis, ketinanti siūlyti pakeisti 9 priedą:

a) raštu apie tai praneša kitai Šaliai ir

b) pranešime kitai Šaliai pasiūlo tinkamą kompensacinį sureguliovimą, kad būtų išlaikytas su ankstesniu (iki pakeitimo) palyginamas taikymo srities lygis.

3. Nepaisant 2 dalies b punkto, Šalis neprivalo taikyti kompensacinio sureguliovimo, jei pakeitimas taikomas perkančiajam subjektui, kurio Šalis nebeturi įtakos arba, jei perkantysis subjektas toliau veiks kaip komercinė įmonė konkuruodama rinkoje, į kurią patekti nėra apribojimų.

Laikoma, kad Šalis perkantįjį subjektą kontroliuoja arba turi jam įtakos, jei:

- a) jį didžiąja dalimi finansuoja valstybė arba jos kontroliuojama įstaiga;
- b) jo valdymo priežiūrą vykdo valstybė arba jos kontroliuojama įstaiga arba
- c) jis turi tokią administracinę, vadovaujamąją arba priežiūros valdybą, kurios daugiau nei pusę narių yra paskyrusi valstybė arba jos kontroliuojama įstaiga.

4. Kita Šalis pasiūlytam 9 priedo pakeitimui, apie kurį pranešta pagal šio straipsnio 2 dalį, turi paprieštarauti raštu, jei ji ginčija, kad:

- a) pagal 2 dalies b punktą pasiūlytas sureguliuojamas yra pakankamas, kad būtų išlaikytas palyginamas abipusiškai sutartos taikymo srities lygis;
- b) pakeitimas taikomas perkančiajam subjektui, kurio Šalis nebeturi kontroliuoti arba nebeturi jam įtakos pagal 3 dalį, arba
- c) susijęs perkantysis subjektas veikia kaip komercinė įmonė, konkuruodama rinkoje, į kurią patekti nėra apribojimų.

Jei per 45 dienas nuo 2 dalies a punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos rašytinis prieštaravimas nepateikiamas, laikoma, kad kita Šalis su sureguliuoju arba pakeitimu sutinka.

Ištaisymai

5. Toliau išvardyti 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnio Šalies poskirsnio pakeitimai laikomi vien techninio pobūdžio ištaisymu, jei jie neturi įtakos abipusiškai sutartai šiame skyriuje numatyta taikymo sričiai:

- a) perkančiojo subjekto pavadinimo pakeitimas;
- b) dviejų arba daugiau perkančiųjų subjektų susijungimas ir
- c) perkančiojo subjekto padalijimas į du arba daugiau subjektų, jei jie visi įtraukiami į perkančiųjų subjektų, kuriems taikomas tas pats 9 priedo skirsnis, sąrašą.

Vien tokį techninio pobūdžio ištaisymą atliekanti Šalis neprivalo numatyti kompensacinio sureguliuavimo.

6. Siūlomų 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnio Šalies poskirsnio ištaisymų atveju Šalis kitai Šaliai praneša kas dvejus metus nuo šio skyriaus įsigaliojimo.

7. Per 45 dienas nuo pranešimo gavimo Šalis gali pateikti kitai Šaliai rašytinį prieštaravimą dėl siūlomo ištaisymo. Prieštaravimą pateikianti Šalis paaiškina, kodėl ji mano, kad siūlomas ištaisymas nepatenka į 5 dalies taikymo sritį, ir apibūdina poveikį, kurį siūlomas ištaisymas turėtų abipusiškai sutartai šiame skyriuje numatyti taikymo sričiai. Jei per 45 dienas nuo pranešimo gavimo dienos rašytinis prieštaravimas nepateikiamas, laikoma, kad kita Šalis sutiko su siūlomu ištaisymu.

Konsultacijos ir ginčų sprendimas

8. Jei kita Šalis prieštarauja siūlomam pakeitimui arba ištaisymui, abi Šalys siekia išspręsti šį klausimą per konsultacijas. Jei per 60 dienų nuo prieštaravimo gavimo dienos nesusitariama, Šalis, siekianti pakeisti arba ištaisyti 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnio savo poskirsnį, gali perduoti klausimą spręsti per ginčų sprendimo procedūrą pagal 14 skyrių, kad būtų nustatyta, ar prieštaravimas yra pagrįstas.

9 priedo pakeitimai

9. Jei Šalys susitaria dėl siūlomo pakeitimo arba ištaisymo, įskaitant atvejus, kai Šalis per 45 dienas nepaprieštarauja pagal 4 arba 7 dalį arba klausimas išsprendžiamas per 8 dalyje nurodyta ginčų sprendimo procedūrą, prekybos klausimams skirta sudėtimi veikianti Bendradarbiavimo taryba atitinkamai pakeičia 9 priedą.

173 STRAIPSNIS

Institucinės nuostatos

Šalies prašymu Bendradarbiavimo komitetas susirenka nagrinėti su šio skyriaus ir 9 priedo įgyvendinimu ir veikimu susijusius klausimus, pvz.:

- a) būtinybę pakeisti 9 priedą;
- b) jam Šalies pateiktus su viešaisiais pirkimais susijusius klausimus;
- c) visus kitus su šio skyriaus veikimu susijusius klausimus.

174 STRAIPSNIS

Pereinamasis laikotarpis

Šis skyrius pradedamas taikyti po trejų metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo.

10 SKYRIUS

PREKYBA IR DARNUS VYSTYMASIS

175 STRAIPSNIS

Aplinkybės ir tikslai

1. Šalys primena 1992 m. Jungtinių Tautų konferencijos dėl aplinkos ir vystymosi „Darbotvarkę 21“, 1998 m. Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, 2006 m. JT Ekonominės ir Socialinės Tarybos priimtą ministrų deklaraciją dėl visiško užimtumo ir deramo darbo, 2008 m. TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos ir 2015 m. JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. su joje nustatytais darnaus vystymosi tikslais (toliau – DVT).
2. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimus skatinti tarptautinės prekybos ir investicijų plėtrą taip, kad padėtų siekti darnaus vystymosi tikslo ir kovoti su klimato kaita. Šiuo atžvilgiu Šalys pripažįsta, kad ekonominė plėtra, socialinis vystymasis ir aplinkos apsauga yra vienas nuo kito priklausantys ir darnų vystymąsi stiprinantys veiksniai.

176 STRAIPSNIS

Teisė reglamentuoti ir apsaugos lygis

1. Šalys pripažįsta kiekvienos Šalies teisę nustatyti savo vidaus aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygį ir atitinkamai priimti arba pakeisti susijusius savo teisės aktus ir politiką, laikantis tarptautiniu mastu pripažintų standartų bei susitarimų ir siekiant užtikrinti aukštą aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygį.
2. Šalys pripažįsta, kad yra netinkama skatinti prekybą arba investicijas silpninant arba mažinant apsaugos lygį, užtikrinamą jų aplinkos arba darbo teisės aktais ir standartais.
3. Šalis nesiekia skatinti prekybos arba investicijų nukrypdama nuo savo aplinkos ir darbo teisės arba nuosekliais ar pasikartojančiais veiksmais arba neveikimu neužtikrindama veiksmingo šios teisės vykdymo.

Daugiašaliai aplinkos susitarimai ir darbo konvencijos

1. Šalys pripažįsta tarptautinio aplinkos valdymo ir susitarimų, kaip tarptautinės bendruomenės atsako į pasaulinius arba regioninius aplinkos iššūkius, ir visiško bei našaus užimtumo, įskaitant gebėjimų ugdymą ir deramą darbą visiems, kaip pagrindinio visų šalių darnaus vystymosi elemento ir tarptautinio bendradarbiavimo prioritetinio tikslo, vertę.
2. Šiuo atžvilgiu, taip pat atsižvelgdamos į šio Susitarimo 259–265 straipsnius, Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą veiksmingai įgyvendinti atitinkamus jų ratifikuotus daugiašalius aplinkos susitarimus, įskaitant Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos.
3. Atsižvelgdamos į šio Susitarimo 285–288 straipsnius, Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą veiksmingai įgyvendinti pagrindines TDO konvencijas, taip pat atitinkamas kitas jų ratifikuotas TDO konvencijas, ir toliau taikyti veiksmingą su jų, kaip TDO narių, įsipareigojimais derančią TDO darbo inspekcijos sistemą.

178 STRAIPSNIS

Darniam vystymuisi palanki prekyba ir investicijos

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą stiprinti prekybos vaidmenį siekiant darnaus vystymosi tikslo. Todėl jos susitaria skatinti naudoti tvarumo užtikrinimo programas, tokias kaip sąžininga ir etiška prekyba arba ekologiniai ženklai, įmonių socialinė atsakomybė, atsakingo verslo praktika ir prekyba aplinkosaugos prekėmis ir paslaugomis, taip pat klimatui nekenkiančiais produktais bei technologijomis, bei investicijos į juos.
2. Šalys keičiasi informacija ir dalijasi patirtimi, susijusiomis su jų veiksmis, kuriais skatinama, kad prekybos, socialinė ir aplinkos politika derėtų tarpusavyje ir viena kitą papildytų, ir stiprina dialogą bei bendradarbiavimą darnaus vystymosi klausimais, kurių gali kilti palaikant jų prekybos santykius.
3. Į tokį Šalių dialogą ir bendradarbiavimą turėtų būti įtraukiami susiję suinteresuotieji subjektai, pirmiausia socialiniai partneriai, taip pat kitos pilietinės visuomenės organizacijos, ir atitinkamai palaikant pagal 314 straipsnį nustatytą pilietinės visuomenės bendradarbiavimą.

179 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

Ginčams pagal šį skyrių 223, 224 ir 225 straipsniai netaikomi. Kilus tokių ginčų, arbitražo kolegijai pagal 219 ir 220 straipsnius pateikus savo galutinę ataskaitą Šalys į ją atsižvelgdamos aptaria tinkamas įgyvendintinas priemones. Bendradarbiavimo komitetas stebi tokių priemonių įgyvendinimą ir klausimo sprendimo raidą, be kita ko, 178 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

11 SKYRIUS

ANTI-KONKURENCINIAI VEIKSMAI, SUSIJUNGIMŲ KONTROLĖ IR SUBSIDIJOS

180 STRAIPSNIS

Principai

Šalys pripažįsta, kad jų prekybos ir investicijų santykiams yra svarbi laisva ir neiškraipyta konkurencija. Šalys pripažįsta, kad antikonkurencinė verslo praktika ir valstybės kišimasis gali iškreipti tinkamą rinkų veikimą ir mažinti prekybos ir investicijų liberalizavimo naudą.

181 STRAIPSNIS

Konkurencinis neutralumas

Šį skyrių Šalys taiko visoms – viešosioms ir privačiosioms – įmonėms.

182 STRAIPSNIS

Ekonominė veikla

Šis skyrius taikomas ekonominei veiklai.

Šiame skyriuje „ekonominė veikla“ reiškia veiklą, susijusią su prekių ir paslaugų siūlymu rinkoje.

A SKIRSNIS

ANTI-KONKURENCINIAI VEIKSMAI IR SUSIJUNGIMŲ KONTROLĖ

183 STRAIPSNIS

Teisinė sistema

Kiekviena Šalis priima arba toliau taiko konkurencijos teisę, taikomą visoms visų ekonomikos sektorių¹ įmonėms, kuria veiksmingai kovojama su šia praktika:

- a) įmonių horizontaliaisiais ir vertikalais susitarimais, įmonių asociacijų sprendimais ir suderintais veiksmais, kurių tikslas arba padarinys yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas;
- b) vienos ar kelių įmonių piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi ir
- c) įmonių koncentracija, dėl kurios galėtų kilti didelių kliūčių veiksmingai konkurencijai, ypač užėmus dominuojančią padėtį arba ją sustiprinus.

---

¹ Patikslinama, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 42 straipsnį konkurencijos teisė žemės ūkio sektoriui Europos Sąjungoje taikoma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (ES OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

184 STRAIPSNIS

Visuotinės ekonominės svarbos paslaugos

Šalys užtikrina, kad įmonėms, kurioms patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, būtų taikomos šiame skirsnyje nustatytos taisyklės, jei taikant tas taisykles teisiškai arba faktiškai nekliudoma vykdyti šioms įmonėms pavestų užduočių. Pavestos užduotys turi būti skaidrios, o bet koks šiame skirsnyje nustatytų taisyklių taikymo ribojimas arba nukrypimas nuo jų negali viršyti to, kas tikrai būtina šioms užduotims įvykdyti.

185 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas

1. Kiekvienoje Šalyje įsteigiamos arba toliau nepriklausomai veikia konkurencijos institucijos, atsakingos už visapusišką 183 straipsnyje nurodytos konkurencijos teisės taikymą bei veiksmingą jos vykdymo užtikrinimą ir turinčios tam užtikrinti reikiamus įgaliojimus ir išteklius.
2. Kiekviena Šalis 183 straipsnyje nurodytą savo konkurencijos teisę taiko skaidriai, laikydamasi proceso sąžiningumo principų, įskaitant susijusių įmonių teises į gynybą, visų pirma teisę būti išklaustyti ir teisę į teisminę peržiūrą.

186 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas

1. Šalys pripažįsta, kad skatinti bendradarbiavimą konkurencijos politikos ir jos vykdymo užtikrinimo srityje yra bendras jų interesas.
2. Šalių konkurencijos institucijos gali keistis informacija, laikydamosi atitinkamuose Šalių teisės aktuose nustatytų konfidencialumo taisyklių, kad palengvintų šį bendradarbiavimą.
3. Šalių konkurencijos institucijos stengiasi, kai įmanoma ir tinkama, koordinuoti savo vykdymo užtikrinimo veiklą, susijusią su tuo pačiu ar susijusiu elgesiu arba bylomis.

187 STRAIPSNIS

Nuostatų dėl ginčų sprendimo netaikymas

Šiam skirsniui 14 skyrius netaikomas.

B SKIRSNIS

SUBSIDIJOS

188 STRAIPSNIS

Apibrėžtis ir taikymo sritis

1. Šiame skirsnyje „subsidija“ reiškia SKP sutarties 1 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas atitinkančią priemonę, nepriklausomai nuo to, ar ji skirta prekes gaminančiai įmonei, ar paslaugas teikiančiai įmonei¹.
2. Šis skirsnis taikomas subsidijoms, kurios yra teikiamos konkrečiam subjektui, kaip apibrėžta SKP sutarties 2 straipsnyje, arba patenka į šio Susitarimo 192 straipsnio taikymo sritį.
3. Šalys užtikrina, kad įmonėms, kurioms patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, teikiamoms subsidijoms būtų taikomos šiame skirsnyje nustatytos taisyklės, jei taikant tas taisykles teisiškai arba faktiškai nekliudoma vykdyti šioms įmonėms pavestų užduočių. Pavestos užduotys turi būti skaidrios, o bet koks šiame skirsnyje nustatytų taisyklių taikymo ribojimas arba nukrypimas nuo jų negali viršyti to, kas tikrai būtina šioms užduotims įvykdyti.

---

¹ Ši apibrėžtis nedaro poveikio jokių būsimų PPO diskusijų dėl subsidijų paslaugoms apibrėžties rezultatui. Atsižvelgdamos į šių diskusijų PPO lygmeniu pažangą, Šalys gali atnaujinti su tuo susijusias šio Susitarimo nuostatas.

4. Šio Susitarimo 191 straipsnis netaikomas subsidijoms, susijusioms su prekyba prekėmis, kurioms taikomas Sutarties dėl žemės ūkio 1 priedas.
5. 191 ir 192 straipsniai netaikomi audiovizualiniam sektoriui.
6. 192 straipsnis netaikomas subsidijoms, dėl kurių oficialiai susitarta arba kurios skiriamos prieš įsigaliojant šiam Susitarimui arba per penkerius metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo.

189 STRAIPSNIS

Ryšys su PPO

Nė viena šio skirsnio nuostata nedaro poveikio nė vienos iš Šalių teisėms arba pareigoms pagal SKP sutartį, Sutartį dėl žemės ūkio, GATT 1994 XVI straipsnį arba GATS XV straipsnį.

190 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Kiekviena Šalis dėl jos teritorijoje suteiktos arba toliau teikiamos subsidijos viešai paskelbia šiuos duomenis:
  - a) subsidijos teisinį pagrindą ir paskirtį;

- b) subsidijos formą;
- c) subsidijos sumą arba subsidijai biudžete numatytą sumą ir
- d) jei įmanoma, subsidijos gavėjo pavadinimą.

2. 1 dalies Šalis laikosi:

- a) pateikdama pranešimą pagal SKP sutarties 25 straipsnį; šis pranešimas teikiamas bent kas dvejus metus;
- b) pateikdama pranešimą pagal Sutarties dėl žemės ūkio 18 straipsnį arba
- c) užtikrindama, kad 1 dalyje nurodyta informacija iki kalendorinių metų, einančių po tų metų, kuriais subsidija buvo suteikta arba toliau taikoma, gruodžio 31 d. jos pačios arba jos vardu būtų paskelbta viešai prieinamoje interneto svetainėje.

191 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Jei Šalis mano, kad subsidija daro arba gali daryti neigiamą poveikį jos prekybos arba investicijų liberalizavimo interesams, ji gali raštu išreikšti kitai Šaliai savo susirūpinimą ir paprašyti daugiau informacijos šiuo klausimu.

2. 1 dalyje nurodytame prašyme paaiškinama, kokį neigiamą poveikį subsidija daro arba gali daryti prašančiosios Šalies interesams. Prašančioji Šalis gali prašyti informuoti apie subsidiją ir nurodyti:
  - a) subsidijos teisinį pagrindą ir politikos tikslą ar paskirtį;
  - b) subsidijos formą;
  - c) subsidijos suteikimo datas, teikimo trukmę ir bet kokius kitus su ja susijusius terminus;
  - d) tinkamumo gauti subsidiją reikalavimus;
  - e) bendrą subsidijos sumą arba metinę biudžete subsidijai numatytą sumą;
  - f) jei įmanoma, subsidijos gavėjo pavadinimą ir
  - g) kitą informaciją, kuria remiantis būtų galima įvertinti neigiamą subsidijos poveikį.

3. Prašomoji Šalis pateikia prašomą informaciją raštu per pagrįstą laikotarpį, kuris iš esmės neviršija 60 dienų nuo prašymo pateikimo dienos. Jei prašomoji Šalis prašomos informacijos nepateikia, ji per tą patį laikotarpį rašytiniame atsakyme paaiškina, kodėl jos nepateikia.
4. Gavusi prašomą informaciją, prašančioji Šalis gali prašyti surengti šiuo klausimu konsultacijas. Šalių konsultacijos susirūpinimą keliančiam klausimui aptarti surengiamos per pagrįstą laikotarpį, kuris iš esmės neviršija 60 dienų nuo prašymo surengti konsultacijas pateikimo dienos.
5. Šalys deda visas pastangas išspręsti klausimą abipusiškai priimtiniu sutarimu.

192 STRAIPSNIS

Subsidijos, kurioms taikomos sąlygos

1. Taikant šį skirsnį, laikantis toliau nurodytų sąlygų leidžiamos šios subsidijos:
  - a) subsidijos, kuriomis vyriausybė garantuoja tam tikrų įmonių skolas arba įsipareigojimus, su sąlyga, kad būtų apribota šių skolų ir įsipareigojimų suma arba šios garantijos trukmė, ir

- b) įvairių formų subsidijos nemokioms arba sunkumų patiriančioms įmonėms, su sąlyga, kad:
- i) būtų parengtas patikimas, realiomis prielaidomis pagrįstas restruktūrizavimo planas, siekiant užtikrinti, kad nemoki arba sunkumų patirianti įmonė per pagrįstą laikotarpį vėl taptų ilgam gyvybinga, ir
  - ii) įmonė prisidėtų prie restruktūrizavimo sąnaudų. Mažosios ir vidutinės įmonės prie restruktūrizavimo sąnaudų prisidėti neprivalo.
2. 1 dalies b punktas netaikomas subsidijoms, kurios restruktūrizavimo planui parengti reikiamu laikotarpiu įmonėms teikiamos kaip laikina likvidumo parama paskolų garantijų arba paskolų forma. Ši laikina likvidumo parama neturi viršyti sumos, kurios reikia vien įmonės veiklos tęstinumui užtikrinti.
3. Leidžiamos subsidijos, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą įmonės pasitraukimą iš rinkos.
4. Šis straipsnis netaikomas subsidijoms, kurių bendros sumos arba biudžetas per trejų metų iš eilės laikotarpį nesiekia 200 000 EUR vienai įmonei.
5. 1 dalis netaikoma subsidijoms, kurios teikiamos siekiant ištaisyti sunkų Šalies ekonomikos sutrikdymą. Šalies ekonomikos sutrikdymas laikomas sunkiu, jei yra išimtinis, laikinas ir didelis.

6. Į 188 straipsnio 3 dalies taikymo sritį nepatenkančioms subsidijoms, kurios teikiamos programoms įgyvendinti, visų pirma socialinio būsto ir prekių vežimo geležinkeliais srityse, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos netaikomos, jei subsidijos yra socialiai orientuotos.

193 STRAIPSNIS

Subsidijų naudojimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad įmonės subsidijas naudotų tik tuo politikos tikslu, kuriuo jos buvo suteiktos¹.

---

¹ Patikslinama, kad ši pareiga laikoma įvykdyta, jei Šalis yra nustačiusi atitinkamą teisinę sistemą ir administracines procedūras.

12 SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMOS ĮMONĖS, ĮMONĖS, KURIOMS SUTEIKTOS SPECIALIOSIOS TEISĖS ARBA PRIVILEGIJOS, IR PASKIRTOSIOS MONOPOLIJOS

194 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) Eksporto kreditų susitarimas – atsižvelgiant į EBPO sistemą parengtas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų arba atsižvelgiant į EBPO ar kitą sistemą parengtas vėlesnis įsipareigojimas, kurį priėmė bent 12 PPO narių steigėjų, kurios 1979 m. sausio 1 d. buvo Eksporto kreditų susitarimo dalyvės;
- b) komercinė veikla – veikla, kurios galutinis rezultatas yra prekės gamyba ar paslaugos teikimas, kai tos prekės ar paslaugos bus parduodamos įmonės nustatytais kiekiais ir kainomis, ir kuri vykdoma siekiant pelno¹;

---

¹ Patikslinama, kad į šią veiklą nepatenka veikla, kurią vykdo įmonė: a) veikianti nesiekdama pelno arba b) veikianti siekdama tik padengti sąnaudas.

- c) komerciniai sumetimai – kaina, kokybė, prieinamumas, perkamumas, transportavimas ir kitos pirkimo ar pardavimo sąlygos arba kiti veiksniai, į kuriuos paprastai atsižvelgtų pagal rinkos ekonomikos principus atitinkamame verslo arba pramonės sektoriuje veikiančios privačiosios įmonės, priimdamos komercinius sprendimus;
- d) paskirtoji monopolija – subjektas, įskaitant konsorciumus ar valdžios įstaigas, Šalies teritorijoje esančioje atitinkamoje rinkoje paskirtas vieninteliu prekės tiekėju ar paslaugos tiekėju arba jų pirkėju; paskirtosiomis monopolijomis nelaikomi subjektai, kuriems tik suteiktos išimtinės intelektinės nuosavybės teisės;
- e) paskirti – sukurti arba leisti sukurti monopoliją arba išplėsti monopoliją į jos veiklos sritį įtraukiant papildomą prekę arba paslaugą;
- f) įmonė, kuriai suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos – viešoji arba privačioji įmonė, kuriai Šalis teisiškai arba faktiškai suteikė specialiąsias teises ar privilegijas paskirdama įmones, kurioms leidžiama tiekti prekę arba paslaugą, arba apribodama tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau pagal kitus kriterijus nei objektyvūs, proporcingi ir nediskriminaciniai kriterijai, tokiu būdu, kad daromas esminis poveikis kitos įmonės galimybei iš esmės lygiavertėmis sąlygomis tiekti tokią pačią prekę arba teikti tokią pačią paslaugą toje pačioje geografinėje vietovėje;
- g) paslauga, teikiama vykdant oficialias valdžios funkcijas – paslauga, teikiama vykdant oficialias valdžios funkcijas, kaip apibrėžta GATS, įskaitant, kai taikytina, finansinėms paslaugoms skirtą GATS priedą;

- h) valstybės valdoma įmonė – įmonė, kurioje:
  - i) Šaliai nuosavybės teise tiesiogiai priklauso daugiau kaip 50 % akcinio kapitalo;
  - ii) Šalis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja daugiau kaip 50 % balsavimo teisių;
  - iii) Šalis turi įgaliojimus skirti daugumą direktorių valdybos arba lygiaverčio valdymo organo narių arba
  - iv) Šalis turi įgaliojimus kontroliuoti įmonę.

195 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šalys patvirtina savo teises ir pareigas pagal GATT 1994 XVII straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, Susitarimą dėl GATT 1994 XVII straipsnio aiškinimo ir GATS VIII straipsnio 1, 2 ir 5 dalis.
2. Šis skyrius taikomas valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms, kurios vykdo komercinę veiklą. Jei šios įmonės arba monopolijos vykdo ir komercinę, ir nekomercinę veiklą, šis skyrius taikomas tik komercinei veiklai.

3. Šis skyrius taikomas visų valdymo lygmenų valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms.
4. Šis skyrius netaikomas valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, arba paskirtosioms monopolijoms, kai jos veikia kaip perkantieji subjektai, kuriems taikomas 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše priimtos, į PPO steigimo sutarties 4 priedą įtrauktos Sutarties dėl viešųjų pirkimų I priedėlio kiekvienos Šalies priedas ar šio Susitarimo 9 priedas, perkantys valdžios sektoriaus reikmėms, ir kai jos nesiekia perparduoti įsigytų prekių ar paslaugų komerciškai arba panaudoti įsigytų prekių ar paslaugų prekėms gaminti arba paslaugoms teikti komercinio pardavimo tikslais.
5. Šis skyrius netaikomas paslaugoms, teikiamoms vykdant oficialias valdžios funkcijas.
6. Šis skyrius netaikomas valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, arba paskirtosioms monopolijoms, užsiimančioms vien karinių ir su gynyba susijusių produktų gamyba¹.
7. Šis skyrius netaikomas valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms, jei tų įmonių ar tų monopolijų komercinės veiklos metinės pajamos per bet kuriuos iš trejų iš eilės einančių ankstesnių finansinių metų nesiekė 50 mln. specialiųjų skolinimosi teisių.

---

¹ Patikslinama, kad šių įmonių arba monopolijų vykdomai su karine arba gynybos veikla nesusijusiai komercinei veiklai šis skyrius taikomas.

8. 197 straipsnis netaikomas valstybės valdomos įmonės finansinių paslaugų teikimui valdžios sektoriaus įgaliojimu, jei teikiant tas finansines paslaugas:

a) remiamas eksportas arba importas, su sąlyga, kad tos paslaugos:

i) nėra skirtos komerciniam finansavimui pakeisti arba

ii) siūlomos sąlygomis, kurios nėra palankesnės nei tos, kurios galėtų būti pasiūlytos komercinėje rinkoje panašių finansinių paslaugų atveju;

b) remiamos privačiosios investicijos už Šalies teritorijos ribų su sąlyga, kad šios paslaugos:

i) nėra skirtos komerciniam finansavimui pakeisti arba

ii) siūlomos sąlygomis, kurios nėra palankesnės nei tos, kurios galėtų būti pasiūlytos komercinėje rinkoje panašių finansinių paslaugų atveju, arba

c) siūlomos sąlygomis, atitinkančiomis Eksporto kreditų susitarimą, jei tų paslaugų teikimas patenka į to susitarimo taikymo sritį¹.

9. 197 straipsnis netaikomas į šio Susitarimo taikymo sritį nepatenkantiems paslaugų sektoriams, kaip nustatyta 6 skyriuje.

---

¹ Patikslinama, kad Šalys pripažįsta, jog Kirgizijos Respublika nėra Eksporto kreditų susitarimo dalyvė, bet, nepaisant to, Šalys susitaria, kad šia nuostata teisės šio Susitarimo Šalims suteikiamos vienodai.

196 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

1. Nedarant poveikio kiekvienos Šalies teisėms ir pareigoms pagal šį skyrių, nė viena šio skyriaus nuostata neužkerta kelio Šaliai įsteigti valstybės valdomas įmones arba užtikrinti, kad jos veiktų toliau, suteikti įmonėms specialiąsias teises ar privilegijas arba paskirti monopolijas ar užtikrinti, kad jos veiktų toliau.
2. Nė viena Šalis nereikalauja ir neskatina, kad valstybės valdomos įmonės, įmonės, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosios monopolijos elgtųsi priešingai, negu nustatyta šiame skyriuje.

197 STRAIPSNIS

Nediskriminacinis režimas ir komerciniai sumetimai

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kiekviena jos valstybės valdoma įmonė, įmonė, kuriai suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtoji monopolija, vykdydamos komercinę veiklą:
  - a) vadovautųsi komerciniais sumetimais, kai perka ar parduoda prekes ar paslaugas, išskyrus tuos atvejus, kai jos turi įgyvendinti įgaliojimo teikti viešąją paslaugą¹, pvz., susijusio su socialiai orientuotomis programomis ir projektais, sąlygas, neprieštaraujančias b arba c punktui;

---

¹ Patikslinama, kad valstybės valdomiems bankams gali būti suteiktas įgaliojimas teikti viešąją paslaugą teikiant lengvatines paskolas žemės ūkio sektoriui. Šios paskolos laikytinos vidaus parama žemės ūkiui.

- b) kai perka prekes ar paslaugas:
    - i) kitos Šalies įmonės tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms taikytą režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji taiko savo įmonių tiekiamoms panašioms prekėms ar teikiamoms panašioms paslaugoms, ir
    - ii) kitos Šalies įmonės, kuri yra į taikymo sritį patenkanti investicija jos teritorijoje, tiekiamoms prekėms arba teikiamoms paslaugoms taikytą režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji taiko įmonių, kurios yra Šalies investuotojų investicijos atitinkamoje rinkoje jos teritorijoje, tiekiamoms panašioms prekėms arba teikiamoms panašioms paslaugoms, ir
  - c) kai parduoda prekes ar paslaugas:
    - i) kitos Šalies įmonei taikytą režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji taiko savo įmonėms, ir
    - ii) kitos Šalies įmonei, kuri yra į taikymo sritį patenkanti investicija jos teritorijoje, taikytą režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji taiko atitinkamoje rinkoje veikiančioms įmonėms, kurios yra jos investuotojų investicijos jos teritorijoje.
2. 1 dalis neužkerta kelio valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosioms monopolijoms:
- a) pirkti prekes ar paslaugas arba tiekti prekes ar teikti paslaugas kitokiomis sąlygomis, įskaitant su kaina susijusias sąlygas, jei jos perkamos, tiekiamos arba teikiamos vadovaujantis komerciniais sumetimais, arba

- b) atsisakyti pirkti prekes ar paslaugas arba tiekti prekes ar teikti paslaugas, jei toks atsisakymas yra pagrįstas komerciniais sumetimais.

198 STRAIPSNIS

Reguliavimo sistema

1. Šalis stengiasi laikytis atitinkamų tarptautinių standartų, įskaitant EBPO rekomendacijas dėl valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo, ir juos taiko taip, kad gautų didžiausią naudą.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad bet kuri jos įsteigta arba toliau veikianti reguliavimo įstaiga arba bet kuri įstaiga, kuriai ji patiki reguliavimo funkciją:
  - a) nebūtų priklausoma nuo nė vienos jos reguliuojamos įmonės ir nebūtų jai atskaitinga, kad būtų galima užtikrinti reguliavimo funkcijos veiksmingumą, ir
  - b) nešališkai¹ veiktų visų jos reguliuojamų įmonių, įskaitant valstybės valdomas įmones, įmones, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtąsias monopolijas², atžvilgiu.

---

¹ Patikslinama, kad reguliavimo įstaigos reguliavimo funkcijų vykdymo nešališkumas turi būti vertintinas pagal jos bendrąjį veiklos modelį arba praktiką.

² Patikslinama, kad, kiek tai susiję su sektoriais, kurių atžvilgiu Šalis kituose skyriuose susitarė dėl konkrečių pareigų, susijusių su reguliavimo įstaigomis, atitinkamos tų kitų skyrių nuostatos yra viršesnės.

3. Kiekviena Šalis valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms savo įstatymus ir kitus teisės aktus taiko nuosekliai ir nediskriminuodama.

199 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Šalis, turinti pagrindo manyti, kad kitos Šalies valstybės valdomos įmonės, įmonės, kuriai suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosios monopolijos komercinė veikla daro neigiamą poveikį jos interesams pagal šį skyrių, gali raštu prašyti kitos Šalies pateikti informaciją apie tos įmonės ar monopolijos veiklą, susijusią su šio skyriaus įgyvendinimu.
2. 1 dalyje nurodytuose prašymuose pateikti informaciją nurodoma:
  - a) susijusi įmonė arba monopolija;
  - b) susijusios prekės arba paslaugos ir rinkos;
  - c) interesai pagal šį skyrių, kuriems, prašančiosios Šalies manymu, daromas neigiamas poveikis;
  - d) įmonės arba monopolijos vykdoma praktika, kuria su šiuo skyriumi nesuderinamu būdu trukdoma Šalių tarpusavio prekyba arba investicijos, ir

- e) kuri iš toliau nurodytos informacijos turi būti pateikiama:
- i) įmonės arba monopolijos nuosavybės teisių ir balsavimo struktūra, nurodant prašomosios Šalies, jos valdomų įmonių, įmonių, kurioms suteiktos specialiosios teisės arba privilegijos, ir paskirtųjų monopolijų suminę akcijų procentinę dalį ir suminę balsavimo teisių šioje įmonėje arba monopolijoje procentinę dalį;
  - ii) visų specialiųjų akcijų ar specialiųjų balsavimo ar kitų teisių, priklausančių prašomajai Šaliai, ar jos valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosioms monopolijoms, jei šios teisės skiriasi nuo teisių, kurios yra susietos su tos įmonės arba monopolijos įprastomis akcijomis, aprašymas;
  - iii) įmonės arba monopolijos organizacinės struktūros ir direktorių valdybos arba kito lygiaverčio organo sudėties aprašymas;
  - iv) įmonę arba monopoliją reguliuojančių arba prižiūrinčių valdžios institucijų ar viešųjų įstaigų aprašymas, tų valdžios institucijų arba įstaigų įmonei arba monopolijai nustatytų ataskaitų teikimo reikalavimų aprašymas ir valdžios institucijų arba viešųjų įstaigų teisių ir praktikos, susijusių su įmonės arba monopolijos aukščiausiųjų vadovų ir direktorių valdybos arba kito lygiaverčio valdymo organo narių paskyrimu, atleidimu arba atlygiu, aprašymas;

- v) pastarųjų trejų metų, kurių informacijos turima, įmonės arba monopolijos metinės pajamos ir bendra turto suma;
- vi) duomenys apie bet kokias išimtis, imunitetą ir susijusias priemones, kurie įmonei arba monopolijai taikomi pagal prašomosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, ir
- vii) bet kokia viešai prieinama papildoma informacija apie įmonę arba monopoliją, įskaitant metines finansines ataskaitas ir trečiųjų asmenų atliktą auditą.

3. Jei prašomoji Šalis prašomos informacijos neturi, ji prašančiajai Šaliai raštu paaiškina, kodėl jos neturi.

13 SKYRIUS

SKAIDRUMAS

200 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) administracinis sprendimas – teisinę galią turintis sprendimas, konkrečiu atveju darantis poveikį konkretaus asmens teisėms bei pareigoms ir apimantis administracinį veiksmą, administracinio veiksmo nesiėmimą arba administracinio sprendimo nepriėmimą, kaip nustatyta Šalies teisėje;
- b) suinteresuotasis asmuo – asmuo, kurį paveikia arba gali paveikti visuotinio taikymo priemonė;
- c) visuotinio taikymo priemonė – įstatymai, kiti teisės aktai, procedūros bei administraciniai visuotinio taikymo sprendimai, kurie gali paveikti bet kurį dalyką, kuriam taikoma ši antraštinė dalis.

201 STRAIPSNIS

Tikslas

Pripažindamos poveikį, kurį Šalių atitinkama reglamentavimo aplinka gali turėti jų tarpusavio prekybai ir investicijoms, Šalys pagal šio skyriaus nuostatas siekia skatinti kurti ekonominės veiklos vykdytojams, pirmiausia mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nuspėjamą reglamentavimo aplinką ir nustatyti veiksmingas procedūras.

202 STRAIPSNIS

Paskelbimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, susijusi visuotinio taikymo priemonė:
  - a) būtų nedelsiant skelbiama oficialiai nustatytomis informacijos sklaidos priemonėmis ir, kai įmanoma, elektroninėmis priemonėmis, arba kitaip paviešinama, kad su jai susipažinti galėtų bet kuris asmuo;
  - b) būtų paaiškinama ir pagrindžiamas jos tikslas ir
  - c) būtų skiriama pakankamai laiko nuo jos paskelbimo iki įsigaliojimo, nebent tai neįmanoma dėl skubos priežasčių.

2. Priimdama arba iš dalies keisdama įstatymus arba kitus visuotinio taikymo teisės aktus, susijusius su bet kurio dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, kiekviena Šalis pagal atitinkamas savo taisykles ir procedūras:

- a) pakankamai ankstyvu etapu paskelbia įstatymo arba kito teisės akto projektą ar konsultacijų dokumentus, kuriuose pateikiama išsami informacija apie siūlomo įstatymo arba kito teisės akto tikslą ir pagrindimą;
- b) suteikia suinteresuotiesiems asmenims pagrįstas galimybes ir pakankamai laiko pastaboms pateikti ir
- c) stengiasi atsižvelgti į gautas pastabas.

203 STRAIPSNIS

Užklauso

1. Kiekviena Šalis nustato arba toliau taiko tinkamus mechanizmus, skirtus atsakymams į asmenų užklauso dėl siūlomų arba galiojančių visuotinio taikymo priemonių, susijusių su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, pateikti.

2. Šalies prašymu kita Šalis nedelsdama pateikia informaciją ir atsako į klausimus, susijusius su bet kuria visuotinio taikymo priemone arba bet kuriuo pasiūlymu priimti, iš dalies pakeisti arba panaikinti kurią nors visuotinio taikymo priemonę, susijusią su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, kuri, prašančiosios Šalies manymu, gali daryti poveikį šio Susitarimo veikimui.

204 STRAIPSNIS

Visuotinio taikymo priemonių administravimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina objektyvų, nešališką ir deramą visuotinio taikymo priemonių, susijusių su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, administravimą.
2. Taikydama 1 dalyje nurodytas priemones konkrečioms kitos Šalies asmenims, prekėms arba paslaugoms, kiekviena Šalis konkrečiais atvejais:
  - a) stengiasi suinteresuotiesiems asmenims, kuriems administracinė procedūra daro tiesioginį poveikį, pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus, kai procedūra yra inicijuota, pateikti pagrįstą pranešimą, kuriame aprašomas procedūros pobūdis, nurodomas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis inicijuojama procedūra, ir, kai tinkama, pateikiamas bendras visų ginčytinų klausimų aprašymas, ir
  - b) prieš priimdama bet kokį galutinį administracinį sprendimą, suteikia tiems suinteresuotiesiems asmenims pagrįstą galimybę pateikti faktų ir argumentų, kuriais grindžiama jų pozicija, jei tai įmanoma atsižvelgiant į laiką, procedūros pobūdį ir viešąjį interesą.

205 STRAIPSNIS

Peržiūra

1. Siekdama, kad administraciniai sprendimai, susiję su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, būtų greitai peržiūrėti ir, jei pagrįsta, ištaisomi, kiekviena Šalis įsteigia bendrosios kompetencijos, arbitražo arba administracinius teismus ir nustato teismines, arbitražo arba administracines procedūras arba užtikrina, kad jie veiktų toliau. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos peržiūros procedūros būtų atliekamos nediskriminuojant ir nešališkai. Kiekviena Šalis užtikrina, kad šią peržiūrą atliekantys jos teismai būtų nešališki ir nepriklausomi nuo įstaigos arba institucijos, kuriai pavestas administracinis vykdymo užtikrinimas, ir neturėtų jokių svarbių interesų, susijusių su to dalyko sprendimo rezultatu.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos procedūros šalims būtų užtikrinta teisė į:
  - a) pagrįstą galimybę remti arba ginti savo atitinkamas pozicijas ir
  - b) į tai, kad būtų priimtas sprendimas, pagrįstas įrodymais ir pateiktais pareiškimais, arba, kai to reikalaujama pagal jos teisę, administracinės institucijos surinkta bylos medžiaga.
3. 2 dalies b punkte nurodytą sprendimą, kuris apskūstas arba peržiūrimas, kaip numatyta kiekvienos Šalies teisėje, įgyvendina įstaiga arba institucija, kuriai pavestas administracinis vykdymo užtikrinimas.

206 STRAIPSNIS

Reglamentavimo kokybė, veiksmingumas ir gera reglamentavimo praktika

1. Šalys pripažįsta geros reglamentavimo praktikos principus ir skatina reglamentavimo kokybę bei veiksmingumą, be kita ko:
  - a) ragindamos naudotis reglamentavimo poveikio vertinimais, rengiant didelės apimties iniciatyvas, ir
  - b) nustatydamos arba toliau taikydamos procedūras, kuriomis skatinamas periodinis retrospektyvinis jų visuotinio taikymo priemonių vertinimas.

2. Šalys stengiasi bendradarbiauti regioniniuose bei daugiašaliuose forumuose ir skatinti gerą reglamentavimo praktiką bei skaidrumą tarptautinės prekybos ir investicijų atžvilgiu šios antraštinės dalies taikymo srityse.

207 STRAIPSNIS

Konkrečios nuostatos

Šis skyrius taikomas nedarant poveikio konkrečioms kituose šios antraštinės dalies skyriuose nustatytoms skaidrumo taisyklėms.

14 SKYRIUS

GINČŲ SPRENDIMAS

A SKIRSNIS

TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

208 STRAIPSNIS

Tikslas

Šios skyriaus tikslas – nustatyti efektyvų ir veiksmingą Šalių tarpusavio ginčų dėl šios antraštinės dalies aiškinimo ir taikymo išvengimo ir sprendimo mechanizmą, siekiant, jei įmanoma, rasti abiem pusėms priimtina sprendimą.

209 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Jei šioje antraštinėje dalyje nenurodyta kitaip, šis skyrius taikomas Šalių tarpusavio ginčams dėl šios antraštinės dalies (toliau – atitinkamos nuostatos) aiškinimo arba taikymo.

210 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

1. 14 skyriuje ir 14-A bei 14-B prieduose:
  - a) administracijos personalas – kolegijos nario vadovaujami ir kontroliuojami asmenys, išskyrus padėjėjus;
  - b) patarėjas – asmuo, Šalies pasamdytas patarti arba padėti tai Šaliai klausimais, susijusiais su kolegijos procesu;
  - c) padėjėjas – kolegijos nario vadovaujamas ir kontroliuojamas asmuo, kuris, laikydamasis paskyrimo sąlygų, atlieka tyrimus arba padeda tam kolegijos nariui;
  - d) kandidatas – asmuo, kurio vardas ir pavardė yra 214 straipsnyje nurodytame kolegijos narių sąraše ir kurio atrinkimas kolegijos nariu svarstomas pagal 213 straipsnį;
  - e) Šalis ieškovė – Šalis, kuri prašo įsteigti kolegiją pagal 212 straipsnį;
  - f) tarpininkas – asmuo, kuris buvo atrinktas kaip tarpininkas pagal 236 straipsnį;

- g) kolegija – pagal 213 straipsnį įsteigta kolegija;
- h) kolegijos narys – kolegijos narys;
- i) Šalis atsakovė – Šalis, kuri įtariama pažeidusi atitinkamas nuostatas;
- j) atstovas – Šalies valdžios institucijos, įstaigos ar kitos viešosios institucijos darbuotojas arba jos paskirtas kitas asmuo, atstovaujantis Šaliai sprendžiant ginčą pagal šią antraštinę dalį.

B SKIRSNIS

KONSULTACIJOS

211 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Šalys stengiasi išspręsti bet kokius 209 straipsnyje nurodytus ginčus, surengdamos sąžiningas konsultacijas, kad rastų abiem pusėms priimtina sprendimą.

2. Šalis dėl konsultacijų kreipiasi kitai Šaliai pateikiamu rašytiniu prašymu, kuriame nurodoma ginčijama priemonė ir atitinkamos nuostatos, kurias ji laiko taikytinomis.
3. Šalis, kuriai pateiktas prašymas surengti konsultacijas, į jį atsako nedelsdama, bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jo pateikimo dienos. Konsultacijos surengiamos ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo pateikimo dienos ir vyksta Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje, nebent Šalys susitartų kitaip. Konsultacijos laikomos užbaigtomis per 30 dienų nuo prašymo pateikimo dienos, nebent Šalys susitaria jas tęsti.
4. Konsultacijos ypatingos skubos klausimais, be kita ko, dėl greitai gendančių prekių arba sezoninių prekių ar paslaugų, surengiamos per 15 dienų nuo prašymo pateikimo dienos. Konsultacijos laikomos užbaigtomis per tas 15 dienų, nebent Šalys susitaria jas tęsti.
5. Konsultacijų metu kiekviena Šalis kitai Šaliai pateikia pakankamai faktinės informacijos, kad būtų galima išsamiai išnagrinėti, kaip ginčijamoji priemonė galėtų paveikti atitinkamų nuostatų taikymą. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad konsultacijose dalyvautų jos kompetentingų valdžios institucijų darbuotojai, išmanantys klausimą, dėl kurio konsultuojamasi.
6. Konsultacijos ir visų pirma visa informacija, nurodyta kaip konfidenciali, taip pat pozicijos, kurių Šalys laikosi konsultacijų metu, yra konfidencialios ir nedaro poveikio nė vienos Šalies teisėms jokiuose tolesniuose procesuose.

C SKIRSNIS

KOLEGIJOS PROCEDŪROS

212 STRAIPSNIS

Kolegijos procedūrų inicijavimas

1. Surengti konsultacijas pagal 211 straipsnį paprašiusi Šalis gali prašyti įsteigti kolegiją, jei:
  - a) Šalis, kuriai pagal 211 straipsnį pateiktas prašymas surengti konsultacijas, į jį neatsako per 10 dienų nuo jo pateikimo dienos;
  - b) konsultacijos nesurengiamos per 211 straipsnio 3 arba 4 dalyje nustatytą laikotarpį;
  - c) Šalys susitaria konsultacijų nerengti arba
  - d) konsultacijos buvo užbaigtos nepasiekus abiem pusėms priimtino sprendimo.

2. Šalis, kuri prašo įsteigti kolegiją, (toliau – Šalis ieškovė) to prašo įteikdama rašytinį prašymą Šaliai, kuri įtariama pažeidusi atitinkamas nuostatas (toliau – Šalis atsakovė). Šalis ieškovė prašyme nurodo ginčijamą priemonę ir tokiu būdu, kad tai būtų aiškus skundo teisinis pagrindas, paaiškina, kodėl ši priemonė nesuderinama su atitinkamomis nuostatomis.

213 STRAIPSNIS

Kolegijos įsteigimas

1. Kolegiją sudaro trys nariai.
2. Per 14 dienų nuo rašytinio prašymo įsteigti kolegiją pateikimo dienos Šalys tarpusavyje konsultuojasi, siekdamas susitarti dėl kolegijos sudėties.
3. Jei Šalys nesusitaria dėl kolegijos sudėties per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą laikotarpį, kiekviena Šalis per penkias dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nustatyto laikotarpio pabaigos paskiria kolegijos narį iš tos Šalies sąrašo dalies, sudarytos pagal 214 straipsnį. Jei Šalis per tą laikotarpį nepaskiria kolegijos nario iš savo sąrašo dalies, Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis per penkias dienas nuo to laikotarpio pabaigos burtų keliu atranka kolegijos narį iš kolegijos nario nepaskyrusios Šalies sąrašo dalies. Tokią kolegijos nario atranką burtų keliu Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis gali deleguoti.

4. Jei Šalys per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą laikotarpį nesusitaria dėl kolegijos pirmininko, jį iš pirmininkų sąrašo dalies, sudarytos pagal 214 straipsnį, Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis burtų keliu atrenka per penkias dienas nuo to laikotarpio pabaigos. Tokią kolegijos pirmininko atranką burtų keliu Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis gali deleguoti.
5. Jei kuris nors iš 214 straipsnyje numatytų sąrašų nėra sudarytas arba jame nėra pakankamai pavardžių tuo metu, kai pateikiamas prašymas pagal 212 straipsnį, kolegijos nariai atrenkami pagal 14-A priede nustatytas Darbo tvarkos taisykles.
6. Kolegijos įsteigimo diena yra diena, kai visi trys išrinkti kolegijos nariai praneša sutinkantys eiti paskirtas pareigas, kaip nustatyta 14-A priede nustatytose Darbo tvarkos taisyklėse.

214 STRAIPSNIS

Kolegijos narių sąrašai

1. Bendradarbiavimo komitetas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos sudaro bent 15 asmenų, kurie pageidauja ir gali būti kolegijos nariais, sąrašą. Sąrašą sudaro trys dalys:
  - a) viena asmenų sąrašo dalis sudaroma remiantis Europos Sąjungos pasiūlymais;

- b) viena asmenų sąrašo dalis sudaroma remiantis Kirgizijos Respublikos pasiūlymais ir
  - c) viena asmenų sąrašo dalis, į kurią įtraukiami asmenys, kurie nėra nė vienos iš Šalių piliečiai ir kurie pageidauja ir gali būti kolegijos pirmininkais.
2. Į kiekvieną sąrašo dalį įtraukiami bent penki asmenys. Bendradarbiavimo komitetas užtikrina, kad kiekvienoje sąrašo dalyje visuomet būtų toks minimalus asmenų skaičius.
3. Bendradarbiavimo komitetas gali sudaryti papildomus asmenų, turinčių patirties konkrečiuose sektoriuose, kuriems taikoma ši antraštinė dalis, sąrašus. Šalims pritarus, tokie papildomi sąrašai naudojami siekiant sudaryti kolegiją 213 straipsnyje nustatyta tvarka.

215 STRAIPSNIS

Kolegijos nariams taikomi reikalavimai

1. Kiekvienas kolegijos narys:
- a) turi įrodyti turintis patirties teisės, tarptautinės prekybos ir kitais klausimais, kuriems taikoma ši antraštinė dalis;
  - b) turi būti nepriklausomas nuo nė vienos iš Šalių, nesusijęs nė su viena iš Šalių ar nevykdyti jų nurodymų;

- c) turi veikti kaip individualus asmuo ir nevykdyti jokių organizacijų ar valdžios institucijų nurodymų, susijusių su ginčo klausimais, ir
  - d) turi laikytis 14-B priede nustatyto Kolegijos narių ir tarpininkų elgesio kodekso.
2. Pirmininkas turi turėti taip pat ir ginčų sprendimo procedūrų patirties.
3. Atsižvelgdamos į konkretaus ginčo dalyką, Šalys gali susitarti nukrypti nuo 1 dalies a punkte išvardytų reikalavimų.

216 STRAIPSNIS

Kolegijos funkcijos

Kolegija:

- a) objektyviai įvertina gautą klausimą, be kita ko, objektyviai įvertina atvejo faktus ir atitinkamų nuostatų taikomumą ir atitiktį joms;
- b) savo sprendimuose ir ataskaitose išdėsto faktines aplinkybes, atitinkamų nuostatų taikomumą ir pagrindžia padarytas išvadas, ir

- c) turėtų reguliariai konsultuotis su Šalimis ir suteikti tinkamas galimybes parengti abiem pusėms priimtina sprendimą.

217 STRAIPSNIS

Įgaliojimai

1. Nebent per penkias dienas nuo kolegijos įsteigimo dienos Šalys susitartų kitaip, kolegijos įgaliojimai yra tokie:

atsižvelgiant į Šalių nurodytas susijusias šios antraštinės dalies nuostatas, išnagrinėti prašyme įsteigti kolegiją nurodytą klausimą, padaryti išvadas dėl ginčijamos priemonės atitikties šioms nuostatomis ir pateikti ataskaitą pagal 219 ir 220 straipsnius.

2. Jei Šalys susitaria dėl kitų įgaliojimų, apie sutartus įgaliojimus jos kolegijai praneša per 1 dalyje nustatytą laikotarpį.

218 STRAIPSNIS

Sprendimai dėl skubių atvejų

1. Šalies prašymu kolegija per 10 dienų nuo jos įsteigimo nusprendžia, ar atvejis susijęs su skubiu klausimu.
2. Skubos atvejais šiame skirsnyje nustatyti taikytini laikotarpiai yra perpus trumpesni, išskyrus 213 ir 217 straipsniuose nurodytus laikotarpius.

219 STRAIPSNIS

Tarpinė ataskaita

1. Kolegija per 90 dienų nuo kolegijos įsteigimo dienos pateikia Šalims tarpinę ataskaitą. Jei, kolegijos manymu, šio termino laikytis neįmanoma, kolegijos pirmininkas apie tai raštu praneša Šalims ir nurodo vėlavimo priežastis ir dieną, kurią kolegija ketina ją pateikti. Bet kokiomis aplinkybėmis kolegija tarpinę ataskaitą turi pateikti ne vėliau kaip per 120 dienų nuo jos įsteigimo dienos.
2. Kiekviena Šalis per 10 dienų nuo tarpinės ataskaitos pateikimo dienos gali pateikti kolegijai rašytinį prašymą peržiūrėti konkrečius šios ataskaitos aspektus. Per šešias dienas nuo prašymo pateikimo Šalis gali pateikti pastabų dėl kitos Šalies prašymo.

220 STRAIPSNIS

Galutinė ataskaita

1. Kolegija per 120 dienų nuo kolegijos įsteigimo dienos pateikia Šalims galutinę ataskaitą. Jei, kolegijos manymu, šio termino laikytis neįmanoma, kolegijos pirmininkas apie tai raštu praneša Šalims ir nurodo vėlavimo priežastis ir dieną, kurią kolegija ketina ją pateikti. Bet kokiomis aplinkybėmis kolegija galutinę ataskaitą turi pateikti ne vėliau kaip per 150 dienų nuo jos įsteigimo dienos.
2. Galutinėje ataskaitoje aptariamas bet koks Šalių rašytinis prašymas dėl tarpinės ataskaitos ir aiškiai išnagrinėjamos Šalių pastabos.

221 STRAIPSNIS

Įgyvendinimo priemonės

1. Šalis atsakovė imasi visų reikiamų priemonių, reikalingų nedelsiant atsižvelgti į galutinėje ataskaitoje nustatytus faktus bei išvadas ir taip įvykdyti atitinkamas nuostatas.
2. Šalis atsakovė ne vėliau kaip per 30 dienų nuo galutinės ataskaitos pateikimo raštu praneša Šaliai ieškovei, kokių priemonių ėmėsi arba ketina imtis galutinei ataskaitai įgyvendinti.

222 STRAIPSNIS

Pagrįstas laikotarpis

1. Jei iš karto įgyvendinti galutinės ataskaitos pagal 221 straipsnio 1 dalį neįmanoma, Šalis atsakovė ne vėliau kaip per 30 dienų nuo galutinės ataskaitos pateikimo raštu praneša Šaliai ieškovei, kokios trukmės pagrįsto laikotarpio jai reikės. Šalys stengiasi susitarti dėl galutinei ataskaitai įgyvendinti reikalingo pagrįsto laikotarpio trukmės.
2. Jei Šalys dėl 1 dalyje nurodyto pagrįsto laikotarpio trukmės nesusitaria, Šalis ieškovei ne anksčiau kaip po 20 dienų nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo dienos gali raštu paprašyti pirmosios kolegijos nustatyti pagrįsto laikotarpio trukmę. Kolegija savo sprendimą Šalims pateikia per 20 dienų nuo prašymo pateikimo dienos.
3. Likus bent vienam mėnesiui iki pagal 2 dalį nustatyto pagrįsto laikotarpio pabaigos Šalis atsakovė raštu praneša Šaliai ieškovei apie pažangą, padarytą įgyvendinant galutinę ataskaitą.
4. Šalys gali susitarti pratęsti pagal 2 dalį nustatytą pagrįstą laikotarpį.

223 STRAIPSNIS

Įgyvendinimo peržiūra

1. Ne vėliau kaip 222 straipsnyje nurodyto pagrįsto laikotarpio pabaigos dieną Šalis atsakovė raštu praneša Šaliai ieškovei apie priemones, kurių ji ėmėsi galutinei ataskaitai įgyvendinti.
2. Jei Šalys nesutaria, ar galutinei ataskaitai įgyvendinti imtasi priemonių arba ar tokios priemonės dera su atitinkamomis nuostatomis, Šalis ieškovė pirmajai kolegijai gali pateikti rašytinį prašymą priimti sprendimą šiuo klausimu. Prašyme nurodoma ginčijama priemonė ir tokiu būdu, kad tai būtų aiškus skundo teisinis pagrindas, paaiškinama, kaip ta priemonė pažeidžia atitinkamas nuostatas. Kolegija savo sprendimą Šalims pateikia per 46 dienas nuo prašymo pateikimo dienos.

224 STRAIPSNIS

Laikinos taisomosios priemonės

1. Šalis atsakovė Šalies ieškovės prašymu ir su ja pasikonsultavusi pateikia pasiūlymą dėl laikinos kompensacijos, jei:
  - a) Šalis atsakovė raštu praneša Šaliai ieškovei, kad galutinės ataskaitos neįmanoma įgyvendinti;

- b) Šalis atsakovė per 221 straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą arba iki pagrįsto laikotarpio pabaigos dienos nepateikia rašytinio pranešimo apie priemones, kurių ėmėsi galutinei ataskaitai įgyvendinti, arba
  - c) kolegija konstatuoja, kad nesiimta jokių priemonių galutinei ataskaitai įgyvendinti arba kad priemonė, kurios imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti, yra nesuderinama su atitinkamomis nuostatomis.
2. Bet kuriuo iš 1 dalies a–c punktuose nurodytų atvejų Šalis ieškovė gali raštu pranešti Šaliai atsakovei, kad ketina sustabdyti savo įsipareigojimų pagal atitinkamas nuostatas taikymą, jei:
- a) Šalis ieškovė nusprendžia neteikti prašymo pagal 1 dalį arba
  - b) Šaliai ieškovei pateikus prašymą pagal šio straipsnio 1 dalį, Šalys per 20 dienų nuo 222 straipsnyje nurodyto pagrįsto laikotarpio pabaigos arba kolegijos sprendimo pateikimo pagal 223 straipsnio 2 dalį nesusitaria dėl laikinos kompensacijos.

Pranešime nurodoma, kokių mastu ketinama sustabdyti įsipareigojimų vykdymą.

3. Šalis ieškovė gali sustabdyti įsipareigojimų pagal atitinkamas nuostatas vykdymą praėjus 10 dienų nuo 2 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo dienos, nebent Šalis atsakovė pateikia prašymą pagal 5 dalį.
4. Įsipareigojimų vykdymo sustabdymas neturi būti didesnio masto negu lygiavertis dėl atitinkamų nuostatų pažeidimo prarastai arba sumažėjusiai naudai.

5. Jei Šalis atsakovė mano, kad įsipareigojimų vykdymo sustabdymas, apie kurį pranešta, yra didesnio masto negu lygiavertis dėl pažeidimo prarastai arba sumažėjusiai naudai, ji gali iki 3 dalyje nustatyto 10 dienų laikotarpio pabaigos pateikti pirmajai kolegijai rašytinį prašymą šiuo klausimu priimti sprendimą. Kolegija savo sprendimą Šalims pateikia per 30 dienų nuo prašymo pateikimo dienos. Kol kolegija nėra paskelbusi sprendimo, įsipareigojimų vykdymas nestabdomas. Įsipareigojimų vykdymo sustabdymas turi būti suderinamas su tuo sprendimu.

6. Šiame straipsnyje nurodyta įsipareigojimų vykdymo kompensacija arba sustabdymas yra laikini ir netaikomi po to, kai:

- a) Šalys pasiekė abiem pusėms priimtina sprendimą pagal 240 straipsnį;
- b) Šalys susitarė, kad priemone, kurios imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti, Šalis atsakovė įvykdo atitinkamas nuostatas arba
- c) priemonė, kurios imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti ir kuri, kaip nustatė kolegija, nesuderinama su atitinkamomis nuostatomis, buvo atšaukta arba iš dalies pakeista taip, kad Šalis atsakovė įvykdytų tas nuostatas.

225 STRAIPSNIS

Priemonių, kurių imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti priėmus laikinas taisomąsias priemones, peržiūra

1. Šalis atsakovė raštu praneša Šaliai ieškovei apie priemones, kurių ji ėmėsi galutinei ataskaitai įgyvendinti, sustabdžius įsipareigojimų vykdymą arba, nelygu atvejis, pritaikius laikiną kompensaciją. Išskyrus atvejus, kuriais taikoma 2 dalis, Šalis ieškovė per 30 dienų nuo pranešimo pateikimo dienos nutraukia įsipareigojimų vykdymo sustabdymą. Tais atvejais, kai taikyta kompensacija, išskyrus 2 dalyje išvardytus atvejus, Šalis atsakovė gali nutraukti tokios kompensacijos taikymą per 30 dienų nuo pranešimo apie galutinės ataskaitos įgyvendinimą pateikimo dienos.
2. Jei Šalys per 30 dienų nuo pranešimo pateikimo dienos nesusitaria, ar priėmusi priemonę, apie kurią pranešta pagal 1 dalį, Šalis atsakovė įvykdo atitinkamas nuostatas, Šalis ieškovė gali pateikti pirmajai kolegijai rašytinį prašymą priimti sprendimą šiuo klausimu. Kolegija savo sprendimą Šalims pateikia per 46 dienas nuo prašymo pateikimo dienos. Kolegijai nusprendus, kad priemonė, kurios imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti, yra suderinama su atitinkamomis nuostatomis, įsipareigojimų vykdymo sustabdymas nutraukiamas arba, nelygu atvejis, kompensacija nebetaikoma. Kai aktualu, Šalis ieškovė įsipareigojimų vykdymo sustabdymo arba kompensacijos mastą koreguoja atsižvelgdama į kolegijos sprendimą.

3. Jei Šalis atsakovė mano, kad Šalies ieškovės įgyvendintas sustabdymas yra didesnio masto negu lygiavertis dėl pažeidimo prarastai arba sumažėjusiai naudai, ji gali pateikti pirmajai kolegijai rašytinį prašymą priimti sprendimą šiuo klausimu. Kolegija savo sprendimą pateikia per 46 dienas nuo prašymo pateikimo dienos.

226 STRAIPSNIS

Kolegijos narių pakeitimas

Jei ginčų sprendimo procedūrose kolegijos narys negali dalyvauti, nuo jų nusišalina arba turi būti pakeistas dėl to, kad nesilaiko 14-B priede nustatyto Kolegijos narių ir tarpininkų elgesio kodekso, taikoma 213 straipsnyje numatyta tvarka. Šiame skirsnyje nustatyti kolegijos ataskaitų arba sprendimų pateikimo laikotarpiai pratęsimi tiek, kiek reikia naujam kolegijos nariui paskirti.

227 STRAIPSNIS

Darbo tvarkos taisyklės

1. Kolegijos procedūros reglamentuojamos šiuo skyriumi ir 14-A priede nustatytais Darbo tvarkos taisyklėmis.

2. Visi kolegijos posėdžiai yra vieši, nebent 14-A priede nustatytose Darbo tvarkos taisyklėse nurodyta kitaip.

228 STRAIPSNIS

Sustabdymas ir nutraukimas

Abiejų Šalių prašymu kolegija bet kuriuo metu sustabdo savo darbą Šalių sutartam laikotarpiui, neviršijančiam 12 iš eilės einančių mėnesių. Kolegija atnaujina savo darbą iki sustabdymo laikotarpio pabaigos abiejų Šalių rašytiniu prašymu arba sustabdymo laikotarpio pabaigoje kurios nors iš Šalių rašytiniu prašymu. Pastaruoju atveju prašančioji Šalis raštu praneša apie prašymą kitai Šaliai. Jei pasibaigus sustabdymo laikotarpiui nė viena Šalis neprašo atnaujinti kolegijos darbo, kolegijos įgaliojimai nustoja galioti ir ginčų sprendimo procedūra nutraukiama. Jei kolegijos darbas sustabdomas, atitinkami pagal šį skirsnį nustatomi laikotarpiai pratęsimi tokiam pat laikotarpiui, kokį kolegijos darbas buvo sustabdytas.

229 STRAIPSNIS

Informacijos gavimas

1. Šalies prašymu arba savo iniciatyva kolegija gali prašyti Šalių pateikti informaciją, kurią laiko būtina ir tinkama. Šalys nedelsdamos ir išsamiai atsako į kiekvieną kolegijos prašymą pateikti tokią informaciją.

2. Šalies prašymu arba savo iniciatyva kolegija gali prašyti bet kokio šaltinio pateikti informaciją, kurią laiko tinkama. Kai taikytina, Kolegija taip pat gali prašyti ekspertų nuomonės, laikydamasi Šalių sutartų sąlygų, jei mano, kad tai tikslinga.
3. Šalies fiziniai asmenys arba Šalyje įsisteigę juridiniai asmenys gali teikti *amicus curiae* pareiškimus pagal 14-A priede nustatytas Darbo tvarkos taisykles.
4. Visa pagal šį straipsnį kolegijos gauta informacija atskleidžiama Šalims. Šalys dėl šios informacijos gali teikti pastabas.

230 STRAIPSNIS

Aiškinimo taisyklės

Kolegija atitinkamas nuostatas aiškina pagal paprotines tarptautinės viešosios teisės aiškinimo taisykles, įskaitant Vienos konvencijoje dėl tarptautinių sutarčių teisės kodifikuotas taisykles. Kolegija taip pat atsižvelgia į susijusius išaiškinimus, pateiktus pagal PPO steigimo sutarties 2 priede pateiktą Susitarimą dėl ginčų sprendimo taisyklių ir tvarkos (toliau – PPO susitarimas dėl ginčų sprendimo) PPO ginčų sprendimo institucijos priimtose PPO kolegijų ir apeliacinio komiteto ataskaitose. Kolegijos ataskaitos ir sprendimai nepapildo ar nesumažina Šalių teisių ir pareigų pagal šį Susitarimą.

231 STRAIPSNIS

Kolegijos ataskaitos ir sprendimai

1. Kolegijos svarstymai yra konfidencialūs. Kolegija deda visas pastangas, kad ataskaitos būtų rengiamos, o sprendimai priimami bendru sutarimu. Jei tai neįmanoma, kolegija sprendimą dėl klausimo priima balsų dauguma. Jokiu būdu neskelbiamos atskiros kolegijos narių nuomonės.
2. Šalys besąlygiškai sutinka su kolegijos ataskaitomis ir sprendimais. Jais nenumatoma jokių teisių arba pareigų fizinių ar juridinių asmenų atžvilgiu.
3. Kiekviena Šalis viešai skelbia kolegijos ataskaitas bei sprendimus ir savo pareiškimus, laikydamasi konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimų.
4. Kolegija ir Šalys konfidencialia laiko visą informaciją, kurią Šalis kolegijai pateikia pagal 14-A priede nustatytas Darbo tvarkos taisykles.

232 STRAIPSNIS

Forumo pasirinkimas

1. Jei ginčas kyla dėl konkrečios priemonės, kuria, kaip įtariama, pažeidžiamas šioje antraštinėje dalyje nustatytas įsipareigojimas ir iš esmės lygiavertis įsipareigojimas pagal kitą tarptautinį susitarimą, prie kurio yra prisijungusios abi Šalys, įskaitant PPO steigimo sutartį, ginčo sprendimo forumą pasirenka Šalis ieškovė.

2. Šaliai ieškovei pasirinkus forumą ir inicijavus ginčo sprendimo procedūras pagal šį skirsnį ar kitą tarptautinį susitarimą, ji negali ginčo sprendimo procedūrų dėl konkrečios 1 dalyje nurodytos priemonės inicijuoti pagal kitą tarptautinį susitarimą, nebent pirmasis pasirinktas forumas nepadaro išvadų dėl procesinių ar jurisdikcinių priežasčių.

3. Šio straipsnio tikslais:

- a) laikoma, kad ginčo sprendimo procedūras pagal šį skirsnį Šalis inicijuoja prašymu įsteigti kolegiją pagal 212 straipsnį;
- b) laikoma, kad ginčo sprendimo procedūras pagal PPO steigimo sutartį Šalis inicijuoja prašymu įsteigti kolegiją pagal PPO susitarimo dėl ginčų sprendimo taisyklių ir tvarkos 6 straipsnį;
- c) laikoma, kad ginčo sprendimo procedūras pagal kitą tarptautinį susitarimą yra inicijuotos pagal atitinkamas to susitarimo nuostatas.

4. Nedarant poveikio 2 daliai, jokia šio Susitarimo nuostata netrukdo Šaliai sustabdyti įsipareigojimų vykdymą gavus PPO ginčų sprendimo tarybos leidimą arba leidimą pagal ginčų sprendimo procedūras, nustatytas kitu tarptautiniu susitarimu, prie kurio yra prisijungusios abi ginčo Šalys. PPO steigimo sutartimi ar kuriuo nors kitu Šalių tarptautiniu susitarimu nesiremiama siekiant sutrukdyti Šaliai sustabdyti įsipareigojimų vykdymą pagal šį skirsnį.

D SKIRSNIS

TARPININKAVIMAS

233 STRAIPSNIS

Tikslas

Tarpininkavimo tikslas – laikantis išsamios ir greitos procedūros su tarpininko pagalba padėti rasti abiem pusėms priimtina sprendimą.

234 STRAIPSNIS

Prašymas pateikti informaciją

1. Prieš inicijuodama tarpininkavimo procedūrą Šalis gali bet kuriuo metu pateikti kitai Šaliai rašytinį prašymą pateikti informaciją apie priemonę, kuri daro neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms. Šalis, kuriai pateikiamas šis prašymas, per 20 dienų nuo prašymo pateikimo dienos pateikia rašytinį atsakymą su pastabomis dėl prašomos informacijos.

2. Jei atsakymą teikianti Šalis mano, kad negalės pateikti atsakymo per 20 dienų nuo prašymo pateikimo dienos, ji nedelsdama praneša prašančiajai Šaliai nurodydama vėlavimo priežastis ir galimą trumpiausią laikotarpį, per kurį ji galės pateikti atsakymą.

3. Prašymą pateikti informaciją pagal 1 dalį Šalis paprastai turėtų pateikti prieš inicijuojant tarpininkavimo procedūrą.

235 STRAIPSNIS

Tarpininkavimo procedūros inicijavimas

1. Šalis bet kuriuo metu gali prašyti pradėti tarpininkavimo procedūrą dėl priemonės, kuri daro neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms.

2. 1 dalyje nurodytas prašymas teikiamas pateikiant kitai Šaliai rašytinį prašymą. Prašyme aiškiai bei pakankamai išsamiai išdėstomi prašančiajai Šaliai susirūpinimą keliantys klausimai ir:

a) nurodoma konkreti ginčijama priemonė;

b) nurodomas neigiamas poveikis, kurį, prašančiosios Šalies manymu, priemonė daro arba darys Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms, ir

c) paaiškinama, kaip, prašančiosios Šalies manymu, šis poveikis yra susijęs su priemone.

3. Tarpininkavimo procedūra gali būti inicijuojama tik Šalims susitarus tarpusavyje, siekiant išnagrinėti galimybes pasiekti abiem pusėms priimtina sprendimą ir apsvarstyti visas tarpininko rekomendacijas bei pasiūlytus sprendimus. Šalis, kuriai pateikiamas prašymas pradėti tarpininkavimo procedūrą, palankiai jį apsvarsto ir pateikia prašančiajai Šaliai rašytinį jo priėmimą arba atmetimą per 10 dienų nuo prašymo pateikimo dienos. Jei Šalis, kuriai pateiktas prašymas, per šį laikotarpį rašytinio priėmimo arba atmetimo nepateikia, laikoma, kad prašymas atmetas.

236 STRAIPSNIS

Tarpininko atranka

1. Šalys stengiasi susitarti dėl tarpininko per 10 dienų nuo tarpininkavimo procedūros inicijavimo.

2. Jei per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį Šalys dėl tarpininko nesusitaria, bet kuri iš Šalių gali prašyti, kad pradėti tarpininkavimo procedūrą prašančiai Šaliai atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis per penkias dienas nuo prašymo atrinktų tarpininką burtų keliu iš pagal 214 straipsnį sudarytos pirmininkų sąrašo dalies. Pradėti tarpininkavimo procedūrą prašančiai Šaliai atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis tokią tarpininko atranką burtų keliu gali deleguoti.

3. Jei 214 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta pirmininkų sąrašo dalis nėra sudaryta tuo metu, kai pateikiamas prašymas pagal 235 straipsnį, tarpininkas burtų kelių atrenkamas iš asmenų, kuriuos tai sąrašo daliai yra oficialiai pasiūliusi viena iš Šalių arba abi Šalys.
4. Tarpininkas negali būti kurios nors Šalies pilietis arba įdarbintas kurios nors Šalies, nebent Šalys susitartų kitaip.
5. Tarpininkas laikosi 14-B priede nustatyto Kolegijos narių ir tarpininkų elgesio kodekso.

237 STRAIPSNIS

Tarpininkavimo procedūros taikymo taisyklės

1. Tarpininkavimo procedūrą inicijavusi Šalis per 10 dienų nuo susitarimo dėl tarpininko pagal 236 straipsnio 1 dalį arba jo atrinkimo pagal 236 straipsnio 2 ar 3 dalį dienos, pateikia tarpininkui ir kitai Šaliai išsamų rašytinį susirūpinimą keliančių klausimų, visų pirma susijusių su ginčijamos priemonės veikimu ir jos galimu neigiamu poveikiu Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms, aprašymą. Kita Šalis per 20 dienų nuo šio aprašymo pateikimo dienos gali pateikti dėl jo rašytines pastabas. Aprašyme arba pastabose Šalys gali pateikti bet kokią, jų nuomone, svarbią informaciją.

2. Tarpininkas skaidriai padeda Šalims išsiaiškinti su ginčijama priemone susijusius klausimus ir galimą jos neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms. Konkrečiai tarpininkas gali rengti Šalių susitikimus, konsultuotis su Šalimis kartu arba atskirai, prašyti susijusių ekspertų ir suinteresuotųjų subjektų pagalbos arba su jais konsultuotis ir teikti papildomą Šalių prašomą pagalbą. Prieš prašydamas susijusių ekspertų ir suinteresuotųjų subjektų pagalbos arba su jais konsultuodamasis, tarpininkas pasikonsultuoja su Šalimis.
3. Tarpininkas gali pateikti rekomendacijų ir pasiūlyti galimą sprendimą Šalims apsvarstyti. Šalys gali sutikti su siūlomu sprendimu, jį atmesti arba susitarti dėl kitokio sprendimo. Tarpininkas neteikia rekomendacijų ar pastabų dėl ginčijamos priemonės suderinamumo su šia antraštine dalimi.
4. Tarpininkavimo procedūra vyksta Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje arba, bendru sutarimu, bet kurioje kitoje vietoje ar kitomis priemonėmis.
5. Šalys stengiasi priimti abiem pusėms priimtina sprendimą per 60 dienų nuo susitarimo dėl tarpininko pagal 236 straipsnio 1 dalį arba jo atrinkimo pagal 236 straipsnio 2 arba 3 dalį dienos. Kol galutinis sprendimas nepriimtas, Šalys gali apsvarstyti galimus tarpinius sprendimus, ypač jei priemonė susijusi su greitai gendančiomis prekėmis arba sezoninėmis prekėmis ar paslaugomis.
6. Abiem pusėms priimtinas sprendimas gali būti priimamas Bendradarbiavimo komiteto sprendimu. Bet kuri Šalis gali nurodyti, kad abiem pusėms priimtinas sprendimas priimamas su sąlyga, kad užbaigtos būtinos vidaus procedūros. Abiem pusėms priimtini sprendimai skelbiami viešai. Viešai paskelbtoje versijoje negali būti informacijos, kurią Šalis nurodė esant konfidencialią.

7. Bet kurios iš Šalių prašymu tarpininkas pateikia Šalims faktinės ataskaitos projektą, kuriame:
  - a) pateikiama trumpa konkrečios ginčijamos priemonės santrauka;
  - b) nurodomos taikytos procedūros ir
  - c) jei taikytina, nurodomas priimtas abiem pusėms priimtinas sprendimas, įskaitant galimus tarpinius sprendimus.

Tarpininkas skiria Šalims 15 dienų pastaboms dėl faktinės ataskaitos projekto pateikti. Apsvarstęs Šalių pastabas, tarpininkas per kitas 15 dienų pateikia Šalims galutinę faktinę ataskaitą. Galutinėje faktinėje ataskaitoje nepateikiama šios antraštinės dalies išaiškinimų.

8. Procedūra baigiama:
  - a) Šalims priėmus abiem pusėms priimtina sprendimą – jo priėmimo dieną;
  - b) Šalių bendru susitarimu bet kuriuo procedūros etapu – to susitarimo dieną;
  - c) po konsultacijų su Šalimis – rašytiniu tarpininko pareiškimu, kuriame nurodoma, kad tolesni tarpininkavimo veiksmai būtų nenaudingi, – to pareiškimo dieną arba
  - d) Šalies rašytiniu pareiškimu, kuris pateikiamas išnagrinėjus pasiūlytus sprendimus pagal tarpininkavimo procedūrą ir apsvarsčius visas tarpininko rekomendacijas bei siūlomus sprendimus, – to pareiškimo dieną.

238 STRAIPSNIS

Konfidencialumas

Nebent Šalys susitartų kitaip, visi tarpininkavimo procedūros etapai, įskaitant visas rekomendacijas arba pasiūlytus sprendimus, yra konfidencialūs. Kiekviena Šalis gali paviėšinti, kad vyksta tarpininkavimo procedūra.

239 STRAIPSNIS

Ryšys su ginčų sprendimo procedūromis

1. Tarpininkavimo procedūra nedaromas poveikis Šalių teisėms ir pareigoms pagal šio skyriaus B ir C skirsnius arba pagal bet kokiame kitame tarptautiniame susitarime nustatytas ginčų sprendimo procedūras.
2. Taikydama kitas ginčų sprendimo procedūras pagal šią antraštinę dalį arba bet kokius kitus tarptautinius susitarimus Šalis pagrindimui nenaudoja ar neteikia kaip įrodymų toliau išvardytų dalykų, o kolegija į juos neatsižvelgia:
  - a) pozicijų, kurių kita Šalis laikėsi per tarpininkavimo procedūrą, arba informacijos, kuri buvo surinkta tik pagal 237 straipsnio 2 dalį;
  - b) to, kad kita Šalis nurodė norinti sutikti su sprendimu, susijusiu su priemone, dėl kurios pradėta tarpininkavimo procedūra, arba
  - c) tarpininko pateiktų rekomendacijų arba pasiūlymų.

3. Nebent Šalys susitartų kitaip, tarpininkas negali būti kolegijos narys pagal šią antraštinę dalį arba bet kurią kitą tarptautinį susitarimą vykdomose ginčų sprendimo procedūrose, jei jos susijusios su tuo pačiu klausimu, kuriuo jis tarpininkavo.

E SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

240 STRAIPSNIS

Abiem pusėms priimtinas sprendimas

1. Šalys gali bet kuriuo metu susitarti dėl abiem pusėms priimtino sprendimo dėl bet kokio ginčo, kuriam taikomas 209 straipsnis.
2. Jei abiem pusėms priimtinas sprendimas pasiekiamas per kolegijos arba tarpininkavimo procedūrą, Šalys kartu apie jį praneša atitinkamai kolegijos pirmininkui arba tarpininkui. Apie jį pranešus, kolegijos arba tarpininkavimo procedūra užbaigiama.
3. Kiekviena Šalis imasi visų priemonių, kurios yra būtinos, kad abiem pusėms priimtinas sprendimas būtų įgyvendintas per sutartą laikotarpį.
4. Iki sutarto laikotarpio pabaigos kiekviena Šalis raštu praneša kitai Šaliai apie priemones, kurių ėmėsi siekdama įgyvendinti abiem pusėms priimtina sprendimą.

241 STRAIPSNIS

Laikotarpiai

1. Visi šiame skyriuje nustatyti laikotarpiai skaičiuojami kalendorinėmis dienomis nuo kitos dienos po veiksmo, kurio atžvilgiu jie nurodyti.
2. Kiekvienas šiame skyriuje nurodytas laikotarpis gali būti pakeistas Šalių abipusiu sutarimu.
3. Pagal C skirsnį kolegija gali bet kuriuo metu pasiūlyti Šalims pakeisti šiame skyriuje nurodytus laikotarpius, nuroydama pasiūlymo priežastis.

242 STRAIPSNIS

Išlaidos

1. Kiekviena šalis padengia savo išlaidas, susijusias su dalyvavimu kolegijos arba tarpininkavimo procedūroje.

2. Šalys po lygiai pasidalija išlaidas, susijusias su organizaciniais klausimais, įskaitant kolegijos narių ir tarpininko atlygį bei išlaidas. Atlygis kolegijos nariams ir tarpininkui turi atitikti PPO praktiką ir būti nustatomas pagal 14-A priede nustatytas Darbo tvarkos taisykles.

243 STRAIPSNIS

Priedai

Bendradarbiavimo taryba gali pakeisti 14-A ir 14-B priedus.

15 SKYRIUS

IŠIMTYS

244 STRAIPSNIS

Bendrosios išimtys

1. Taikant 2, 3, 6 ir 12 skyrius, GATT 1994 XX straipsnis, įskaitant jo pastabas ir papildomas nuostatas, *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant panašioms sąlygoms tokiomis priemonėmis negali būti šališkai ar nepateisinamai diskriminuojamos Šalys arba siekiama užslėptai riboti investicijų liberalizavimą ar prekybą paslaugomis, nė viena 6 arba 12 skyriaus nuostata neaiškinama kaip kliūtis kuriai nors Šaliai nustatyti arba vykdyti priemones, kurios:
  - a) būtinos visuomenės saugumui užtikrinti, visuomenės dorovei apsaugoti ar viešajai tvarkai palaikyti¹;
  - b) būtinos žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybei arba sveikatai apsaugoti;

---

¹ Išimtys dėl visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos gali būti taikomos tik tada, kai vienam iš pagrindinių visuomenės interesų kyla tikras ir pakankamai didelis pavojus.

- c) būtinos siekiant užtikrinti atitiktį šio Susitarimo nuostatomis neprieštaraujantiems įstatymams ar kitiems teisės aktams, įskaitant nuostatas, susijusias su:
- i) apgaulės ir sukčiavimo prevencija;
  - ii) sutarčių nevykdymo padariniams;
  - iii) asmenų privatumo apsauga tvarkant ir teikiant asmens duomenis ir su asmens dokumentų ir sąskaitų konfidencialumo apsauga ir
  - iv) sauga.
3. Patikslinama, kad Šalys susitaria, kad tiek, kiek į šio straipsnio 1 ir 2 dalies taikymo sritį patenkančios priemonės kitais atžvilgiais neatitinka 6 ir 12 skyrių:
- a) GATT 1994 XX straipsnio b punkte ir šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos priemonės apima ir aplinkos apsaugos priemones, būtinas žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybei arba sveikatai apsaugoti;
  - b) GATT 1994 XX straipsnio g punktas taikomas gyvųjų ir negyvųjų senkančių gamtos išteklių išsaugojimo priemonėms ir
  - c) priemonėms, kurių imamasi daugiašaliams aplinkos srities susitarimams įgyvendinti, gali būti taikomi GATT 1994 XX straipsnio b arba g punktai arba šio straipsnio 2 dalies b punktas.

4. Prieš imdamasi bet kurių GATT 1994 XX straipsnio i ir j punktuose nurodytų priemonių, ta Šalis kitai Šaliai pateikia visą svarbią informaciją ir siekia abiem Šalims priimtino sprendimo. Jei per 30 dienų nuo tokios informacijos pateikimo nesusitariama, Šalis gali imtis atitinkamų priemonių. Jei dėl susiklosčiusių ypatingų ir kritiškų aplinkybių, dėl kurių reikia imtis neatidėliotinių veiksmų, pateikti informacijos iš anksto neįmanoma, Šalis, ketinanti taikyti priemones, gali nedelsdama imtis atsargumo priemonių, būtinų padėčiai pagerinti. Ta Šalis nedelsdama apie tai informuoja kitą Šalį.

245 STRAIPSNIS

Apmokestinimas

1. Nė viena šios antraštinės dalies nuostata nedaromas poveikis Kirgizijos Respublikos arba Europos Sąjungos ar jos valstybių narių teisėms ir pareigoms pagal bet kurią mokesčių konvenciją. Jei šio Susitarimo nuostatos neatitinka bet kurios mokesčių konvencijos nuostatų, vadovaujamas tos mokesčių konvencijos nuostatomis.

2. Šio Susitarimo 33 ir 72 straipsniai netaikomi pagal mokesčių konvenciją Šalies suteikiamam pranašumui.

3. Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant panašioms sąlygoms tokiomis priemonėmis negali būti šališkai ar nepateisinamai diskriminuojamos kitos Šalys arba siekiama užslėptai riboti prekybą ir investicijas, nė viena šios antraštinės dalies nuostata neaiškinama kaip kliūtis Šaliai priimti, toliau taikyti ar vykdyti bet kokią priemonę, kuria siekiama užtikrinti teisingą arba veiksmingą tiesioginių mokesčių taikymą arba surinkimą ir kuria:

- a) diferencijuojami mokesčių mokėtojai pagal jų padėtį, visų pirma pagal jų gyvenamąją vietą arba jų kapitalo investavimo vietą, arba
- b) siekiama užkirsti kelią mokesčių vengimui arba slėpimui pagal kurios nors mokesčių konvencijos arba vidaus mokesčių teisės aktų nuostatas.

4. Šio straipsnio tikslais:

- a) gyvenamoji vieta – gyvenamoji vieta mokesčių tikslais;
- b) mokesčių konvencija – dvigubo apmokestinimo išvengimo konvencija arba bet koks kitas tarptautinis susitarimas ar tvarka, visiškai ar daugiausia susiję su apmokestinimu, prie kurių yra prisijungusi Kirgizijos Respublika, Europos Sąjunga arba jos valstybės narės.

246 STRAIPSNIS

Informacijos atskleidimas

1. Nė viena šios antraštinės dalies nuostata nelaikoma reikalavimu Šaliai pateikti turimą konfidencialią informaciją, kurios atskleidimas trukdytų teisės vykdymo užtikrinimui, kitaip prieštarautų viešajam interesui arba pakenktų teisėtiems komerciniams konkrečių viešųjų ar privačiųjų įmonių interesams, išskyrus tuos atvejus, kai šios konfidencialios informacijos reikia kolegijai ginčų sprendimo procese pagal 14 skyrių. Tokiais atvejais konfidencialios informacijos tvarkymas reglamentuojamas atitinkamomis 14 skyriaus nuostatomis.
2. Jei Šalis kitai Šaliai pateikia, taip pat per pagal šį Susitarimą įsteigtus organus, informaciją, kuri laikoma konfidencialia pagal jos įstatymus arba kitus teisės aktus, kita Šalis taip pat laiko tą informaciją konfidencialia, nebent ją pateikusi Šalis sutinka, kad ji nebūtų tokia laikoma.

247 STRAIPSNIS

Laikinas atleidimas nuo įsipareigojimų PPO

Jei šioje antraštinėje dalyje nustatytas įsipareigojimas iš esmės yra lygiavertis PPO steigimo sutartyje nustatytam įsipareigojimui, bet kuri priemonė, kurios imamasi laikantis laikino atleidimo nuo įsipareigojimų, priimto pagal PPO steigimo sutarties IX straipsnį, atitinka iš esmės lygiavertę šio Susitarimo nuostatą.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS EKONOMIKOS IR DARNAUS VYSTYMOSI SRITYJE

248 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo tikslai

1. Šalys bendradarbiauja ekonominės reformos srityje, gerindamos bendrą supratimą apie esminius atitinkamos savo ekonomikos bruožus ir ekonominės politikos formavimą bei įgyvendinimą.
2. Kirgizijos Respublika imasi tolesnių veiksmų siekdama sukurti gerai veikiančią ir tvarią rinkos ekonomiką, įskaitant investavimo aplinkos gerinimą ir didesnę privačiojo sektoriaus įtraukimą. Šalys bendradarbiauja siekdamas užtikrinti patikimą makroekonominę politiką ir viešųjų finansų valdymą, suderinamus su pagrindiniais efektyvumo, skaidrumo ir atskaitomybės principais.

249 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo principai

Šalys:

- a) keičiasi patirtimi ir geriausia praktika, susijusia su darnaus vystymosi strategijomis, įskaitant ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių propagavimą;
- b) keičiasi informacija apie makroekonominės tendencijas ir politiką, taip pat apie struktūrines reformas;
- c) keičiasi praktine patirtimi ir geriausia praktika tokiose srityse kaip viešieji finansai, pinigų ir valiutos kurso politikos programos, finansų sektoriaus politika ir ekonominė statistika;
- d) keičiasi informacija ir patirtimi regionų ekonominės integracijos klausimais, įskaitant Europos ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą;
- e) peržiūri dvišalio bendradarbiavimo ekonomikos, finansų ir statistikos srityse būklę.

250 STRAIPSNIS

Viešųjų finansų valdymas, finansų kontrolė ir išorės auditas

Šalys bendradarbiauja toliau plėtodamos tvirtas Kirgizijos Respublikos viešųjų finansų valdymo sistemas, kurios yra būtinos šalies finansinei sistemai, kurią taikydama Kirgizijos Respublikos vyriausybė savo piliečių naudai įgyvendina savo ekonominės ir socialinės politikos tikslus, ir yra grindžiamos šiais geriausiais principais ir praktika:

- a) vyriausybė skelbia valdžios sektoriaus vidutinės trukmės biudžeto sistemą, grindžiamą patikimomis prognozėmis ir apimančią bent trejų metų laikotarpį, ir visos biudžeto institucijos veikia šioje biudžeto sistemoje;
- b) biudžetas rengiamas pagal nacionalinę teisinę sistemą, nustatant išsamius išlaidų asignavimus, kurie yra suderinami su vidutinės trukmės biudžeto sistema ir prižiūrimi;
- c) centrinė biudžeto institucija arba įgaliotoji išdo institucija centriniu lygmeniu kontroliuoja lėšų išmokėjimą iš bendros išdo sąskaitos ir užtikrina grynųjų pinigų likvidumą;
- d) taikoma ir įgyvendinama aiški skolų valdymo strategija, kad būtų atsižvelgiama į bendrąjį su skolomis susijusį šalies tikslą ir būtų valdomos skolų tvarkymo išlaidos;
- e) užtikrinamas biudžeto skaidrumas ir kontrolė;

- f) vidaus kontrolės veiksmų sistemoje nustatomos atsakomybės sritys ir įgaliojimai, o biudžeto institucijos ją įgyvendina pagal bendrąją vidaus kontrolės politiką;
- g) vidaus audito veiksmų sistemoje atsižvelgiama į tarptautinius standartus, o valdžios institucijos ją taiko nuosekliai;
- h) viešųjų pirkimų taisyklės suderinamos su tarptautiniu mastu pripažintais ekonomiškumo, efektyvumo, skaidrumo, atvirumo ir atskaitomybės principais, o naudojantis turimais svarbiais instituciniais ir administraciniais gebėjimais galima veiksmingai ir efektyviai rengti, įgyvendinti ir stebėti viešųjų pirkimų politiką;
- i) teisių gynimo priemonių sistema suderinama su taikomais susitarimais ir tarptautinėmis taisyklėmis, tarptautiniu mastu pripažinta gerąja nepriklausomumo, sąžiningumo bei skaidrumo patirtimi ir užtikrina greitą bei kompetentingą skundų ir sankcijų nagrinėjimą;
- j) viešojo pirkimo operacijos atitinka pagrindinius vienodo požiūrio, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principus ir užtikrina efektyviausią viešųjų lėšų naudojimą, o perkančiosios organizacijos turi tinkamų pajėgumų ir naudojami moderniais viešųjų pirkimų metodais;
- k) aukščiausiosios audito institucijos nepriklausomumas, įgaliojimai ir organizacija nustatomi ir saugomi konstitucine bei teisine sistemomis ir jų paisoma praktiškai;

- l) aukščiausioji audito institucija taiko standartus neutraliai ir objektyviai, siekdama užtikrinti kokybišką auditą, teigiamai veikiančią viešojo sektoriaus valdymą ir veikimą.

251 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas apmokestinimo srityje

Šalys pripažįsta ir įgyvendina gero valdymo apmokestinimo srityje principus, įskaitant visuotinius skaidrumo, keitimosi informacija bei sąžiningo apmokestinimo standartus ir minimaliuosius kovos su mokesčių bazės erozija ir pelno perkėlimu (BEPS) standartus. Šalys skatina gerą valdymą mokesčių srityje, stiprina tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje ir lengvina teisėtų mokesčių pajamų rinkimą.

252 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas statistikos srityje

1. Šalys skatina statistinių metodų ir praktikos derinimą, įskaitant statistinės informacijos rinkimą ir platinimą naudojantis darnia, veiksminga ir profesionaliai nepriklausoma nacionaline statistikos sistema.

2. Bendradarbiaujant statistikos srityje, daug dėmesio skiriama keitimuisi žiniomis, skatinimui vadovautis gerąja patirtimi, laikytis 2014 m. sausio 29 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 68/261 priimtų pagrindinių oficialiosios statistikos principų ir, kai aktualu, 2017 m. lapkričio 16 d. Europos statistikos sistemos komiteto priimto Europos statistikos praktikos kodekso, įskaitant visus vėlesnius dalinius pakeitimus.
3. Šalys keičiasi geriausia patirtimi, susijusia su mokymu ir gebėjimų stiprinimu visose statistikos srityse.

253 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo energetikos srityje tikslai

1. Šalys bendradarbiauja energetikos klausimais, siekdamos skatinti naudojimąsi atsinaujinančiais energijos ištekliais, energijos vartojimo efektyvumą ir energetinį saugumą.
2. Šis bendradarbiavimas grindžiamas visapusiška partneryste ir vykdomas atsižvelgiant į abipusį interesą, abipusiškumą, skaidrumą ir nuspėjamumą pagal rinkos ekonomikos principus ir 1994 m. gruodžio 17 d. Lisabonoje priimtą Energetikos chartijos sutartį.
3. Šiuo bendradarbiavimu taip pat siekiama skatinti regioninį bendradarbiavimą energetikos srityje, ypatingą dėmesį skiriant Vidurinės Azijos šalių tarpusavio integracijai ir integracijai į tarptautines rinkas bei koridorius.

Bendradarbiavimas energetikos sektoriuje

Bendradarbiavimas energetikos sektoriuje apima, be kita ko, šias sritis:

- a) atsinaujinančiųjų energijos išteklių didinimą, energijos vartojimo efektyvumo ir energetinio saugumo, ypač energijos tiekimo patikimumo, saugumo ir tvarumo didinimą, skatinant regioninį bendradarbiavimą energetikos srityje, įskaitant regioninių energijos rinkų kūrimą ir regionų vidaus ir tarpregioninės prekybos energija ir energijos mainų lengvinimą;
- b) energetikos strategijų ir politikos įgyvendinimą, perspektyvų ir scenarijų, įskaitant pasaulines rinkos sąlygas energetikos produktams, aptarimą ir energetikos sektoriaus statistikos sistemos tobulinimą;
- c) patrauklios ir stabilios investavimo aplinkos kūrimą ir nediskriminacinį bei skaidrų tarpusavio investicijų energetikos srityje skatinimą;
- d) mainus su Europos investicijų banku, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku ir kitomis susijusiomis tarptautinėmis finansų įstaigomis bei priemonėmis energetikos srityje;
- e) mokslinius ir techninius mainus siekiant plėtoti energetikos technologijas, ypatingą dėmesį skiriant efektyvaus energijos vartojimo ir aplinkai nekenkiančioms technologijoms;

- f) bendradarbiavimą daugiašaliuose energetikos forumuose, iniciatyvose ir institucijose;
- g) keitimąsi žiniomis ir patirtimi, taip pat technologijų perdavimo inovacijų srityje, įskaitant valdymo ir energetikos technologijų sritis.

255 STRAIPSNIS

Atsinaujinantieji energijos ištekliai

Bendradarbiavimas vykdomas, be kita ko:

- a) ekonomiškai ir ekologiškai plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, įskaitant bendradarbiavimą reglamentavimo, sertifikavimo, standartizavimo ir technologinės plėtros srityse;
- b) lengvinant Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos institucijų, laboratorijų ir privačiojo sektoriaus subjektų mainus ir bendradarbiavimą mokslinių tyrimų srityje, taip pat pagal jungtines programas, siekiant įgyvendinti geriausią patirtį ir taip kurti ateities energiją bei žaliąją ekonomiką;
- c) rengiant bendrus seminarus, konferencijas, mokymo programas, keičiantis informacija ir atviraisiais statistiniais duomenimis, taip pat informacija apie atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtojimą.

256 STRAIPSNIS

Efektyvus energijos vartojimas ir energijos taupymas

Bendradarbiavimas efektyvaus energijos vartojimo ir energijos taupymo srityje, taip pat anglies sektoriuje, dujų deginimo (ir naftos dujų naudojimo), pastatų, įrenginių ir transporto srityse, vykdomas, be kita ko:

- a) keičiantis informacija apie efektyvaus energijos vartojimo politiką, teisinę bei reguliavimo sistemas ir veiksmų planus;
- b) sudarant palankesnes sąlygas keistis patirtimi ir praktinėmis žiniomis efektyvaus energijos vartojimo ir energijos taupymo srityje;
- c) inicijuojant ir įgyvendinant projektus, įskaitant parodomuosius projektus, kuriais siekiama pradėti naudoti naujoviškas efektyvaus energijos vartojimo ir energijos taupymo technologijas ir sprendimus;
- d) rengiant mokymo programas ir kursus efektyvaus energijos vartojimo srityje, norint pasiekti šio Susitarimo tikslus.

257 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo transporto srityje tikslai

Šalys bendradarbiauja transporto srityje siekdamos šių tikslų:

- a) skatinti savo transporto sektorių tarpusavio papildomumą;
- b) gerinti tvarų regioninį ir tarptautinį savo transporto tinklų junglumą;
- c) skatinti veiksmingas ir saugias transporto operacijas ir sistemas;
- d) kurti tvarias transporto sistemas, įskaitant jų socialinius ir su aplinka susijusius aspektus, ypač klimato kaitos atžvilgiu.

258 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas transporto srityje

Bendradarbiavimas transporto srityje apima, be kita ko:

- a) keitimąsi geriausia patirtimi, susijusia su transporto politika;

- b) keleivių ir prekių judėjimo gerinimą, transporto srautų sklandumo didinimą šalinant administracines, technines bei kitas kliūtis ir tolesnį glaudesnės rinkos integracijos skatinimą;
- c) transporto infrastruktūros tobulinimą ir transporto koridorių junglumo skatinimą;
- d) keitimąsi informacija, bendrą veiklą regioniniu bei tarptautiniu lygmenimis ir taikomų tarptautinių susitarimų bei konvencijų įgyvendinimą;
- e) transporto saugos ir aplinkos apsaugos didinimą;
- f) keitimąsi patirtimi transporto sistemoms skirtų žaliųjų technologijų srityje, taip pat susijusia su tuo, kaip pradėti naudoti aplinkai nekenkiantį transportą;
- g) sąveiką oro transporto srityje.

259 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo aplinkos srityje tikslai

Šalys plėtoja ir stiprina bendradarbiavimą aplinkos srityje, taip prisidėdamos prie darnaus vystymosi ir gero valdymo aplinkos apsaugos ir nelaimių rizikos mažinimo srityse.

260 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas aplinkos srityje

1. Bendradarbiaujant aplinkos srityje siekiama išsaugoti, apsaugoti, pagerinti ir atkurti aplinkos kokybę, apsaugoti žmonių sveikatą, tausiai naudoti gamtos išteklius ir skatinti imtis tarptautinio lygmens priemonių, kuriomis būtų sprendžiamos regioninės arba pasaulinės aplinkos problemos, taip pat šiose srityse:
  - a) aplinkos valdymo ir horizontaliųjų klausimų, įskaitant strateginį planavimą, poveikio aplinkai vertinimą ir strateginį poveikio aplinkai vertinimą, švietimą ir mokymą, stebėseną ir aplinkos informacijos sistemas, tikrinimą ir vykdymo užtikrinimą, atsakomybę už žalą aplinkai, kovą su nusikaltimais aplinkai, galimybę visuomenei gauti informacijos apie aplinką, sprendimų priėmimo procesus ir veiksmingas administracinės bei teisminės peržiūros procedūras;
  - b) oro kokybės;
  - c) vandens kokybės ir vandens išteklių valdymo, įskaitant vandens taršos stebėsenos sistemos tobulinimą;
  - d) išteklių valdymo ir atliekų tvarkymo, įskaitant pavojingąsias atliekas;
  - e) efektyvaus išteklių naudojimo, žaliosios ir žiedinės ekonomikos;

- f) gamtos apsaugos, įskaitant miškininkystę ir biologinės įvairovės išsaugojimą;
  - g) pramoninės taršos ir pavojų;
  - h) cheminių medžiagų tvarkymo;
  - i) nelaimių rizikos mažinimo.
2. Bendradarbiaujant taip pat siekiama įtraukti aplinką į kitas nei aplinkos politika sektorių politikos sritis, siekiant padėti įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m.

261 STRAIPSNIS

Aplinkos įtraukimas į kitus sektorius

Šalys keičiasi patirtimi, kaip skatinti įtraukti aplinkos aspektus į kitus sektorius, įskaitant keitimąsi geriausia praktika, žinių gerinimą ir kompetencijos didinimą, švietimą ir informuotumo didinimą aplinkos klausimais šiame skyriuje nurodytose srityse.

262 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas aplinkos srityje regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis

Šalys keičiasi informacija bei praktine patirtimi ir stiprina bendradarbiavimą aplinkos srityje regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis ir įgyvendindamos Šalių ratifikuotus daugiašalius aplinkos susitarimus.

263 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo klimato kaitos klausimais tikslai

Šalys plėtoja ir stiprina tarpusavio bendradarbiavimą kovos su klimato kaita ir prisitaikymo prie jos srityje. Bendradarbiaujama paisant Šalių interesų, vadovaujantis lygybės ir abipusės naudos principais ir atsižvelgiant į Šalių esamų dvišalių ir daugiašalių šios srities įsipareigojimų tarpusavio priklausomybę.

264 STRAIPSNIS

Vidaus, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis taikomos priemonės

Bendradarbiaujant skatinama imtis priemonių vidaus, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, be kita ko, dėl:

- a) klimato kaitos švelninimo;
- b) prisitaikymo prie klimato kaitos;
- c) klimato kaitos problemos sprendimo su rinka susijusiais ir nesusijusiais būdais;
- d) naujų, novatoriškų, saugių ir tvarių mažo anglies dioksido kiekio ir prisitaikymo technologijų skatinimo;
- e) Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos įgyvendinimo, Šalims jį ratifikavus;
- f) klimato klausimų įtraukimo į bendrąją ir konkrečių sektorių politiką;
- g) informuotumo didinimo, švietimo ir mokymo.

265 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas klimato kaitos klausimais

1. Šalys, be kita ko:
  - a) keičiasi informacija ir praktine patirtimi;
  - b) vykdo bendrą mokslinių tyrimų veiklą ir keičiasi informacija apie švaresnes ir žaliąsias technologijas;
  - c) vykdo bendrą veiklą regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, be kita ko, susijusią su Šalių ratifikuotais daugiašaliais aplinkos susitarimais, pvz., 1992 m. gegužės 9 d. Niujorke priimta Jungtinių Tautų bendrąja klimato kaitos konvencija ir Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos.
2. Bendradarbiavimas klimato kaitos klausimais apima, be kita ko:
  - a) priemones, kuriomis stiprinami gebėjimai imtis efektyvių klimato srities veiksmų;
  - b) klimato strategijos ir ilgalaikio klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos veiksmų plano įgyvendinimą, įskaitant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą;

- c) pažeidžiamumo ir prisitaikymo vertinimų rengimą;
  - d) technologijų perdavimo skatinimo priemonės;
  - e) priemonės, susijusias su ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis ir fluorintomis dujomis.
3. Šalys skatina regioninį bendradarbiavimą klimato kaitos klausimais.

266 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo pramonės ir įmonių politikos srityje tikslai

Šalys stengiasi plėtoti ir stiprinti bendradarbiavimą pramonės ir įmonių politikos srityje, taip gerindamos verslo aplinką visiems ekonominės veiklos vykdytojams, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVĮ).

267 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas pramonės ir įmonių politikos srityje

Bendradarbiavimas pramonės ir įmonių politikos srityje apima, be kita ko:

- a) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi, siekiant remti verslumą ir MVĮ plėtros politiką;
- b) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi našumo ir efektyvaus išteklių naudojimo klausimais, įskaitant energijos vartojimo mažinimą ir švaresnę gamybą;
- c) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi, siekiant stiprinti verslo ir pramonės vaidmenį užtikrinant darnų vystymąsi ir pagarbą žmogaus teisėms;
- d) pramonės sektorių viešojo rėmimo priemones, grindžiamas PPO reikalavimais ir kitomis Šalims taikytinomis tarptautinėmis taisyklėmis;
- e) skatinimą plėtoti inovacijų politiką keičiantis informacija ir geriausia patirtimi mokslinių tyrimų ir plėtros rezultatų komercializacijos (įskaitant paramos priemones technologijomis grindžiamiems verslo startuoliams), klasterių plėtros ir galimybių gauti finansavimą klausimais;

- f) Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos įmonių verslo iniciatyvų ir pramoninio bendradarbiavimo skatinimą;
- g) verslui palankesnės aplinkos skatinimą, siekiant didinti augimo potencialą ir prekybos bei investicijų galimybes.

268 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo bendrovių teisės srityje tikslai

Šalys pripažįsta, kad norint užtikrinti veikiančią rinkos ekonomiką ir nuspėjamą bei skaidrią verslo aplinką, svarbu nustatyti veiksmingas bendrovių teisės, įmonių valdymo, apskaitos ir audito taisykles bei praktiką, ir pabrėžia reguliavimo konvergencijos skatinimo šioje srityje svarbą.

269 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas bendrovių teisės srityje

Šalys bendradarbiauja šiose srityse:

- a) keitimasis geriausia patirtimi, kaip skatinti skaidrą ir paprastą informacijos apie registruotų bendrovių struktūrą ir atstovavimą teikimą ir galimybę su ja susipažinti;

- b) tolesnis įmonių valdymo politikos plėtojimas pagal tarptautinius, visų pirma EBPO standartus;
- c) tolesnis Tarptautinių apskaitos standartų valdybos parengtų tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų įgyvendinimas ir nuoseklus taikymas tvarkant biržinių bendrovių konsoliduotąsias sąskaitas;
- d) apskaitos taisyklių ir finansinės atskaitomybės derinimas, taip pat MVĮ atžvilgiu;
- e) keitimasis audito ir apskaitos veiklos reguliavimo ir priežiūros patirtimi ir geriausia praktika;
- f) tarptautinių audito standartų ir Tarptautinės buhalterijų federacijos etikos kodekso taikymas, siekiant didinti auditorių profesionalumą ir užtikrinti, kad profesinės ir audito organizacijos bei auditoriai laikytųsi standartų ir etikos normų.

270 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo finansinių paslaugų ir finansų rinkų srityje tikslai

1. Šalys pripažįsta veiksmingų teisės aktų ir praktikos svarbą ir bendradarbiauja finansinių paslaugų ir finansų rinkų srityje, siekdamos šių tikslų:
  - a) gerinti finansinių paslaugų ir finansų rinkų reguliavimą;
  - b) užtikrinti veiksmingą ir tinkamą investuotojų ir finansinių paslaugų vartotojų apsaugą;
  - c) prisidėti prie finansų rinkų stabilumo ir vientisumo;
  - d) skatinti finansų rinkų įvairių subjektų, įskaitant reguliavimo ir priežiūros institucijas, bendradarbiavimą;
  - e) skatinti nepriklausomą ir veiksmingą priežiūrą.
2. Šalys skatina reguliavimo konvergenciją su tarptautiniais patikimų finansų rinkų standartais.

271 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje tikslai

Šalys skatina bendradarbiavimą skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės plėtojimo klausimais, įskaitant susijusią infrastruktūrą ir valdymą, kad piliečiai ir įmonės turėtų galimybę plačiai naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis (toliau – IRT) ir gautų geresnės kokybės elektronines paslaugas už prieinamą kainą, pirmiausia prekybos ir komercinės veiklos, sveikatos, švietimo ir apskritai valdymo bei administravimo srityse. Šiuo bendradarbiavimu siekiama skatinti konkurencijos formavimą IRT rinkose ir jų atvirumą bei investicijas į šį sektorių.

272 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje

Bendradarbiavimas skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje apima, be kita ko:

- a) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi nacionalinių skaitmeninių strategijų įgyvendinimo klausimais, įskaitant iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti plačiąjuostę prieigą, tobulinti tarpvalstybinio duomenų perdavimo bei tinklų saugumo taisykles ir plėtoti viešąsias internetines paslaugas (e. vyriausybę);

- b) keitimąsi informacija, geriausia praktika ir patirtimi, siekiant skatinti sukurti išsamią elektroninių ryšių reguliavimo sistemą, kurioje būtų nustatytas nacionalinės reguliavimo institucijos vaidmuo, skatinti daugiau naudotis spektro ištekliais ir Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos elektroninių ryšių infrastruktūros sąveikumą.

273 STRAIPSNIS

Reguliavimo institucijų bendradarbiavimas informacinių ir ryšių technologijų srityje

Šalys skatina Europos Sąjungos reguliavimo institucijų ir Kirgizijos Respublikos įgaliotosios valstybinės įstaigos bendradarbiavimą informacinių ir ryšių technologijų srityje, įskaitant atitinkamai elektroninius ryšius.

274 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo turizmo srityje tikslai

Šalys bendradarbiauja turizmo srityje, siekdamos aktyviau vystyti konkurencingą darnaus turizmo pramonę, kuri skatintų ekonomikos augimą, įgalėjimą, užimtumą ir turizmo sektoriaus mainus.

275 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo darnaus turizmo srityje principai

Bendradarbiavimas darnaus turizmo srityje grindžiamas šiais principais:

- a) vietos bendruomenių vientisumo ir interesų puoselėjimo, ypač kaimo vietovėse;
- b) kultūros, istorinio ir gamtos paveldo išsaugojimo svarbos ir
- c) teigiamos turizmo ir aplinkos išsaugojimo sąveikos.

276 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas turizmo srityje

Bendradarbiavimas turizmo srityje apima, be kita ko:

- a) keitimąsi informacija apie turizmo statistinius duomenis, novatoriškas technologijas, verslo praktiką ir naujus rinkos poreikius;
- b) darnaus ir atsakingo turizmo plėtros modelių skatinimą ir keitimąsi geriausia praktika, patirtimi bei praktinėmis žiniomis;

- c) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi turizmo srities mokymo ir gebėjimų stiprinimo aspektais;
- d) glaudesnių Europos Sąjungos valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos privačiųjų, viešųjų ir bendruomenių suinteresuotųjų subjektų ryšių skatinimą.

277 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje tikslai

Šalių bendradarbiavimas žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje apima, be kita ko:

- a) tarpusavio supratimo apie žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką lengvinimą;
- b) keitimąsi geriausia patirtimi, kaip stiprinti administracinius pajėgumus centriniu ir vietos lygmenimis planuojant, vertinant ir įgyvendinant žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką;
- c) žemės ūkio gamybos modernizavimo ir tvarios plėtros skatinimą;
- d) dalijimąsi kaimo plėtros politikos žiniomis ir geriausia patirtimi, siekiant skatinti ekonominę kaimo bendruomenių gerovę;

- e) žemės ūkio sektoriaus konkurencingumo didinimą, įskaitant žemės ūkio kooperatyvų kūrimą, ir rinkų našumo bei skaidrumo didinimą;
- f) keitimąsi patirtimi įgyvendinant kokybės politiką, įskaitant geografines nuorodas, taip pat kontrolės mechanizmus, maisto saugą ir ekologinio žemės ūkio plėtrą;
- g) žinių sklaidos skatinimą ir konsultavimo paslaugų žemės ūkio sektoriaus subjektams teikimą;
- h) keitimąsi patirtimi įgyvendinant politiką, susijusią su darniu žemės ūkio veiklos vystymu ir žemės ūkio produktų apdorojimu ir platinimu;
- i) bendradarbiavimo vykdant žemės ūkio pramonės investicijų ir inovacijų projektus, pirmiausia galvijų ir kultūrinių augalų auginimo srityje, skatinimą.

278 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje

Šalys bendradarbiauja siekdamos skatinti žemės ūkio ir kaimo plėtrą, visų pirma keisdamosi žiniomis, geriausia patirtimi ir laipsniškai derindamos politiką ir teisės aktus Šalių interesų srityse.

279 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo kasybos ir žaliavų srityse tikslai

Šalys plėtoja ir stiprina bendradarbiavimą kasybos ir žaliavų gavybos srityse, siekdamos skatinti tarpusavio supratimą, gerinti verslo aplinką, keisti informacija ir bendradarbiauti ne energetikos klausimais, visų pirma susijusiais su metalo rūdų ir pramoninių mineralų kasyba.

280 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kasybos ir žaliavų srityse

Bendradarbiavimas kasybos ir žaliavų srityse apima, be kita ko:

- a) keitimąsi informacija apie atitinkamų savo kasybos ir žaliavų sektorių raidą;
- b) keitimąsi informacija su prekyba žaliavomis susijusiais klausimais, siekiant skatinti dvišalius mainus;
- c) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi kasybos pramonės tvarios plėtros klausimais, įskaitant švarių technologijų taikymą kasybos procesams;

- d) keitimąsi su sveikata ir sauga kasybos pramonės srityje susijusia informacija ir geriausia patirtimi;
- e) keitimąsi su gebėjimų stiprinimu ir mokymu kasybos sektoriuje susijusia informacija ir geriausia patirtimi;
- f) jungtinių mokslo ir technologijų iniciatyvų rengimą.

281 STRAIPSNIS

Su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusio bendradarbiavimo sritys ir bendrieji šio bendradarbiavimo tikslai

Šalys skatina bendradarbiavimą:

- a) visose civilinių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityse, remiantis abipusės naudos principu ir užtikrinant tinkamą bei veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, ir
- b) siekiant skatinti inovacijas.

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje apima, be kita ko:

- a) politinį dialogą ir keitimąsi moksline bei technologine informacija;
- b) keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi, susijusiomis su inovacijomis bei mokslinių tyrimų ir plėtros komercializacija, įskaitant paramos priemones technologijomis grindžiamiems verslo startuoliams, klasterių plėtrą ir galimybes gauti finansavimą;
- c) galimybių dalyvauti atitinkamose Šalių mokslinių tyrimų ir inovacijų programose lengvinimą;
- d) Kirgizijos Respublikos mokslinių tyrimų subjektų mokslinių tyrimų pajėgumų didinimą ir šių subjektų dalyvavimo Europos Sąjungos bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje bei kitose galimose Europos Sąjungos finansuojamose iniciatyvose lengvinimą;
- e) bendrų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų rengimą ir skatinimą;
- f) bendrų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų rezultatų komercializacijos skatinimą;
- g) naujų technologijų patekimo į Šalių vidaus rinkas lengvinimą;

- h) abiejų Šalių mokslininkų, tyrėjų ir kitų mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir judumo programų rengimą;
- i) į šio Susitarimo taikymo sritį patenkančioje veikloje dalyvaujančių mokslinių darbuotojų laisvo judėjimo ir tarpvalstybinio prekių, skirtų naudoti tokioje veikloje, judėjimo lengvinimą pagal taikytinus teisės aktus;
- j) kitų formų bendru sutarimu grindžiamą bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, taip pat laikantis regioninio požiūrio ir imantis regioninių iniciatyvų.

283 STRAIPSNIS

Sąveika su kita veikla

Vykdamas 282 straipsnyje nustatytą bendradarbiavimo veiklą reikėtų siekti sąveikos su Tarptautinio mokslo ir technologijų centro finansuojama veikla ir kita veikla, įgyvendinama finansiškai bendradarbiaujant Europos Sąjungai ir Kirgizijos Respublikai, kaip nustatyta 304 straipsnyje.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

KITOS BENDRADARBIAVIMO SRITYS

284 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas vartotojų apsaugos srityje

Šalys pripažįsta aukšto vartotojų apsaugos lygio užtikrinimo svarbą ir šiuo tikslu stengiasi bendradarbiauti vartotojų politikos srityje. Šalys susitaria, kad šis bendradarbiavimas šioje srityje, kiek įmanoma, apima:

- a) keitimąsi informacija apie jų atitinkamas vartotojų apsaugos sistemas, įskaitant vartotojų teisės aktų, vartojimo prekių saugos, žalos atlyginimo vartotojams, vartotojų teisės aktų vykdymo užtikrinimo bei įgyvendinimo ir vartotojų informuotumo klausimais;
- b) nepriklausomų vartotojų asociacijų vystymo skatinimą ir vartotojų atstovų tarpusavio ryšių palaikymą.

285 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo užimtumo, socialinės politikos ir lygių galimybių srityje tikslai

1. Šalys, atsižvelgdamos į Darbotvarkę iki 2030 m. ir jos 8-ąjį DVT, t. y. skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, visišką ir produktyvų užimtumą ir deramą darbą visiems, pripažįsta, kad visiškas ir produktyvus užimtumas ir deramas darbas visiems yra pagrindiniai darnaus vystymosi elementai.
2. Šalys stiprina tarpusavio dialogą ir bendradarbiavimą TDO deramo darbo darbotvarkės, užimtumo politikos, gyvenimo ir darbo sąlygų, darbuotojų saugos ir sveikatos, socialinio dialogo, socialinės apsaugos, socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir nediskriminavimo klausimais ir taip padeda skatinti kurti daugiau ir geresnių darbo vietų, mažinti skurdą, didinti socialinę sanglaudą, užtikrinti darnų vystymąsi ir gerinti gyvenimo kokybę.
3. Šalys siekia glaudžiau bendradarbiauti deramo darbo, užimtumo ir socialinės politikos klausimais visuose atitinkamuose forumuose ir organizacijose.

286 STRAIPSNIS

TDO konvencijos ir suinteresuotųjų subjektų įtraukimas

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą įgyvendinti taikomas jų ratifikuotas TDO konvencijas ir skatinti tolesnį ratifikavimą.
2. Šalys pagal 1998 m. TDO deklaraciją dėl pagrindinių darbo principų ir teisių ir 2008 m. TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos ragina įtraukti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, visų pirma socialinius partnerius, į atitinkamos savo socialinės politikos rengimo veiklą ir Europos Sąjungos bei Kirgizijos Respublikos bendradarbiavimą pagal šį Susitarimą.

287 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas užimtumo, socialinės politikos ir lygių galimybių srityje

Bendradarbiavimas užimtumo, socialinės politikos ir lygių galimybių srityje, remiantis keitimusi informacija ir geriausia patirtimi, apima, be kita ko:

- a) skurdo mažinimą ir socialinės sanglaudos didinimą, įtraukias darbo rinkas ir pažeidžiamų asmenų integraciją;

- b) skatinimą kurti daugiau ir geresnių darbo vietų, užtikrinant deramas darbo sąlygas, visų pirma siekiant mažinti neformalią ekonomiką, neoficialų užimtumą ir gerinti gyvenimo sąlygas;
- c) darbo sąlygų gerinimą, visų pirma darbo teisių apsaugą bei gynimą ir darbuotojų saugos bei sveikatos apsaugos lygį;
- d) lyčių lygybės didinimą, skatinant moteris dalyvauti socialiniame ir ekonominiame gyvenime ir užtikrinant lygias vyrų ir moterų užimtumo, švietimo ir mokymo, ekonomines, visuomenines ir sprendimų priėmimo galimybes;
- e) visų formų diskriminacijos panaikinimą užimtumo ir socialinių reikalų srityse, atsižvelgiant į kiekvienos Šalies įsipareigojimus pagal tarptautinius standartus ir konvencijas;
- f) socialinės apsaugos visiems lygio didinimą ir socialinės apsaugos sistemų modernizavimą kokybės, tinkamumo, prieinamumo ir finansinio tvarumo atžvilgiais;
- g) socialinių partnerių dalyvavimo stiprinimą ir socialinio dialogo skatinimą, taip pat stiprinant socialinių partnerių gebėjimus.

288 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas atsakingo tiekimo grandinių valdymo srityje

1. Šalys pripažįsta atsakingo tiekimo grandinių valdymo svarbą laikantis atsakingo verslo ir įmonių socialinės atsakomybės praktikos ir užtikrinant palankią aplinką. Jos padeda skleisti informaciją apie atitinkamus tarptautinės teisės aktus, pvz., 1976 m. birželio 21 d. priimtas į Deklaraciją dėl tarptautinių investicijų ir daugiašalių įmonių įtrauktas EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms, 1977 m. lapkričio 16 d. Ženevoje priimtą TDO trišalę deklaraciją dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika, 2000 m. liepos 26 d. Niujorke pradėtą JT Pasaulinį susitarimą ir 2011 m. birželio 16 d. JT žmogaus teisių tarybos rezoliucija 17/4 patvirtintus verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, ir jais naudotis.
2. Šalys keičiasi informacija, geriausia patirtimi ir atitinkamai bendradarbiauja tarpusavyje regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose į šio straipsnio taikymo sritį patenkančiais klausimais.

289 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo sveikatos srityje tikslai

Šalys plėtoja tarpusavio bendradarbiavimą visuomenės sveikatos srityje, siekdamas didinti žmonių sveikatos apsaugos lygį ir mažinti sveikatos netolygumus, vadovaudamosi bendromis sveikatos apsaugos srities vertybėmis ir principais, ir sutardamos, kad tai yra būtina darnaus vystymosi ir ekonomikos augimo sąlyga.

290 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas sveikatos srityje

Bendradarbiaujant sveikatos srityje sprendžiami užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės klausimai, be kita ko, keičiantis sveikatos srities informacija, skatinant laikytis požiūrio, kad sveikatos aspektus reikia įtraukti į visas politikas sritis, bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma Pasaulio sveikatos organizacija (toliau – PSO), ir skatinant įgyvendinti tarptautinius sveikatos srities susitarimus, kaip antai 2003 m. gegužės 21 d. Ženevoje priimtą PSO tabako kontrolės pagrindų konvenciją ir 2005 m. gegužės 23 d. PSO Pasaulio sveikatos asamblėjos priimtas Tarptautines sveikatos priežiūros taisykles.

291 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje tikslai

1. Šalys bendradarbiauja švietimo ir mokymo srityje siekdamos suderinti Kirgizijos Respublikos švietimo ir mokymo sistemas su Europos Sąjungos sistemomis. Šalys bendradarbiauja siekdamos skatinti mokymąsi visą gyvenimą ir bendradarbiavimą bei skaidrumą visais švietimo ir mokymo lygiais.
2. Šalių bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje tikslas yra remti švietimo politiką, grindžiamą Darbotvarke iki 2030 m. ir ketvirtuoju DVT, pagal kurį siekiama užtikrinti įtraukų ir lygiateisišką kokybišką švietimą ir skatinti mokymąsi visą gyvenimą.

Bendradarbiavimas švietimo ir mokymo srityje

Bendradarbiaujant švietimo ir mokymo srityje daugiausia dėmesio skiriama:

- a) mokymosi visą gyvenimą, kuris yra svarbus ekonomikos augimui, darbo vietų kūrimui ir gali sudaryti sąlygas piliečiams visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime, skatinimui;
- b) švietimo ir mokymo sistemų modernizavimui, įskaitant viešojo sektoriaus (valstybės tarnybos) darbuotojų mokymo sistemas, ir kokybės, aktualumo ir prieinamumo visais švietimo etapais – nuo ankstyvojo ugdymo ir priežiūros iki tretinio mokslo, didinimui;
- c) konvergencijos ir koordinuotų reformų skatinimui aukštojo mokslo srityje;
- d) tarptautinio akademinio bendradarbiavimo stiprinimui, aktyvesnio dalyvavimo Europos Sąjungos bendradarbiavimo programose skatinimui ir studentų, darbuotojų bei mokslininkų judumo didinimui;
- e) tolesniam nacionalinės kvalifikacijų sandaros plėtojimui, siekiant didinti kvalifikacijų ir kompetencijų skaidrumą ir gerinti jų pripažinimą;
- f) tolesniam profesinio švietimo ir mokymo plėtojimui atsižvelgiant į geriausią Europos Sąjungos patirtį.

293 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas jaunimo politikos srityje

Bendradarbiaujant jaunimo politikos srityje remiama Darbotvarkė iki 2030 m. ir padedama įgyvendinti jos DVT.

294 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje tikslai

Šalys:

- a) stiprina bendradarbiavimą ir mainus jaunimo politikos ir jaunimo bei jaunų darbuotojų neformaliojo švietimo srityse;
- b) lengvina aktyvų viso jaunimo dalyvavimą visuomenės gyvenime;
- c) remia jaunimo ir jaunų darbuotojų judumą kaip galimybę skatinti kultūrų dialogą ir žinių, įgūdžių bei kompetencijos įgijimą už formaliojo švietimo sistemų ribų, taip pat dalyvaujant savanoriškoje veikloje, ir
- d) skatina jaunimo organizacijas bendradarbiauti ir remti pilietinę visuomenę.

295 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kultūros srityje

1. Šalys skatina kultūrinį bendradarbiavimą pagal 2005 m. spalio 20 d. Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (toliau – UNESCO) Generalinės konferencijos priimtoje Konvencijoje dėl kultūros raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo įtvirtintus principus, siekdamos stiprinti kultūrų dialogą, skatinti kultūros įvairovę, tarpusavio supratimą ir atitinkamų savo kultūrų išmanymą.
2. Šalys imasi tinkamų priemonių, siekdamos skatinti kultūrinius mainus, jungtines iniciatyvas įvairiose kultūros srityse ir keistis geriausia menininkų, kultūros srities specialistų ir kultūros organizacijų mokymo bei gebėjimų stiprinimo patirtimi.
3. Šalys bendradarbiauja pagal daugiašales tarptautines sutartis ir tarptautinėse organizacijose, įskaitant UNESCO, siekdamos remti kultūros įvairovę, saugoti kultūros ir istorinį paveldą ir pripažinti jo vertę.

296 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas žiniasklaidos ir audiovizualinės politikos srityse

1. Šalys bendradarbiauja žiniasklaidos ir audiovizualinės politikos srityse, pirmiausia keisdamosi informacija ir geriausia patirtimi, susijusiomis su žiniasklaidos ir audiovizualine politika, taip pat žurnalistų bei kitų žiniasklaidos, kino ir audiovizualinio sektoriaus specialistų mokymu.
2. Šalys bendradarbiauja siekdamos didinti žiniasklaidos nepriklausomumą ir profesionalumą, remdamosi taikomose tarptautinėse konvencijose, įskaitant, kai tinkama, UNESCO ir Europos Tarybos konvencijas, nustatytais standartais.
3. Šalys bendradarbiauja žiniasklaidos ir audiovizualinės politikos srityse tarptautiniuose forumuose, pvz., UNESCO ir PPO.

297 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas sporto ir fizinio aktyvumo srityje

Šalys bendradarbiauja sporto ir fizinio aktyvumo srityje, siekdamos skatinti sveiką gyvenseną, gerą valdymą diegiant socialines bei švietimo vertybes ir kovoti su tokiais sportui kylančiomis grėsmėmis kaip dopingas, susitarimai dėl varžybų baigties, rasizmas ir smurtas. Bendradarbiavimas sporto ir fizinio aktyvumo srityje apima keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi, praktines sporto žinias, sporto valdymą ir rinkodarą.

298 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas regionų vystymosi srityje

Šalys skatina tarpusavio supratimą ir dvišalį bendradarbiavimą regioninės politikos srityje tokiais klausimais kaip regionų vystymosi politikos formavimo ir įgyvendinimo būdai, daugiapakopis valdymas ir partnerystė, ypač daug dėmesio skirdamos palankių sąlygų neturinčių vietovių vystymui ir teritoriniam bendradarbiavimui, siekdamos gerinti gyvenimo sąlygas, skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir stiprinti nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijų keitimąsi informacija bei patirtimi ir socialinių, ekonominių subjektų bei pilietinės visuomenės dalyvavimą.

299 STRAIPSNIS

Regioninė politika ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas

Šalys remia ir didina vietos ir regioninių valdžios institucijų įsitraukimą į bendradarbiavimą regioninės politikos srityje ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą, siekiant skatinti tarpusavio supratimą ir keitimąsi informacija, rengti gebėjimų stiprinimo priemones, skatinti kurti atitinkamas struktūras bei teisinę sistemą ir stiprinti tarpvalstybinius ekonominius bei verslo tinklus.

300 STRAIPSNIS

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas kitose srityse

Šalys stiprina ir skatina plėtoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą kitose šio Susitarimo taikymo srityse, pvz., prekybos, transporto, energetikos, vandens, aplinkos, klimato kaitos, ryšių tinklų, kultūros, švietimo, mokslinių tyrimų, turizmo ir sienų saugumo.

301 STRAIPSNIS

Tvarus sujungiamumas

Šalys skatina tvarų sujungiamumą Vidurinės Azijos ir kituose regionuose. Šiuo tikslu Šalys bendradarbiauja bendro intereso klausimais, siekdamos skatinti ekonominiu, fiskaliniu, aplinkos ir socialiniu atžvilgiais ilginiui tvarias ir su tarptautiniu mastu sutartomis taisyklėmis bei teisės aktais derančias sujungiamumo strategijas ir iniciatyvas.

302 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas reglamentavimo derinimo srityje

1. Šalys laikosi požiūrio, kad svarbus Kirgizijos Respublikos ir Europos Sąjungos tarpusavio ryšių stiprinimo aspektas yra laipsniška esamų ir būsimų Kirgizijos Respublikos teisės aktų konvergencija su Europos Sąjungos teisės aktais. Kirgizijos Respublika sutartose šio Susitarimo taikymo srityse sieks laipsniškai užtikrinti savo teisės aktų suderinamumą su Europos Sąjungos teisės aktais.
2. Šiuo bendradarbiavimu siekiama, be kita ko, stiprinti Kirgizijos Respublikos administracinius ir institucinius pajėgumus tiek, kiek būtina šiam Susitarimui įgyvendinti, reikiamoms struktūrinėms reformoms vykdyti ir atitinkamai reglamentavimui derinti.

303 STRAIPSNIS

Techninė pagalba

Europos Sąjunga stengiasi suteikti Kirgizijos Respublikai techninę pagalbą 302 straipsnyje nurodytoms priemonėms įgyvendinti, be kita ko:

- a) keisdamosi ekspertais;

- b) teikdama išankstinę informaciją, ypač susijusią su atitinkamais teisės aktais;
- c) rengdama seminarus;
- d) vykdydama mokymo veiklą, taip pat internetu.

304 STRAIPSNIS

Finansinė parama ir techninė pagalba

1. Siekdama įgyvendinti šio Susitarimo tikslus Kirgizijos Respublika gali gauti Europos Sąjungos finansinę paramą dotacijomis ir paskolomis, galbūt palaikant partnerystę su Europos investicijų banku ir kitomis tarptautinėmis finansų įstaigomis. Kirgizijos Respublika taip pat gali gauti techninę pagalbą.
2. Finansinė parama gali būti teikiama pagal atitinkamas su išorės veiksmis susijusias Europos Sąjungos finansines priemones. Europos Sąjungos teikiamam finansavimui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046¹.
3. Finansinė parama grindžiama metinėmis veiksmų programomis, kurias Europos Sąjunga rengia pasikonsultavusi su Kirgizijos Respublika.

---

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (ES OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

4. Europos Sąjunga ir Kirgizijos Respublika gali finansuoti programas ir projektus bendrai. Šalys koordinuoja finansinio ir techninio bendradarbiavimo programas bei projektus ir keičiasi informacija apie visus paramos ir pagalbos šaltinius.

5. Europos Sąjungos finansinės paramos teikimas Kirgizijos Respublikai grindžiamas 2005 m. kovo 2 d. priimtoje EBPO Paryžiaus deklaracijoje dėl pagalbos veiksmingumo nustatytais pagalbos veiksmingumo principais, 2017 m. birželio 7 d. Europos Sąjungos ir jos valstybių narių pasirašytu naujuoju Europos konsensusu dėl vystymosi, Europos Audito Rūmų ataskaitomis ir Kirgizijos Respublikoje įgyvendintų bei įgyvendinamų Europos Sąjungos bendradarbiavimo programų įgyta patirtimi.

305 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Šalys įgyvendina finansinę paramą laikydamosi patikimo finansų valdymo principų ir bendradarbiauja užtikrindamos Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos finansinių interesų apsaugą. Šalys imasi veiksmingų sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos, kuri kenkia Europos Sąjungos ir Kirgizijos Respublikos finansiniams interesams, prevencijos ir kovos su jais priemonių.

2. Nedarant poveikio tiesioginiam 308 straipsnio taikymui, į bet kurį paskesnę susitarimą arba finansinę priemonę, dėl kurios Šalys susitars šio Susitarimo įgyvendinimo laikotarpiu, įtraukiamos konkrečios finansinio bendradarbiavimo sąlygos dėl patikrų vietoje, inspektavimų, kontrolės ir kovos su sukčiavimu priemonių, įskaitant, be kita ko, tas, kurias vykdo Europos Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimo tarnyba (toliau – OLAF).

306 STRAIPSNIS

Paramos teikėjų koordinavimas

Siekdamos veiksmingai naudotis turimais ištekliais, Šalys įsipareigoja užtikrinti, kad Europos Sąjungos įnašai būtų teikiami juos glaudžiai koordinuojant su kitų šaltinių, trečiųjų šalių ir tarptautinių finansų įstaigų įnašais. Šiuo tikslu Šalys reguliariai keičiasi informacija apie visus paramos šaltinius. Europos Sąjungos teikiamą paramą gali bendrai finansuoti Kirgizijos Respublika.

307 STRAIPSNIS

Prevenција ir komunikacija

1. Jei Kirgizijos Respublikai patikima įgyvendinti Europos Sąjungos lėšas (toliau – ES lėšos) arba ji yra Europos Sąjungos tiesiogiai valdomų ES lėšų gavėja, Kirgizijos Respublikos valdžios institucijos imasi visų tinkamų priemonių, siekdamos užkirsti kelią pažeidimams, sukčiavimui, korupcijai ir kitai ES lėšoms ir, kai taikytina, Kirgizijos Respublikos bendro finansavimo lėšoms kenkiančiai neteisėtai veiklai. Šiuo tikslu Europos Komisija ir Kirgizijos Respublikos valdžios institucijos, gavusios prašymą, keičiasi susijusia informacija.
2. Kirgizijos Respublikos valdžios institucijos perduoda Europos Sąjungai informaciją, jų gautą dėl įtariamo arba faktinio sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų arba kitų su ES lėšomis susijusių pažeidimų. Taip pat Europos Sąjunga perduoda Kirgizijos Respublikos valdžios institucijoms tokią su Kirgizijos Respublikos bendro finansavimo lėšomis susijusią informaciją.

308 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas su OLAF

1. Įgyvendinant šį Susitarimą, OLAF suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekiant nustatyti, ar būta sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Europos Sąjungos finansiniams interesams pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹ ir Tarybos reglamentus (Euratomas, EB) Nr. 2185/96² ir (EB, Euratomas) Nr. 2988/95³.
2. Patikras vietoje ir inspektavimus OLAF rengia ir atlieka glaudžiai bendradarbiaudama su Kirgizijos Respublikos kompetentingomis institucijomis. Atliekant patikras vietoje ir inspektavimus gali dalyvauti Kirgizijos Respublikos kompetentingų institucijų pareigūnai.
3. Jei ekonominės veiklos vykdytojas priešinasi patikrai vietoje arba inspektavimui, Kirgizijos Respublikos kompetentingos institucijos suteikia reikiamą pagalbą OLAF, kad ji galėtų įvykdyti savo pareigą atlikti patikras vietoje arba inspektavimus.

---

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (ES OL L 248, 2013 9 18, p. 1)..

² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (EB OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

³ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (EB OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

4. Gavusios prašymą Kirgizijos Respublikos kompetentingos institucijos keičiasi su OLAF informacija, kuri gali būti svarbi Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugai.
5. Perduodant ir tvarkant asmens duomenis taikomos perduodančiosios šalies duomenų apsaugos taisyklės.
6. OLAF gali susitarti su Kirgizijos Respublikos kompetentingomis institucijomis dėl tolesnio bendradarbiavimo kovos su sukčiavimu srityje, be kita ko, sudaryti administracinius susitarimus.

309 STRAIPSNIS

Tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas

Kirgizijos Respublikos kompetentingos institucijos užtikrina įtariamų ir faktinių sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos ES lėšoms kenkiančios veiklos tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos. Kai tinkama, OLAF gali padėti Kirgizijos Respublikos kompetentingoms institucijoms vykdyti šią užduotį.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

INSTITUCINĖS, BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

310 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo taryba

1. Įsteigiama Bendradarbiavimo taryba, kuri stebi, kaip siekiama šio Susitarimo tikslų, ir prižiūri jo įgyvendinimą. Ji nagrinėja visus svarbius taikant šį Susitarimą kylančius klausimus ir visus kitus dvišalius arba tarptautinius abipusio intereso klausimus.
2. Bendradarbiavimo taryba renkasi į posėdžius reguliariai, paprastai kas metus.
3. Bendradarbiavimo tarybą sudaro Šalių atstovai ministrų lygmeniu. Bendradarbiavimo taryba abipusiu sutarimu renkasi į posėdžius bet kokios reikiamos sudėties.
4. Bendradarbiavimo taryba nustato savo ir Bendradarbiavimo komiteto darbo tvarkos taisykles.
5. Bendradarbiavimo tarybai pakaitomis pirmininkauja Europos Sąjungos atstovas ir Kirgizijos Respublikos atstovas.

6. Bendradarbiavimo taryba turi įgaliojimus priimti sprendimus ir teikti atitinkamas rekomendacijas, kaip nurodyta šiame Susitarime. Šalių abipusiu sutarimu Bendradarbiavimo taryba taip pat turi įgaliojimus priimti sprendimus ir teikti rekomendacijas I, II, III, V ir VI antraštinių dalių taikymo srityje. Sprendimai Šalims privalomi. Bendradarbiavimo taryba sprendimus priima ir rekomendacijas teikia užbaigus atitinkamas Šalių teisės aktuose nustatytas vidaus procedūras.
7. Bendradarbiavimo taryba gali deleguoti bet kurią savo funkciją Bendradarbiavimo komitetui.

311 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo komitetas

1. Įsteigiamas Bendradarbiavimo komitetas, kuris padeda Bendradarbiavimo tarybai vykdyti jai pavestas pareigas.
2. Bendradarbiavimo komitetui pakaitomis pirmininkauja Europos Sąjungos atstovas ir Kirgizijos Respublikos atstovas.
3. Bendradarbiavimo komitetą sudaro Šalių atstovai, kurie yra vyresnieji pareigūnai.

4. Bendradarbiavimo komitetas posėdžiauja pakaitomis Briuselyje ir Biškeke kartą per metus arba abipusiu sutarimu iš anksto Šalių sutartą datą pagal iš anksto Šalių sutartą darbotvarkę. Bet kurios Šalies prašymu abipusiu sutarimu gali būti sušaukiami specialūs posėdžiai.
5. Siekdamas aptarti visus su IV antraštine dalimi susijusius klausimus, Bendradarbiavimo komitetas gali susirinkti specialios sudėties. Kai Bendradarbiavimo komitetas sprendžia su IV antraštine dalimi susijusius klausimus, jį sudaro kiekvienos Šalies atstovai, atsakingi už su prekyba susijusius klausimus.
6. Bendradarbiavimo komitetas turi įgaliojimus priimti sprendimus šiame Susitarime numatytais atvejais arba kai Bendradarbiavimo taryba jam yra perdavusi tokius įgaliojimus. Sprendimai Šalims privalomi. Bendradarbiavimo komitetas sprendimus priima ir rekomendacijas teikia užbaigus atitinkamas Šalių teisės aktuose nustatytas vidaus procedūras. Vykdydamas deleguotuosius įgaliojimus Bendradarbiavimo komitetas sprendimus priima pagal Bendradarbiavimo tarybos darbo tvarkos taisykles.

312 STRAIPSNIS

Pakomitečiai ir kiti organai

1. Bendradarbiavimo taryba gali steigti pakomitečius arba kitus organus, padedančius vykdyti jos pareigas, atlikti konkrečias užduotis arba spręsti konkrečius klausimus. Ji gali keisti pakomitečiams arba kitiems organams paskirtas užduotis arba šiuos pakomitečius arba kitus organus panaikinti.

2. Bendradarbiavimo taryba susitaria dėl pakomitečių įgaliojimų.
3. Pakomitečiai ir kiti organai reguliariai arba paprašyti atsiskaito už savo veiklą Bendradarbiavimo komitetui.
4. Pakomitečiai arba kiti organai renkasi į posėdžius bet kurios Šalies arba Bendradarbiavimo komiteto prašymu, nebent Šalys susitaria kitaip.
5. Tai, kad steigiami arba yra įsteigti pakomitečiai ir kiti organai, nė vienai Šaliai neužkerta kelio bet kuriuo klausimu kreiptis tiesiogiai į Bendradarbiavimo komitetą.

313 STRAIPSNIS

Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas

1. Įsteigiamas Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas. Tai forumas, kuriame galima susitikti ir apsikeisti nuomonėmis, siekiant plėtoti ir stiprinti Šalių santykius.
2. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetą sudaro Europos Parlamento ir Kirgizijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos (*Zhogorku Kenesh*) nariai.
3. Posėdžių periodiškumą nustato pats Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas.

4. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles.
5. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetui pagal jo darbo tvarkos taisykles pakaitomis pirmininkauja Europos Parlamento atstovas ir Kirgizijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos (*Zhogorku Kenesh*) atstovas.
6. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetui pranešama apie Bendradarbiavimo tarybos sprendimus ir rekomendacijas.
7. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas gali teikti rekomendacijas Bendradarbiavimo tarybai.

314 STRAIPSNIS

Pilietinės visuomenės dalyvavimas

Siekdamos informuoti pilietinę visuomenę ir konsultuotis su ja šio Susitarimo įgyvendinimo klausimais, kaip nurodyta 6 straipsnyje, Šalys pagal 312 straipsnyje nustatytą tvarką šiuo tikslu gali įsteigti specialų organą.

315 STRAIPSNIS

Teritorinis taikymas

1. Šis Susitarimas taikomas:
  - a) teritorijoms, kuriose taikoma Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, pagal tose sutartyse nustatytas sąlygas, ir
  - b) Kirgizijos Respublikos teritorijai.

Šiame Susitarime „teritorija“ vartojama kaip nurodyta, jei aiškiai nenustatyta kitaip.

Šiame Susitarime „teritorija“ apima oro erdvę ir teritorinę jūrą, kaip nurodyta 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėjuje priimtoje Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje.

2. Dėl šiame Susitarime išdėstytų muitinių bendradarbiavimo nuostatų pažymėtina, kad šis Susitarimas Europos Sąjungos atžvilgiu taip pat taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013¹ 4 straipsnyje nurodytoms Sąjungos muitų teritorijos dalims, kurioms netaikomas šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktas.

---

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (ES OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

316 STRAIPSNIS

Pareigų vykdymas

1. Šalys imasi visų bendrųjų arba specialiųjų priemonių, kurių reikia jų pareigoms pagal šį Susitarimą įvykdyti.
2. Jei kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis neįvykdė kurių nors IV antraštinėje dalyje nurodytų pareigų, taikomi specialūs toje antraštinėje dalyje nurodyti mechanizmai.
3. Šalis, mananti, kad kita Šalis neįvykdė kurių nors pareigų, kurios šio Susitarimo 2 ir 11 straipsniuose apibūdintos kaip esminiai šio Susitarimo elementai, gali imtis tinkamų priemonių. Taikant šią dalį „tinkamos priemonės“ gali apimti dalinį arba visišką šio Susitarimo taikymo sustabdymą.
4. Kuri nors Šalis, mananti, kad kita Šalis neįvykdė kurių nors šio Susitarimo pareigų, išskyrus į šio straipsnio 2 ir 3 dalies taikymo sritį patenkančias pareigas, apie tai praneša kitai Šaliai. Dalyvaujant Bendradarbiavimo tarybai, Šalys surengia konsultacijas, kad galėtų pasiekti abiem pusėms priimtina sprendimą. Jei Bendradarbiavimo tarybai nepavyksta pasiekti abiem pusėms priimtino sprendimo, pranešančioji Šalis gali imtis tinkamų priemonių. Taikant šią dalį „tinkamos priemonės“ gali apimti tik I, II, III, V ar VI antraštinės dalies arba šios antraštinės dalies sustabdymą.

5. 3 ir 4 dalyje nurodytų tinkamų priemonių imamasi visapusiškai laikantis tarptautinės teisės ir jos yra proporcingos pareigų pagal šį Susitarimą pažeidimui. Pirmenybė teikiama mažiausiai šio Susitarimo veikimą trikdančioms priemonėms.

317 STRAIPSNIS

Saugumo išimtis

Nė viena šio Susitarimo nuostata neaiškinama kaip:

- a) reikalavimas Šaliai suteikti prieigą arba sudaryti sąlygas gauti prieigą prie informacijos, kurios atskleidimas, jos manymu, prieštarauja esminiams jos saugumo interesams, arba
- b) kliūtis Šaliai imtis, jos nuomone, esminiams jos saugumo interesams užtikrinti būtinų veiksmų:
  - i) susijusių su ginklų, šaudmenų ir karinių medžiagų gamyba ar prekyba jais ir tokia prekyba bei sandoriais, susijusiais su kitomis prekėmis ir medžiagomis, paslaugomis ir naudojamomis technologijomis, taip pat su ekonomine veikla, vykdoma tiesiogiai arba netiesiogiai karinio objekto aprūpinimo tikslu;
  - ii) susijusių su daliosiomis ir termobranduolinėmis daliosiomis medžiagomis arba medžiagomis, iš kurių šios gautos, arba

- iii) kurių imamasi karo metu ar susidarius kitai ekstremaliai tarptautinių santykių padėčiai, arba
- c) kliūtis Šaliai imtis veiksmų, vykdant savo tarptautinius įsipareigojimus pagal JT Chartiją dėl tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo.

318 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas ir laikinas taikymas

1. Šis Susitarimas įsigalioja pirmąją antro mėnesio, einančio po dienos, kurią Šalys praneša viena kitai įvykdžiusios atitinkamas vidaus procedūras šiuo tikslu, dieną.
2. Nepaisant 1 dalies, Šalys visą šį Susitarimą arba jo dalį gali taikyti laikinai pagal atitinkamas savo vidaus procedūras. Laikinas taikymas prasideda pirmąją antro mėnesio, einančio po dienos, kurią Europos Sąjunga ir Kirgizijos Respublika viena kitai pateikia toliau nurodytus pranešimus, dieną:
  - a) Europos Sąjunga – apie šiuo tikslu būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, nurodydama laikinai taikytinas šio Susitarimo dalis, ir
  - b) Kirgizijos Respublika – apie šiuo tikslu būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, patvirtindama savo pritarimą laikinai taikytinoms šio Susitarimo dalims.

3. Bet kuri Šalis gali kitai Šaliai raštu pranešti apie ketinimą nutraukti šio Susitarimo laikiną taikymą. Šis nutraukimas įsigalioja pirmąją antro mėnesio po to pranešimo dieną.
4. Šio Susitarimo laikino taikymo atžvilgiu „šio Susitarimo įsigaliojimas“ reiškia laikino taikymo pradžios dieną. Bendradarbiavimo taryba ir kiti pagal šį Susitarimą įsteigti organai šio Susitarimo laikino taikymo laikotarpiu savo funkcijas gali vykdyti tiek, kiek būtina laikinam šio Susitarimo taikymui užtikrinti. Vykdamt šias funkcijas priimti sprendimai netenka galios, jei šio Susitarimo laikinas taikymas nutraukiamas pagal 3 dalį.
5. Jei pagal 2 dalį Šalys šio Susitarimo nuostatą taiko prieš jam įsigaliojant, bet kuri nuoroda tokioje nuostatoje į šio Susitarimo įsigaliojimo dieną laikoma nuoroda į dieną, nuo kurios Šalys susitaria laikinai taikyti tą nuostatą pagal 2 dalį.
6. Pagal šį straipsnį teikiami Europos Sąjungai bei jos valstybėms narėms skirti pranešimai siunčiami Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui, o Kirgizijos Respublikai skirti pranešimai – Užsienio reikalų ministerijai.

319 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

1. 1995 m. vasario 9 d. Briuselyje pasirašytas ir 1999 m. liepos 1 d. įsigaliojęs Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas, nustatantis Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos partnerystę, panaikinamas ir pakeičiamas šiuo Susitarimu.
2. Visuose kituose Šalių susitarimuose daromos nuorodos į 1 dalyje nurodytą Susitarimą laikomos nuorodomis į šį Susitarimą.
3. Šalys gali papildyti šį Susitarimą, sudarydamos specialius susitarimus bet kurioje į šio Susitarimo taikymo sritį patenkančioje bendradarbiavimo srityje. Šie specialūs susitarimai yra neatsiejama bendrų dvišalių šiuo Susitarimu reglamentuojamų santykių dalis ir jiems taikoma šiuo Susitarimu nustatyta bendra institucinė sistema.

320 STRAIPSNIS

Priedai, protokolai ir išnašos

Šio Susitarimo priedai, protokolai ir išnašos yra neatskiriamos jo dalys.

321 STRAIPSNIS

Naujų Europos Sąjungos valstybių narių įstojimas

1. Europos Sąjunga informuos Kirgizijos Respubliką apie visus trečiųjų šalių prašymus dėl stojimo į Europos Sąjungą.
2. Europos Sąjunga praneša Kirgizijos Respublikai apie bet kokios sutarties dėl trečiosios šalies stojimo į Europos Sąjungą (toliau – Stojimo sutartis) įsigaliojimą.
3. Naujoji Europos Sąjungos valstybė narė prie šio Susitarimo prisijungia Bendradarbiavimo tarybos nustatytais sąlygomis. Jei 4 dalyje nenurodyta kitaip, prisijungimas įsigalioja nuo naujosios valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą dienos, o šis Susitarimas iš dalies pakeičiamas Bendradarbiavimo tarybos sprendimu, kuriuo nustatomos prisijungimo sąlygos.
4. Naujajai Europos Sąjungos valstybei narei ir Kirgizijos Respublikai IV antraštinė dalis taikoma nuo šios naujosios valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

5. Siekdamas palengvinti šio straipsnio 4 dalies įgyvendinimą nuo Stojimo sutarties pasirašymo dienos, prekybos klausimams skirta sudėti veikiantis Bendradarbiavimo komitetas išnagrinėja visą stojimo poveikį šiam Susitarimui. Bendradarbiavimo komitetas priima sprendimą dėl būtinų šio Susitarimo 8-A, 8-C ir 9 priedų techninių pakeitimų ir kitų būtinų pataisymų arba pereinamojo laikotarpio priemonių. Visi Bendradarbiavimo komiteto sprendimai įsigalioja naujosios valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą dieną.

322 STRAIPSNIS

Privačių asmenų teisės

Nė viena šio Susitarimo nuostata nereiškia, kad asmenims suteikiama teisių ar nustatoma pareigų, išskyrus pagal tarptautinę viešąją teisę nustatytas Šalių tarpusavio teises ir pareigas, ar leidžiama šį Susitarimą tiesiogiai taikyti Šalių vidaus teisinėse sistemose.

323 STRAIPSNIS

Galimybė visuomenei susipažinti su oficialiais dokumentais

Šis Susitarimas nedaro poveikio atitinkamų Šalių teisės aktų dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais taikymui.

324 STRAIPSNIS

Trukmė

Šis Susitarimas galioja neribotą laiką.

325 STRAIPSNIS

Termino „Šalys“ apibrėžtis

Šiame susitarime terminas „Šalys“ – Europos Sąjunga ar jos valstybės narės arba Europos Sąjunga ir jos valstybės narės pagal atitinkamas jų kompetencijos sritis ir Kirgizijos Respublika.

326 STRAIPSNIS

Nutraukimas

Bet kuri Šalis diplomatiniais kanalais pateikiamu rašytiniu pranešimu gali pranešti kitai Šaliai apie ketinimą nutraukti šį Susitarimą. Nutraukimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams nuo pranešimo gavimo dienos.

327 STRAIPSNIS

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas sudaromas dviem egzemplioriais anglų, airių, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir kirgizų bei rusų kalbomis; visi tekstai yra vienodai autentiški.

TAI PATVIRTINDAMI, šį Susitarimą pasirašė toliau nurodyti tinkamai įgalioti atstovai.

Priimta ... .. m. ... .. d.

Belgijos vardu

Bulgarijos vardu

Čekijos vardu

Danijos vardu

Vokietijos vardu

Estijos vardu

Airijos vardu

Graikijos vardu

Ispanijos vardu

Prancūzijos vardu

Kroatijos vardu

Italijos vardu
Kipro vardu
Latvijos vardu
Lietuvos vardu
Liuksemburgo vardu
Vengrijos vardu
Maltos vardu
Nyderlandų vardu
Austrijos vardu
Lenkijos vardu
Portugalijos vardu
Rumunijos vardu
Slovėnijos vardu
Slovakijos vardu
Suomijos vardu
Švedijos vardu
Europos Sąjungos vardu
Kirgizijos Respublikos vardu

2 PRIEDAS

EKSPORTO MUITAI, MOKESČIAI ARBA KITI PRIVALOMIEJI MOKĖJIMAI

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
1206 00 100 0	- skirtos sėjai	10 %, bet ne mažiau kaip 15 EUR / 1 000 kg
1206 00 910 0	- - gliaudytos; su pilkai ir baltai dryžuotais lukštais	10 %, bet ne mažiau kaip 15 EUR / 1 000 kg
1206 00 990 0	- - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 15 EUR / 1 000 kg
2505 10 000 0	silikatiniai smėliai ir kvarciniai smėliai	50 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2505 90 000 0	kiti	50 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2506 10 000 0	- - kvarcas	50 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2514 00 000 0	Skalūnai, grubiai aplyginti ar neaplyginti, arba tik suskaldyti arba nesuskaldyti pjaunant arba kitu būdu į stačiakampius (įskaitant kvadratinius) blokus arba plokštes	50 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2515 11 000 0	- - neapdorotas ar grubiai aplygintas	100 %, bet ne mažiau kaip 50 EUR / 1 000 kg
2515 12 000 0	- - tiktai suskaldytas pjaunant ar kitu būdu į stačiakampius (įskaitant kvadratinius) blokus arba plokštes	100 %, bet ne mažiau kaip 50 EUR / 1 000 kg
2515 20 000 0	- ekausinas ir kiti kalkakmeniai, skirti paminklams ar statybai; alebastras	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2516 11 000 0	- granitas: - - neapdorotas ar grubiai aplygintas	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2516 12 000 0	- granitas: - - tiktai suskaldytas pjaunant ar kitu būdu į stačiakampius (įskaitant kvadratinius) blokus arba plokštes	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
2516 90 000 0	- kiti paminklams ar statybai skirti akmenys	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2518 10 000 0	- nedegtas ar nesukepintas dolomitas	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2521 00 000 0	Klintonis fliusas; klintys ir kiti kalkakmeniai, naudojami kalkių arba cemento gamyboje	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2601 11 000 0	- - neaglomeruoti	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2601 12 000 0	- - aglomeruoti	30 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
2603 00 000 0	Vario rūdos ir koncentratai	30 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2604 00 000 0	Nikelio rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2605 00 000 0	Kobalto rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2606 00 000 0	Aliuminio rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2607 00 000 1	- kurių sudėtyje esantis švinas sudaro ne mažiau kaip 45 % masės	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2607 00 000 9	- kiti	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2608 00 000 0	Cinko rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2609 00 000 0	Alavo rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2610 00 000 0	Chromo rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2611 00 000 0	Volframo rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2613 10 000 0	- iškaitinti	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2613 90 000 0	- kiti	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2616 90 000 0	- kiti	30 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2617 10 000 0	- stibio rūdos ir koncentratai	25 %, bet ne mažiau kaip 60 EUR / 1 000 kg
2617 90 000 0	- kiti	50 %, bet ne mažiau kaip 100 EUR / 1 000 kg
2709 00 100 9	- - kitos	5 %

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
2710 12 450 0	----- kurių oktaninis skaičius (nustatytas tiriamuoju metodu) ne mažesnis kaip 95, bet mažesnis kaip 98	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 12 490 0	----- kurių oktaninis skaičius (nustatytas tiriamuoju metodu) ne mažesnis kaip 98	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 12 510 0	----- kurių oktaninis skaičius (nustatytas tiriamuoju metodu) mažesnis kaip 98	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 12 590 0	----- kurių oktaninis skaičius (nustatytas tiriamuoju metodu) ne mažesnis kaip 98	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 421 0	----- vasara	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 422 0	----- žiema	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 460 0	----- kurių sudėtyje esanti siera sudaro daugiau kaip 0,05 % masės, bet ne daugiau kaip 0,2 % masės	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 510 9	----- kitas	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 550 9	----- kitas	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 620 9	----- kitas	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 710 0	----- skirtos specifiniams procesams	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 19 980 0	----- kitos tepalinės alyvos ir kitos alyvos	formulę žr. nuorodoje (****)
2710 99 000 0	-- kitos	formulę žr. nuorodoje (****)
4101 20 100 0	-- šviežios odos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 20 300 0	-- drėgnai sūdytos odos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 20 500 0	-- džiovintos arba sausai sūdytos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 20 800 0	-- kitos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 50 100 0	-- šviežios	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
4101 50 300 0	-- drėgnai sūdytos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 50 500 0	-- džiovintos arba sausai sūdytos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 50 900 0	-- kitos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4101 90 000 0	- kitos, įskaitant kruponus (nugarenos dalis), puskruponius ir papilvių odas	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4102 10 100 0	-- ėriukų	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4102 10 900 0	-- kitos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4102 21 000 0	-- pikeliuotos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4102 29 000 0	-- kitos	20 %, bet ne mažiau kaip 200 EUR / 1 000 kg
4104 11 100 0	--- vientisos galvijų (įskaitant buivolus) odos, kurių vienos paviršiaus plotas ne didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 11 510 0	----- vientisos odos, kurių vienos paviršiaus plotas didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 11 590 0	----- kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 11 900 0	----- kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 19 100 0	--- vientisos galvijų (įskaitant buivolus) odos, kurių vienos paviršiaus plotas ne didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 19 510 0	----- vientisos odos, kurių vienos paviršiaus plotas didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 19 590 0	----- kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 19 900 0	----- kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 41 190 0	----- kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
4104 41 510 0	- - - - - vientisos odos, kurių vienos paviršiaus plotas didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 41 590 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 41 900 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 49 190 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 49 510 0	- - - - - vientisos odos, kurių vienos paviršiaus plotas didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 49 590 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4104 49 900 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4105 10 000 0	- drėgnos (įskaitant šlapiąsias odas)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4105 30 900 0	- - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4106 21 000 0	- drėgnos (įskaitant šlapiąsias odas)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4106 22 900 0	- - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4106 40 900 0	- - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 11 110 0	- - - - - veršeniškės	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 11 190 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 11 900 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 12 110 0	- - - - - veršeniškės	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 12 190 0	- - - - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 12 910 0	- - - - - galvijų (įskaitant buivolus) odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 12 990 0	- - - - - arklinių šeimos gyvūnų odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
4107 19 100 0	- - - galvijų (įskaitant buivolus) odos, kurių vienos paviršiaus plotas ne didesnis kaip 28 kvadratinės pėdos (2,6 m ²)	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 19 900 0	- - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 91 100 0	- - - padinės	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 91 900 0	- - - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 92 100 0	- - - galvijų (įskaitant buivolus) odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 92 900 0	- - - arklinių šeimos gyvūnų odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 99 100 0	- - - galvijų (įskaitant buivolus) odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4107 99 900 0	- - - arklinių šeimos gyvūnų odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4112 00 000 0	Išdirbtos avių arba ėriukų odos, toliau apdorotos po rauginimo arba krasto pagaminimo, įskaitant odas, išdirbtas į pergamentą, be vilnos, skeltinės arba neskeltnės, išskyrus išdirbtas odas, priskiriamas 41.14 pozicijai	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4113 10 000 0	- ožkų arba ožiukų	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4113 90 000 0	- kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4114 10 100 0	- - avių arba ėriukų zomša	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4114 10 900 0	- - kitų gyvūnų zomša	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4114 20 000 0	- lakinės odos ir lakinės laminuotos odos; metalizuotos odos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4115 10 000 0	- kompozicinės odos, daugiausia sudarytos iš išdirbtų odų arba iš odos pluoštų, plokščios, lakštinės arba juostinės, suvyniotos į ritinius arba nesuvyniotos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
4115 20 000 0	- atraizos ir kitos išdirbtų odų arba kompozicinių odų atliekos, netinkamos odos dirbiniams gaminti; odos dulkės ir milteliai	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
4707 10 000 0	- nebalintas kraftpopieris ar kartonas arba gofruotas popierius ar kartonas	10 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
4707 20 000 0	- kitas popierius arba kartonas, daugiausia pagamintas iš balintos cheminės plaušienos, kurio visa masė nedažyta	10 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
4707 30 100 0	- - seni ir neparduoti laikraščiai bei žurnalai, telefonų knygos, brošiūros ir spausdinta reklaminė medžiaga	10 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
4707 30 900 0	- - kitos	10 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
4707 90 100 0	- - kitos, įskaitant nerūšiuotas atliekas	10 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
4707 90 900 0	- - kitos, įskaitant rūšiuotas atliekas	10 %, bet ne mažiau kaip 70 EUR / 1 000 kg
5101 11 000 0	- - kirpta vilna	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5101 19 000 0	- - kita	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5101 21 000 0	- - kirpta vilna	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5101 29 000 0	- - kita	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5101 30 000 0	- karbonizuota	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5102 20 000 0	- šiuurkščiavilnių gyvūnų plaukai	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5103 10 100 0	- - nekarbonizuotos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5103 10 900 0	- - karbonizuotos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
5103 20 000 0	- kitos vilnos arba švelniavilnių gyvūnų plaukų atliekos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5103 30 000 0	- šiurkščiavilnių gyvūnų plaukų atliekos	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5104 00 000 0	Vilnos arba švelniavilnių arba šiurkščiavilnių gyvūnų plaukų išplaušinta žaliava	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5105 10 000 0	- sukaršta vilna	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5105 21 000 0	- - šukuotos vilnos gabalai	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5105 29 000 0	- - kita	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5105 39 000 0	- - kitų	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5105 40 000 0	- sukaršti arba šukuoti šiurkščiavilnių gyvūnų plaukai	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5106 10 100 0	- - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5106 10 900 0	- - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5106 20 100 0	- - kurių sudėtyje vilna ir švelniavilnių gyvūnų plaukai sudaro ne mažiau kaip 85 % masės	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5106 20 910 0	- - - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5106 20 990 0	- - - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 10 100 0	- - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 10 900 0	- - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 20 100 0	- - - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 20 300 0	- - - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 20 510 0	- - - - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 20 590 0	- - - - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 20 910 0	- - - - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5107 20 990 0	- - - - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5108 10 100 0	- - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5108 10 900 0	- - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
5108 20 100 0	- - nebalinti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
5108 20 900 0	- - kiti	10 %, bet ne mažiau kaip 90 EUR / 1 000 kg
7106 91 000 9	- - - kitas	25 %
7106 92 000 0	- - pusiau apdorotas	25 %
7108 12 000 9	- - - kitas	25 %
7108 13 800 0	- - - kitas	15 %
7108 20 000 9	- - kitas	15 %
7118 90 000 0	- kitos	25 %
7204 10 000 0	- ketaus atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 21 100 0	- - - kurio sudėtyje esantis nikelis sudaro ne mažiau kaip 8 % masės	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 21 900 0	- - - kiti	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 29 000 0	- - kiti	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 30 000 0	- alavuotosios geležies arba alavuotojo plieno atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 41 100 0	- - - tekimo drožlės, kitos drožlės, skeveldros, frezavimo atliekos, pjuvenos	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 41 910 0	- - - - surištos į ryšulius	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 41 990 0	- - - - kitos	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 49 100 0	- - - sutrupintos (susmulkintos)	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 49 300 0	- - - - surištos į ryšulius	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 49 900 0	- - - - kitos	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7204 50 000 0	- laužo liejiniai, perlydyti	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7404 00 100 0	- rafinuotojo vario	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7404 00 910 0	- - vario-cinko netauriųjų lydinių (žalvario)	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7404 00 990 0	- - kitų	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7503 00 100 0	- nelegiruotojo nikelio	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7503 00 900 0	- nikelio lydinių	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg

SS kodas	Aprašymas	Muito norma
7602 00 110 0	- - tekimo drožlės, drožlės, atraižos, frezavimo atliekos, pjuvenos ir pjaustymo atliekos; dažytų, apvilktų arba tarpusavyje sujungtų lakštų ir folijos, kurių storis (neįskaitant jokio pagrindo storio) ne didesnis kaip 0,2 mm, atliekos	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7602 00 190 0	- - kitos (įskaitant gamybos metu išbrokuotus dirbinius)	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7602 00 900 0	- laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7802 00 000 0	Švino atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
7902 00 000 0	Cinko atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8101 97 000 0	- - atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8102 97 000 0	- - atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8103 30 000 0	- atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8104 20 000 0	- atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8105 30 000 0	- atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8106 00 100 0	- neapdorotas bismutas; atliekos ir laužas; milteliai	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8107 30 000 0	- atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8108 30 000 0	- atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg
8109 30 000 0	- atliekos ir laužas	15 %, bet ne mažiau kaip 150 \$ / 1 000 kg

***** Neapdorotų alyvų eksporto muitų formulė,

kai neapdorotų alyvų pasaulinės kainos (P.k.) yra:

$\leq 109,5$ \$/t

$> 109,5$, bet ≤ 146 \$/t

> 146 , bet $\leq 182,5$ \$/t

$> 182,5$ \$/t

Muito norma

0

$\leq 0,35$ (P.k. – 109,5) \$/t

$\leq 12,78$ \$/t + 0,45 (P.k. – 146) \$/t

$\leq 29,2$ \$/t + 0,65 (P.k. – 182,5) \$/t

GEOGRAFINĖS NUORODOS. ŠALIŲ TEISĖS AKTAI IR
REGISTRAVIMO IR KONTROLĖS ELEMENTAI

A SKIRSNIS

ŠALIŲ TEISĖS AKTAI

Kirgizijos Respublikos teisės aktai:

- Kirgizijos Respublikos civilinis kodeksas (II dalies V skirsnis ir jo įgyvendinimo aktai¹);
- Kirgizijos Respublikos prekių ženklų, paslaugų ženklų ir prekių kilmės vietos nuorodų įstatymas ir jo įgyvendinimo aktai²;

---

¹ *Erkin Too*, 1998 02 27, N 18-25; *Vedomosti Jogorku Kenesha Kyrgyzskoi Respubliki*, 1998, N6, p. 226.

² *Vedomosti Jogorku Kenesha Kyrgyzskoi Respubliki*, 1998, N 3, p. 68; *Erkin Too*, 1998 01 28, N 8-9; *Normativnye akty Kyrgyzskoi Respubliki*, 1998, N 2; *Normativnye akty Kyrgyzskoi Respubliki*, 2008 02, N 7.

Europos Sąjungos teisės aktai:

- 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų ir jo įgyvendinimo aktai¹;
- 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007², visų pirma 92–111 straipsniai dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų, ir jo įgyvendinimo aktai;
- 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklavimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89³ ir jo įgyvendinimo aktai;
- 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/787 dėl spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo, spiritinių gėrimų pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus, spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos ir žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų naudojimo gaminant alkoholinius gėrimus, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 110/2008⁴;

---

¹ ES OL L 343, 2012 12 14, p. 1.

² ES OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

³ ES OL L 39, 2008 2 13, p. 16.

⁴ ES OL L 130, 2019 5 17, p. 1.

- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91¹, ir jo įgyvendinimo aktai.

B SKIRSNIS

GEOGRAFINIŲ NUORODŲ REGISTRAVIMO IR KONTROLĖS ELEMENTAI

- Atitinkamoje teritorijoje saugomų geografinių nuorodų registras;
- administracinis tikrinimo, ar geografinėmis nuorodomis nurodomos prekės, kurių kilmės vieta – vienos iš Šalių teritorija, regionas ar vietovė, kurioje konkreti prekės kokybė, reputacija ar kita ypatybė neabejotinai susijusi su tos prekės geografinė kilmė, procesas;
- reikalavimas, kad registruotas pavadinimas atitiktų vieną ar daugiau konkrečių produktų, kurių produkto specifikacija yra nustatyta ir gali būti keičiama tik taikant tinkamą administracinį procesą;
- gamybos kontrolės nuostatos;
- registruotų pavadinimų apsaugos užtikrinimas tinkamais valdžios institucijų administraciniais veiksmais;

---

¹ ES OL L 84, 2014 3 20, p. 14.

- teisinės nuostatos, kuriomis nustatyta, kad registruotą pavadinimą gali naudoti bet kuris atitinkamą produkto specifikaciją atitinkančiais produktais prekiaujantis fizinis ar juridinis asmuo;
- su registruotais terminais visiškai arba iš dalies sutampančių terminų, bendrinėje kalboje paplitusių terminų, pavyzdžiui, bendrinių prekių pavadinimų, ir terminų, kuriuos sudaro arba kuriuose yra augalų arba gyvūnų veislių pavadinimai, registravimo, taip pat atsisakymo juos registruoti, nuostatos. Tokiomis nuostatomis turi būti atsižvelgiama į visų susijusių šalių teisėtus interesus;
- geografinių nuorodų ir prekių ženklų ryšio taisyklės, pagal kurias numatoma ribota teisių, suteikiamų pagal prekių ženklų teisę, išimtis, pagal kurią ankstesnio prekių ženklo buvimas neužkerta kelio registruoti ir naudoti registruotos geografinės nuorodos pavadinimo, išskyrus tuos atvejus, kai dėl prekių ženklo žinomumo ir jo naudojimo trukmės vartotojai būtų klaidinami tokios geografinės nuorodos registravimo ir naudojimo produktams, kurių neapima prekių ženklas, pavadinti;
- bet kurio atitinkamoje geografinėje vietovėje įsisteigusio gamintojo, kuriam taikoma kontrolės sistema, teisė gaminti produktą, kurio etiketėje nurodomas saugomas pavadinimas, jei tas gamintojas laikosi produkto specifikacijų;
- prieštaravimo procedūra, kuria sudaroma galimybė atsižvelgti į subjektų, anksčiau vartojusių pavadinimus, teisėtus interesus, nepriklausomai nuo to, ar tie pavadinimai saugomi kaip intelektinė nuosavybė, ar ne.

PRIEŠTARAVIMO PROCEDŪROS KRITERIJAI

1. Į prieštaravimo procedūrą įtraukiami elementai:
  - a) pavadinimų ir jų transkripcijų lotyniškais ar kirgizų kalbos rašmenimis sąrašas;
  - b) produkto tipas;
  - c) kvietimas:
    - i) Europos Sąjungoje – visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, išskyrus įsisteigusius ar gyvenančius Kirgizijos Respublikoje, arba
    - ii) Kirgizijos Respublikoje – visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, išskyrus įsisteigusius ar gyvenančius Europos Sąjungos valstybėje narėje,kurie turi teisėtų interesų, teikti tinkamai pagrįstus prieštaravimo dėl geografinės nuorodos apsaugos pareiškimus.
2. 3 dalyje nurodytus prieštaravimo pareiškimus Europos Komisija arba Kirgizijos Respublika turi gauti per du mėnesius nuo informacinio pranešimo paskelbimo dienos.

3. Prieštaravimo pareiškimai bus priimti tik tuo atveju, jeigu bus gauti per 2 dalyje nurodytą terminą ir:

a) jeigu juose bus įrodyta, kad siūlomas saugoti pavadinimas:

- i) sutampa su augalo veislės (įskaitant vynininių vynuogių veisles) ar gyvūno veislės pavadinimu ir todėl vartotojams gali kilti abejonių dėl tikrosios produkto kilmės;
- ii) yra homonimiškas pavadinimas, kurį perskaitęs vartotojas gali klaidingai manyti, kad produktas kilęs iš kitos teritorijos;
- iii) dėl prekės ženklo reputacijos, žinomumo ir naudojimo trukmės gali vartotojui sudaryti klaidingą įspūdį apie tikrąjį produkto tapatumą, arba
- iv) kelia pavojų visiškai ar iš dalies tapačiam pavadinimui, prekės ženklui arba produktams, kurie teisėtai buvo rinkoje ne mažiau kaip penkerius metus iki prieštaravimo paskelbimo dienos, arba

b) pateikiami išsamūs duomenys, rodantys, kad pavadinimas, kurį prašoma saugoti ir įregistruoti, yra bendrinis.

4. 3 dalyje išvardytus kriterijus vertina kompetentingos institucijos susijusios Šalies atitinkamų teritorijų atžvilgiu. Atitinkama teritorija, kalbant apie intelektinės nuosavybės teises, laikoma tik ta teritorija ar teritorijos, kuriose tokios teisės yra saugomos.

SAUGOTINOS PRODUKTŲ GEOGRAFINĖS NUORODOS

A SKIRSNIS

KIRGIZIJOS RESPUBLIKOJE SAUGOTINOS
EUROPOS SĄJUNGOS PRODUKTŲ GEOGRAFINĖS NUORODOS

1. Žemės ūkio produktų ir maisto produktų, išskyrus vynus, spiritinius gėrimus ir aromatizuotus vynus, sąrašas

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
AT	Steirisches Kurbiskernöl	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)		Штайришес Кюрбискернөл
AT	Tiroler Speck	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Тиролер Шпек
AT	Vorarlberger Bergkäse	Sūris		Форарльбергер Бергезе
BE	Jambon d'Ardenne	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Жамбоң Д'Арден
BG	Българско розово масло	Eteriniai aliejai	Bulgarsko rozovo maslo	Българско розово масло
CZ	Budějovické pivo	Alus		Будейовицке пиво

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizu kalbos rašmenimis
CZ	Budějovický měšťanský var	Alus		Будейовицки мештански вар
CZ	České pivo	Alus		Ческе пиво
CZ	Českobudějovické pivo	Alus		Ческобудейовицке пиво
CZ	Žatecký chmel	Kiti Sutarties I priede išvardyti produktai (prieskoniai ir kt.)		Жатецки хмел
DE	Bayerisches Bier	Alus		Байеришес Бир
DE	Münchener Bier	Alus		Мюнхенер Бир
DE	Nürnberger Bratwürste / Nürnberger Rostbratwürste	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Нюрнбергер Братвюрсте / Нюрнбергер Ростбратвюрсте
DK	Danablu	Sūris		Данаблю
EL	Ακτινίδιο Περίας	Švieži arba perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdai	Aktinidio Pierias	Актинидио Пиериас
EL	Ελιά Καλαμάτας	Švieži arba perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdai	Elia Kalamatas	Элиа Каламатас
EL	Καλαμάτα	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)	Kalamata	Каламата
EL	Κεφαλογραβιέρα	Sūris	Kefalograviera	Кефалогравиера
EL	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)	Kolymvari Chanion Kritis	Колимвари Ханьон Критис
EL	Κρόκος Κοζάνης	Kiti Sutarties I priede išvardyti produktai (prieskoniai ir kt.)	Krokos Kozanis	Крокос Козанис

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizu kalbos rašmenimis
EL	Μαστίχα Χίου	Natūralūs lipai ir dervos	Masticha Chiou	Мастиха Хиу
EL	Πράσινες Ελιές Χαλκιδικής	Švieži arba perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdai	Prasines Elies Chalkidikis	Прасинес Элиес Халькидикис
EL	Σητεία Λασιθίου Κρήτης	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)	Sitia Lasithiou Kritis	Сития Ласитхиу Критис
EL	Φέτα	Sūris	Feta	Фета
ES	Azafrán de la Mancha	Kiti Sutarties I priede išvardyti produktai (prieskoniai ir kt.)		Азафран де ла Манча
ES	Baena	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)		Баэна
ES	Cítricos Valencianos / Cítrics Valencians	Švieži arba perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdai		Ситрикос Валенсианос/Ситрикс Валенсианс
ES	Jabugo (ex Jamón de Huelva)	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Хабуго (экс Хамон де Уельва)
ES	Jamón de Teruel	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Хамон де Теруэль
ES	Jijona	Duona, pyragaičiai, pyragai, konditerijos gaminiai, sausainiai ir kiti kepiniai		Хихона
ES	Priego de Córdoba	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)		Приего де Кордоба
ES	Queso Manchego	Sūris		Кесо Манчего

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizu kalbos rašmenimis
ES	Sierra de Segura	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)		Сьерра де Сегура
ES	Sierra Mágina	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)		Сьерра Махина
ES	Turrón de Alicante	Duona, pyragaičiai, pyragai, konditerijos gaminiai, sausainiai ir kiti kepiniai		Туррон де Аликанте
FR	Beurre Charentes-Poitou	Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)		Бер Шарант-Пуату
FR	Brie de Meaux	Sūris		Бри де Мо
FR	Camembert de Normandie	Sūris		Камамбер де Норманди
FR	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Канар а фуа гра дю Суд-Уэст (Шалос, Гасконь, Жер, Ланд, Перигор, Куэрс)
FR	Charolais de Bourgogne	Šviežia mėsa (ir subproduktai)		Шароле де Бургонь
FR	Comté	Sūris		Конте
FR	Crème d'Isigny	Kiti gyvūniniai produktai (kiaušiniai, medus, įvairūs pieno produktai, išskyrus sviestą, ir kt.)		Крем д'Исиньи
FR	Emmental de Savoie	Sūris		Эмменталь де Савуа
FR	Gruyère	Sūris		Груйер

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizu kalbos rašmenimis
FR	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence	Eteriniai aliejai		Үл эссенсель де лаванд де От-Прованс
FR	Jambon de Bayonne	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Жамбоң де Байонн
FR	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits	Švieži arba perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdai		Прюно д'Ажен; Прюно д'Ажен ми-кюи
FR	Reblochon / Reblochon de Savoie	Sūris		Реблошон/Реблошон де Савуа
FR	Roquefort	Sūris		Рокфор
HU	Szegedi szalámi / Szegedi téliszalámi	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Сегеди салами / Сегеди телисалами
IT	Aceto Balsamico di Modena	Kiti Sutarties I priede išvardyti produktai (prieskoniai ir kt.)		Ачето Бальсамико ди Модена
IT	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Kiti Sutarties I priede išvardyti produktai (prieskoniai ir kt.)		Ачето бальсамико традиционале ди Модена
IT	Asiago	Sūris		Азиаго
IT	Bresaola della Valtellina	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Брезаола делла Вальтеллина
IT	Fontina	Sūris		Фонтина
IT	Gorgonzola	Sūris		Горгонзола
IT	Grana Padano	Sūris		Грана Падано

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizu kalbos rašmenimis
IT	Mortadella Bologna	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Мортаделла Болонья
IT	Mozzarella di Bufala Campana	Sūris		Моцарелла ди Буфала Кампана
IT	Parmigiano Reggiano	Sūris		Пармиджано Реджано
IT	Pecorino Romano	Sūris		Пекорино Романо
IT	Prosciutto di Parma	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Прошутто ди Парма
IT	Prosciutto di San Daniele	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Прошутто ди Сан Даньеле
IT	Prosciutto Toscano	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Прошутто Тоскано
IT	Provolone Valpadana	Sūris		Проволоне Вальпадана
IT	Taleggio	Sūris		Таледжо
NL	Edam Holland	Sūris		Эдам Холланд
NL	Gouda Holland	Sūris		Гауда Холланд
PT	Queijo S. Jorge	Sūris		Кеихо Сан Хорхе
SI	Kranjska Klobasa	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Краньска Клобаса
SI	Kraški pršut	Mėsos produktai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)		Крашки пршут

2. Spiritinių gėrimų sąrašas

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
AT	Inländerrum	Spiritinis gėrimas		Инлендеррум
AT	Jägertee / Jagertee / Jagatee	Spiritinis gėrimas		Ягерте
CY	Ζιβανία / Τζιβανία / Ζιβάνα	Spiritinis gėrimas	Zivania	Зивания
DE/AT/BE	Korn / Kornbrand	Spiritinis gėrimas		Корн/Корнбранд
EL/CY	Ούζο	Spiritinis gėrimas	Ouzo	Узо
ES	Brandy de Jerez	Spiritinis gėrimas		Бренди де Херес
ES	Pacharán Navarro	Spiritinis gėrimas		Пачаран Наварро
FI	Suomalainen Marjalikööri / Suomalainen Hedelmälikööri / Finsk Bärlikör / Finsk Frukttlikör / Finnish berry liqueur / Finnish fruit liqueur	Spiritinis gėrimas		Суомалайнен Марьяликөри/ Суомалайнен Хедельмяликөри/Финск Бярликөр/Финск Фруктиликөр/Финиш берри ликөр/Финниш фрут ликөр
FI	Suomalainen Vodka / Finsk Vodka / Vodka of Finland	Spiritinis gėrimas		Суомалайнен Водка/Финск Водка/Водка оф Финленд
FR	Armagnac	Spiritinis gėrimas		Арманьяк
FR	Calvados	Spiritinis gėrimas		Кальвадос
FR	Cognac/Eau de vie de Cognac/Eau de vie des Charentes	Spiritinis gėrimas		Коньяк/ О де ви де коньяк/ О де ви де Шарант

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
HU	Pálinka	Spiritinis gėrimas		Палинка
HU	Törkölypálinka	Spiritinis gėrimas		Төркөлипалинка
IE	Irish Cream	Spiritinis gėrimas		Айриш Крем
IE	Irish Whiskey / Uisce Beatha Eireannach / Irish Whisky	Spiritinis gėrimas		Айриш Виски/Ишке баха Эреннах/Айриш Виски
IT	Grappa	Spiritinis gėrimas		Граппа
LT	Originali lietuviška degtinė / Original Lithuanian vodka	Spiritinis gėrimas		Оригинали лиетувишка дегтине/Ориджинал литуаниан водка
NL/BE/DE/FR	Genièvre / Jenever / Genever	Spiritinis gėrimas		Женьевре/Женевер/Женевер
PL	Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass / Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej	Spiritinis gėrimas		Хербал водка фром зе норз Подласи Лоулэнд ароматайзд виз эн экстракт оф бизон грас/Вудка зелова з Низины Пулноцноподляскей ароматизована екстрактем з травы
PL	Polish Cherry	Spiritinis gėrimas		Полиш Черри
PL	Polska Wódka / Polish Vodka	Spiritinis gėrimas		Польска Водка/Полиш Водка
SE	Svensk Vodka / Swedish Vodka	Spiritinis gėrimas		Свенск Водка/Свидиш Водка

3. Vynu sąrašas

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
BG	Дунавска равнина	Vynas	Danube Plain	Дунавска равнина
BG	Тракийска низина	Vynas	Thracian Lowlands	Тракийска низина
CY	Κομμανδάρια	Vynas	Commandaria	Коммандария
DE	Mosel	Vynas		Мозель
DE	Rheingau	Vynas		Рейнгау
DE	Rheinhessen	Vynas		Райнхессен
EL	Σάμος	Vynas	Samos	Самос
ES	Cariñena	Vynas		Кариньена
ES	Cataluña/ Catalunya	Vynas		Каталунья
ES	Cava	Vynas		Кава
ES	Empordà	Vynas		Эмпорда
ES	Jerez-Xérès-Sherry / Jerez / Xérès / Sherry	Vynas		Херес-Шерри
ES	La Mancha	Vynas		Ла Манча
ES	Málaga	Vynas		Малага
ES	Navarra	Vynas		Наварра
ES	Priorat	Vynas		Приорат
ES	Rías Baixas	Vynas		Риас Байшас
ES	Ribera del Duero	Vynas		Рибера дель Дуэро
ES	Rioja	Vynas		Рьоха
ES	Rueda	Vynas		Руэда

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
ES	Somontano	Vynas		Сомонтано
ES	Toro	Vynas		Торо
ES	Valdepeñas	Vynas		Вальдепеньяс
ES	Valencia	Vynas		Валенсия
FR	Alsace / Vin d'Alsace	Vynas		Эльзас/Ваң д'Эльзас
FR	Anjou	Vynas		Анжу
FR	Beaujolais	Vynas		Божоле
FR	Bordeaux	Vynas		Бордо
FR	Bourgogne	Vynas		Бургонь
FR	Chablis	Vynas		Шабли
FR	Champagne	Vynas		Шампань
FR	Châteauneuf-du-Pape	Vynas		Шато неф-дю-Пап
FR	Coteaux du Languedoc / Languedoc	Vynas		Кото дю Лангедок/Лангедок
FR	Côtes de Provence	Vynas		Кот де Прованс
FR	Côtes du Rhône	Vynas		Кот дю Рон
FR	Côtes du Roussillon	Vynas		Кот дю Руссийон
FR	Graves	Vynas		Грав
FR	Haut-Médoc	Vynas		О-Медок
FR	Margaux	Vynas		Марго
FR	Médoc	Vynas		Медок
FR	Saint-Émilion	Vynas		Сэн-Эмильон
FR	Sauternes	Vynas		Сотерн
FR	Touraine	Vynas		Турен

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
FR	Val de Loire	Vynas		Валь де Луар
HR	Dingač	Vynas		Дингач
HU	Tokaj / Tokaji	Vynas		Токай / Токайи
IT	Asti	Vynas		Асти
IT	Brunello di Montalcino	Vynas		Брунелло ди Монтальчино
IT	Chianti	Vynas		Кьянти
IT	Conegliano Valdobbiadene – Prosecco / Conegliano – Prosecco / Valdobbiadene – Prosecco	Vynas		Конельяно Вальдобьядене-Просекко/Конельяно-Просекко/Вальдобьядене-Просекко
IT	Franciacorta	Vynas		Франчакорта
IT	Lambrusco di Sorbara	Vynas		Ламбуско ди Сорбара
IT	Lambrusco Grasparossa di Castelvetro	Vynas		Ламбуско Граспаросса ди Кастельветро
IT	Montepulciano d'Abruzzo	Vynas		Абруццо
IT	Prosecco	Vynas		Просекко
IT	Soave	Vynas		Соаве
IT	Toscano / Toscana	Vynas		Тоскано/Тоскана
IT	Vino Nobile di Montepulciano	Vynas		Вино Нобиле ди Монтепульчано
PT	Alentejo	Vynas		Алентехо
PT	Bairrada	Vynas		Байрадда

Valstybė narė	Saugotinas pavadinimas	Produktų kategorija	Transkripcija lotyniškais rašmenimis	Transkripcija kirgizų kalbos rašmenimis
PT	Dão	Vynas		Дао
PT	Douro	Vynas		Дуро
PT	Madeira / Madera / Vinho da Madeira / Madeira Wein / Madeira Wine / Vin de Madère / Vino di Madera / Madeira Wijn	Vynas		Мадейра/Мадера/Винью да Мадейра/Мадейра Вайн/Мадейра Вайн/Ваң де Мадер/Вино ди Мадера/Мадейра Вейн
PT	Lisboa	Vynas		Лисбоа
PT	Porto / Oporto / Vinho do Porto / Vin de Porto / Port / Port Wine / Portwein / Portvin / Portwijn	Vynas		Порто/Опорто/Винью до Порто/Ваң де Порто/Порт/Порт Вайн/Портвейн/Портвин/Портвейн
PT	Setúbal/Península de Setúbal	Vynas		Сетубал/Пенинсула де Сетубал
PT	Tejo	Vynas		Техо
PT	Vinho Verde	Vynas		Винью Верде
RO	Cotnari	Vynas		Котнари
RO	Dealu Mare	Vynas		Дялу Маре
RO	Murfatlar	Vynas		Мурфатлар
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj	Vynas		Виноградницка область Токай

B SKIRSNIS

EUROPOS SAJUNGOJE SAUGOTINOS KIRGIZIJOS RESPUBLIKOS PRODUKTŲ GEOGRAFINĖS NUORODOS

– XXX

– XXX

VIEŠIEJI PIRKIMAI

1 SKIRSNIS

CENTRINĖS VALDŽIOS SUBJEKTAI

Ribiniai dydžiai

Jeigu šiame priede nenurodyta kitaip ir laikantis šio skirsnio pastabų ir 5 skirsnio bendrųjų pastabų, 9 skyrius taikomas šio skirsnio A ir B poskirsniuose išvardytiems Šalių perkantiesiems subjektams, jei viešojo pirkimo vertė lygi šiems ribiniams dydžiams arba juos viršija:

- a) 130 000 specialiųjų skolinimosi teisių (SST) visoms prekėms;
- b) 130 000 SST 4 skirsnyje nurodytoms paslaugoms;
- c) 5 000 000 SST visoms JT CPC 51 skyriuje išvardytoms statybos paslaugoms.

A POSKIRSNIS

EUROPOS SAJUNGA

1. Subjektai, kuriems taikomas šis Susitarimas:

a) EUROPOS SAJUNGOS SUBJEKTAI

Europos Sąjungos Taryba

Europos Komisija

Europos išorės veikslių tarnyba (EIVT)

b) EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ PERKANČIOSIOS ORGANIZACIJOS

BELGIJA

i) *Federale Overheidsdiensten (Services publics fédéraux):*

FOD Kanselarij van de Eerste Minister (SPF Chancellerie du Premier Ministre)

FOD Kancelarij Personeel en Organisatie (SPF Personnel et Organisation)

FOD Budget en Beheerscontrole (SPF Budget et Contrôle de la Gestion)

FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict) (SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict))

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement)

FOD Financiën (SPF Finances)

FOD Mobiliteit en Vervoer (SPF Mobilité et Transports)

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg (SPF Emploi, Travail et Concertation sociale)

FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid (SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale)

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement)

FOD Justitie (SPF Justice)

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie)

Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie (Service public de Programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale)

Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling (Service public fédéral de Programmation Développement durable)

Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid (Service public fédéral de Programmation Politique scientifique)

ii) *Regie der Gebouwen (Régie des Bâtiments):*

Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants)

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité)

Rijksdienst voor Pensioenen (Office national des Pensions)

*Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering (Caisse auxiliaire d'Assurance
Maladie-Invalidité)*

Fonds voor Beroepsziekten (Fond des Maladies professionnelles)

Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (Office national de l'Emploi)

*De Post (La Poste)*¹

BULGARIJA

Администрация на Народното събрание (Nacionalinės Asamblėjos administracija)

Администрация на Президента (Prezidentūros administracija)

Администрация на Министерския съвет (Ministrų kabineto administracija)

Конституционен съд (Konstitucinis Teismas)

Министерство на външните работи (Užsienio reikalų ministerija)

---

¹ Pašto veikla pagal 1993 m. gruodžio 24 d. aktą.

Министерство на извънредните ситуации (Ekstremaliųjų situacijų ministerija)

*Министерство на държавната администрация и административната реформа
(Valstybės tarnybos ir administracinės reformos ministerija)*

Министерство на земеделието и храните (Žemės ūkio ir maisto ministerija)

Министерство на здравеопазването (Sveikatos ministerija)

Министерство на икономиката и енергетиката (Ūkio ir energetikos ministerija)

Министерство на културата (Kultūros ministerija)

Министерство на образованието и науката (Švietimo ir mokslo ministerija)

Министерство на околната среда и водите (Aplinkos apsaugos ir vandens išteklių ministerija)

Министерство на правосъдието (Teisingumo ministerija)

Министерство на регионалното развитие и благоустройството (Regioninės plėtros ir viešųjų darbų ministerija)

Министерство на транспорта (Transporto ministerija)

Министерство на труда и социалната политика (Socialinės politikos ir darbo ministerija)

Министерство на финансите (Finansų ministerija)

държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт (įstatymais arba Ministrų kabineto dekretu įsteigtos valstybinės agentūros, valstybinės komisijos, vykdomosios agentūros ir kitos valstybinės įstaigos, kurių funkcija yra susijusi su vykdomųjų galių įgyvendinimu)

Агенция за ядрено регулиране (Branduolinės veiklos reguliavimo agentūra)

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране (Valstybinė energetikos ir vandens reguliavimo komisija)

Държавна комисия по сигурността на информацията (Valstybinė informacijos saugumo komisija)

Комисия за защита на конкуренцията (Konkurencijos apsaugos komisija)

Комисия за защита на личните данни (Asmens duomenų apsaugos komisija)

Комисия за защита от дискриминация (Apsaugos nuo diskriminacijos komisija)

Комисия за регулиране на съобщенията (Ryšių reguliavimo komisija)

Комисия за финансов надзор (Finansinės priežiūros komisija)

Патентно ведомство на Република България (Bulgarijos Respublikos patentų biuras)

Сметна палата на Република България (Bulgarijos Respublikos valstybės kontrolė)

Агенция за приватизация (Privatizavimo agentūra)

Агенция за следприватизационен контрол (Kontrolės po privatizavimo agentūra)

Български институт по метрология (Bulgarijos metrologijos institutas)

Държавна агенция „Архиви“ (Valstybinė archyvų agentūra)

Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ (Valstybės rezervų ir atsargų karo metu valstybinė agentūra)

Държавна агенция за бежанците (Valstybinė pabėgėlių agentūra)

Държавна агенция за българите в чужбина (Valstybinė Bulgarijos išeivių agentūra)

Държавна агенция за закрила на детето (Valstybinė vaiko apsaugos agentūra)

Държавна агенция за информационни технологии и съобщения (Valstybinė informacinių technologijų ir ryšių agentūra)

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (Valstybinė metrologinės ir techninės priežiūros agentūra)

Държавна агенция за младежта и спорта (Valstybinė jaunimo ir sporto agentūra)

Държавна агенция по туризма (Valstybinė turizmo agentūra)

Държавна комисия по стоковите борси и тържища (Valstybinė prekių biržos ir prekyviečių komisija)

Институт по публична администрация и европейска интеграция (Viešojo administravimo ir Europos integracijos institutas)

Национален статистически институт (Nacionalinis statistikos institutas)

Агенция „Митници“ (Muitinių tarnyba)

Агенция за държавна и финансова инспекция (Viešųjų finansų kontrolės agentūra)

Агенция за държавни вземания (Valstybinė gautinų sumų rinkimo agentūra)

Агенция за социално подпомагане (Socialinės pagalbos agentūra)

Агенция за хората с увреждания (Neįgaliųjų reikalų agentūra)

Агенция по вписванията (Registru agentūra)

Агенция по енергийна ефективност (Energetikos efektyvumo agentūra)

Агенция по заетостта (Užimtumo agentūra)

Агенция по геодезия, картография и кадастър (Geodezijos, kartografijos ir kadastro agentūra)

Агенция по обществени поръчки (Viešųjų pirkimų agentūra)

Българска агенция за инвестиции (Bulgarijos investicijų agentūra)

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (Civilinės aviacijos administracijos pagrindinė inspekcija)

Дирекция за национален строителен контрол (Nacionalinė statybos priežiūros inspekcija)

Държавна комисия по хазарта (Valstybinė lošimo komisija)

Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ (Automobilių administravimo vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Борба с градушките“ (Krušos padarinių likvidavimo vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ (Bulgarijos akreditacijos tarnybos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (Vyriausiosios darbo inspekcijos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ (Geležinkelių administracijos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (Jūrų administracijos vykdomoji tarnyba)

Изпълнителна агенция „Национален филмов център“ (Nacionalinio filmų centro vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Пристанищна администрация“ (Uostų administracijos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“ (Dunojaus upės tyrimo ir eksploatacijos vykdomoji agentūra)

Фонд „Републиканска пътна инфраструктура“ (Nacionalinis infrastruktūros fondas)

Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози (Ekonominės analizės ir prognozių vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средни предприятия (Mažųjų ir vidutinių įmonių skatinimo vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по лекарствата (Vaistų vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по лозата и виното (Vynuogių ir vynuų vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по околна среда (Aplinkos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по почвените ресурси (Dirvos išteklių vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (Žuvininkystės ir akvakultūros vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (Gyvūnų reprodukcijos ir selekcijos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (Augalų veislių tyrimų, aprobavimo ir sėklų kontrolės vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по трансплантация (Transplantacijos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция по хидромелиорации (Hidromelioracijos vykdomoji agentūra)

Комисията за защита на потребителите (Vartotojų apsaugos komisija)

Контролно-техническата инспекция (Kontrolės techninė inspekcija)

Национална агенция за приходите (Nacionalinė mokesčių agentūra)

Национална ветеринарномедицинска служба (Nacionalinė veterinarijos tarnyba)

Национална служба за растителна защита (Nacionalinė augalų apsaugos tarnyba)

Национална служба по зърното и фуражите (Nacionalinė grūdų ir pašarų tarnyba)

Държавна агенция по горите (Valstybinė miškų agentūra)

Висшата атестационна комисия (Aukštesnioji atestavimo komisija)

Национална агенция за оценяване и акредитация (Nacionalinė vertinimo ir akreditavimo agentūra)

Националната агенция за професионално образование и обучение (Nacionalinė profesinio švietimo ir mokymo agentūra)

Национална комисия за борба с трафика на хора (Nacionalinė kovos su prekyba žmonėmis komisija)

Дирекция „Материално-техническо осигуряване и социално обслужване“ на Министерство на вътрешните работи (Vidaus reikalų ministerijos materialinės ir techninės bazės ir socialinių paslaugų direktoratas)

Дирекция „Оперативно издирване“ на Министерство на вътрешните работи (Vidaus reikalų ministerijos operatyvinių tyrimų direktoratas)

Дирекция „Финансово-ресурсно осигуряване“ на Министерство на вътрешните работи (Vidaus reikalų ministerijos finansinių ir išteklių užtikrinimo direktoratas)

Изпълнителна агенция „Военни клубове и информация“ (Karininkų klubų ir informacijos vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на отбраната“ (Gynybos ministerijos valstybės turto vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества“ (Ginklų, įrangos ir nuosavybės bandomųjų ir kontrolės matavimų vykdomoji agentūra)

Изпълнителна агенция „Социални дейности на Министерството на отбраната“ (Gynybos ministerijos socialinės veiklos vykdomoji agentūra)

Национален център за информация и документация (Nacionalinis informacijos ir dokumentų centras)

Национален център по радиобиология и радиационна защита (Nacionalinis radiobiologijos ir radiacinės saugos centras)

Национална служба „Полиция“ (Nacionalinė policijos tarnyba)

Национална служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ (Nacionalinė ugniagesių ir civilinės apsaugos tarnyba)

Национална служба за съвети в земеделието (Nacionalinė žemės ūkio patariamoji tarnyba)

Служба „Военна информация“ (Karo informacijos tarnyba)

Служба „Военна полиция“ (Karo policija)

Авиоотряд 28 (Valstybinė oro transporto agentūra 28)

ČEKIJA

Ministerstvo dopravy (Transporto ministerija)

Ministerstvo financí (Finansų ministerija)

Ministerstvo kultury (Kultūros ministerija)

Ministerstvo pro místní rozvoj (Regioninės plėtros ministerija)

Ministerstvo práce a sociálních věcí (Darbo ir socialinių reikalų ministerija)

Ministerstvo průmyslu a obchodu (Pramonės ir prekybos ministerija)

Ministerstvo spravedlnosti (Teisingumo ministerija)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (Švietimo, jaunimo ir sporto reikalų ministerija)

Ministerstvo zahraničních věcí (Užsienio reikalų ministerija)

Ministerstvo zdravotnictví (Sveikatos apsaugos ministerija)

Ministerstvo zemědělství (Žemės ūkio ministerija)

Ministerstvo životního prostředí (Aplinkos ministerija)

Poslanecká sněmovna PČR (Čekijos Respublikos parlamento atstovų rūmai)

Senát PČR (Čekijos Respublikos parlamento senatas)

Kancelář prezidenta (Prezidentūra)

Český statistický úřad (Čekijos statistikos tarnyba)

Český úřad zeměměřičský a katastrální (Čekijos topografijos, žemėlapių ir kadastro tarnyba)

Úřad průmyslového vlastnictví (Pramoninės nuosavybės tarnyba)

Úřad pro ochranu osobních údajů (Asmens duomenų apsaugos tarnyba)

Česká akademie věd (Čekijos mokslų akademija)

Český báňský úřad (Čekijos kalnakasybos institucija)

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Konkurencijos apsaugos tarnyba)

Správa státních hmotných rezerv (Valstybinių materialinių atsargų tarnyba)

Státní úřad pro jadernou bezpečnost (Valstybinė branduolinio saugumo tarnyba)

Energetický regulační úřad (Energijos reguliavimo tarnyba)

Úřad vlády České republiky (Čekijos Respublikos Vyriausybė)

Ústavní soud (Konstitucinis Teismas)

Nejvyšší soud (Aukščiausiasis Teismas)

Nejvyšší správní soud (Aukščiausiasis administracinis teismas)

Nejvyšší státní zastupitelství (Generalinė prokuratūra)

Nejvyšší kontrolní úřad (Aukščiausioji valstybės kontrolės tarnyba)

Kancelář Veřejného ochránce práv (Viešojo teisių gynėjo tarnyba)

Grantová agentura České republiky (Čekijos dotacijų agentūra)

Státní úřad inspekce práce (Valstybinė darbo inspekcija)

Český telekomunikační úřad (Čekijos telekomunikacijų tarnyba)

Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) (Čekijos kelių ir greitkelių direktoratas)

DANIJA

Folketinget (Danijos Parlamentas)

Rigsrevisionen (Valstybės kontrolės tarnyba)

Statsministeriet (Ministro Pirmininko kanceliarija)

Udenrigsministeriet (Užsienio reikalų ministerija)

Beskæftigelsesministeriet - 5 styrelser og institutioner (Užimtumo ministerija – 5 agentūros ir institucijos)

Domstolsstyrelsen (Teismų administracija)

Finansministeriet - 5 styrelser og institutioner (Finansų ministerija – 5 agentūros ir institucijos)

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse - Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (Vidaus reikalų ir sveikatos apsaugos ministerija – kelios agentūros ir institucijos, įskaitant *Statens Serum Institut*)

Justitsministeriet - Rigspolitchefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Teisingumo ministerija – Policijos komisaras, 1 direktoratas ir kelios agentūros)

Kirkeministeriet - 10 stiftsøvrigheder (Bažnyčios reikalų ministerija – 10 diecezinių įstaigų)

Kulturministeriet - 4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (Kultūros ministerija – 4 departamentai ir kelios institucijos)

Miljøministeriet - 5 styrelser (Aplinkos ministerija – 5 agentūros)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - 4 direktorater og institutioner (Maisto, žemės ūkio ir žuvininkystės ministerija – 4 direktoratai ir institucijos)

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling – Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (Mokslo, technologijų ir inovacijų ministerija – kelios agentūros ir institucijos, įskaitant *Risø* nacionalinę laboratoriją ir Danijos nacionalines mokslinių tyrimų ir švietimo įstaigas)

Skatteministeriet - 1 styrelse og institutioner (Mokesčių ministerija – 1 agentūra ir kelios institucijos)

Velfærdsministeriet - 3 styrelser og institutioner (Socialinės rūpybos ministerija – 3 agentūros ir kelios institucijos)

Transportministeriet - 7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonstiet
(Transporto ministerija – 7 agentūros ir institucijos, įskaitant *Øresundsbrokonstiet*)

Undervisningsministeriet - 3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner
(Švietimo ministerija – 3 agentūros, 4 mokymo įstaigos, 5 kitos institucijos)

Økonomi- og Erhvervsministeriet - Adskillige styrelser og institutioner (Ekonomikos ir verslo reikalų ministerija – kelios agentūros ir institucijos)

Klima- og Energiministeriet - 3 styrelser og institutioner (Klimato ir energetikos ministerija – 3 agentūros ir institucijos)

VOKIETIJA

Auswärtiges Amt (Federalinis užsienio biuras)

Bundeskanzleramt (Federalinė kanceliarija)

Bundesministerium für Arbeit und Soziales (Federalinė darbo ir socialinių reikalų ministerija)

Bundesministerium für Bildung und Forschung (Federalinė švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija)

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz (Federalinė maisto, žemės ūkio ir vartotojų apsaugos ministerija)

Bundesministerium der Finanzen (Federalinė finansų ministerija)

Bundesministerium für Gesundheit (Federalinė sveikatos apsaugos ministerija)

Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (Federalinė šeimos reikalų, senjorų, moterų ir jaunimo reikalų ministerija)

Bundesministerium der Justiz (Federalinė teisingumo ministerija)

Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung (Federalinė transporto, statybos ir miestų reikalų ministerija)

Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie (Federalinė ekonominių reikalų ir technologijų ministerija)

Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (Federalinė ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros ministerija)

Bundesministerium der Verteidigung (Federalinė gynybos ministerija)

Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit (Federalinė aplinkos, gamtos apsaugos ir branduolinių reaktorių saugos ministerija)

ESTIJA

Vabariigi Presidendi Kantselei (Estijos Respublikos Prezidentūra)

Eesti Vabariigi Riigikogu (Estijos Respublikos Parlamentas)

Eesti Vabariigi Riigikohus (Estijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas)

Riigikontroll (Estijos Respublikos valstybės kontrolės tarnyba)

Õiguskantsler (Teisingumo kancleris)

Riigikantselei (Valstybės kanceliarija)

Rahvusarhiiv (Estijos nacionaliniai archyvai)

Haridus- ja Teadusministeerium (Švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija)

Justiitsministeerium (Teisingumo ministerija)

Keskkonnaministeerium (Aplinkos ministerija)

Kultuuriministeerium (Kultūros ministerija)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Ekonomikos reikalų ir ryšių ministerija)

Põllumajandusministeerium (Žemės ūkio ministerija)

Rahandusministeerium (Finansų ministerija)

Sotsiaalministeerium (Socialinių reikalų ministerija)

Välisministeerium (Užsienio reikalų ministerija)

Keeleinspektsioon (Kalbos inspekcija)

Riigiprokuratuur (Prokuratūra)

Teabeamet (Informacijos valdyba)

Maa-amet (Estijos žemės valdyba)

Keskkonnainspektsioon (Aplinkos inspekcija)

Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus (Miškų apsaugos ir miškininkystės centras)

Muinsuskaitseamet (Paveldo valdyba)

Patendiamet (Patentų biuras)

Tehnilise Järelevalve Amet (Estijos techninės priežiūros įstaiga)

Tarbijakaitseamet (Vartotojų apsaugos valdyba)

Riigihangete Amet (Viešųjų pirkimų tarnyba)

Taimetoodangu Inspektsioon (Augalų auginimo inspekcija)

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (Žemės ūkio registrai ir informacijos valdyba)

Veterinaar- ja Toiduamet (Maisto ir veterinarijos valdyba)

Konkurentsiamet (Estijos konkurencijos tarnyba)

Maksu –ja Tolliamet (Mokesčių ir maitų valdyba)

Statistikaamet (Estijos statistikos tarnyba)

Kodakondsus- ja Migratsiooniamet (Pilietybės ir migracijos valdyba)

Piirivalveamet (Nacionalinė sienų apsaugos valdyba)

Politseiamet (Nacionalinė policijos valdyba)

Eesti Kohtuekspertisi ja Instituut (Teismo medicinos paslaugų centras)

Keskkriminaalpolitsei (Centrinė kriminalinė policija)

Päästeamet (Gelbėjimo tarnyba)

Andmekaitse Inspeksioon (Estijos duomenų apsaugos inspekcija)

Ravimiamet (Valstybinė vaistų agentūra)

Sotsiaalkindlustusamet (Socialinio draudimo valdyba)

Tööturuamet (Darbo rinkos valdyba)

Tervishoiuamet (Sveikatos priežiūros valdyba)

Tervisekaitseinspeksioon (Sveikatos apsaugos inspekcija)

Tööinspeksioon (Darbo inspekcija)

Lennuamet (Estijos civilinės aviacijos administracija)

Maanteeamet (Estijos kelių administracija)

Veeteede Amet (Jūrų transporto administracija)

Julgestuspolitsei (Centrinė teisėsaugos policija)

AIRIJA

President's Establishment (Prezidentūra)

Houses of the Oireachtas (Parliament) (Parlamentas)

Department of the Taoiseach (Prime Minister) (Ministras Pirmininkas)

Central Statistics Office (Centrinė statistikos tarnyba)

Department of Finance (Finansų departamentas)

Office of the Comptroller and Auditor General (Kontrolieriaus ir vyriausiojo auditoriaus tarnyba)

Office of the Revenue Commissioners (Pajamų įgaliotinių tarnyba)

Office of Public Works (Viešųjų darbų tarnyba)

State Laboratory (Valstybinė laboratorija)

Office of the Attorney General (Generalinė prokuratūra)

Office of the Director of Public Prosecutions (Prokuratūros direktoriaus kanceliarija)

Valuation Office (Vertinimo tarnyba)

Commission for Public Service Appointments (Skyrimo į valstybės tarnybą komisija)

Office of the Ombudsman (Ombudsmeno tarnyba)

Chief State Solicitor's Office (Vyriausiojo valstybės advokato tarnyba)

Department of Justice, Equality and Law Reform (Teisingumo, lygybės ir teisės reformos departamentas)

Courts Service (Teismų tarnyba)

Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests (Labdaros lėšų ir palikimų įgaliotinių tarnyba)

Department of the Environment, Heritage and Local Government (Aplinkos, paveldo ir vietos valdžios departamentas)

Department of Education and Science (Švietimo ir mokslo departamentas)

Department of Communications, Energy and Natural Resources (Ryšių, energetikos ir gamtos išteklių departamentas)

Department of Agriculture, Fisheries and Food (Žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto departamentas)

Department of Transport (Transporto departamentas)

Department of Health and Children (Sveikatos apsaugos ir vaikų reikalų departamentas)

Department of Enterprise, Trade and Employment (Įmonių, prekybos ir užimtumo departamentas)

Department of Arts, Sports and Tourism (Menų, sporto ir turizmo departamentas)

Department of Foreign Affairs (Užsienio reikalų departamentas)

Department of Social and Family Affairs (Socialinių ir šeimos reikalų departamentas)

Department of Community, Rural and Gaeltacht (Gaelic-speaking regions) Affairs
(Bendruomenės, kaimo vietovių ir gėlų kalba kalbančių vietovių (gėlų kalba kalbančių regionų) reikalų departamentas)

Arts Council (Menų taryba)

National Gallery (Nacionalinė galerija)

GRAIKIJA

Υπουργείο Εξωτερικών (Užsienio reikalų ministerija)

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Ūkio ir finansų ministerija)

Υπουργείο Ανάπτυξης (Plėtros ministerija)

Υπουργείο Δικαιοσύνης (Teisingumo ministerija)

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Švietimo ir religijos reikalų ministerija)

Υπουργείο Πολιτισμού (Kultūros ministerija)

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Sveikatos ir socialinio solidarumo ministerija)

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Aplinkos, projektavimo ir viešųjų darbų ministerija)

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Užimtumo ir socialinės apsaugos ministerija)

Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (Transporto ir ryšių ministerija)

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Kaimo plėtros ir maisto produktų ministerija)

Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Prekybos laivyno, Egėjo jūros ir salų politikos ministerija)

Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης (Makedonijos ir Trakijos ministerija)

Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας (Generalinis ryšių sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης (Generalinis informacijos sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Generalinis jaunimo reikalų sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Ισότητας (Generalinis lygybės reikalų sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Generalinis socialinės apsaugos sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Απόδημων Ελληνισμού (Generalinis Graikijos išeivių sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (Generalinis pramonės sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Generalinis mokslinių tyrimų ir technologijų sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Generalinis sporto sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Generalinis viešųjų darbų sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Nacionalinė statistikos tarnyba)

Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας (Nacionalinė socialinės rūpybos tarnyba)

Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Darbuotojų apgyvendinimo organizacija)

Εθνικό Τυπογραφείο (Valstybinė spaustuvė)

Γενικό Χημείο του Κράτους (Bendroji valstybinė laboratorija)

Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Graikijos greitkelių fondas)

Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Atėnų universitetas)

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Salonikų universitetas)

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Trakijos universitetas)

Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Egėjo universitetas)

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Joaninos universitetas)

Πανεπιστήμιο Πατρών (Patrų universitetas)

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Makedonijos universitetas)

Πολυτεχνείο Κρήτης (Kretos politechnikos mokykla)

Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελματών (V. Sivitanidžio technikos mokykla)

Αιγινήτειο Νοσοκομείο (Eginičių ligoninė)

Αρεταίειο Νοσοκομείο (Aretėjo ligoninė)

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (Nacionalinis viešojo administravimo centras)

Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού (A.E. Viešoji duomenų valdymo organizacija)

Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ūkininkų draudimo organizacija)

Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (Mokyklų statybos organizacija)

Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Graikijos branduolinės energetikos komisija)

Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Generalinis tęstinio mokymosi sekretoriatas)

Γενική Γραμματεία Εμπορίου (Generalinis prekybos reikalų sekretoriatas)

Ελληνικά Ταχυδρομεία (Graikijos paštas – EL. TA)

ISPANIJA

Presidencia de Gobierno

Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación

Ministerio de Justicia

Ministerio de Economía y Hacienda

Ministerio de Fomento

Ministerio de Educación y Ciencia

Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

Ministerio de la Presidencia

Ministerio de Administraciones Públicas

Ministerio de Cultura

Ministerio de Sanidad y Consumo

Ministerio de Medio Ambiente

Ministerio de Vivienda

PRANCŪZIJA

i) *Ministères:*

Services du Premier Ministre

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports

Ministère chargé de la justice

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes

Ministère chargé de l'éducation nationale

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi

Secrétariat d'État aux transports

Secrétariat d'État aux entreprises et au commerce extérieur

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité

Ministère chargé de la culture et de la communication

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables

Secrétariat d'État à la fonction publique

Ministère chargé du logement et de la ville

Secrétariat d'État à la coopération et à la francophonie

Secrétariat d'État à l'outre-mer

Secrétariat d'État à la jeunesse et aux sports et de la vie associative

Secrétariat d'État aux anciens combattants

*Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du
co-développement*

Secrétariat d'État en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques

Secrétariat d'État aux affaires européennes

Secrétariat d'État aux affaires étrangères et aux droits de l'homme

Secrétariat d'État à la consommation et au tourisme

Secrétariat d'État à la politique de la ville

Secrétariat d'État à la solidarité

Secrétariat d'État en charge de l'emploi

Secrétariat d'État en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services

Secrétariat d'État en charge du développement de la région-capitale

Secrétariat d'État en charge de l'aménagement du territoire

ii) *Établissements publics nationaux:*

Académie de France à Rome

Académie de marine

Académie des sciences d'outre-mer

Agence Centrale des Organismes de Sécurité Sociale - A.C.O.S.S.

Agences de l'eau

Agence de biomédecine

Agence pour l'enseignement du français à l'étranger

Agence française de sécurité sanitaire des aliments

Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail

Agence nationale de l'accueil des étrangers et des migrations

Agence Nationale pour l'Amélioration des Conditions de Travail - ANACT

Agence Nationale pour l'Amélioration de l'Habitat - ANAH

Agence nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances

Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs

Agence Nationale pour l'Indemnisation des Français d'Outre-Mer - ANIFOM

Assemblée Permanente des Chambres d'Agriculture - APCA

Bibliothèque nationale de France

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

Caisse des dépôts et consignations

Caisse Nationale des Autoroutes - CNA

Caisse Nationale Militaire de Sécurité Sociale - CNMSS

Caisse de garantie du logement locatif social

Casa de Velasquez

Centre d'enseignement zootechnique

Centre d'études de l'emploi

Centre hospitalier national des Quinze-Vingts

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques - Montpellier Sup Agro

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale

Centre des monuments nationaux

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou

Centre national des arts plastiques

Centre national de la cinématographie

Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés

Centre national d'Études et d'expérimentation du Machinisme Agricole, du Génie Rural, des Eaux et des Forêts - CEMAGREF

École nationale supérieure de Sécurité Sociale

Centre national du livre

Centre national de documentation pédagogique

Centre National des Oeuvres Universitaires et Scolaires - CNOUS

Centre national professionnel de la propriété forestière

Centre National de la Recherche Scientifique - C.N.R.S

Centres d'Éducation Populaire et de Sport - CREPS

Centres Régionaux des Oeuvres Universitaires - CROUS

Collège de France

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

Conservatoire national des arts et métiers

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon

Conservatoire national supérieur d'art dramatique

École centrale de Lille

École centrale de Lyon

École centrale des arts et manufactures

École française d'archéologie d'Athènes

École française d'Extrême-Orient

École française de Rome

École des hautes études en sciences sociales

École du Louvre

École nationale d'administration

École Nationale de l'Aviation Civile - ENAC

École nationale des Chartes

École nationale d'équitation

École nationale du génie de l'eau et de l'environnement de Strasbourg

Écoles nationales d'ingénieurs

*École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de
Nantes*

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles

École nationale de la magistrature

Écoles nationales de la marine marchande

École Nationale de la Santé Publique - ENSP

École nationale de ski et d'alpinisme

École nationale supérieure des arts décoratifs

École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix

École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre

Écoles nationales supérieures d'arts et métiers

École nationale supérieure des beaux-arts

École nationale supérieure de céramique industrielle

École Nationale Supérieure de l'Électronique et de ses Applications - ENSEA

École nationale supérieure des sciences de l'information et des bibliothécaires

Écoles nationales vétérinaires

École nationale de voile

Écoles normales supérieures

École polytechnique

École de viticulture - Avize - Marne

Établissement national d'enseignement agronomique de Dijon

Établissement National des Invalides de la Marine - ENIM

Établissement national de bienfaisance Koenigswarter

Fondation Carnegie

Fondation Singer-Polignac

Haras nationaux

Hôpital national de Saint-Maurice

Institut français d'archéologie orientale du Caire

Institut géographique national

Institut national des appellations d'origine

Institut national des hautes études de sécurité

Institut de veille sanitaire

Institut national d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes

Institut National d'Études Démographiques - I.N.E.D

Institut national d'horticulture

Institut national de la jeunesse et de l'éducation populaire

Institut national des jeunes aveugles — Paris

Institut national des jeunes sourds — Bordeaux

Institut national des jeunes sourds — Chambéry

Institut national des jeunes sourds — Metz

Institut national des jeunes sourds — Paris

Institut National de Physique Nucléaire et de Physique des Particules - I.N.P.N.P.P

Institut national de la propriété industrielle

Institut National de la Recherche Agronomique - I.N.R.A

Institut National de la Recherche Pédagogique - I.N.R.P

Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale - I.N.S.E.R.M

Institut National d'Histoire de l'Art - I.N.H.A.

Institut national des sciences de l'univers

Institut national des sports et de l'éducation physique

Instituts nationaux polytechniques

Instituts nationaux des sciences appliquées

Institut National de Recherche en Informatique et en Automatique - INRIA

Institut National de Recherche sur les Transports et leur Sécurité - INRETS

Institut de recherche pour le développement

Instituts régionaux d'administration

Institut des sciences et des industries du vivant et de l'environnement - Agro Paris Tech

Institut supérieur de mécanique de Paris

Institut universitaires de Formation des Maîtres

Musée de l'armée

Musée Gustave-Moreau

Musée du Quai Branly

Musée national de la marine

Musée national J.-J.-Henner

Musée national de la Légion d'honneur

Musée de la Poste

Muséum national d'histoire naturelle

Musée Auguste-Rodin

Observatoire de Paris

Office français de protection des réfugiés et apatrides

Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre - ONAC

Office national de la chasse et de la faune sauvage

Office national de l'eau et des milieux aquatiques

Office National d'Information sur les Enseignements et les Professions - ONISEP

Office universitaire et culturel français pour l'Algérie

Palais de la découverte

Parcs nationaux

Universités

iii) *Institutions, autorités et juridictions indépendantes:*

Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles

Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes

*Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique,
culturel et professionnel*

Défenseur des enfants

Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité

Haute autorité de santé

Médiateur de la République

iv) *Autres organismes publics nationaux:*

Union des Groupements d'Achats Publics - UGAP

Agence Nationale Pour l'Emploi - A.N.P.E

Autorité indépendante des marchés financiers

Caisse Nationale des Allocations Familiales - CNAF

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés - CNAMS

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés – CNAVTS

KROATIJA

Hrvatski sabor (Kroatijos Saboras)

Predsjednik Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos Prezidentas)

Ured predsjednika Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos prezidentūra)

Ured predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti (Kroatijos Respublikos Prezidentūra pasibaigus kadencijai)

Vlada Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos Vyriausybė)

Uredi Vlade Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos Vyriausybės tarnybos)

Ministarstvo gospodarstva (Ūkio ministerija)

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (Regioninės plėtros ir ES fondų ministerija)

Ministarstvo financija (Finansų ministerija)

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (Užsienio ir Europos reikalų ministerija)

Ministarstvo pravosuđa (Teisingumo ministerija)

Ministarstvo uprave (Viešojo administravimo ministerija)

Ministarstvo poduzetništva i obrta (Verslumo ir amatų ministerija)

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava (Darbo ir pensijų sistemos ministerija)

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (Jūrų reikalų, transporto ir infrastruktūros ministerija)

Ministarstvo poljoprivrede (Žemės ūkio ministerija)

Ministarstvo turizma (Turizmo ministerija)

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (Aplinkos ir gamtos apsaugos ministerija)

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (Statybos ir planavimo ministerija)

Ministarstvo branitelja (Veteranų reikalų ministerija)

Ministarstvo socijalne politike i mladih (Socialinės politikos ir jaunimo reikalų ministerija)

Ministarstvo zdravlja (Sveikatos apsaugos ministerija)

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (Mokslo, švietimo ir sporto ministerija)

Ministarstvo kulture (Kultūros ministerija)

Državne upravne organizacije (valstybės valdymo organizacijos)

Uredi državne uprave u županijama (valstybinės apskričių administracinės tarnybos)

Ustavni sud Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos Konstitucinis Teismas)

Vrhovni sud Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas)

Sudovi (teismai)

Državno sudbeno vijeće (Valstybinė teismų taryba)

Državna odvjetništva (prokuratūros)

Državnoodvjetničko vijeće (Valstybės prokuroro taryba)

Pravobraniteljstva (Ombudsmeno tarnybos)

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave (Valstybinė viešųjų pirkimų priežiūros komisija)

Državne agencije i uredi (valstybinės agentūros ir tarnybos)

Državni ured za reviziju (Valstybės kontrolės tarnyba)

ITALIJA

i) Perkantieji subjektai:

Presidenza del Consiglio dei Ministri (Ministrų Tarybos prezidiumas)

Ministero degli Affari Esteri (Užsienio reikalų ministerija)

Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari - esclusi i giudici di pace (Teisingumo ir teismų ministerija – išskyrus *giudici di pace*)

Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ūkio ir finansų ministerija)

Ministero dello Sviluppo Economico (Ekonominio vystymosi ministerija)

Ministero del Commercio internazionale (Tarptautinės prekybos ministerija)

Ministero delle Comunicazioni (Ryšių ministerija)

Ministero delle Politiche Agricole e Forestali (Žemės ūkio ir miškų politikos ministerija)

Ministero dell'Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare (Aplinkos, sausumos ir jūros reikalų ministerija)

Ministero delle Infrastrutture (Infrastruktūros ministerija)

Ministero dei Trasporti (Transporto ministerija)

Ministero del Lavoro e delle politiche sociali e della Previdenza sociale (Darbo, socialinės politikos ir socialinės apsaugos ministerija)

Ministero della Solidarietà sociale (Socialinio solidarumo ministerija)

Ministero della Salute (Sveikatos apsaugos ministerija)

Ministero dell'Istruzione dell' università e della ricerca (Švietimo, aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų ministerija)

Ministero per i Beni e le Attività culturali comprensivo delle sue articolazioni periferiche (Paveldo ir kultūros ministerija, įskaitant jai pavaldžius subjektus)

ii) Kiti valstybės viešieji subjektai:

CONSIP (*Concessionaria Servizi Informatici Pubblici*)¹

KIPRAS

Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο (Prezidentūra ir Prezidento rūmai)

Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης (Derinimo koordinatoriaus įstaiga)

Υπουργικό Συμβούλιο (Ministrų Taryba)

Βουλή των Αντιπροσώπων (Atstovų rūmai)

Δικαστική Υπηρεσία (Teisminė tarnyba)

---

¹ Veikia kaip visų Italijos viešojo administravimo institucijų centrinis perkantysis subjektas.

Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Kipro Respublikos teisinė įstaiga)

Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Kipro Respublikos audito įstaiga)

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Valstybės tarnybos komisija)

Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Švietimo tarnybų komisija)

Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως (Administravimo reikalų įgaliotinio įstaiga (ombudsmenas))

Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (Konkurencijos apsaugos komisija)

Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Vidaus audito tarnyba)

Γραφείο Προγραμματισμού (Planavimo biuras)

Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (Kipro Respublikos valstybės išdas)

Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Asmens duomenų apsaugos įgaliotinio tarnyba)

Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων (Valstybės pagalbos kontrolės įgaliotinio tarnyba)

Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (Konkursų peržiūros įstaiga)

Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Koopratyvu priežiūros ir plėtros institucija)

Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων (Pabėgėlių apeliacijų tarnyba)

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Žemės ūkio, gamtos išteklių ir aplinkos ministerija):

Τμήμα Γεωργίας (Žemės ūkio departamentas)

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (veterinarijos tarnybos)

Τμήμα Δασών (Miškų departamentas)

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Vandens ūkio plėtros departamentas)

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (Geologinio žvalgymo departamentas)

Μετεωρολογική Υπηρεσία (Meteorologijos tarnyba)

Τμήμα Αναδάσμου (Žemės (sklypų) stambinimo departamentas)

Υπηρεσία Μεταλλείων (Kasybos tarnyba)

Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (Žemės ūkio mokslinių tyrimų institutas)

Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (Žuvininkystės ir jūrų tyrimo departamentas)

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Teisingumo ir viešosios tvarkos ministerija):

Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου (Kipro priešgaisrinė tarnyba)

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Prekybos, pramonės ir turizmo ministerija)

Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (Bendrovių registratoriaus ir oficialaus likvidatoriaus departamentas)

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Darbo ir socialinio draudimo ministerija):

Τμήμα Εργασίας (Darbo departamentas)

Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Socialinio draudimo departamentas)

Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (Socialinės gerovės paslaugų departamentas)

Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (Kipro produktyvumo centras)

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (Kipro aukštasis viešbučių institutas)

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (Aukštasis technikos mokslų institutas)

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (Darbo inspekcijos departamentas)

Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων (Darbo santykių departamentas)

Υπουργείο Εξωτερικών (Užsienio reikalų ministerija)

Υπουργείο Οικονομικών (Finansų ministerija):

Τελωνεία (Muitai ir akcizai)

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Valstybinės mokesčių inspekcijos departamentas)

Στατιστική Υπηρεσία (Statistikos tarnyba)

Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (Valstybės pirkimų ir pardavimų departamentas)

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Viešojo administravimo ir personalo departamentas)

Κυβερνητικό Τυπογραφείο (Valstybinė spaustuvė)

Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (Informacinių technologijų paslaugų departamentas)

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Švietimo ir kultūros ministerija)

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Ryšių ir statybos ministerija):

Τμήμα Δημοσίων Έργων (Viešųjų darbų departamentas)

Τμήμα Αρχαιοτήτων (Antikvarinių vertybių departamentas)

Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Civilinės aviacijos departamentas)

Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας (Prekybos laivyno departamentas)

Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Pašto paslaugų departamentas)

Τμήμα Οδικών Μεταφορών (Kelių transporto departamentas)

Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Elektros ir mechanikos paslaugų departamentas)

Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Elektroninių ryšių departamentas)

Υπουργείο Υγείας (Sveikatos apsaugos ministerija):

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (farmakologijos tarnybos)

Γενικό Χημείο (Generalinė laboratorija)

ΙΑτρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (medicinos ir visuomenės sveikatos tarnybos):

Οδοντιατρικές Υπηρεσίες (odontologijos tarnybos)

Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας (psichikos sveikatos tarnybos)

LATVIJA

- i) Ministerijos, specialios paskirties ministrų sekretoriatai ir jiems pavaldžios institucijos:

Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Užsienio reikalų ministerija ir jai pavaldžios institucijos)

Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ekonomikos ministerija ir jai pavaldžios institucijos)

Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Finansų ministerija ir jai pavaldžios institucijos)

Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Švietimo ir mokslu ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Kultūras ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Kultūros ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Socialinēs rūpybos ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Transporto ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Teisingumo ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Sveikatos apsaugos ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Aplinkos apsaugos ir reģionu plētros ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Žemēs ūkio ministrija ir jai pavaldžios institucijos)

Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (Specialios paskirties ministrijos ir joms pavaldžios institucijos)

ii) Kitos valstybinės įstaigos:

Augstākā tiesa (Aukščiausiasis Teismas)

Centrālā vēlēšanu komisija (Centrinė rinkimų komisija)

Finanšu un kapitāla turgus komisija (Finansų ir kapitalo rinkos komisija)

Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes (Prokuratūra ir jos kontroliuojamos institucijos)

Saeimas un tās padotībā esošās iestādes (Parlamentas ir jam pavaldžios institucijos)

Satversmes tiesa (Konstitucinis Teismas)

Valsts kanceleja un tās pārraudzībā esošās iestādes (Valstybės kanceliarija ir jai pavaldžios institucijos)

Valsts kontrole (Valstybės kontrolė)

Valsts prezidenta kanceleja (Valstybės Prezidento kanceliarija)

iii) Kitos valstybinės institucijos, nepavaldžios ministerijoms:

Tiesībsarga birojs (Ombudsmeno tarnyba)

Nacionālā radio un televīzijas padome (Nacionalinė transliavimo taryba)

LIETUVA

i) Prezidentūros kanceliarija

ii) Seimo kanceliarija

Seimui atskaitingos institucijos:

Lietuvos mokslo taryba

Seimo kontrolierių įstaiga

Valstybės kontrolė

Specialiųjų tyrimų tarnyba

Valstybės saugumo departamentas

Konkurencijos taryba

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras

Vertybinių popierių komisija

Ryšių reguliavimo tarnyba

Nacionalinė sveikatos taryba

Etninės kultūros globos taryba

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba

Valstybinė kultūros paveldo komisija

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

Valstybinė lietuvių kalbos komisija

Vyriausioji rinkimų komisija

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija

Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba

iii) Vyriausybės kanceliarija:

Vyriausybei atskaitingos institucijos:

Informacinės visuomenės plėtros komitetas

Kūno kultūros ir sporto departamentas

Lietuvos archyvų departamentas

Mokestinių ginčų komisija

Statistikos departamentas

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas

Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba

Viešųjų pirkimų tarnyba

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija

Valstybinė lošimų priežiūros komisija

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

Vyriausioji administracinių ginčų komisija

Draudimo priežiūros komisija

Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas

Konstitucinis Teismas

iv) Aplinkos ministerija:

įstaigos prie Aplinkos ministerijos:

Generalinė miškų urėdija

Lietuvos geologijos tarnyba

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba

Lietuvos standartizacijos departamentas

Nacionalinis akreditacijos biuras

Valstybinė metrologijos tarnyba

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija

v) Finansų ministerija:

įstaigos prie Finansų ministerijos:

Muitinės departamentas

Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba

Valstybinė mokesčių inspekcija

Finansų ministerijos mokymo centras

vi) Kultūros ministerija:

įstaigos prie Kultūros ministerijos:

Kultūros paveldo departamentas

Valstybinė kalbos inspekcija

vii) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

įstaigos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos:

Garantinio fondo administracija

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba

Lietuvos darbo birža

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba

Trišalės tarybos sekretoriatas

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas

Darbo inspekcija

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba

Ginčų komisija

Techninės pagalbos neįgaliesiems centras

Neįgaliųjų reikalų departamentas

viii) Susisiekimo ministerija:

įstaigos prie Susisiekimo ministerijos:

Lietuvos automobilių kelių direkcija

Valstybinė geležinkelio inspekcija

Valstybinė kelių transporto inspekcija

ix) Sveikatos apsaugos ministerija:

įstaigos prie Sveikatos apsaugos ministerijos:

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba

Valstybinė ligonių kasa

Valstybinė medicininio audito inspekcija

Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba

Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba

Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba

Farmacijos departamentas

Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras

Lietuvos bioetikos komitetas

Radiacinės saugos centras

x) Švietimo ir mokslo ministerija:

įstaigos prie Švietimo ir mokslo ministerijos:

Nacionalinis egzaminų centras

Studijų kokybės vertinimo centras

xi) Teisingumo ministerija:

įstaigos prie Teisingumo ministerijos:

Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba

Europos teisės departamentas

xii) Ūkio ministerija

įstaigos prie Ūkio ministerijos:

Įmonių bankroto valdymo departamentas

Valstybinė energetikos inspekcija

Valstybinė ne maisto produktų inspekcija

Valstybinis turizmo departamentas

xiii) Užsienio reikalų ministerija:

Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų

xiv) Žemės ūkio ministerija:

įstaigos prie Žemės ūkio ministerijos:

Nacionalinė mokėjimo agentūra

Nacionalinė žemės tarnyba

Valstybinė augalų apsaugos tarnyba

Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba

Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba

Žuvininkystės departamentas

xv) Teismai:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

Lietuvos apeliacinis teismas

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

Apygardų teismai

Apygardų administraciniai teismai

Apylinkių teismai

Nacionalinė teismų administracija

Generalinė prokuratūra

xvi) Kiti centriniai valstybinio administravimo subjektai – institucijos, įstaigos, tarnybos:

Muitinės kriminalinė tarnyba

Muitinės informacinių sistemų centras

Muitinės laboratorija

Muitinės mokymo centras

LIUKSEMBURGAS

Ministère d'État

Ministère des Affaires Étrangères et de l'Immigration

Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural

Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural: Administration des Services Techniques de l'Agriculture

Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement

Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche

Ministère de l'Économie et du Commerce extérieur

Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle;

Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle: Lycée d'Enseignement Secondaire et d'Enseignement Secondaire Technique

Ministère de l'Égalité des chances

Ministère de l'Environnement

Ministère de l'Environnement: Administration de l'Environnement

Ministère de la Famille et de l'Intégration

Ministère de la Famille et de l'Intégration: Maisons de retraite

Ministère des Finances

Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative

*Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Service Central des
Imprimés et des Fournitures de l'État – Centre des Technologies de l'informatique de l'État*

Ministère de la Justice

Ministère de la Justice: Établissements Pénitentiaires

Ministère de la Santé

Ministère de la Santé: Centre hospitalier neuropsychiatrique

Ministère de la Sécurité sociale

Ministère des Transports

Ministère du Travail et de l'Emploi

Ministère des Travaux publics

Ministère des Travaux publics: Bâtiments Publics – Ponts et Chaussées

VENGRIJA

Nemzeti Erőforrás Minisztérium (Šalies išteklių ministerija)

Vidékfejlesztési Minisztérium (Kaimo plėtros ministerija)

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (Šalies vystymosi ministerija)

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (Viešojo administravimo ir teisingumo ministerija)

Nemzetgazdasági Minisztérium (Ūkio ministerija)

Külügyminisztérium (Užsienio reikalų ministerija)

Miniszterelnöki Hivatal (Ministro Pirmininko kanceliarija)

Központi Szolgáltatási Főigazgatóság (Centrinis paslaugų direktoratas)

MALTA

Uffiċċju tal-Prim Ministru (Ministro Pirmininko kanceliarija)

Ministeru għall-Familja u Solidarjetà Soċjali (Šeimos reikalų ir socialinio solidarumo ministerija)

Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Švietimo, jaunimo reikalų ir užimtumo ministerija)

Ministeru tal-Finanzi (Finansų ministerija)

Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Išteklių ir infrastruktūros ministerija)

Ministeru tat-Turizmu u Kultura (Turizmo ir kultūros ministerija)

Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Kaimo reikalų ir aplinkos ministerija)

Ministeru għal Għawdex (Gozo salos reikalų ministerija)

Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Sveikatos apsaugos, pagyvenusių asmenų ir socialinių paslaugų ministerija)

Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Užsienio reikalų ministerija)

Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Investicijų, pramonės ir informacinių technologijų ministerija)

Ministeru għall-Kompetitivà u Komunikazzjoni (Konkurencingumo ir ryšių ministerija)

Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Miestų plėtros ir kelių ministerija)

L-Uffiċċju tal-President (Prezidentūra)

Uffiċċju ta' l-iskrivan tal-Kamra tad-Deputati (Atstovų rūmų sekretoriaus tarnyba)

NYDERLANDAI

Ministerie van Algemene Zaken (Bendrujų reikalų ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (Patariamoji taryba
Vyriausybės politikos klausimais)

Rijksvoorlichtingsdienst (Nyderlandų Vyriausybės informacijos tarnyba)

Ministerie van Buitenlandse Zaken (Užsienio reikalų ministerija):

Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken - DGRC (Regioninės politikos
ir konsulinių reikalų generalinis direktoratas)

Directoraat-generaal Politieke Zaken - DGPZ (Politikos reikalų generalinis
direktoratas)

Directoraat-generaal Internationale Samenwerking - DGIS (Tarptautinio
bendradarbiavimo generalinis direktoratas)

Directoraat-generaal Europese Samenwerking - DGES (Europinio bendradarbiavimo
generalinis direktoratas)

Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden - CBI (Importo iš besivystančių šalių skatinimo centras)

Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (generaliniam sekretoriui ir jo pavaduotojui pavaldžios pagalbinės tarnybos)

Buitenlandse Posten - ieder afzonderlijk (įvairios tarptautinės misijos)

Ministerie van Economische Zaken (Ūkio reikalų ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Centraal Planbureau - CPB (Nyderlandų ekonominės politikos analizės biuras)

Bureau voor de Industriële Eigendom - BIE (Pramoninės nuosavybės biuras)

SenterNovem (Tvarių inovacijų agentūra *SenterNovem*)

Staatstoezicht op de Mijnen - SodM (Valstybinė kasyklų priežiūros įstaiga)

Nederlandse Mededingingsautoriteit - NMa (Nyderlandų konkurencijos institucija)

Economische Voorlichtingsdienst - EVD (Nyderlandų užsienio prekybos agentūra)

Agentschap Telecom (Radijo ryšio agentūra)

Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers - PIANOo (Perkančiųjų organizacijų tinklas (profesionalūs ir novatoriški viešieji pirkimai))

Regiebureau Inkoop Rijksoverheid (Centrinės valdžios pirkimų koordinavimas)

Octrooicentrum Nederland (Nyderlandų patentų biuras)

Consumentenautoriteit (Vartotojų reikalų įstaiga)

Ministerie van Financiën (Finansų ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Belastingdienst Automatiseringscentrum (Mokesčių ir muitinės kompiuterių bei programinės įrangos centras)

Belastingdienst (Mokesčių ir muitų administracija)

De afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (atskiri mokesčių ir muitų administracijos skyriai Nyderlanduose)

Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst - incl. Economische Controle dienst - ECD
(Fiskalinių pažeidimų tyrimo ir informacijos tarnyba, įskaitant ekonominių tyrimų tarnybą)

Belastingdienst Opleidingen (Mokesčių ir muitų administracijos mokymo centras)

Dienst der Domeinen (Valstybės nuosavybės tarnyba)

Ministerie van Justitie (Teisingumo ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Raad voor de Kinderbescherming (Vaikų globos ir apsaugos valdyba)

Centraal Justitie Incasso Bureau (Centrinė baudų rinkimo agentūra)

Openbaar Ministerie (Prokuratūra)

Immigratie en Naturalisatiedienst (Imigracijos ir natūralizacijos tarnyba)

Nederlands Forensisch Instituut (Nyderlandų teismo medicinos institutas)

Dienst Terugkeer & Vertrek (Repatriacijos ir asmenų grąžinimo agentūra)

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Žemės ūkio, gamtos ir maisto kokybės ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Dienst Regelingen - DR (Nacionalinė teisinių normų įgyvendinimo tarnyba (agentūra))

Agentschap Plantenziektenkundige Dienst - PD (Augalų apsaugos tarnyba (agentūra))

Algemene Inspectiedienst - AID (Bendrosios inspekcijos tarnyba)

Dienst Landelijk Gebied - DLG (Vyriausybinių tvarios kaimo plėtros tarnyba)

Voedsel en Waren Autoriteit - VWA (Maisto ir vartojimo produktų saugos įstaiga)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Švietimo, kultūros ir mokslo ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Inspectie van het Onderwijs (Švietimo inspekcija)

Erfgoedinspectie (Paveldo inspekcija)

Centrale Financiën Instellingen (Centrinė institucijų finansavimo agentūra)

Nationaal Archief (Nacionaliniai archyvai)

Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid (Mokslo ir technologijų politikos patariamoji taryba)

Onderwijsraad (Švietimo taryba)

Raad voor Cultuur (Kultūros reikalų taryba)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Socialinių ir užimtumo reikalų ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Inspectie Werk en Inkomen (Darbo ir pajamų inspekcija)

Agentschap SZW (agentūra SZW)

Ministerie van Verkeer en Waterstaat (Transporto, viešųjų darbų ir vandentvarkos ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (Transporto ir civilinės aviacijos generalinis direktoratas)

Directoraat-generaal Personenvervoer (Keleivinio transporto generalinis direktoratas)

Directoraat-generaal Water (Vandentvarkos generalinis direktoratas)

Centrale diensten (Centrinės tarnybos)

Organisatie Verkeer en Waterstaat (Bendrosios tarnybos. Transporto ir vandentvarkos organizacija)

Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI (Karališkasis Nyderlandų meteorologijos institutas)

Rijkswaterstaat, Bestuur (Viešųjų darbų ir vandentvarkos valdyba)

De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (atskiri regioniniai Viešųjų darbų ir vandentvarkos generalinio direktorato skyriai)

De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (atskiri Viešųjų darbų ir vandentvarkos generalinio direktorato specializuoti skyriai)

Adviesdienst Geo-Informatie en ICT (Geoinformacijos ir IRT patariamoji taryba)

Adviesdienst Verkeer en Vervoer - AVV (Eismo ir transporto patariamoji taryba)

Bouwdienst (Statybos tarnyba)

Corporate Dienst (Bendrovių reikalų tarnyba)

Data ICT Dienst (Duomenų ir IT tarnyba)

Dienst Verkeer en Scheepvaart (Eismo ir laivų transporto tarnyba)

Dienst Weg- en Waterbouwkunde - DWW (Kelių ir hidraulinės inžinerijos tarnyba)

Rijksinstituut voor Kust en Zee - RIKZ (Nacionalinis pakrančių ir jūrų valdymo institutas)

Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling - RIZA (Nacionalinis gėlo vandens tvarkymo ir vandens valymo institutas)

Waterdienst (Vandens reikalų tarnyba)

Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie (Transporto ir vandentvarkos inspekcijos pagrindinis direktoratas)

Havenstaatcontrole (Uosto valstybės kontrolė)

Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek - TCO (Ryšių ir mokslinių tyrimų priežiūros plėtros direktoratas)

Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht (valdymo padalinys „Oras“)

Toezichthouder Beheer Eenheid Water (valdymo padalinys „Vanduo“)

Toezichthouder Beheer Eenheid Land (valdymo padalinys „Sausuma“)

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Būsto, teritorijų planavimo ir aplinkos ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie (Būsto, bendruomenių ir integracijos generalinis direktoratas)

Directoraat-generaal Ruimte (Teritorijų planavimo generalinis direktoratas)

Directoraat-general Milieubeheer (Aplinkosaugos generalinis direktoratas)

Rijksgebouwendienst (Valstybinių pastatų agentūra)

VROM Inspectie (Inspekcija)

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Sveikatos, gerovės ir sporto reikalų ministerija):

Bestuursdepartement (Centriniai politikos ir personalo departamentai)

Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (Sveikatos apsaugos ir veterinarijos, visuomenės sveikatos reikalų inspekcija)

Inspectie Gezondheidszorg (Sveikatos priežiūros inspekcija)

Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (Jaunimo reikalų tarnybos ir jaunimo apsaugos inspekcija)

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu - RIVM (Nacionalinis visuomenės sveikatos ir aplinkos institutas)

Sociaal en Cultureel Planbureau (Socialinių ir kultūrinių reikalų planavimo tarnyba)

Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (Vaistų vertinimo valdybos agentūra)

Tweede Kamer der Staten-Generaal (Žemutiniai Parlamento rūmai)

Eerste Kamer der Staten-Generaal (Aukštutiniai Parlamento rūmai)

Raad van State (Valstybės taryba)

Algemene Rekenkamer (Nyderlandų audito rūmai)

Nationale Ombudsman (Nacionalinis ombudsmenas)

Kanselarij der Nederlandse Orden (Nyderlandų ordino kanceliarija)

Kabinet der Koningin (Karalienės kabinetas)

Raad voor de Rechtspraak en de Rechtbanken (Teismų administracija, patariamoji taryba ir teismai)

AUSTRIJA

Galiojanti subjektų aprėptis:

Bundeskanzleramt (Federalinė kanceliarija)

Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten (Federalinė Europos ir tarptautinių reikalų ministerija)

Bundesministerium für Finanzen (Federalinė finansų ministerija)

Bundesministerium für Gesundheit (Federalinė sveikatos apsaugos ministerija)

Bundesministerium für Justiz (Federalinė teisingumo ministerija)

Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
(Federalinė žemės ūkio, miškininkystės, aplinkos ir vandentvarkos ministerija)

Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (Federalinė užimtumo,
socialinių reikalų ir vartotojų apsaugos ministerija)

Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (Federalinė švietimo, meno ir
kultūros ministerija)

Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie (Federalinė transporto,
inovacijų ir technologijų ministerija)

Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend (Federalinė ekonominių reikalų,
šeimoms ir jaunimo reikalų ministerija)

Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung (Federalinė mokslo ir mokslinių
tyrimų ministerija)

Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Federalinė kalibravimo ir matavimo
tarnyba)

Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H (Austrijos mokslinių tyrimų ir bandymų centras *Arsenal Ltd*)

Bundesanstalt für Verkehr (Federalinis eismo institutas)

Bundesbeschaffung G.m.b.H (Federalinė viešųjų pirkimų bendrovė)

Bundesrechenzentrum G.m.b.H (Federalinis duomenų apdorojimo centras)

Visos kitos centrinės valdžios institucijos, įskaitant jų regioninius ir vietinius padalinius, jeigu jie nėra pramoninio arba komercinio pobūdžio

LENKIJA

Kancelaria Prezydenta RP (Prezidento kanceliarija)

Kancelaria Sejmu RP (Seimo kanceliarija)

Kancelaria Senatu RP (Senato kanceliarija)

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (Ministro Pirmininko kanceliarija)

Sąd Najwyższy (Aukščiausiasis Teismas)

Naczelny Sąd Administracyjny (Aukščiausiasis administracinis teismas)

Sądy powszechne - rejonowe, okręgowe i apelacyjne (bendrieji teismai: apylinkių, regionų ir apeliaciniai)

Trybunał Konstytucyjny (Konstitucinis Teismas)

Najwyższa Izba Kontroli (Aukščiausieji audito rūmai)

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich (Žmogaus teisių gynėjo tarnyba)

Biuro Rzecznika Praw Dziecka (Vaiko teisių ombudsmeno tarnyba)

Biuro Ochrony Rządu (Valstybės apsaugos tarnyba)

Centralne Biuro Antykorupcyjne (Centrinis kovos su korupcija biuras)

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (Darbo ir socialinės politikos ministerija)

Ministerstwo Finansów (Finansų ministerija)

Ministerstwo Gospodarki (Ūkio ministerija)

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Regioninės plėtros ministerija)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Kultūros ir paveldo ministerija)

Ministerstwo Edukacji Narodowej (Švietimo ministerija)

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerija)

Ministerstwo Skarbu Państwa (Valstybės išdo ministerija)

Ministerstwo Sprawiedliwości (Teisingumo ministerija)

Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Transporto, statybos ir jūrų ūkio ministerija)

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Mokslo ir aukštojo mokslo ministerija)

Ministerstwo Środowiska (Aplinkos ministerija)

Ministrestwo Administracji i Cyfryzacji (Administravimo ir skaitmeninimo ministerija)

Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Užsienio reikalų ministerija)

Ministerstwo Zdrowia (Sveikatos apsaugos ministerija)

Ministerstwo Sportu i Turystyki (Sporto ir turizmo ministerija)

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Lenkijos Respublikos patentų biuras)

Urząd Regulacji Energetyki (Lenkijos energetikos reguliavimo tarnyba)

Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (Karo veteranų ir represijų aukų tarnyba)

Urząd Transportu Kolejowego (Geležinkelio transporto tarnyba)

Urząd Dozoru Technicznego (Techninės priežiūros tarnyba)

Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (Vaistų, medicinos priemonių ir biocidinių produktų registravimo tarnyba)

Urząd do Spraw Cudzoziemców (Užsieniečių reikalų tarnyba)

Urząd Zamówień Publicznych (Viešųjų pirkimų tarnyba)

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Konkurencijos ir vartotojų apsaugos biuras)

Urząd Lotnictwa Cywilnego (Civilinės aviacijos tarnyba)

Urząd Komunikacji Elektronicznej (Elektroninių ryšių tarnyba)

Wyższy Urząd Górniczy (Valstybinė kalnakasybos tarnyba)

Główny Urząd Miar (Vyriausioji metrologijos tarnyba)

Główny Urząd Geodezji i Kartografii (Vyriausioji geodezijos ir kartografijos tarnyba)

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (Vyriausioji statybų priežiūros tarnyba)

Główny Urząd Statystyczny (Vyriausioji statistikos tarnyba)

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (Šalies radijo ir televizijos taryba)

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (Asmens duomenų apsaugos vyriausiasis inspektorius)

Państwowa Komisja Wyborcza (Valstybinė rinkimų komisija)

Państwowa Inspekcja Pracy (Valstybinė darbo inspekcija)

Rządowe Centrum Legislacji (Vyriausybės teisės aktų leidybos centras)

Narodowy Fundusz Zdrowia (Nacionalinis sveikatos fondas)

Polska Akademia Nauk (Lenkijos mokslo akademija)

Polskie Centrum Akredytacji (Lenkijos akreditacijos centras)

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (Lenkijos testavimo ir sertifikavimo centras)

Polska Organizacja Turystyczna (Lenkijos turizmo tarnyba)

Polski Komitet Normalizacyjny (Lenkijos standartizavimo komitetas)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Socialinio draudimo institucija)

Komisja Nadzoru Finansowego (Lenkijos finansų priežiūros komisija)

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (Pagrindinė valstybės archyvų direkcija)

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Žemės ūkio socialinio draudimo fondas)

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (Vyriausiasis valstybinių kelių ir greitkelių direktoratas)

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Vyriausioji augalų ir sėklų apsaugos inspekcija)

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej (Vyriausiasis valstybinės priešgaisrinės tarnybos štabas)

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (Vyriausioji komercinės žemės ūkio produktų kokybės inspekcija)

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Vyriausioji aplinkos apsaugos inspekcija)

Główny Inspektorat Transportu Drogowego (Vyriausioji kelių transporto inspekcija)

Główny Inspektorat Farmaceutyczny (Vyriausioji farmacijos inspekcija)

Główny Inspektorat Sanitarny (Vyriausioji sanitarijos inspekcija)

Główny Inspektorat Weterynarii (Vyriausioji veterinarijos inspekcija)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Žemės ūkio restruktūrizavimo ir modernizavimo agentūra)

Agencja Rynku Rolnego (Žemės ūkio rinkos agentūra)

Agencja Nieruchomości Rolnych (Žemės ūkio turto agentūra)

Państwowa Agencja Atomistyki (Nacionalinė atominės energetikos agentūra)

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Valstybinė su alkoholio vartojimu susijusių problemų prevencijos agentūra)

Agencja Rezerw Materialowych (Materialinių atsargų agentūra)

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Nacionalinis aplinkos apsaugos ir vandentvarkos fondas)

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Nacionalinis neįgaliųjų reabilitacijos fondas)

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu
(Nacionalinis atminimo institutas. Nusikaltimų prieš lenkų tautą tyrimo komisija)

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (Kovos ir pasiaukojimo atminimo apsaugos komitetas)

Służba Celna Rzeczypospolitej Polskiej (Lenkijos Respublikos muitinė)

Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe“ (Valstybinė miškininkystės įmonė *Lasy Państwowe*)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Lenkijos įmonių plėtros agentūra)

Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda (ministrų, centrinės valdžios institucijų ar vaivadijų įsteigti viešieji nepriklausomi sveikatos priežiūros valdymo vienetai)

PORTUGALIJA

Presidência do Conselho de Ministros (Ministrų Tarybos kanceliarija)

Ministério das Finanças (Finansų ministerija)

Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas (Užsienio reikalų ir portugalų bendruomenių ministerija)

Ministério da Justiça (Teisingumo ministerija)

Ministério da Economia (Ūkio ministerija)

Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas (Žemės ūkio, kaimo plėtros ir žvejybos ministerija)

Ministério da Educação (Švietimo ministerija)

Ministério da Ciência e do Ensino Superior (Mokslo ir aukštojo mokslo ministerija)

Ministério da Cultura (Kultūros ministerija)

Ministério da Saúde (Sveikatos apsaugos ministerija)

Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social (Darbo ir socialinio solidarumo ministerija)

Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação (Viešųjų darbų, transporto ir būsto ministerija)

Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente (Miestų, žemėtvarkos ir aplinkos ministerija)

Ministério para a Qualificação e o Emprego (Kvalifikavimo ir užimtumo ministerija)

Presidência da República (Respublikos Prezidentūra)

Tribunal Constitucional (Konstitucinis Teismas)

Tribunal de Contas (Audito rūmai)

Provedoria de Justiça (Ombudsmenas)

RUMUNIJA

Administrația Prezidențială (Prezidentūros administracija)

Senatul României (Rumunijos Senatas)

Camera Deputaților (Deputatų rūmai)

Inalta Curte de Casație și Justiție (Aukščiausiasis Teismas)

Curtea Constituțională (Konstitucinis Teismas)

Consiliul Legislativ (Įstatymų leidybos taryba)

Curtea de Conturi (Audito rūmai)

Consiliul Superior al Magistraturii (Aukščiausioji magistratų taryba)

Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție (Prokuratūra prie Aukščiausiojo Teismo)

Secretariatul General al Guvernului (Vyriausybės Generalinis Sekretoriatas)

Cancelaria primului ministru (Ministro Pirmininko kanceliarija)

Ministerul Afacerilor Externe (Užsienio reikalų ministerija)

Ministerul Economiei și Finanțelor (Ūkio ir finansų ministerija)

Ministerul Justiției (Teisingumo ministerija)

Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse (Darbo ir lygių galimybių ministerija)

Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale (Mažųjų ir vidutinių įmonių, prekybos, turizmo ir laisvųjų profesijų ministerija)

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (Žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerija)

Ministerul Transporturilor (Transporto ministerija)

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței (Plėtros, viešųjų darbų ir būsto ministerija)

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului (Švietimo, mokslinių tyrimų ir jaunimo reikalų ministerija)

Ministerul Sănătății Publice (Visuomenės sveikatos apsaugos ministerija)

Ministerul Culturii și Cultelor (Kultūros ir religijos reikalų ministerija)

Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (Ryšių ir informacinių technologijų ministerija)

Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (Aplinkos ir darnaus vystymosi ministerija)

Serviciul de Telecomunicații Speciale (Specialioji telekomunikacijų tarnyba)

Consiliul Național al Audiovizualului (Nacionalinė audiovizualinė taryba)

Consiliul Concurenței - CC (Konkurencijos taryba)

Directia Națională Anticorupție (Nacionalinis kovos su korupcija departamentas)

*Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
(Nacionalinė viešųjų pirkimų reguliavimo ir priežiūros įstaiga)*

Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (Nacionalinė ginčų sprendimo taryba)

*Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice -
ANRSC (Nacionalinė bendruomenės paslaugų reguliavimo tarnyba)*

*Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (Nacionalinė
veterinarijos ir maisto saugos tarnyba)*

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (Nacionalinė vartotojų apsaugos tarnyba)

Autoritatea Navală Română (Rumunijos jūrų laivyno tarnyba)

Autoritatea Feroviară Română (Rumunijos geležinkelių tarnyba)

Autoritatea Rutieră Română (Rumunijos kelių tarnyba)

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului- și Adopție (Nacionalinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba)

Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (Nacionalinė neįgaliųjų reikalų tarnyba)

Autoritatea Națională pentru Tineret (Nacionalinė jaunimo reikalų tarnyba)

Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (Nacionalinė mokslinių tyrimų tarnyba)

Autoritatea Națională pentru Comunicații (Nacionalinė ryšių tarnyba)

Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale (Nacionalinė informacinės visuomenės paslaugų tarnyba)

Autoritatea Electorală Permanentă (Nuolatinė rinkimų komisija)

Agenția pentru Strategii Guvernamentale (Vyriausybės strategijų agentūra)

Agenția Națională a Medicamentului (Nacionalinė vaistų agentūra)

Agenția Națională pentru Sport (Nacionalinė sporto agentūra)

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (Nacionalinė užimtumo agentūra)

Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (Nacionalinė elektros energijos sektoriaus reguliavimo tarnyba)

Agenția Română pentru Conservarea Energiei (Rumunijos energijos taupymo agentūra)

Agenția Națională pentru Resurse Minerale (Nacionalinė mineralinių išteklių agentūra)

Agenția Română pentru Investiții Străine (Rumunijos užsienio investicijų agentūra)

Agencija Națională a Funcționarilor Publici (Nacionalinė valstybės tarnautojų agentūra)

Agencija Națională de Administrare Fiscală (Nacionalinė mokesčių administravimo agentūra)

Agencia de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială (Specialios paskirties techninių viešųjų pirkimų kompensavimo agentūra)

Agencija Națională Anti-doping (Nacionalinė kovos su dopingu agentūra)

Agencia Nucleară (Branduolinės energetikos agentūra)

Agencia Națională pentru Protecția Familiei (Nacionalinė šeimos apsaugos agentūra)

Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Bărbați și Femei (Nacionalinė vyrų ir moterų lygių galimybių tarnyba)

Agencia Națională pentru Protecția Mediului (Nacionalinė aplinkos apsaugos agentūra)

Agencia națională Antidrog (Nacionalinė kovos su narkotikais agentūra)

SLOVĒNIJA

Predsednik Republike Slovenije (Slovēnijos Respublikos Prezidentas)

Državni zbor (Nacionalinė asamblėja)

Državni svet (Nacionalinė Taryba)

Varuh človekovių pravių (Ombudsmenas)

Ustavno sodišče (Konstitucinis Teismas)

Računsko sodišče (Audito rūmai)

Državna revizijska komisija (Valstybinė peržiūros komisija)

Slovenska akademija žnanosti in umetnosti (Slovēnijos mokslo ir meno akademija)

Vladne službe (Vyriausybės tarnybos)

Ministrstvo za finance (Finansų ministerija)

Ministrstvo za zunanje zadeve (Užsienio reikalų ministerija)

Ministrstvo za pravosodje (Teisingumo ministerija)

Ministrstvo za gospodarstvo (Ūkio ministerija)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Žemės ūkio, miškininkystės ir maisto pramonės ministerija)

Ministrstvo za promet (Transporto ministerija)

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (Aplinkos, teritorijų planavimo ir energetikos ministerija)

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (Darbo, šeimos ir socialinių reikalų ministerija)

Ministrstvo za zdravje (Sveikatos apsaugos ministerija)

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (Aukštojo mokslo, mokslo ir technologijų ministerija)

Ministrstvo za kulturo (Kultūros ministerija)

Ministerstvo za javno upravo (Viešojo administravimo ministerija)

Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas)

Višja sodišča (aukštesniosios instancijos teismai)

Okrožna sodišča (apylinkių teismai)

Okrajna sodišča (apygardų teismai)

Vrhovno tožilstvo Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos Generalinis prokuroras)

Okrožna državna tožilstva (apylinkių valstybiniai prokurorai)

Družbeni pravobranilec Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos patikėtinis socialiniams reikalams)

Državno pravobranilstvo Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos valstybinis prokuroras)

Upravno sodišče Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos administracinis teismas)

Senat za prekrške Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos nesunkių nusikaltimų senatas)

Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani (Aukštesnysis darbo ir socialinių reikalų teismas)

Delovna in sodišča (darbo teismai)

Upravne note (vietos administraciniai padaliniai)

SLOVAKIJA

Ministerijos ir kitos centrinės valdžios institucijos, nurodytos Įstatyme Nr. 575/2001 (Rink.) dėl vyriausybės ir centrinės valdžios administracijos institucijų veiklos struktūros:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos ūkio ministerija)

Ministerstvo financií Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos finansų ministerija)

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos transporto, statybos ir regioninės plėtros ministerija)

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerija)

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos teisingumo ministerija)

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos užsienio reikalų ministerija)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos darbo, socialinės apsaugos ir šeimos reikalų ministerija)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos aplinkos ministerija)

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos švietimo, mokslo, mokslinių tyrimų ir sporto ministerija)

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos kultūros ministerija)

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija)

Úrad vlády Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos Vyriausybės kanceliarija)

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos antimonopolijos tarnyba)

Štatistický úrad Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos statistikos tarnyba)

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos geodezijos, kartografijos ir kadastro tarnyba)

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Slovakijos standartų, metrologijos ir bandymų tarnyba)

Úrad pre verejné obstarávanie (Viešųjų pirkimų tarnyba)

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos pramoninės nuosavybės tarnyba)

Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos valstybės materialinių atsargų administracija)

Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos Prezidentūra)

Národná rada Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos nacionalinė taryba)

Ústavný súd Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos Konstitucinis Teismas)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas)

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos generalinė prokuratūra)

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos aukščiausieji audito rūmai)

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (Slovakijos Respublikos telekomunikacijų tarnyba)

Poštový úrad (Pašto veiklos reguliavimo tarnyba)

Úrad na ochranu osobných údajov (Asmens duomenų apsaugos tarnyba)

Kancelária verejného ochrancu práv (Ombudsmeno tarnyba)

Úrad pre finančný trh (Finansų rinkos tarnyba)

SUOMIJA

Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet (Teisingumo kanclerio biuras)

Liikenne- ja Viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet (Transporto ir ryšių ministerija):

Viestintävirasto – Kommunikationsverket (Suomijos ryšių reguliavimo tarnyba)

Ajoneuvohallintokeskus AKE – Fordonsförvaltningscentralen AKE (Suomijos transporto priemonių administracija)

Ilmailuhallinto – Luftfartsförvaltningen (Suomijos civilinės aviacijos tarnyba)

Ilmatieteen laitos – Meteorologiska institutet (Suomijos [meteorologijos] institutas)

Merenkulkulaitos – Sjöfartsverket (Suomijos jūrų transporto administracija)

Merentutkimuslaitos – Havsforskningsinstitutet (Suomijos jūrų mokslinių tyrimų institutas)

Ratahallintokeskus RHK – Banförvaltningscentralen RHK (Geležinkelių administracija)

Rautatievirasto – Järnvägsverket (Suomijos geležinkelių agentūra)

Tiehallinto – Vägförvaltningen (Kelių administracija)

Maa- ja Metsätalousministeriö – Jord- Och Skogsbruksministeriet (Žemės ūkio ir miškininkystės ministerija):

Elintarviketurvallisuusvirasto – Livsmedelssäkerhetsverket (Suomijos maisto saugos tarnyba)

Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket (Suomijos geodezijos tarnyba)

Maaseutuvirasto – Landsbygdsverket (Kaimo reikalų tarnyba)

Oikeusministeriö – Justitieministeriet (Teisingumo ministerija):

Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå (Duomenų apsaugos ombudsmeno tarnyba)

Tuomioistuimet – Domstolar (teismai)

Korkein oikeus – Högsta domstolen (Aukščiausiasis Teismas)

Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen (Aukščiausiasis administracinis teismas)

Hovioikeudet – hovrätter (apeliaciniai teismai)

Kärjäoikeudet – tingsrätter (apylinkių teismai)

Hallinto-oikeudet – förvaltningsdomstolar (administraciniai teismai)

Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen (Rinkos teismas)

Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen (Darbo teismas)

Vakuutusoiikeus – Försäkringsdomstolen (Draudimo teismas)

Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistenämnden (Vartotojų skundų nagrinėjimo valdyba)

HEUNI – Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipoliitikan instituutti – HEUNI – Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna (Nusikaltimų prevencijos ir kontrolės Europos institutas)

Konkurssiasiamiehen toimisto – Konkursombudsmannens byrå (Bankroto ombudsmeno tarnyba)

Oikeushallinnon palvelukeskus – Justitieförvaltningens servicecentral (Teisės reikalų administravimo tarnyba)

Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus – Justitieförvaltningens datateknikcentral
(Teisinis administracinis skaičiavimo centras)

Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) – Rättspolitiska forskningsinstitutet (Teisės politikos institutas)

Oikeusrekisterikeskus – Rättsregistercentralen (Teisės registrų centras)

Onnetomuustutkintakeskus – Centralen för undersökning av olyckor (Nelaimingų atsitikimų tyrimų centras)

Rikosseuraamusvirasto – Brottspåföljdsverket (Baudžiamųjų sankcijų agentūra)

Rikosseuraamusalan koulutuskeskus – Brottspåföljdsområdets utbildningscentral
(Kalėjimų ir probacijos tarnybų mokymo centras)

Rikksentorjuntaneuvosto Rådet för brottsförebyggande (Nacionalinė nusikaltimų prevencijos taryba)

Saamelaiskäräjät – Sametinget (Samių parlamentas)

Valtakunnansyyttäjänvirasto – Riksåklagarämbetet (Generalinio prokuroro tarnyba)

Opetusministeriö – Undervisningsministeriet (Švietimo ministerija):

Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen (Nacionalinė švietimo valdyba)

Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå (Suomijos filmų
klasifikavimo valdyba)

Sosiaali- Ja Terveysministeriö – Social- Och Hälsovårdsministeriet (Socialinių reikalų ir
sveikatos apsaugos ministerija):

Työttömyysturvalautakunta – Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden (Bedarbių
apeliacijų valdyba)

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnämnden för socialtrygghet
(Socialinės apsaugos apeliacinė taryba)

Lääkelaitos – Läkemedelsverket (Nacionalinė vaistų agentūra)

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården (Teisinių medicinos klausimų nagrinėjimo institucija)

Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen (Radiacinės ir branduolinės saugos centras)

Kansanterveyslaitos – Folkhälsoinstitutet (Nacionalinis visuomenės sveikatos institutas)

Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO – Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling (Farmakoterapijos plėtros centras ROHTO)

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus – Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral (Nacionalinė produktų kontrolės agentūra SSTV)

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes – Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes (Sveikatos ir socialinės rūpybos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centras STAKES)

Työ- Ja Elinkeinoministeriö – Arbets- Och Näringsministeriet (Darbo ir ūkio ministerija):

Kuluttajavirasto – Konsumentverket (Suomijos vartotojų reikalų tarnyba)

Kilpailuvirasto – Konkurrensverket (Suomijos konkurencijos tarnyba)

Patenti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen (Nacionalinė patentų ir registravimo valdyba)

Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå (Valstybinio taikintojo tarnyba)

Työneuvosto – Arbetsrådet (Darbo taryba)

Energiamarkkinavirasto – Energimarknadsverket (Energijos rinkos tarnyba)

Geologian tutkimuskeskus – Geologiska forskningscentralen (Suomijos geologinio žvalgymo centras)

Huoltovarmuskeskus – Försörjningsberedskapscentralen (Nacionalinis krizių valdymo centras)

Kuluttajatutkimuskeskus – Konsumentforskningscentralen (Nacionalinis vartotojų mokslinių tyrimų centras)

Matkailun edistämiskeskus - MEK – Centralen för turistfrämjande (Suomijos turizmo tarnyba)

Mittatekniikan keskus (MIKES) – Mätteknikcentralen (Metrologijos ir akreditavimo centras)

Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus – Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (Suomijos technologijų ir inovacijų finansavimo agentūra)

Turvatekniikan keskus - TUKES – Säkerhetsteknikcentralen (Saugos technologijų tarnyba)

Valtion teknillinen tutkimuskeskus - VTT – Statens tekniska forskningscentral (Suomijos techninių tyrimų centras VTT)

Syrjintälautakunta – Nationella diskrimineringsnämnden (Diskriminavimo reikalų tribunolas)

Vähemmistövaltuutetun toimisto – Minoritetsombudsmannens byrå (Mažumų ombudsmeno tarnyba)

Ulkoasiainministeriö – utrikesministeriet (Užsienio reikalų ministerija)

Valtioneuvoston kanslia – statsrådets kansli (Ministro Pirmininko kanceliarija)

Valtiovarainministeriö – finansministeriet (Finansų ministerija):

Valtiokonttori – Statskontoret (Valstybės išdas)

Verohallinto – Skatteförvaltningen (Mokesčių administracija)

Tullilaitos – Tullverket (Muitinė)

Tilastokeskus – Statistikcentralen (Suomijos statistikos tarnyba)

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus – Statens ekonomiska forskningscentral
(Valstybinis ekonomikos tyrimų institutas)

Väestörekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen (Gyventojų registras)

Ympäristöministeriö – Miljöministeriet (Aplinkos ministerija):

Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral (Suomijos aplinkos institutas)

Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus – Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (Suomijos būstų finansavimo ir plėtros centras)

Valtiontalouden Tarkastusvirasto – Statens Revisionsverk (Valstybės kontrolė)

ŠVEDIJA

Akademien för de fria konsterna (Karališkoji menų akademija)

Allmänna reklamationsnämnden (Nacionalinė vartotojų skundų nagrinėjimo valdyba)

Arbetsdomstolen (Darbo teismas)

Arbetsförmedlingen (Švedijos darbo birža)

Arbetsgivarverk, statens (Nacionalinė viešojo sektoriaus darbdavių agentūra)

Arbetslivsinstitutet (Nacionalinis profesinio gyvenimo institutas)

Arbetsmiljöverket (Švedijos darbo aplinkos tarnyba)

Arvsfondsdelegationen (Švedijos paveldo fondo komisija)

Arkitekturmuseet (Architektūros muziejus)

Ljud och bildarkiv, statens (Nacionalinis garso ir vaizdo įrašų archyvas)

Barnombudsmannen (Vaiko teisių kontrolieriaus tarnyba)

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens (Švedijos sveikatos priežiūros sektoriuje taikomų technologijų vertinimo taryba)

Kungliga Biblioteket (Karališkoji biblioteka)

Biografbyrå, statens (Filmų cenzūros nacionalinė valdyba)

Biografiskt lexikon, svenskt (Švedų kalbos biografinis žodynas)

Bokföringsnämnden (Švedijos apskaitos standartų tarnyba)

Bolagsverket (Švedijos bendrovių registras) *Bostadskreditnämnd, statens (BKN)* (Nacionalinė būsto kreditų garantijų tarnyba)

Boverket (Nacionalinė būstų tarnyba)

Brottsförebyggande rådet (Nacionalinė nusikaltimų prevencijos taryba)

Brottsoffermyndigheten (Nusikaltimų aukų kompensacijų ir paramos institucija)

Centrala studiestödsnämnden (Studentų rėmimo nacionalinė valdyba)

Datainspektionen (Duomenų inspekcija)

Departementen (Ministerijos (vyriausybės departamentai))

Domstolsverket (Nacionalinė teismų administracija)

Elsäkerhetsverket (Nacionalinė elektros saugos valdyba)

Energimarknadsinspektionen (Švedijos energijos rinkų inspekcija)

Exportkreditnämnden (Eksporto kreditų garantijų tarnyba)

Finanspolitiska rådet (Švedijos fiskalinės politikos taryba)

Finansinspektionen (Finansinės priežiūros institucija)

Fiskeriverket (Nacionalinė žvejybos tarnyba)

Folkhälsoinstitut, statens (Nacionalinis visuomenės sveikatos institutas)

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas (Švedijos aplinkos mokslinių tyrimų taryba)

Fortifikationsverket (Nacionalinė fortifikacijos administracija)

Medlingsinstitutet (Nacionalinė tarpininkavimo tarnyba)

Försäkringskassan (Socialinio draudimo tarnyba);

Geologiska undersökning, Sveriges (Švedijos geologiniai žvalgymai)

Geotekniska institut, statens (Geotechnikos institutas)

Glesbygdsverket (Nacionalinė kaimo plėtros agentūra)

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikations- och reklamutbildning (Grafikos institutas ir komunikacijos mokslų aukštesnioji mokykla)

Granskningsnämnden för Radio och TV (Švedijos radijo ir televizijos komisija)

Handelsflottans kultur- och fritidsråd (Valstybinė laivyno reikalų tarnyba)

Handikappombudsmannen (Neįgaliųjų reikalų ombudsmenas)

Haverikommision, statens (Nelaimingų atsitikimų tyrimų komisija)

Hovrätterna (Apeliaciniai teismai) (6)

Hyses- och ärendenämnder (Regioniniai nuomos ir nuosavybės klausimų teismai) (12)

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (Medikų profesinės atsakomybės komitetas)

Högskoleverket (Nacionalinė aukštojo mokslo agentūra)

Högsta domstolen (Aukščiausiasis Teismas)

Institut för psykosocial miljömedicin, statens (Psichosocialinių veiksnių ir sveikatos nacionalinis institutas)

Institut för tillväxtpolitiska studier (Nacionalinis regioninių tyrimų institutas)

Institutet för rymdfysik (*Švedijos astrofizikos institutas*)

Internationella programkontoret för utbildningsområdet (Tarptautinis švietimo ir mokymo programų biuras)

Migrationsverket (Švedijos migracijos valdyba)

Jordbruksverk, statens (Švedijos žemės ūkio tarnyba)

Justitiekanslern (Teisingumo kanclerio biuras)

Jämställdhetsombudsmannen (Lygių galimybių ombudsmeno tarnyba)

Kammarkollegiet (Valstybinės žemės ir lėšų nacionalinė teisminė valdyba)

Kammarrätterna (Administraciniai apeliaciniai teismai) (4)

Kemikalieinspektionen (Nacionalinė cheminių medžiagų inspekcija)

Kommerskollegium (Nacionalinė prekybos taryba)

Verket för innovationssystem - VINNOVA (Švedijos inovacinių sistemų agentūra)

Konjunkturinstitutet (Nacionalinis ekonomikos tyrimų institutas)

Konkurrensverket (Švedijos konkurencijos tarnyba)

Konstfack (Menu, amatų ir dizaino kolegija)

Konsthögskolan (Menu kolegija)

Nationalmuseum (Nacionalinis meno muziejus)

Konstnärsnämnden (Meno dotacijų komitetas)

Konstråd, statens (Nacionalinė meno taryba)

Konsumentverket (Nacionalinė vartotojų politikos valdyba)

Kriminaltekniska laboratorium, statens (Nacionalinė teismo medicinos laboratorija)

Kriminalvården (Kalėjimų ir probacijos tarnyba)

Kriminalvårdsnämnden (Nacionalinė probacijos reikalų valdyba)

Kronofogdemyndigheten (Švedijos vykdymo užtikrinimo institucija)

Kulturråd, statens (Nacionalinė kultūros reikalų taryba)

Kustbevakningen (Švedijos pakrantės apsaugos tarnyba)

Lantmäteriverket (Nacionalinė geodezijos tarnyba)

Livruskammaren/Skoklosters slott/ Hallwylska museet (Karališkoji ginklų saugykla)

Livsmedelsverk, statens (Nacionalinė maisto produktų administracija)

Lotteriinspektionen (Nacionalinė lošimų inspekcija)

Läkemedelsverket (Vaistų agentūra)

Länsrätterna (Apygardų administraciniai teismai) (24)

Länsstyrelserna (Apygardų administracinės valdybos) (24)

Pensionsverk, statens (Nacionalinė valstybės tarnautojų ir pensijų valdyba)

Marknadsdomstolen (Rinkos teismas)

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges (Švedijos meteorologijos ir hidrologijos institutas)

Moderna museet (Šiuolaikinio meno muziejus)

Musiksamlingar, statens (Švedijos nacionalinės muzikos kūrinių kolekcijos)

Myndigheten för handikappolitisk samordning (Švedijos neįgaliųjų politikos koordinavimo agentūra)

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning (Švedijos aukštojo mokslo tinklų ir bendradarbiavimo agentūra)

Nämnden för statligt stöd till trossamfun (Valstybės pagalbos religinėms bendruomenėms komisija)

Naturhistoriska riksmuseet (Gamtos istorijos muziejus)

Naturvårdsverket (Nacionalinė aplinkosaugos agentūra)

Nordiska Afrikainstitutet (Skandinavijos Afrikos studijų institutas)

Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (Skandinavijos visuomenės sveikatos mokykla)

Notariennämnden (Notarų rūmai)

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (Nacionalinė tarptautinio įsivaikinimo reikalų tarnyba)

Verket för näringslivsutveckling - NUTEK (Švedijos ekonomikos augimo ir regionų plėtros agentūra)

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (Etninės diskriminacijos ombudsmeno tarnyba)

Patentbesvärsrätten (Patentų apeliacijų teismas)

Patent- och registreringsverket (Patentų ir registravimo tarnyba)

Personadressregisternämnd statens, SPAR-nämnden (Švedijos asmenų registro valdyba)

Polarforskningssekretariatet (Švedijos Arkties mokslinių tyrimų sekretoriatas)

Presstödsnämnden (Žiniasklaidos subsidijų taryba)

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Europos socialinio fondo taryba Švedijoje)

Radio- och TV-verket (Švedijos radijo ir televizijos tarnyba)

Regeringskansliet (Vyriausybės įstaigos)

Regeringsrätten (Aukščiausiasis Administracinis Teismas)

Riksantikvarieämbetet (Centrinė nacionalinė antikvarinių vertybių valdyba)

Riksarkivet (Nacionalinis archyvas)

Riksdagsförvaltningen (Parlamento administracija)

Riksdagens ombudsmän, JO (Parlamento ombudsmenas)

Riksdagens revisorer (Parlamento audito tarnyba)

Riksgäldskontoret (Nacionalinė valstybės skolos administravimo tarnyba)

Rikspolisstyrelsen (Nacionalinė policijos valdyba)

Riksrevisionen (Valstybės kontrolė)

Riksställningar, Stiftelsen (Kilnojamųjų ekspozicijų asociacija)

Rymdstyrelsen (Nacionalinė kosmoso reikalų valdyba)

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (Švedijos profesinio gyvenimo ir socialinių mokslinių tyrimų taryba)

Räddningsverk, statens (Nacionalinė gelbėjimo tarnyba)

Rättshjälpsmyndigheten (Regioninė teisinės pagalbos institucija)

Rättsmedicinalverket (Nacionalinė teismo medicinos tarnyba)

Sameskolstyrelsen och sameskolor (Samių (lapių) mokyklų valdyba, Samių (lapių) mokyklos)

Sjöfartsverket (Nacionalinė jūrų transporto administracija)

Maritima museer, statens (Nacionaliniai jūrų muziejai)

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (Švedijos saugumo ir asmens duomenų apsaugos komisija)

Skatteverket (Švedijos mokesčių inspekcija)

Skogsstyrelsen (Nacionalinė miškų valdyba)

Skolverk, statens (Nacionalinė švietimo agentūra)

Smittskyddsinstitutet (Švedijos užkrečiamųjų ligų kontrolės institutas)

Socialstyrelsen (Nacionalinė socialinių reikalų valdyba)

Sprängämnesinspektionen (Nacionalinė sprogstamųjų ir degių medžiagų inspekcija)

Statistiska centralbyrån (Švedijos statistikos tarnyba)

Statskontoret (Administracinių reikalų biuras)

Strålsäkerhetsmyndigheten (Švedijos radiacinės saugos institucija)

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA (Švedijos tarptautinio vystomojo bendradarbiavimo įstaiga)

Styrelsen för psykologiskt försvar (Nacionalinė psichologinės gynybos ir atitikties vertinimo valdyba)

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Švedijos akreditavimo valdyba)

Svenska Institutet, stiftelsen (Švedijos institutas)

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (Audioknygų ir leidinių Brailio raštu biblioteka)

Tingsrätterna (Apylinkių ir miestų teismai) (97)

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet (Teisėjų nominavimo pasiūlymų komitetas)

Totalförsvarets pliktverk (Naujokų šaukimo komisija)

Tullverket (Švedijos muitinės valdyba)

Turistdelegationen (Švedijos turizmo tarnyba)

Ungdomsstyrelsen (Nacionalinė jaunimo reikalų valdyba)

Universitet och högskolor (Universitetai ir universitetinės kolegijos)

Utlänningsnämnden (Užsieniečių apeliacijų tarnyba)

Utsädeskontroll, statens (Nacionalinis sėklos bandymų ir sertifikavimo institutas)

Vatten- och avloppsnämnd, statens (Nacionalinė vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tarnyba)

Verket för högskoleservice (VHS) (Nacionalinė aukštojo mokslo agentūra); *Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)* (Švedijos ekonomikos augimo ir regionų plėtros agentūra)

Vetenskapsrådet (Švedijos mokslinių tyrimų taryba)

Veterinärmedicinska anstalt, statens (Nacionalinis veterinarijos institutas)

Väg- och transportforskningsinstitut, statens (Švedijos nacionalinis kelių ir transporto mokslinių tyrimų institutas)

Växsortsnämnd, statens (Nacionalinė augalų veislių tarnyba)

Åklagarmyndigheten (Švedijos prokuratūra)

Krisberedskapsmyndigheten (Švedijos krizių valdymo tarnyba)

Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag (Įgaliotųjų (teisinio išsilavinimo neturinčių) teisėjų reikalų apeliacijų valdyba)

2. A poskirsnio pastaba

1 antraštinės dalies b punkte išvardyti subjektai taip pat apima tai Europos Sąjungos valstybės narės perkančiajai organizacijai pavaldžius subjektus, jeigu tie subjektai nėra atskiri juridiniai asmenys.

B POSKIRSNIS

KIRGIZIJOS RESPUBLIKA

1. Subjektai, kuriems taikomas šis Susitarimas:

Kirgizijos Respublikos parlamentas (*Jogorku Kenesh*)

Kirgizijos Respublikos Prezidento administracinė valdyba

Kirgizijos Respublikos užsienio reikalų ministerija

Kirgizijos Respublikos teisingumo ministerija

Kirgizijos Respublikos finansų ministerija

Kirgizijos Respublikos ūkio ir komercijos ministerija

Kirgizijos Respublikos žemės ūkio ministerija

Kirgizijos Respublikos transporto ir ryšių ministerija

Kirgizijos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

Kirgizijos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

Kirgizijos Respublikos kultūros, informacijos, sporto ir jaunimo politikos ministerija

Kirgizijos Respublikos darbo, socialinės gerovės ir migracijos ministerija

Kirgizijos Respublikos skaitmeninės plėtros ministerija

Kirgizijos Respublikos energetikos ministerija

Valstybinė mokesčių tarnyba prie Kirgizijos Respublikos finansų ministerijos

Valstybinė muitų tarnyba prie Kirgizijos Respublikos finansų ministerijos

Kirgizijos Respublikos gamtos išteklių, ekologijos ir techninės priežiūros ministerija

Valstybinė architektūros, statybos, būsto ir komunalinių paslaugų agentūra prie Kirgizijos Respublikos ministrų kabineto

Antimonopolinio reglamentavimo tarnyba prie Kirgizijos Respublikos ūkio ir komercijos ministerijos

Valstybinė valstybės tarnybos ir vietos savivaldos agentūra prie Kirgizijos Respublikos vyriausybės

Kuro ir energetikos komplekso reguliavimo agentūra prie Kirgizijos Respublikos energetikos ministerijos

Finansų rinkos reglamentavimo ir priežiūros tarnyba prie Kirgizijos Respublikos ūkio ir komercijos ministerijos

Valstybinė intelektinės nuosavybės ir inovacijų agentūra prie Kirgizijos Respublikos ministrų kabineto

Valstybinė finansinės žvalgybos tarnyba prie Kirgizijos Respublikos finansų ministerijos

Valstybinių materialinių atsargų fondas prie Kirgizijos Respublikos nepaprastųjų situacijų ministerijos

Privalomojo sveikatos draudimo fondas prie Kirgizijos Respublikos sveikatos ministerijos

Valstybės turto valdymo fondas prie Kirgizijos Respublikos ūkio ir komercijos ministerijos

Veterinarijos tarnyba prie Kirgizijos Respublikos žemės ūkio ministerijos

Kirgizijos Respublikos socialinis fondas prie Kirgizijos Respublikos ministrų kabineto

Kirgizijos Respublikos nacionalinis statistikos komitetas

Kirgizijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo teismų departamentas

Atestavimo komisija prie Kirgizijos Respublikos prezidentūros

Bankų likvidavimo agentūra

Kirgizijos Respublikos valstybinė religijos reikalų komisija

Kirgizijos Respublikos generalinė prokuratūra

Kirgizijos Respublikos apskaitininkų rūmai

2. B poskirsnio pastaba

Bet kuris 1 antraštinėje dalyje išvardytas subjektas taip pat apima tam Kirgizijos Respublikos subjektui, kuriam taikomas šis Susitarimas, pavaldžius subjektus, jei subjektas nėra atskiras juridinis asmuo.

2 SKIRSNIS

CENTRINEI VALDŽIAI PAVALDŪS SUBJEKTAI

Ribiniai dydžiai

Jeigu šiame priede nenurodyta kitaip ir laikantis šio skirsnio pastabų ir 5 skirsnio bendrųjų pastabų, 9 skyrius taikomas Šalių perkantiesiems subjektams, kuriems taikomi šio skirsnio A ir B poskirsniai, jei tiekimo vertė lygi šiems ribiniams dydžiams arba juos viršija:

- a) 200 000 SST visoms prekėms;
- b) 200 000 SST 4 skirsnyje nurodytoms paslaugoms;
- c) 5 000 000 SST visoms JT CPC 51 skyriuje išvardytoms statybos paslaugoms.

A POSKIRSNIS

EUROPOS SĄJUNGA

1. Subjektai, kuriems taikomas šis Susitarimas:

visos administracinių vienetų regioninės ar vietos perkančiosios organizacijos, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (toliau – NUTS reglamentas)¹.

2. A poskirsnio pastaba

- a) Šiame skirsnyje „regioninės perkančiosios organizacijos“ yra bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (toliau – NUTS) NUTS 1 ir NUTS 2 lygio administracinių vienetų, kaip nurodyta NUTS reglamente, perkantieji subjektai.
- b) Šiame skirsnyje „vietos perkančiosios organizacijos“ yra NUTS 3 lygio ir mažesnių administracinių vienetų, kaip nurodyta NUTS reglamente, perkantieji subjektai.

---

¹ ES OL L 154, 2003 6 21, p. 1.

B POSKIRSNIS

KIRGIZIJOS RESPUBLIKA

1. Subjektai, kuriems taikomas šis Susitarimas:

a) REGIONINĖS VALSTYBĖS ADMINISTRACIJOS:

Čiujus

Talas

Ysyk Kelas

Džalalabatas

Narynas

Ošas

Batkenas

b) REGIONINIAI CENTRAI (MERIJOS IR ADMINISTRACINIAI RAJONAI):

Biškeko merija

Ošo merija

Talaso merija

Kara Kelo merija

Džalalabato merija

Naryno merija

Batkeno merija

c) BIŠKEKO ADMINISTRACINIAI RAJONAI

Gegužės Pirmosios rajonas

Sverdlovsko rajonas

Spalio rajonas

Lenino rajonas

d) MIESTŲ SAVIVALDYBĖS (MERIJOS):

Tokmokas

Kara Balta

Kajyngdi

Šopokovas

Kantas

Orlovka

Keminas

Kara Sū

Nokatas

Ezgenas

Narynas

Kara Kelas

Taš Kemiuras

Mailū Sū

Kerbenas

Kočkor Ata

Kek Džangakas

Toktogulas

Balykči

Čolpon Ata

Isfana

Aidarkenas

Kadamdžajus

Kyzyl Kyja

Siuliuktiu

e) RAJONAI

i) Čiujaus srities kaimo savivaldybės:

visos Alamiudiuno rajono kaimo savivaldybės (17 kaimo savivaldybių);

visos Džajylo rajono kaimo savivaldybės (13 kaimo savivaldybių);

visos Kemino rajono kaimo savivaldybės (10 kaimo savivaldybių);

visos Maskvos rajono kaimo savivaldybės (12 kaimo savivaldybių);

visos Panfilovo rajono kaimo savivaldybės (6 kaimo savivaldybės);

visos Sokuluko rajono kaimo savivaldybės (19 kaimo savivaldybių);

visos Čiujaus rajono kaimo savivaldybės (10 kaimo savivaldybių);

visos Ysyk Atos rajono kaimo savivaldybės (18 kaimo savivaldybių);

ii) Ysyk Kelo srities kaimo savivaldybės:

visos Ak Su rajono kaimo savivaldybės (13 kaimo savivaldybių);

visos Džeti Egiuzo rajono kaimo savivaldybės (13 kaimo savivaldybių);

visos Tongo rajono kaimo savivaldybės (9 kaimo savivaldybės);

visos Tiupo rajono kaimo savivaldybės (12 kaimo savivaldybių);

visos Ysyk Kelo rajono kaimo savivaldybės (12 kaimo savivaldybių);

iii) Talaso srities kaimo savivaldybės:

visos Bakai Atos rajono kaimo savivaldybės (8 kaimo savivaldybės);

visos Kara Būros rajono kaimo savivaldybės (9 kaimo savivaldybės);

visos Manaso rajono kaimo savivaldybės (6 kaimo savivaldybės);

visos Talaso rajono kaimo savivaldybės (13 kaimo savivaldybių);

iv) Ošo srities kaimo savivaldybės:

visos Alajaus rajono kaimo savivaldybės (12 kaimo savivaldybių);

visos Aravano rajono kaimo savivaldybės (8 kaimo savivaldybės);

visos Kara Kuldžos rajono kaimo savivaldybės (11 kaimo savivaldybių);

visos Kara Sū rajono kaimo savivaldybės (16 kaimo savivaldybių);

visos Nokato rajono kaimo savivaldybės (15 kaimo savivaldybių);

visos Ezgeno rajono kaimo savivaldybės (19 kaimo savivaldybių);

visos Užalajės rajono kaimo savivaldybės (3 kaimo savivaldybės);

v) Naryno srities kaimo savivaldybės:

visos Ak Talos rajono kaimo savivaldybės (13 kaimo savivaldybių);

visos At Baši rajono kaimo savivaldybės (11 kaimo savivaldybių);

visos Džungalo rajono kaimo savivaldybės (12 kaimo savivaldybių);

visos Kočkoro rajono kaimo savivaldybės (11 kaimo savivaldybių);

visos Naryno rajono kaimo savivaldybės (6 kaimo savivaldybės);

vi) Džalalabato srities kaimo savivaldybės:

visos Aksi rajono kaimo savivaldybės (12 kaimo savivaldybių);

visos Ala Bukos rajono kaimo savivaldybės (8 kaimo savivaldybės);

visos Bazar Korgono rajono kaimo savivaldybės (9 kaimo savivaldybės);

visos Nokeno rajono kaimo savivaldybės (8 kaimo savivaldybės);

visos Suzako rajono kaimo savivaldybės (13 kaimo savivaldybių);

visos Toguz Toro rajono kaimo savivaldybės (4 kaimo savivaldybės);

visos Toktogulo rajono kaimo savivaldybės (11 kaimo savivaldybių);

visos Čatkalo rajono kaimo savivaldybės (2 kaimo savivaldybės);

vii) Batkeno srities kaimo savivaldybės:

visos Batkeno rajono kaimo savivaldybės (10 kaimo savivaldybių);

visos Kadamdžajaus rajono kaimo savivaldybės (11 kaimo savivaldybių);

visos Leileko rajono kaimo savivaldybės (8 kaimo savivaldybės).

2. B poskirsnio pastaba

Šiame poskirsnyje išvardyti centrinei valdžiai pavaldūs subjektai, apibrėžti 2012 m. rugpjūčio 3 d. Kirgizijos Respublikos vietos savivaldos įstatyme Nr. 149, apima visas pavaldžias įstaigas ir organizacijas, kurias prižiūri arba kontroliuoja toks subjektas, jeigu jos nėra atskiri juridiniai asmenys.

3 SKIRSNIS

KITI SUBJEKTAI, KURIEMS TAIKOMAS ŠIS SUSITARIMAS

Ribiniai dydžiai

Jeigu šiame priede nenurodyta kitaip ir laikantis šio skirsnio pastabų ir 5 skirsnio bendrųjų pastabų, 9 skyrius taikomas kitiems Šalių perkantiesiems subjektams, kuriems taikomi šio skirsnio A ir B poskirsniai, jei tiekimo vertė lygi šiems ribiniams dydžiams arba juos viršija:

- a) 400 000 SST visoms prekėms;
- b) 400 000 SST 4 skirsnyje nurodytoms paslaugoms;
- c) 5 000 000 SST visoms JT CPC 51 skyriuje išvardytoms statybos paslaugoms.

A POSKIRSNIS

EUROPOS SAJUNGA

1. Subjektai, kuriems taikomas šis Susitarimas:
  - a) Europos Sąjungoje šis skirsnis taikomas perkantiesiems subjektams, kurių viešiesiems pirkimams taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES¹ ir kurie yra perkančiosios organizacijos pagal tą direktyvą, įskaitant tuos, kuriems taikomi šio priedo 1 ir 2 skirsniai, arba viešąsias įmones, ir kurie vykdo vieną iš toliau nurodytų veiklos rūšių ar bet koki jų derinį:
    - i) stacionarių tinklų, skirtų viešajai paslaugai, susijusiai su geriamojo vandens gavyba, perdavimu, skirstymu ar tiekimu tokiems tinklams, teikti, teikimas arba eksploatavimas;
    - ii) stacionarių tinklų, skirtų viešajai paslaugai, susijusiai su elektros energijos gamyba, perdavimu, skirstymu ar teikimu tokiems tinklams, teikti, teikimas arba eksploatavimas;
    - iii) oro uostų arba kitų terminalų infrastruktūros įrengimas oro vežėjams;

---

¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (ES OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

- iv) jūrų ar vidaus vandenų uostų arba kitų terminalų infrastruktūros įrengimas jūrų arba vidaus vandenų vežėjams;
  - v) tinklų, kuriais teikiama vežimo miestų geležinkeliu, automatinėmis sistemomis, tramvajais, troleibusais, autobusais arba funikulieriais viešoji paslauga, teikimas arba eksploatavimas;
  - vi) tinklų, kuriais teikiama vežimo geležinkeliais viešoji paslauga, teikimas arba eksploatavimas;
- b) Europos Sąjungos perkančiųjų organizacijų ir viešųjų įmonių, atitinkančių a punkte nustatytus kriterijus, orientaciniai sąrašai pateikiami PPO sutarties dėl viešųjų pirkimų Europos Sąjungai skirto I priedėlio 3 priede.
2. A poskirsnio pastabos
- a) 9 skyrius netaikomas sutartims, sudarytoms 1 antraštinės dalies a punkto i–vi papunkčiuose išvardytai veiklai vykdyti, jei atitinkamoje rinkoje veiklą veikia konkurencija;
  - b) 9 skyrius netaikomas perkančiųjų subjektų, kuriems taikomas šis priedas, viešiesiems pirkimams šiais tikslais:
    - i) perkamas vanduo ir tiekama energija arba kuras energijai gaminti;

- ii) siekiama vykdyti kitą nei 1 antraštinės dalies a punkto i–vi papunkčiuose nurodytą veiklą arba verstis šia veikla šalyje, kuri nėra Europos ekonominės erdvės šalis, arba
  - iii) siekiama perpardavimo arba nuomos tretiesiems asmenims su sąlyga, kad perkantysis subjektas neturi specialios ar išimtinės teisės parduoti arba nuomoti tokių sutarčių objekto, o tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir perkantysis subjektas, jį gali parduoti ar nuomoti kiti subjektai;
- c) perkančiojo subjekto, kuris nėra perkančioji organizacija, vykdomas geriamojo vandens arba elektros energijos tiekimas tinklams, kuriais teikiama viešoji paslauga, nelaikomas 1 antraštinės dalies a punkto i arba ii papunkčiuose apibrėžta veikla, kai:
- i) tas subjektas vykdo geriamojo vandens gavybą arba elektros energijos gamybą tam, kad juos panaudotų kitai nei 1 antraštinės dalies a punkto i–vi papunkčiuose nurodytai veiklai vykdyti, ir
  - ii) tiekimas viešiesiems tinklams priklauso tik nuo subjekto suvartojimo ir pastaruosius trejus metus, įskaitant einamuosius, neviršijo 30 % bendros to subjekto geriamojo vandens gavybos ar energijos gamybos vidurkio;

- d) jei įvykdytos e punkto sąlygos, 9 skyrius netaikomas sutartims, kurias skiria:
- i) perkantysis subjektas susijusiai įmonei¹ arba
  - ii) bendroji įmonė, sudaryta išimtinai tik iš perkančiųjų subjektų, siekiant vykdyti 1 antraštinės dalies a punkto i–vi papunkčiuose apibrėžtą veiklą, įmonei, kuri yra susijusi su vienu iš šių perkančiųjų subjektų;
- e) paslaugų ar prekių pirkimo sutartims d punktas taikomas, jei per pastaruosius trejus metus bent 80 % susijusios įmonės vidutinės paslaugų ar tiekimo apyvartos sudarė atitinkamai tokių paslaugų teikimas ar tiekimas įmonėms, su kuriomis ji yra susijusi;

---

¹ Susijusi įmonė – įmonė, kurios metinė finansinė atskaitomybė yra konsoliduota su perkančiojo subjekto metine finansine atskaitomybe pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB, arba, tuo atveju, jei subjektams minėtoji direktyva netaikoma, bet kuri įmonė, kuriai perkantysis subjektas gali turėti tiesioginės ar netiesioginės lemiamos įtakos, arba įmonė, kuri gali daryti lemiamą įtaką perkančiajam subjektui, arba įmonė, kuriai kartu su perkančiuoju subjektu lemiamą įtaką gali daryti kita įmonė dėl joje turimos nuosavybės, finansinio dalyvavimo ar ją reglamentuojančių taisyklių.

- f) jei bendroji įmonė įsteigta atitinkamai veiklai vykdyti bent trejus metus ir jos steigimo dokumentuose nustatyta, kad ją sudarantys perkantieji subjektai bus jos dalis bent jau tokios pat trukmės laikotarpiu, 9 skyrius netaikomas sutartims, kurias skiria:
- i) bendroji įmonė, sudaryta išimtinai tik iš perkančiųjų subjektų, siekiant vykdyti 1 antraštinės dalies a punkto i–vi papunkčiuose apibrėžtą veiklą, vienam iš šių perkančiųjų subjektų arba
  - ii) perkantysis subjektas tokiai bendrajai įmonei, kurios dalis jis yra.

B POSKIRSNIS

KIRGIZIJOS RESPUBLIKA

Subjektai, kuriems taikomas šis Susitarimas:

Atviroji akcinė bendrovė „National Electric Network of Kyrgyzstan“

Atviroji akcinė bendrovė „Electric Stations“

Akcinė bendrovė „Sever“ ir kitos paskirstymo bendrovės

Atviroji akcinė bendrovė „Bishkekteploset“

Valstybės įmonė „Kyrgyzaeronavigatsiya“

Valstybės įmonė „National Company Kyrgyz Temir Jolu“ prie Kirgizijos Respublikos transporto ir ryšių ministerijos

Atviroji akcinė bendrovė „Vostokelektro“

Atviroji akcinė bendrovė „Jalalabatelectro“

Atviroji akcinė bendrovė „Oshelectro“

Atviroji akcinė bendrovė „International Airport Manas“¹

Biškeko merijos gamybos ir veiklos valdymo skyrius „Bishkekvodokanal“

Kirgizijos Respublikos visuomeninio transliavimo korporacija

---

¹ Atvirajai akcinei bendrovei MANAS priklauso: 1) tarptautinis Manaso oro uostas; 2) Ošo oro uostas; 3) Džalalabato oro uostas; 4) Tamči oro uostas ir 5) Batkeno oro uostas.

Kirgizijos Respublikos laisvosios ekonominės zonos

Valstybės įmonė „Bishkek bus station“

Valstybės įmonė „Kyrgyz Avtobeketi“

Valstybės įmonė „Kyrgyz Pochtasy“

4 SKIRSNIS

PASLAUGOS

Kirgizijos Respublikoje ir Europos Sąjungoje,

jei šiame priede nenumatyta kitaip ir laikantis 5 skirsnio bendrųjų pastabų, 9 skyrius taikomas toliau nurodytoms paslaugoms, išskirtoms remiantis JT CPC, kaip išdėstyta PPO klasifikavimo pagal sektorius sąrašė (MTN.GNS/W/120)¹, jei jas perka šio priedo 1–3 skirsniuose nurodyti subjektai.

Aprašymas	JT CPC Nr.
Techninės priežiūros ir remonto paslaugos	6112, 6122, 633, 886
Sausumos transporto paslaugos, apimančios šarvuotųjų automobilių paslaugas, ir kurjerių paslaugas, išskyrus pašto vežimą	712 (išskyrus 71235), 7512, 87304

¹ Išskyrus paslaugas, kurias subjektai turi pirkti iš kito subjekto pagal išimtinę teisę, suteiktą paskelbtu įstatymu, reglamentu ar administracine nuostata.

Aprašymas	JT CPC Nr.
Oro transporto paslaugos – keleivių ir krovinių vežimas, išskyrus pašto vežimą	73 (išskyrus 7321)
Pašto važtos vežimo paslaugos sausumos transportu, išskyrus geležinkelius, ir oro transportu	71235, 7321
Telekomunikacijų paslaugos	752
Finansinės paslaugos	ex 81
Draudimo paslaugos	812, 814
Bankininkystės ir investicinės paslaugos ¹	
Kompiuterių ir su jais susijusios paslaugos	84
Apskaitos, audito ir buhalterijos paslaugos	862
Rinkos tyrimų ir viešosios nuomonės apklausos paslaugos	864
Valdymo konsultacijų paslaugos ir susijusios paslaugos	865, 866 ²
Architektūros paslaugos; inžinerijos paslaugos ir suvienytosios inžinerijos paslaugos, miestų planavimo ir kraštovaizdžio architektūros paslaugos; susijusios mokslinių ir techninių konsultacijų paslaugos; techninio tikrinimo ir analizės paslaugos	867
Reklamos paslaugos	871
Pastatų valymo paslaugos ir nuosavybės valdymo paslaugos	874; 82201–82206
Leidybos ir spausdinimo paslaugos už mokestį ar pagal sutartį	88442
Nuotekų ir atliekų šalinimas; sanitarinių sąlygų užtikrinimo ir panašios paslaugos	94

¹ Išskyrus fiskalinės įstaigos ar depozitoriumo paslaugų, likvidavimo ir valdymo paslaugų, skirtų reglamentuojamoms finansų įstaigoms, ar valstybės skolos vertybinių popierių, įskaitant paskolas ir vyriausybės obligacijas, vekselius ir kitus vertybinius popierius, pardavimo, išpirkimo ir platinimo paslaugų viešajam pirkimui arba įsigijimui. Švedijoje mokėjimai valstybės įstaigoms ir valstybės įstaigų mokėjimai atliekami per Švedijos pašto žiro sistemą (*Postgiro*).

² Išskyrus oficialaus ginčų sprendimo ir sutaikinimo paslaugas.

5 SKIRSNIS

BENDROSIOS PASTABOS IR LEIDŽIANČIOS NUKRYPTI NUOSTATOS

A POSKIRSNIS

EUROPOS SĄJUNGA

1. 9 skyrius netaikomas šiems viešiesiems pirkimams:
  - a) žemės ūkio produktų viešiesiems pirkimams, vykdomiems remiant žemės ūkio paramos ir maitinimo programas, pvz., pagalbos maistu, įskaitant skubiąją pagalbą;
  - b) transliuotojų programų medžiagos įsigijimo, kūrimo, gamybos arba bendros gamybos viešiesiems pirkimams ir sutartims dėl transliavimo laiko ir
  - c) perkančiųjų subjektų, kuriems taikomi 1 ir 2 skirsniai, vykdomiems viešiesiems pirkimams, susijusiems su geriamojo vandens, energijos, transporto ir pašto sektoriuose vykdoma veikla, nebent jiems būtų taikomas 3 skirsnis.
2. Alandų Saloms (*Ahvenanmaa*) taikomos specialiosios sąlygos, nustatytos Sutarties dėl Suomijos stojimo į Europos Sąjungą Protokole Nr. 2 dėl Alandų Salų.

B POSKIRSNIS

KIRGIZIJOS RESPUBLIKA

9 skyrius netaikomas šiems viešiesiems pirkimams:

- a) statybos paslaugų ir prekių, kurias perka diplomatinės atstovybės užsienyje, viešiesiems pirkimams;
- b) žemės ūkio produktų viešiesiems pirkimams, vykdomiems remiant žemės ūkio paramos ir maitinimo programas;
- c) viešiesiems pirkimams, susijusiems su nacionaliniu saugumu;
- d) viešiesiems pirkimams, susijusiems su gynybos srities viešaisiais pirkimais siekiant apsaugoti valstybės paslaptis arba užkirsti kelią gaivalinėms nelaimėms ir jas valdyti;
- e) prekių, darbų ir paslaugų viešiesiems pirkimams iš natūralių monopolijų, kaip apibrėžta atitinkamuose Kirgizijos Respublikos teisės aktuose, Kirgizijos Respublikos atitinkamos reguliavimo institucijos nustatytais kainomis;

- f) darbų ir paslaugų, kuriuos pagal Kirgizijos Respublikos teisės aktus gali atlikti ir teikti tik konkrečios vykdomosios valdžios įstaigos, įskaitant visas pavaldžiasias įstaigas, valstybės subjektus ar juridinius asmenis, kurių 100 % akcijų priklauso vyriausybei, viešiesiems pirkimams;
- g) viešiesiems pirkimams, vykdomiems perkančiojo subjekto, kuriam taikomi 1–3 skirsniai, subjekto, kuriam šis Susitarimas netaikomas, vardu;
- h) perkančiųjų subjektų, kuriems patiems šis priedas netaikomas, vykdomiems prekių ar paslaugų komponentų viešiesiems pirkimams;
- i) transliuotojų programų medžiagos įsigijimo, kūrimo, gamybos arba bendros gamybos viešiesiems pirkimams ir sutartims dėl transliavimo laiko;
- j) perkančiųjų subjektų, kuriems taikomi 1 ir 2 skirsniai, vykdomiems viešiesiems pirkimams, susijusiems su geriamojo vandens, energijos, transporto ir pašto sektoriuose vykdoma veikla, nebent jiems būtų taikomas 3 skirsnis.

6 SKIRSNIS

INFORMACIJOS APIE VIEŠUOSIUS PIRKIMUS SKLAIDOS PRIEMONĖS

A POSKIRSNIS

EUROPOS SAJUNGA

1. Bendrosios informacijos apie viešuosius pirkimus paskelbimas

Informacijos sklaidos priemonės, kurias Europos Sąjunga paskyrė ir naudoja, kad atitiktų bendruosius skelbimo reikalavimus pagal šio Susitarimo 159 straipsnio 1 dalį ir kaip nurodyta to straipsnio 2 dalies a punkte, yra šios:

a) EUROPOS SAJUNGOS LYGMUO

<http://simap.ted.europa.eu>

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

b) EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS

BELGIJA

- i) Įstatymai, karališkieji potvarkiai, ministrų įsakymai, ministerijų aplinkraščiai

le Moniteur Belge

- ii) Teismų praktika

Pasicrisie

BULGARIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Държавен вестник (oficialusis leidinys)

- ii) Teismų sprendimai

<http://www.sac.government.bg>

- iii) Visuotinai taikomi administraciniai nutarimai ir įvairios procedūros

<http://www.aop.bg>

<http://www.cpc.bg>

ČEKIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Sbírka zákonů České republiky (Čekijos Respublikos įstatymų sąvadas)

- ii) Konkurencijos apsaugos tarnybos sprendimai

Konkurencijos apsaugos tarnybos sprendimų rinkinys

DANIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Lovtidende

- ii) Teismų sprendimai

Ugeskrift for Retsvæsen

- iii) Administraciniai nutarimai ir procedūros

Ministerialtidende

- iv) Danijos skundų dėl viešųjų pirkimų nagrinėjimo valdybos sprendimai

Kendelser fra Klagenævnet for Udbud

VOKIETIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Bundesgesetzblatt

Bundesanzeiger

- ii) Teismų sprendimai

*Entscheidungsammlungen des: Bundesverfassungsgerichts; Bundesgerichtshofs;
Bundesverwaltungsgerichts; Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte*

ESTIJA

- i) Visuotinio taikymo įstatymai, kiti teisės aktai ir administraciniai sprendimai

Riigi Teataja, <http://www.riigiteataja.ee>

- ii) Su viešaisiais pirkimais susijusios procedūros

<https://riigihanked.riik.ee>

AIRIJA

Įstatymai ir kiti teisės aktai

Iris Oifigiuil (Airijos Vyriausybės oficialusis leidinys)

GRAIKIJA

Eφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (Graikijos Vyriausybės oficialusis leidinys)

ISPANIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Boletín Oficial del Estado

- ii) Teismų sprendimai

Oficialiai neskelbiama

PRANCŪZIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Journal Officiel de la République française

- ii) Teismų praktika

Recueil des arrêts du Conseil d'État

- iii) *Revue des marchés publics*

KROATIJA

Narodne novine, <http://www.nn.hr>

ITALIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Gazzetta Ufficiale

- ii) Teismų praktika

Oficialiai neskelbiama

KIPRAS

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Respublikos oficialusis leidinys)

- ii) Teismų sprendimai

Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας (Aukščiausiojo Teismo sprendimai, leidinių biuras)

LATVIJA

Įstatymai ir kiti teisės aktai

Latvijas vēstnesis (Oficialusis leidinys)

LIETUVA

i) Įstatymai, reglamentavimo ir administracinės nuostatos

Teisės aktų registras

ii) Teismų sprendimai, teismų praktika

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletenis „Teismų praktika“

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis „Administracinių teismų praktika“

LIUKSEMBURGAS

i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Mémorial

- ii) Teismų praktika

Pasicrisie

VENGRIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Magyar Közlöny (Vengrijos Respublikos oficialusis leidinys)

- ii) Teismų praktika

Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzésnek Tanácsa Hivatalos Lapja (Viešųjų pirkimų pranešimai, viešųjų pirkimų tarybos oficialusis leidinys)

MALTA

- Įstatymai ir kiti teisės aktai

Government Gazette

NYDERLANDAI

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Nederlandse Staatscourant arba Staatsblad

- ii) Teismų praktika

Oficialiai neskelbiama

AUSTRIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Österreichisches Bundesgesetzblatt

Amtsblatt zur Wiener Zeitung

- ii) Teismų sprendimai

Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes, Verwaltungsgerichtshofes, Obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte, des Bundesverwaltungsgerichtes und der Landesverwaltungsgerichte, <http://ris.bka.gv.at/Judikatur/>

LENKIJA

- i) Teisės aktai

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Lenkijos Respublikos įstatymų biuletenis)

- ii) Teismų sprendimai, teismų praktika

„Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie“ (Arbitražo kolegijų ir Varšuvos regioninio teismo sprendimų sąvadas)

PORTUGALIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série

- ii) Teismų leidiniai

Boletim do Ministério da Justiça

Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo

Colectânea de Jurisprudencia Das Relações

RUMUNIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Monitorul Oficial al României (Rumunijos oficialusis leidinys)

- ii) Teismų sprendimai, visuotinai taikomi administraciniai nutarimai ir įvairios procedūros

<http://www.anrmap.ro>

SLOVĖNIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Uradni list Republike Slovenije (Slovėnijos Respublikos oficialusis leidinys)

- ii) Teismų sprendimai

Oficialiai neskelbiama

SLOVAKIJA

- i) Įstatymai ir kiti teisės aktai

Zbierka zákonov (Įstatymų sąvadas)

- ii) Teismų sprendimai

Oficialiai neskelbiama

SUOMIJA

Suomen Sääädöskokoelma – Finlands Författningssamling (Suomijos teisės aktų rinkinys)

ŠVEDIJA

Svensk Författningssamling (Švedijos įstatymų kodeksas)

2. Skelbimų apie viešuosius pirkimus paskelbimas

Elektroninės arba popierinės informacijos sklaidos priemonės, kurias Europos Sąjunga ir jos valstybės narės paskyrė ir naudoja skelbimams, būtiniams pagal šio Susitarimo 160 straipsnį, 162 straipsnio 7 dalį ir 169 straipsnio 2 dalį, pagal šio Susitarimo 159 straipsnio 2 dalies b ir c punktus paskelbti, yra šios:

a) EUROPOS SAJUNGOS LYGMUO

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio priedas ir jo elektroninė versija

TED (*Tenders Electronically Daily*): <http://ted.europa.eu> (prisijungti taip pat galima per portalą <http://simap.ted.europa.eu>)

b) EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS

BELGIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Le Bulletin des Adjudications

Kiti skelbimai specialiuose leidiniuose

BULGARIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Държавен вестник (oficialusis leidinys), <http://dv.parliament.bg>

Viešųjų pirkimų registras, www.aop.bg

ČEKIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

DANIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

VOKIETIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

ESTIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

AIRIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Dienraščiai: *Irish Independent, Irish Times, Irish Press, Cork Examiner*

GRAIKIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Paskelbiama dienraščiuose, finansų, regionų ir specialiuose leidiniuose

ISPANIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

PRANCŪZIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Bulletin officiel des annonces des marchés publics

KROATIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (Kroatijos Respublikos elektroniniai viešųjų pirkimų skelbimai)

ITALIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

KIPRAS

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Respublikos oficialusis leidinys

Vietos dienraščiai

LATVIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Latvijas vēstnesis (Oficialusis leidinys)

LIETUVA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema

Lietuvos Respublikos oficialiojo leidinio „Valstybės žinios“ priedas „Informaciniai pranešimai“

LIUKSEMBURGAS

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Dienraščiai

VENGRIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Viešųjų pirkimų pranešimai, viešųjų pirkimų tarybos oficialusis leidinys)

MALTA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Government Gazette

NYDERLANDAI

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

AUSTRIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Amtsblatt zur Wiener Zeitung

LENKIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Biuletyn Zamówień Publicznych (Viešųjų pirkimų biuletėnis)

PORTUGALIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

RUMUNIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Monitorul Oficial al României (Rumunijos oficialusis leidinys)

Viešųjų pirkimų elektroninė sistema, <http://www.e-licitatie.ro>

SLOVENIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Portal javnih naročil, <http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal>

SLOVAKIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Vestník verejného obstarávania (Viešųjų pirkimų leidinys)

SUOMIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Suomijos oficialiojo leidinio priedas „Viešieji pirkimai Suomijoje ir EEE erdvėje“)

ŠVEDIJA

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

3. Informacijos apie skirtas sutartis paskelbimas

Svetainės adresas, kuriuo Europos Sąjunga paskelbia skelbimus apie subjektų, kuriems taikomi šio priedo 1–3 skirsniai, skirtas sutartis, kaip reikalaujama pagal šio Susitarimo 168 straipsnio 2 dalį ir pagal šio Susitarimo 158 straipsnio 2 dalies c punktą:

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio elektroninė versija, Tenders Electronic Daily
(<http://ted.europa.eu>)

B POSKIRSNIS

KIRGIZIJOS RESPUBLIKA

1. Bendrosios informacijos apie viešuosius pirkimus paskelbimas

Informacijos sklaidos priemonės, kurias Kirgizijos Respublika paskyrė ir naudoja, kad atitiktų bendruosius skelbimo reikalavimus pagal šio Susitarimo 159 straipsnio 1 dalį ir kaip nurodyta šio Susitarimo 159 straipsnio 2 dalies a punkte, yra šios:

Valstybės respublikinis laikraštis *Erkin Too*.

2. Skelbimų apie viešuosius pirkimus ir skelbimų apie skirtas sutartis paskelbimas

Informacijos sklaidos priemonės, kurias Kirgizijos Respublika paskyrė ir naudoja visiems skelbimams, būtiniams pagal šio Susitarimo 160 straipsnį, 162 straipsnio 7 dalį ir 169 straipsnio 2 dalį ir pagal šio Susitarimo 159 straipsnio 2 dalies b ir c punktus paskelbti, yra šios:

oficialus viešųjų pirkimų interneto portalas zakupki.gov.kg.

DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

I. Pranešimai

1. Visi prašymai, pranešimai, rašytiniai pareiškimai ar kiti dokumentai, kuriuos pateikė:
  - a) kolegija, siunčiami Šalims tuo pačiu metu;
  - b) Šalis ir kurie yra adresuoti kolegijai, pridedant kopiją tuo pačiu metu siunčiami ir kitai Šaliai;
  - c) Šalis ir kurie yra adresuoti kitai Šaliai, pridedant kopiją tuo pačiu metu siunčiami ir kolegijai.
2. Visi 1 taisyklėje nurodyti pranešimai siunčiami elektroniniu būdu arba, kai tinkama, kitomis ryšių priemonėmis, kuriomis užtikrinamas jų išsiuntimo įrašas. Jei neįrodyta kitaip, toks pranešimas laikomas įteiktu jo išsiuntimo dieną. Popierinė dokumento versija siunčiama paštu.
3. Visi pranešimai adresuojami Europos Komisijos prekybos generaliniam direktoratui ir Kirgizijos Respublikos ūkio ir komercijos ministerijai. Jei Šalys jau paskyrė savo atstovus ginčui spręsti, visi pranešimai taip pat adresuojami tiems atstovams.

4. Prašyme, pranešime, rašytiniame pareiškime ar kitame su kolegijos procesu susijusiame dokumente rastos smulkios korektūros klaidos gali būti ištaisytos įteikiant naują dokumentą, kuriame aiškiai nurodyti pakeitimai.

5. Jei paskutinė dokumento įteikimo diena sutampa su Europos Sąjungos institucijų ar Kirgizijos Respublikos poilsio diena, dokumento įteikimo laikotarpis baigiasi kitą darbo dieną.

II. Kolegijos narių skyrimas

6. Jei pagal 213 straipsnį kolegijos narys turi būti atrenkamas burtų keliu, Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis nedelsdamas informuoja Šaliai atsakovei atstovaujantį Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkį apie burtų traukimo datą, laiką ir vietą. Šalis atsakovė, jei to nori, gali dalyvauti traukiant burtus. Bet kuriuo atveju burtus traukia dalyvaujanti (-čios) Šalis (-ys).

7. Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis raštu praneša kiekvienam asmeniui, kuris buvo atrinktas eiti kolegijos nario pareigas, apie jo paskyrimą. Kiekvienas asmuo per penkias dienas nuo tos datos, kai jis buvo informuotas apie paskyrimą, abiem Šalims patvirtina, kad gali ir sutinka eiti šias pareigas. Jis taip pat patvirtina, kad laikosi 14-B priede nustatyto Elgesio kodekso.

8. Per penkias dienas nuo 213 straipsnio 2 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis burtų keliu atrenka kolegijos narį arba pirmininką, jei 214 straipsnio 1 dalyje nurodytos atitinkamos sąrašo dalys:

- a) nėra sudarytos – iš asmenų, kuriuos viena Šalis ar abi Šalys oficialiai pasiūlė tai konkrečiai sąrašo daliai sudaryti, arba
- b) nebeturi bent penkių asmenų – iš toje konkrečioje sąrašo dalyje likusių asmenų.

III. Organizacinis posėdis

9. Jei Šalys nesusitaria kitaip, jos kolegijoje susitinka per septynias dienas nuo jos įsteigimo, kad išspręstų tuos klausimus, kuriuos, Šalių arba kolegijos nuomone, reikia išspręsti, be kita ko:

- a) nustatytų kolegijos nariams mokėtiną atlygį ir jiems atlygintinas išlaidas;
- b) nustatytų padėjėjams mokėtiną atlygį; kiekvieno kolegijos nario padėjėjo ar padėjėjų atlygio bendra suma neviršija 50 % to kolegijos nario atlygio;
- c) nustatytų proceso tvarkaraštį.

Kolegijos nariai ir Šalių atstovai gali posėdyje dalyvauti telefonu ar per vaizdo konferenciją.

IV. Rašytiniai pareiškimai

10. Šalis ieškovė rašytinį pareiškimą įteikia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo kolegijos įsteigimo dienos. Šalis atsakovė rašytinį pareiškimą įteikia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo Šalies ieškovės rašytinio pareiškimo įteikimo dienos.

V. Kolegijos veikimas

11. Visiems kolegijos posėdžiams pirmininkauja kolegijos pirmininkas. Kolegija gali deleguoti pirmininkui įgaliojimus priimti administracinius ir procedūrinius sprendimus.

12. Jei 14 skyriuje arba šiose Darbo tvarkos taisyklėse nenustatyta kitaip, kolegija gali vykdyti savo veiklą bet kokiomis priemonėmis, įskaitant elektroniniu būdu arba telefonu, arba, kai tinkama, bet kokiomis kitomis ryšių priemonėmis.

13. Kolegijos pasitarimuose gali dalyvauti tik kolegijos nariai, tačiau kolegija gali leisti, kad tokiuose pasitarimuose dalyvautų ir kolegijos narių padėjėjai.

14. Visų sprendimų ar ataskaitų rengimas yra išskirtinė kolegijos pareiga ir ji negali būti deleguojama.

15. Kilus procedūriniam klausimui, kuriam netaikomas 14 skyrius ir jo priedai, kolegija, pasikonsultavusi su Šalimis, gali patvirtinti tinkamą su tuo skyriumi ir jo priedais suderinamą tvarką.

16. Jei kolegija mano, kad reikia pakeisti kurią nors proceso laikotarpį, išskyrus nustatytuosius 14 skyriuje, arba atlikti kitus procedūrinius ar administracinius patikslinimus, ji, pasikonsultavusi su Šalimis, jas raštu informuoja apie laikotarpio pakeitimo arba kitų procedūrinių ar administracinių patikslinimų priežastis.

VI. Pakeitimas

17. Jei Šalis mano, kad kolegijos narys nesilaiko 14-B priede nustatyto Elgesio kodekso ir dėl tos priežasties turėtų būti pakeistas, ta Šalis praneša kitai Šaliai per 15 dienų nuo tos dienos, kurią gavo pakankamai įrodymų, kad kolegijos narys įtariamas 14-B priede nustatyto Elgesio kodekso nesilaikymu.

18. Šalys konsultuojasi per 15 dienų nuo šių Darbo tvarkos taisyklių 17 taisyklėje nurodyto pranešimo dienos. Jos praneša kolegijos nariui apie įtariamą elgesio kodekso nesilaikymą ir gali prašyti kolegijos nario imtis priemonių padėčiai ištaisyti. Susitarusios jos taip pat gali nušalinti kolegijos narį ir atrinkti naują kolegijos narį pagal šio Susitarimo 213 straipsnį.

19. Jei Šalys nesutaria, ar reikia pakeisti kolegijos narį (išskyrus kolegijos pirmininką), bet kuri Šalis gali prašyti šį klausimą perduoti spręsti kolegijos pirmininkui, kurio sprendimas yra galutinis.

Jei kolegijos pirmininkas nustato, kad kolegijos narys nesilaiko 14-B priede nustatyto Elgesio kodekso, pagal šio Susitarimo 213 straipsnį atrenkamas naujas kolegijos narys.

20. Jei Šalys nesutaria, ar reikia pakeisti kolegijos pirmininką, bet kuri Šalis gali prašyti, kad šis klausimas būtų perduotas spręsti vienam iš pirmininkų sąrašo dalyje, sudarytoje pagal 214 straipsnį, likusių asmenų. Jo vardą ir pavardę burtų keliu išrenka prašančiajai Šaliai atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis arba bendrapirmininkio deleguotas asmuo. Atrinktojo asmens sprendimas dėl būtinybės pakeisti pirmininką yra galutinis.

Jei atrinktasis asmuo nustato, kad pirmininkas nesilaiko 14-B priede nustatyto Elgesio kodekso, pagal šio Susitarimo 213 straipsnį atrenkamas naujas pirmininkas.

VII. Posėdžiai

21. Laikydamasis 9 taisyklėje nustatyto tvarkaraščio, pasikonsultavęs su Šalimis ir kitais kolegijos nariais, kolegijos pirmininkas praneša Šalims apie posėdžio datą, laiką ir vietą. Jei posėdis nėra uždaras, Šalis, kurios teritorijoje vyksta posėdis, šią informaciją paskelbia viešai.

22. Jei Šalys nesusitaria kitaip, posėdis rengiamas Briuselyje, jei Šalis ieškovė yra Kirgizijos Respublika, ir Biškeke, jei Šalis ieškovė yra Europos Sąjunga. Šalis atsakovė padengia su posėdžio logistiniu administravimu susijusias išlaidas.

23. Kolegija gali sušaukti papildomų posėdžių, jei Šalys taip susitaria.

24. Visi kolegijos nariai dalyvauja viso posėdžio metu.

25. Jei Šalys nesusitaria kitaip, nepriklausomai nuo to, ar posėdis yra viešas ar uždaras, jame gali dalyvauti šie asmenys:

- a) Šalies atstovai;
- b) patarėjai;
- c) padėjėjai ir administracijos personalas;
- d) vertėjai žodžiu bei raštu ir kolegijos referentai ir
- e) kolegijos pagal 229 straipsnio 2 dalį pakviesti ekspertai.

26. Ne vėliau kaip likus penkioms dienoms iki posėdžio dienos kiekviena Šalis įteikia kolegijai ir kitai Šaliai atstovų, kurie posėdyje tos Šalies vardu pateiks žodinių argumentų ar paaiškinimų, ir kitų atstovų bei patarėjų, kurie dalyvaus posėdyje, vardų ir pavardžių sąrašą.

27. Užtikrindama, kad Šalies ieškovės ir Šalies atsakovės argumentams ir priešiniams argumentams pateikti būtų skirta tiek pat laiko, kolegija posėdžius rengia taip:

Argumentai

- a) Šalies ieškovės argumentai;
- b) Šalies atsakovės argumentai.

Priešiniai argumentai

- a) Šalies ieškovės atsakymas;
- b) Šalies atsakovės atsakomieji argumentai.

28. Kolegija gali bet kada per posėdį pateikti klausimų bet kuriai Šaliai.

29. Kolegija pasirūpina, kad posėdžio protokolas arba garso įrašas būtų parengtas ir įteiktas Šalims kuo greičiau po posėdžio. Šalys gali pateikti pastabų dėl protokolo, o kolegija gali į tas pastabas atsižvelgti.

30. Per 10 dienų nuo posėdžio dienos kiekviena Šalis gali įteikti papildomą rašytinį pareiškimą dėl bet kurio per posėdį kilusio klausimo.

VIII. Klausimai raštu

31. Kolegija gali bet kuriuo proceso metu vienai ar abiem Šalims pateikti klausimų raštu. Visi vienai Šaliai pateikti klausimai kaip kopija pateikiami ir kitai Šaliai.

32. Atsakymo į kolegijos pateiktus klausimus kopiją kiekviena Šalis pateikia kitai Šaliai. Kita Šalis turi galimybę per penkias dienas nuo tokios kopijos įteikimo dienos raštu pateikti pastabų dėl tos Šalies atsakymų.

IX. Konfidencialumas

33. Kiekviena Šalis ir kolegija informaciją, kurią kita Šalis pateikė kolegijai ir nurodė kaip konfidencialią, laiko konfidencialia. Kai Šalis kolegijai pateikia rašytinį pareiškimą, kuriame yra konfidencialios informacijos, ji taip pat per 15 dienų pateikia pareiškimą be konfidencialios informacijos, kuris gali būti skelbiamas viešai.
34. Jokia šių Darbo tvarkos taisyklių nuostata netrukdo Šaliai viešai atskleisti savo pozicijos, jei, kalbant apie kitos Šalies pateiktą informaciją, neatskleidžiama informacija, kurią kita Šalis nurodė kaip konfidencialią.
35. Jei Šalys susitaria arba jei Šalies pareiškimuose ir argumentuose yra konfidencialios informacijos, kolegija rengia uždarus posėdžius.
36. Jei posėdžiaujama uždurai, Šalys užtikrina kolegijos posėdžių konfidencialumą.

X. *Ex parte* ryšiai

37. Kolegija nesusitinka ar nesusisiečia su Šalimi, jei nedalyvauja kita Šalis.
38. Kolegijos narys nė su viena Šalimi arba abiem Šalimis neaptarinėja jokio proceso dalyko aspekto, jei nedalyvauja kiti kolegijos nariai.

XI. *Amicus curiae* pareiškimai

39. Jei Šalys nesusitaria kitaip per penkias dienas nuo kolegijos įsteigimo dienos, kolegija gali priimti savo iniciatyva teikiamus Šalies fizinių asmenų arba Šalies teritorijoje įsisteigusių juridinių asmenų, kurie yra nepriklausomi nuo Šalių valdžios institucijų, rašytinius pareiškimus, jeigu:

- a) jie pateikiami kolegijai per 10 dienų nuo kolegijos įsteigimo dienos;
- b) jie yra glausti, jokių būdu ne ilgesni kaip 15 puslapių (su dvigubais tarpais), įskaitant priedus;
- c) jie yra tiesiogiai susiję su kolegijos svarstomu faktiniu ar teisiniu klausimu;
- d) juose pateikiamas pareiškimą pateikusio asmens aprašymas, pavyzdžiui, fizinio asmens atveju nurodoma jo pilietybė, o juridinio asmens atveju – jo įsisteigimo vieta, veiklos pobūdis, teisinis statusas, bendrieji tikslai ir jo finansavimo šaltinis;
- e) juose nurodomas asmens interesų kolegijos procese pobūdis ir
- f) jie pateikiami Šalių pasirinktomis kalbomis pagal 43 ir 44 taisykles.

40. Pareiškimai įteikiami Šalims pastaboms pateikti. Pastabas kolegijai Šalys gali pateikti per 10 dienų nuo pareiškimų gavimo.

41. Kolegija savo ataskaitoje išvardija visus pagal 39 taisyklę gautus pareiškimus. Kolegija neprivalo savo ataskaitoje atsižvelgti į tokiuose pareiškimuose pateiktus argumentus. Tačiau jei kolegija savo ataskaitoje į tuos argumentus atsižvelgia, ji taip pat atsižvelgia į visas pagal 40 taisyklę pateiktas Šalių pastabas.

XII. Skubūs atvejai

42. 218 straipsnyje nurodytais skubos atvejais kolegija, pasikonsultavusi su Šalimis, atitinkamai patikslina šiose Darbo tvarkos taisyklėse nurodytus laikotarpius. Kolegija apie tokius patikslinimus praneša Šalims.

XIII. Vertimas raštu ir žodžiu

43. Vykstant 211 straipsnyje nurodytomis konsultacijoms ir ne vėliau nei įvyksta šių Darbo tvarkos taisyklių 9 taisyklėje nurodytas posėdis, Šalys stengiasi susitarti dėl bendros kolegijos proceso darbo kalbos.

44. Jei Šalims nepavyksta susitarti dėl bendros darbo kalbos, kiekviena Šalis rašytinius pareiškimus pateikia pasirinkta kalba. Kiekviena Šalis tuo pačiu metu pateikia vertimą į kitos Šalies pasirinktą kalbą, nebent rašytinis pareiškimas būtų pateiktas viena iš PPO darbo kalbų. Šalis atsakovė pasirūpina žodinių pareiškimų vertimu žodžiu į Šalių pasirinktas kalbas.

45. Kolegijos ataskaitos ir sprendimai skelbiami Šalių pasirinkta (-omis) kalba (-omis). Jeigu Šalys nėra susitarusios dėl bendros darbo kalbos, kolegijos tarpinė ir galutinė ataskaitos turi būti skelbiamos viena iš PPO darbo kalbų.

46. Šalis gali pateikti pastabų dėl pagal šias Darbo tvarkos taisykles parengtų dokumentų vertimo tikslumo.

47. Kiekviena Šalis padengia savo rašytinių pareiškimų vertimo išlaidas. Visas sprendimų vertimo išlaidas Šalys pasidalija po lygiai.

XIV. Kitos procedūros

48. Šiose Darbo tvarkos taisyklėse nustatyti laikotarpiai patikslinami Šalių bendru sutarimu pagal specialius terminus, nustatytus kolegijos ataskaitai arba sprendimui priimti procese pagal 222–225 straipsnius.

KOLEGIJOS NARIŲ IR
TARPININKŲ ELGESIO KODEKSAS

I. Svarbiausi principai

1. Kad ginčų sprendimo mechanizmas išliktų sąžiningas ir nešališkas, kiekvienas kandidatas ir kolegijos narys:
  - a) susipažįsta su šiuo Elgesio kodeksu;
  - b) veikia nepriklausomai ir nešališkai;
  - c) vengia tiesioginių ir netiesioginių interesų konfliktų;
  - d) vengia netinkamo elgesio ir vengia daryti netinkamo elgesio ir šališkumo įspūdį;
  - e) griežtai laikosi gero elgesio normų ir
  - f) nesileidžia veikiamas asmeninių interesų, spaudimo iš išorės, politinių aplinkybių, visuomenės nuomonės, lojalumo Šaliai arba kritikos baimės.
2. Kolegijos narys nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neprisiima jokių prievolių ir nesiekia jokios naudos, jeigu tai koku nors būdu trukdo tinkamai vykdyti pareigas arba atrodo, kad trukdo.

3. Kolegijos narys nesinaudoja savo statusu kolegijoje tam, kad patenkintų asmeninius ar privačius interesus. Kolegijos narys vengia veiksmų, kurie galėtų sukelti įspūdį, kad kiti asmenys gali jį kaip nors paveikti.
4. Kolegijos narys neleidžia, kad buvę ar esami finansiniai, verslo, profesiniai, asmeniniai ar socialiniai ryšiai ar pareigos paveiktų jo elgesį arba nuomonę.
5. Kolegijos narys vengia užmegzti ryšius ar įgyti finansinių interesų, kurie gali paveikti jo nepriklausomumą arba nešališkumą arba pagrįstai daryti netinkamo elgesio arba šališkumo įspūdį.

II. Prievolė atskleisti informaciją

6. Prieš sutikdamas būti paskirtas kolegijos nariu pagal 213 straipsnį, kandidatas, kurio prašoma būti kolegijos nariu, atskleidžia informaciją apie visus interesus, ryšius ar dalykus, kurie, tikėtina, darytų įtaką jo nepriklausomumui ar nešališkumui arba galėtų per kolegijos procesą pagrįstai daryti netinkamo elgesio ar šališkumo įspūdį. Tuo tikslu kandidatas deda visas pagrįstas pastangas, kad išsiaiškintų minėtus interesus, ryšius ir dalykus, įskaitant finansinius, profesinius, darbo ar šeimos interesus.
7. Prievolė atskleisti informaciją pagal 6 dalį yra nuolatinė kolegijos nario pareiga atskleisti visus tokius interesus, ryšius ar dalykus, kurių gali iškilti bet kuriame proceso etape.

8. Kandidatas arba kolegijos narys informuoja Bendradarbiavimo komitetą apie bet kokius dalykus, susijusius su faktiniais arba galimais šio Elgesio kodekso pažeidimais, kai tik apie juos sužino, kad Šalys galėtų juos apsvarstyti.

III. Kolegijos narių pareigos

9. Sutikęs su savo paskyrimu kolegijos narys yra prieinamas savo pareigoms atlikti ir jas viso proceso metu vykdo kruopščiai, greitai, sąžiningai ir stropiai.

10. Kolegijos narys nagrinėja tik per kolegijos procesą iškeltus ir sprendimui priimti reikalingus klausimus ir šios pareigos nedeleguoja jokiam kitam asmeniui.

11. Kolegijos narys imasi visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad jo padėjėjai ir administracijos personalas būtų susipažinę su šio Elgesio kodekso II, III, IV ir VI dalyse kolegijos nariams nustatytais pareigomis ir jas vykdytų.

IV. Buvusių kolegijos narių pareigos

12. Buvę kolegijos nariai vengia veiksmų, kurie gali daryti įspūdį, kad vykdydami savo pareigas jie buvo šališki arba turėjo naudos dėl kolegijos sprendimo.

13. Buvę kolegijos nariai vykdo šio Elgesio kodekso VI dalyje nustatytas pareigas.

V. Konfidencialumas

14. Kolegijos narys niekada neatskleidžia jokios neviešos informacijos, kuri yra susijusi su procesu arba buvo gauta per procesą, kuriam jis buvo paskirtas. Kolegijos narys niekada neatskleidžia tokios informacijos arba ja nesinaudoja, kad įgytų asmeninės naudos, suteiktų naudos kitiems arba pakenktų kitų asmenų interesams.
15. Kolegijos narys neatskleidžia kolegijos sprendimo ar jo dalių anksčiau, negu jis paskelbiamas pagal 14 skyrių.
16. Kolegijos narys niekada neatskleidžia kolegijos pasitarimų ar kolegijos narių nuomonės arba nedaro jokių pareiškimų dėl proceso, kuriam jis buvo paskirtas, arba dėl per procesą nagrinėjamų ginčo klausimų.

VI. Išlaidos

17. Kolegijos narys registruoja procesui skirtą laiką ir savo išlaidas, taip pat savo padėjėjų ir administracijos personalo laiką bei išlaidas ir pateikia galutinę jų ataskaitą.

VII. Tarpininkai

18. Šis Elgesio kodeksas *mutatis mutandis* taikomas ir tarpininkams.
-

PROTOKOLAS
DĖL ADMINISTRACINĖS SAVITARPIO PAGALBOS
MUTINIŲ VEIKLOS SRITYJE

1 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame Protokole:

- a) prašančioji institucija – šiam tikslui Šalies paskirta kompetentinga administracinė institucija, kuri teikia pagalbos prašymą pagal šį Protokolą;
- b) muitų teisės aktai – bet kurios iš Šalių teritorijoje taikomos teisinės ar norminės nuostatos, kuriomis reglamentuojamas prekių importas, eksportas, tranzitas ir jų pateikimas bet kuriam kitam muitinės režimui ar procedūrai įforminti, įskaitant draudžiamąsias, ribojamąsias ir kontrolės priemones;
- c) informacija – visi bet kokio formato, įskaitant elektroninį, duomenys, dokumentai, atvaizdai, ataskaitos, pranešimai ar patvirtintos kopijos, apdoroti arba neapdoroti, kurių analizė atlikta arba neatlikta;
- d) veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai – muitų teisės aktų pažeidimai ar bandymai juos pažeisti;
- e) asmuo – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo;
- f) asmens duomenys – informacija, susijusi su nustatytos ar nustatomos tapatybės fiziniu asmeniu;

- g) prašomoji institucija – šiam tikslui Šalies paskirta kompetentinga administracinė institucija, kuri gauna prašymą suteikti pagalbą pagal šį Protokolą.

2 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šalys pagal savo kompetenciją padeda viena kitai šiame Protokole nustatyta tvarka ir sąlygomis, siekdamas užtikrinti, kad muitų teisės aktai būtų taikomi tinkamai, visų pirma užkirsdamos kelią šių teisės aktų pažeidimams, juos tirdamos ir su jais kovodamos.
2. Pagal šį Protokolą pagalba muitinių veiklos srityje teikiama visoms bet kurios Šalies administracinėms institucijoms, kompetentingoms taikyti šį Protokolą. Ši pagalba nedaro poveikio savitarpio pagalbą baudžiamosiose bylose reglamentuojančioms nuostatomis ir neapima informacijos, gautos pagal įgaliojimus, kuriais naudojamos teisminės institucijos prašymu, išskyrus atvejus, kai ta institucija leidžia šią informaciją perduoti.
3. Šis Protokolas netaikomas pagalbai išieškant muitus, mokesčius ar baudas.

3 STRAIPSNIS

Pagalbos teikimas gavus prašymą

1. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija pateikia jai visą naudingą informaciją, galinčią leisti užtikrinti, kad muitų teisės aktai būtų taikomi teisingai, taip pat informaciją apie pastebėtus ar planuojamus veiksmus, kuriais pažeidžiami arba gali būti pažeisti muitų teisės aktai.
2. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija jai praneša, ar:
  - a) iš vienos Šalies teritorijos eksportuotos prekės buvo tinkamai importuotos į kitos Šalies teritoriją, kai tinkama, nurodydama prekėms taikytą muitinės procedūrą;
  - b) į vienos Šalies teritoriją importuotos prekės buvo tinkamai eksportuotos iš kitos Šalies teritorijos, kai tinkama, nurodydama prekėms taikytą muitinės procedūrą.
3. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija imasi būtinų priemonių pagal savo teises arba reglamentavimo nuostatas, kad užtikrintų specialią priežiūrą:
  - a) asmenų, kurie, kaip galima pagrįstai manyti, dalyvauja ar dalyvavo veiksmuose, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;

- b) prekių, kurios yra arba gali būti vežamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog jas numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;
- c) vietų, kuriose prekių atsargos yra arba gali būti surenkamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog šias prekes numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir
- d) transporto priemonių, kurios yra arba gali būti naudojamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog jas numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.

4 STRAIPSNIS

Spontaniška pagalba

Šalys padeda viena kitai savo iniciatyva ir laikydamosi savo teisinių ar reglamentavimo nuostatų, jeigu mano, kad to reikia tinkamam muitų teisės aktų taikymui, teikdamos gautą informaciją, susijusią su įvykdytais, planuojamais arba vykdomais veiksmais, kurie yra veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, arba kurie, panašu, tokie yra ir kurie gali dominti kitą Šalį. Pateikiant šią informaciją visų pirma nurodoma:

- a) asmenys, prekės ir transporto priemonės ir
- b) naujos priemonės ar būdai, naudojami atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.

5 STRAIPSNIS

Prašymų suteikti pagalbą forma ir turinys

1. Prašymai pagal šį Protokolą teikiami raštu spausdintos arba elektroninės formos. Kartu su prašymais teikiami dokumentai, būtini tokiems prašymams vykdyti. Skubiais atvejais prašomoji institucija gali priimti ir žodinius prašymus, tačiau prašančioji institucija turi juos nedelsdama patvirtinti raštu.

2. 1 dalyje nurodytuose prašymuose pateikiama ši informacija:

- a) prašančioji institucija ir prašymą teikiantis pareigūnas;
- b) informacija apie prašomą pagalbą ir (arba) tokios pagalbos rūšis;
- c) prašymo objektas ir priežastis;
- d) taikomos teisinės ar reglamentavimo nuostatos, taip pat kiti teisiniai aspektai;
- e) kuo tikslesnė ir išsamesnė informacija apie asmenis, dėl kurių prašoma atlikti tyrimą;
- f) susijusių faktų ir jau atliktų tyrimų santrauka ir
- g) bet kokia papildoma turima informacija, galinti padėti prašomajai institucijai vykdyti prašymą.

3. Prašymai teikiami valstybine prašomosios institucijos kalba arba tai institucijai priimtina kalba, o anglų kalba visada yra priimtina kalba. Šis reikalavimas netaikomas dokumentams, kurie pridedami prie prašymo pagal 1 dalį.

4. Jeigu prašymas neatitinka 1–3 dalyse nustatytų formalių reikalavimų, prašomoji institucija gali prašyti jį pataisyti ar papildyti, o kol prašymas nepataisytas ar nepapildytas, gali būti nurodyta imtis atsargumo priemonių.

6 STRAIPSNIS

Prašymų vykdymas

1. Kad įvykdytų prašymą suteikti pagalbą, prašomoji institucija, neviršydama savo kompetencijos ir atsižvelgdama į turimus išteklius, imasi veiksmų, lyg veiktų savo pačios iniciatyva arba paprašyta tos Šalies kitos institucijos, ir pateikia jau turimą informaciją, atlieka reikiamus tyrimus arba pasirūpina, kad tie tyrimai būtų atlikti.

2. 1 dalis taip pat taikoma visoms kitoms institucijoms, kurioms pagal šį Protokolą prašomoji institucija persiunčia prašymą, kai negali veikti savarankiškai.

3. Prašymai suteikti pagalbą vykdomi laikantis prašomosios Šalies teisinių ar reglamentavimo nuostatų.

7 STRAIPSNIS

Informacijos perdavimo forma

1. Prašomoji institucija tyrimų rezultatus prašančiajai institucijai teikia raštu kartu su susijusiais dokumentais, patvirtintomis tikromis kopijomis ar kita medžiaga. Tokia informacija gali būti teikiama elektronine forma.
2. Atsižvelgiant į kiekvienos Šalies teisinius apribojimus, dokumentų originalai perduodami tik prašančiosios institucijos prašymu tais atvejais, kai patvirtintų tikrų kopijų nepakanka. Prašančioji institucija tokius dokumentų originalus grąžina kuo anksčiau.
3. Pagal 2 dalyje nurodytas nuostatas prašomoji institucija pateikia prašančiajai institucijai informaciją, susijusią su jos teritorijoje esančių oficialių įstaigų išduotų ar patvirtintų dokumentų, kuriais grindžiama prekių deklaracija, autentiškumu.

8 STRAIPSNIS

Vienos Šalies pareigūnų buvimas kitos Šalies teritorijoje

1. Gavę kitos Šalies sutikimą ir laikydamiesi jos nustatytų sąlygų, tinkamai įgalioti Šalies pareigūnai gali atvykti į prašomosios institucijos arba bet kurios kitos šio Protokolo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos susijusios institucijos patalpas, kad gautų informacijos, susijusios su veikla, kuri yra arba gali būti veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir kurios prašančiajai institucijai reikia taikant šį Protokolą.

2. Gavę kitos susijusios Šalies sutikimą ir laikydamiesi jos nustatytų sąlygų, tinkamai įgalioti Šalies pareigūnai gali dalyvauti tyrimuose, atliekamuose kitos susijusios Šalies teritorijoje.
3. Vienos Šalies pareigūnai kitos Šalies teritorijoje gali būti tik patarėjų teisėmis. Būdami kitos Šalies teritorijoje, tokie pareigūnai:
  - a) turi galėti bet kuriuo metu pateikti savo oficialių pareigų įrodymą;
  - b) neturi vilkėti uniformų ir nešiotis ginklus ir
  - c) turi būti apsaugoti taip pat kaip ir kitos Šalies pareigūnai pagal kitos Šalies teritorijoje taikytinas teises ir reglamentavimo nuostatas.

9 STRAIPSNIS

Įteikimas ir pranešimas

1. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija, laikydamasi jai taikytinų teisinių ir reglamentavimo nuostatų, imasi visų reikiamų priemonių, kad adresatui, gyvenančiam arba įsteigtam prašomosios institucijos valstybės teritorijoje, įteiktų bet kokį dokumentą ar praneštų apie bet kokį sprendimą, kuriuos parengė prašančioji institucija ir kurie priklauso šio Protokolo taikymo sričiai.

2. 1 dalyje nurodyti prašymai įteikti dokumentus arba pranešti apie sprendimus teikiami raštu valstybine prašomosios institucijos kalba arba tai institucijai priimtina kalba.

10 STRAIPSNIS

Automatiniai informacijos mainai

1. Abipusiu susitarimu pagal šio Protokolo 15 straipsnį Šalys gali:
  - a) automatiškai keisti informacija, kuriai taikomas šis Protokolas;
  - b) keisti konkrečia informacija prieš atvežant siuntas į kitos Šalies teritoriją.
2. Tam, kad galėtų keisti informacija, kaip nurodyta 1 dalyje, Šalys turi nustatyti tvarką, susijusią su informacijos, kuria jos nori keisti, rūšimi, formatu ir siuntimo dažniu.

11 STRAIPSNIS

Pareigos suteikti pagalbą išimtys

1. Teikti pagalbą gali būti atsisakoma arba ji gali būti teikiama tik įvykdžius tam tikras sąlygas ar reikalavimus, jei, Šalies nuomone, tokia pagalba:
  - a) tikėtina, būtų pažeistas Kirgizijos Respublikos arba Europos Sąjungos valstybės narės, kurios buvo prašoma suteikti pagalbą pagal šį Protokolą, suverenitetas;
  - b) tikėtina, būtų pakenkta viešajai tvarkai, saugumui ar kitiems esminiams interesams, visų pirma šio Protokolo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais, arba
  - c) būtų pažeista pramoninė, komercinė ar profesinė paslaptis.
2. Prašomoji institucija gali atidėti pagalbos teikimą, jeigu tokia pagalba trukdytų atliekamam tyrimui, teisminiam persekiojimui arba bylos nagrinėjimui teisme. Tokiu atveju prašomoji institucija tariasi su prašančiąja institucija, kad išsiaiškintų, ar pagalba gali būti teikiama prašomosios institucijos nustatytais sąlygomis.
3. Jeigu prašančioji institucija prašo pagalbos, kurios ji pati paprašyta suteikti negalėtų, savo prašyme ji atkreipia į tai dėmesį. Tuomet prašomoji institucija pati sprendžia, kaip atsakyti į tokį prašymą.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais prašomoji institucija nedelsdama pateikia savo sprendimą ir jo motyvus prašančiajai institucijai.

12 STRAIPSNIS

Informacijos mainai ir konfidencialumas

1. Pagal šį Protokolą gauta informacija naudojama tik šiame Protokole nustatytais tikslais.
2. Laikoma, kad pagal šį Protokolą gauta informacija administraciniuose ar teismo procesuose, vykdomuose dėl veiksmų, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, naudojama taikant šį Protokolą. Todėl Šalys pagal šio Protokolo nuostatas gautą informaciją ir dokumentus gali naudoti kaip įrodymus savo protokoluose, pranešimuose, liudytojų parodymuose, teismo procesuose ir kaltinimuose. Prašomoji institucija gali nustatyti sąlygą, kad informacija ar teisė naudotis dokumentais suteikiama tik jai pranešus apie tokį naudojimą.
3. Kai viena iš Šalių pagal šį Protokolą gautą informaciją nori naudoti kitiems tikslams, ji turi iš anksto raštu prašyti institucijos, pateikusios tą informaciją, sutikimo. Vėliau informacija naudojama laikantis tos institucijos nustatytų apribojimų.

4. Pagal šį Protokolą bet kuria forma perduota informacija yra konfidenciali arba riboto naudojimo, atsižvelgiant į kiekvienos Šalies teritorijoje taikytinus įstatymus ir kitus teisės aktus. Tai informacijai taikoma pareiga išlaikyti profesinę paslaptį ir ji saugoma taip, kaip pagal atitinkamus gaunančios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus saugoma panaši informacija. Šalys viena kitai perduoda informaciją apie savo taikytinus įstatymus ir kitus teisės aktus.

5. Asmens duomenys gali būti perduodami tik laikantis duomenis teikiančios Šalies duomenų apsaugos taisyklių. Kiekviena Šalis praneša kitai Šaliai apie atitinkamas duomenų apsaugos taisykles ir prireikus deda visas pastangas, kad susitartų dėl papildomų apsaugos priemonių.

13 STRAIPSNIS

Ekspertai ir liudytojai

Prašomoji institucija gali įgalioti savo pareigūnus, neviršijant suteiktų įgaliojimų, būti ekspertais arba liudytojais teismo ar administraciniuose procesuose, susijusiuose su klausimais, kuriems taikomas šis Protokolas, ir pateikti daiktinius įrodymus, dokumentus arba patvirtintas tikras jų kopijas, kurių gali prireikti nagrinėjant bylas. Šaukime atvykti į teismą privalo būti nurodyta, į kurias teismo ar administracines institucijas pareigūnas turės atvykti, kokia byla bus nagrinėjama ir pagal kokį statusą (pareigas ar kvalifikaciją) pareigūnas bus apklausiamas.

14 STRAIPSNIS

Pagalbos išlaidos

1. Laikydamosi 2 ir 3 dalių, Šalys atsisako kelti viena kitai reikalavimus dėl išlaidų, patirtų vykdant šį Protokolą, kompensavimo.
2. Išlaidas ir išmokas ekspertams, liudytojams, vertėjams žodžiu ir vertėjams raštu, išskyrus valstybės tarnautojus, atitinkamai padengia besikreipiančioji Šalis.
3. Jei prašymo vykdymas yra susijęs su ypatingomis išlaidomis, Šalys nustato, kokiomis sąlygomis turi būti vykdomas prašymas ir kokia tvarka turi būti padengiamos tokios išlaidos.

15 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas

1. Įgyvendinti šį Protokolą pavedama Kirgizijos Respublikos muitinei ir atitinkamai Europos Komisijos kompetentingoms tarnyboms bei Europos Sąjungos valstybių narių muitinėms. Jos sprendžia dėl visų šio Protokolo įgyvendinimo praktinių priemonių ir tvarkos, atsižvelgdamos į taikytinus savo įstatymus ir kitus teisės aktus, visų pirma dėl asmens duomenų apsaugos.

2. Šalys reikiamu mastu informuoja viena kitą apie išsamias įgyvendinimo priemones, kurių kiekviena Šalis imasi pagal šį Protokolą, visų pirma dėl tinkamai įgaliotų tarnybų ir pareigūnų, paskirtų kompetentingais siųsti ir gauti šiame Protokole nustatytus pranešimus, ir dėl jų konsultuojasi tarpusavyje.

3. Europos Sąjungoje šiuo Protokolu nedaromas poveikis Europos Komisijos kompetentingų tarnybų ir Europos Sąjungos valstybių narių muitinių keitimuisi informacija, gauta pagal šį Protokolą.

16 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

Šio Protokolo nuostatos yra viršesnės už bet kurio atskirų Europos Sąjungos valstybių narių ir Kirgizijos Respublikos dvišalio susitarimo dėl administracinės savitarpio pagalbos muitinių veiklos srityje nuostatas, jeigu pastarųjų susitarimų nuostatos yra nesuderinamos su šio Protokolo nuostatomis.

17 STRAIPSNIS

Konsultacijos

Šalys konsultuojasi viena su kita reikiamu mastu dėl šio Protokolo aiškinimo ir įgyvendinimo klausimų pagal šio Susitarimo 311 straipsnį įsteigame Bendradarbiavimo komitete.